

INCEIPIT. PRE

FAEIO. SARET

IHERONIMI

PRESBITERI

AD. DAMASVM

PAPA. IO. LIBRUM

QUATUOR. E

VANGELIORUM

exueteri. ut post exemplaria scriptura-
rum toto orbe dispersa quasi quidam ar-
bitrari sedeamus & quia inter se uariant
que sint illa. que cum greca consenti-
ant ueritate decernam. **N**uis labor
si periculosa presumptio. iudicare
de ceteris. ipsum ab omnibus iudican-
dum. sensis mutare lingua & canes-
centem mundum ad immita trahere par-
uulos. **Q**uis enim doctus pariter.
uel indoctus cum in manus uolumen
assumpsit. & a salua quam semel

inhibuit uiderit discrepare quod lectat.
non statim erumpat inuocare me fal-
sarium. me clamans esse sacrilegum.
qui autem aliquid in ueteribus libris ad-
dere. mutare. corrigere. **A**duersus
quam inuidiam. duplex causa me con-
solatur. quod & tu qui sumus sacer-
dos es fieri iubes. et uerum non esse quod
uariat. etiam maledicorum testimonio
complatur. **S**i enim latinis exem-
plaribus fidelis est adhibenda. respon-
deant quibus tot sunt exemplaria ^{penet} &
codices. **S**i autem ueritas est querenda
de pluribus. cur non ad grecam originem
reuertentes. ea que ^{uel} a uiciosis interpre-
tibus. male edita. uel a presumptoribus
imperitis emendata puerius. uel a
librariis dormitantibus. aut addita se-
aut mutata corrigimus. **N**eq; uero
ego de ueteri disputo testamento. quod
a septuaginta senioribus. in grecam lin-
guam uersum. tercio gradu ad nos
usque puenit. **N**on quero quid aquila.
quid symmachus sapiant. quare
theodotion inter nouos & ueteres
medius incedat. sit illa uera inter-
pretatio quam apostoli probauerunt. **D**e
nouo nunc loquor testamento. quod
grecum esse non dubium est. excepto
theo apostolo. qui primus in iudea euangelium
christi hebraicis literis edidit. **H**oc

certe qd. in nro sermone discordat
 & diuersos riuulos tramites duert:
 uno de fonte querendu est. Preter
 mitto eos codices quos aluciano et
 esyrio nuncupatos paucoꝝ hominũ
 asserit puerſa contentio. quib; utiq;
 nec in ueteri testamto post septua
 ginta interpretes emendare qd licu
 it. nec in nouo pſtat emendasse: cũ
 multarũ gentiũ linguĩ septima an
 te translata doceat falsa esse que
 addita sunt. Igitur hec presens pre
 faciuncula pollicet̃ quatuor tantũ
 euſta. quoz iste ordo est. Mathevs.
 Marcus. Lucas. Iohannes. Codicum
 grecoꝝ emendata collatione. s; uete
 rum. Que ne multũ a lectionis la
 tine consuetudine discrepant. ita
 calamo imperauim; ut his tantum
 que sensũ uidebantur mutare cor
 rectis. reliqua manere pateremur
 ut fuerant. Canonẽ quoq; quos euse
 biius cesariensis epc. alexandrinũ se
 cutus ammoniũ. in decem numeros
 ordinauit: sicut in greco habentur
 expressimus. Quod si quis de curio
 sis uoluerit nosse que in euſtis uel
 eadem. uel uicina. uel sola sunt: eoz
 distinctione cognoscat. Magnis si
 quide hic in nris codicib; error in o
 leuit. dum qd. in ea de re alius

euſtista plus dixit. in alio quia minus
 putauerunt addiderunt. uel dum
 eundẽ sensum alius aliter expressit.
 ille qui unũ equatuor primũ lege
 rat. ad eiuẽ exemplũ ceteros quoq;
 estimauerit emendandos. Vnde ac
 cidit ut apud nos iuxta sint omnia.
 & in marco plura luce atq; Mathe.
 rursũ in Matheo. Iohannis & Marci.
 & in ceteris reliquoz que alijs pro
 pria sunt inueniant. Cum itaq;
 canones qui subiecti sũ legeris. con
 fusionis errore sublato. & similia
 omniũ scies. & singulis sua queq;
 restitues.

In canone primo concordant quatuor:
 Matheus. Marcus. Lucas. Iohannes.
In secundo tres: Matheus. Marcus. Lucas.
In tertio tres: Matheus. Lucas. Iohannes.
In quarto tres: Matheus. Marcus. Iohannes.
In quinto duo: Matheus. Lucas.
In sexto duo: Matheus. Marcus.
In septimo duo: Matheus. Iohannes.
In octauo duo: Lucas. Marcus.
In nono duo: Lucas. Iohannes.
In decimo: propria unusquisq; que n̄
 habentur in alijs. et idẽ sunt. Sin
 gulis uero euſtis ab uno incipiens
 usq; ad finẽ libriẽ dispar numerus
 increuit. Hic nigro colore p̄scriptus.
 sub se habet alium ex in nro

numerū discolorē qui ad decem usq; p
cedens. indicat prior numerus inq;
sic canone requirendus. **S**um igitur
apto codice uerbi grā illud siue illd
capitulū scire uolueris cui canonis
sit: statim ex subiecto numero do
ceberis. **E**t recurrens ad principia
in quib; canonū est distincta conge
ries: eodemq; statim canone articu
lo frontis inuento. illum quē que
rebas eiusdē ^{numeri} eugliste: qui & ipse ex
incriptione signatur. inuenies.
atq; euicino ceterorū tramitib; īspe
ctis. quos numeros e regione habe
ant annotabis. **E**t cum scieris. re
currēs ad uolumina singulorū. & si
ne ^{moti} reptis numeris quos ante signa
ueras: reperies & loca in quib; uel
eadē uel uicina diixerunt. **O**pto
ut in xpo ualeas & memineris me
papa beatissime.

Item p̄fatio s̄i iheronimij
p̄br̄i sup. iiii. euuangelia.

Heres fuisse
qui euglā conscripserunt:
& lucas euglista testatur
dicens. **Q**uidem multi conati
sunt ordinare harrationē rerum.
que in nobis complete s̄t. sicut tra
diderunt nobis qui ab initio ipsi
uiderunt sermonē & ministraue

runt ei. & pseuerantia usq; ad pre
sens ^{tempus} in omni n̄ta declarant. que ad i
uersis auctorib; edita. diuersariū
heresum fuisse principia. ut ē illd.
iuxta egyptios. & thomā. & mathiā.
et bartolomeū. duodecum quoq; a
postolorū & basilidis atq; appellis. ac
reliquoꝝ quos enumerare longissi
mum est. cū hoc tantū in presenta
rum necesse sit dicere. extitisse q̄s
dam qui sine spū & gratia di cona
ti sunt. magis ordinare narratio
nem. quā hystorie terere ueritatē.
Quibus iure potest illud ppheticum
coaptari. **D**e qui pphētant de cor
de suo. qui ambulant post sp̄m su
um. qui dicunt. dicit d̄ns. & non
misit eos. **D**e quib; & saluator ih̄s
euglō iohannis loquit̄ dicens. **O**m
nes qui ante me uenerūt. fures fu
erunt & latrones. **Q**ui uenerunt.
n̄ qui missi sunt. **I**pse enim ait.
Veniebant. & ego n̄ mitteba eos.
In uementib; presumptio temery
tatis: in missis. obsequiū seruitu
tis est. **E**cclā autē que supra pe
tram d̄ni uoce fundata est. quā
introduxit rex in cubiculū suū.
& ad quā p firmamen descensionis
occulte misit manū suam. similis
damule himulo q; ceruoꝝ. quatuor

flumina paradysi instar eructans.
quatuor angulos & anulos habet.
p quos quasi archa testamti & cus-
tos legis dñi lignis mobilib; uelut:

Primus omnium matheus est pu-
blicanus cognomto leui. qui
euglm in iudea hebreo sermone edi-
dit. ob eoꝝ maxime causam. qui in
ihm crediderant exiudeis. & nequa
quã legis umbra succedente eugli
ueritate seruabant. **S**ecundus
marcus interpret apli petri. & alex-
andrine ecclē primus ep̄. Qui do-
minū quidē saluatorē ipse nō ui-
dit. s; ea que magistrū audierat pre-
dicantē. iuxta fidē magis gestorū
narravit quã ordinē.

Gercius lucas medicus. natione
syrus antiochensis. cui laus in euglō.
qui & ipse discipuls apli pauli in acha-
ie bithinię q; partib; uolumen edi-
dit. quedã alius repetens. & ut ipse
in penio confitetur. audita magis
quã uisa describens.

Ultimus iohannes apls & euglista
quem ihs amauit plurimū. qui su-
per pectus dñi recumbens. purissi-
ma doctrinarū fluentia potauit.
& qui solus de cruce meruit audi-
re. ecce mater tua. **I**s cum esset
in asya. & iam tē hereticorū semina

pullularent. cherinti. hebionis. &
ceterorū qui negant xpm in carne
uenisse. quos & ipse in epla sua an-
ticristos uocat. & apls paulus fre-
quenter pcutit. coactus est ab om-
nibus pene tē asye ep̄is. & multa-
rum eccliarum legationib; de di-
uinitate saluatoris altius scribere.
& ad ipsum ut ita dicā dei uerbu.
n̄ tam audaci quã felici temerita-
te. prumpe. **H**c ecclāstica narrat
hystoria. cum a fratr̄ib; cogerecur
ut scriberet. ita facturū respondis-
se. si in dicto ieiunio in commune
om̄s dñm deprecarent. Quo exple-
to. reuelatione satnatus. in illud
p̄mū celo ueniens eructauit.

In principio erat uerbu. & uerbu
erat apud dñm. & deus erat uerbu.
Hoc erat in principio apud deū.
Hec igitur quatuor euglā mul-
to ante predicta. ezechielis quoq;
uolumen pbat. in quo prima ui-
sio ita contērtur. **E**t in medio
sicut similitudo quatuor anima-
lium. & uultus eorū facies homi-
nis. et facies leonis. & facies utu-
li. & facies aquile. **P**rima homi-
nis facies. matheū significat. q̄
quasi de homine exorsus est scri-
bere. **L**iber generationis ihesu

xpi filij dauid. filij abraham. Secunda
 marcū. in quo uox leonis inherens
 rugientis auditur. Vox clamantis
 in deserto parate uiam dñi. rectas
 facite semitas ei. Tercia uirtuti. q̄
 euglistam lucam a zacharia sacer
 dote sumpsisse uicium prefiguratur.
 Quarta iohannē euglistam. qui as
 sumptis pennis aquile. ad altio
 ra festinans. de uerbo dñi disputat.
 Lettera que secuntur. in eundem
 sensū pficiunt. Uritur eoz recta. &
 pennati pedes. & quocumq; spiritus
 ibat. ibant & n̄ reuertebant. & dor
 sa eoz plena oculis. et scintille ac
 lampades in medio discurrentes
 & rota in rota. et in singulis qua
 tuor facies. Unde & apokalipsis
 iohannis post expositionē uigin
 ti quatuor semoz qui tenentes cy
 tharas & phialas adorant agnum
 dñi. introducit fulgura & tonitrua.
 et septem spē discurrentes. et ma
 re uitreum. & quatuor anima
 lia plena oculis dicent. Animal
 primū simile leoni. & scđm si
 mile uirtuti. & terciū simile hōi.
 & quartū simile aquile uolanti.
 Et post paululū. Plena inquit
 erant oculis. & requirē non habe
 bant die ac nocte dicentia. scs.

scs scs domini ds omp̄. qui erat. &
 qui est & qui uenturus est. Quibus
 cunctis p̄spicue ostenditur. quatuor
 tantum eugla debere suscipi. & om̄s
 apocryfox nenas. mortuis magis he
 reticis. quam ecclasticis uiris canē
 das. Eusebius Caspiano fxi indico

SALUTE OY.

Ammoni quida alexandrinus
 magno studio atq; indus
 tria. unū nobis p quatuor
 euglis dereliquit. Namq;
 truum euglioz sensus exceptos om̄s
 similes. contentusq; mathei euglō.
 quasi ad unū congestos annexit.
 ita ut eoz dem quantū ad tenorem
 p̄tinet lectionis. sequens iam stilius
 interruptus esse uideat. Verum
 ut saluo corpore sine tertio ceteroz.
 hoc est euglin ppria & familiaria lo
 ca in quib; eadem similiterq; dixe
 rint scire possis. ac uere differere.
 accepta occasione ex p̄dicti unij stu
 dio alia ratione decē numero tibi
 titulos designaui. Quoz primus
 quatuor in se continet numeros.
 in quib; similia ab uniuersis dicta
 sūt. Matheo. Marco. Luca. Iohanne.
 Scđs. in quib; tres. Matheus. Marc.
 Lucas. Tercius. in quib; tres. Matheus.
 Lucas. Iohannes. Quartus. in quib;

tres. Matheus. Marcus. Johannes.
 Quintus. in quibus duo. Matheus. Lucas.
 Sextus. in quibus duo. Matheus. Marcus.
 Septimus. in quibus duo. Matheus.
 Johannes. Octavus. in quibus duo.
 Marcus. Lucas. Nonus. in quibus duo.
 Lucas. Iohannes. Decimus. in quibus sin-
 guli de quibus a propria scriptura.
 Et quidem subiectorum titulos id est
 argumentum. clara uero eorum narratio
 hec est. Et enim per singula loca euu-
 geliorum quidam numerus uidetur apposi-
 tus. paulatim incipiens a primo.
 deinde secundo. postremo tres. et per
 ordinem librorum finem usque per-
 grediens. Itaque per singulos numeros supputa-
 tio per minus distinctionem inuenitur.
 incerta significans. cuius decem titu-
 lis numerus appositus demonstratur.
 ueluti si quidem primum. certum est in
 primo. si uero in secundo. et eodem mo-
 do usque ad decem. Si ergo euoluto uno
 qualicumque de quatuor euu-
 geliorum capitulo uelis insistere.
 et referre qui similia dixerint. et
 loca propria agnoscere singulorum in
 quibus eadem se prolocuti. eiusdem
 sensus quem tenes relegens propositum
 numerum. quesitumque cum in
 titulo quem demonstrat tituli sub-
 notatio. continuo scire poteris

ex suppositionibus quas in fronte no-
 tatas inuenies. qui autem quod de his qui
 in quibus similia dixerint. Veniens
 etiam ad reliqua euu-
 gelia per eundem nu-
 merum quem continet. uidebis ap-
 positos per singulos numeros. atque
 eos in suis propriisque locis similia dix-
 isse reperies.

Hieronymus Damasco papa.
 Sciendum tamen ne quis ig-
 narum ex similitudine nu-
 merorum error inuoluat. quod
 sicut in subnotatione canonum
 distinctorum in canone quolibet tres
 euu-
 geliste. bis. uel ter. uel quater.
 aut etiam amplius eundem nume-
 rum per ordinem habuerint annota-
 tum. Et quartus e contrario discre-
 pant. quod id quod tres illi in eo lo-
 co semel dixerint. quartus toties
 in corpore uoluminis sui ponat.
 quotiens diuersi numeri in eius
 canone positi sunt. contra predicto-
 rum numerorum continuata simi-
 litudines. Item si in uno quolibet
 eorum aut etiam duobus. idem in cano-
 ne numerus. bis. ter. aut eo am-
 plius reperiat in ordine collocat.
 et dispersis inueniantur in ceteris.
 dubium non erit quoniam id quod illius
 illorum uel canonum numerus. bis. ter. quater.

repetitum ab his inuoluntate se
 mel dictum est. Alter aliter eorum uoc
 ens in uno atq; eodem sensu loqui
 tur. quotiens p̄tuler int innume
 rorum annotatione dista
 Et hoc in omniū nouē canonū col
 latione seruabitur. Ceterum inde
 cumo qm̄ pp̄ria singulorū tantūm
 concinentur. n̄ potest contra id
 comparatio esse quod solum est.

ex plus argumē

- i Primū miraculū Dni. mutatio aq̄ i uinū. Iohs. 4
- ii Magia p̄scaū cap̄tū. Luc. 9.
- iii Curatō legi. q̄. viij. a. j. Luc. 9.
- iiii Curatō sui ceuioni. q̄. viij. Luc. viij.
- v Libertō demon̄ i synag. q̄. v. Luc. iij.
- vi De sanacōe soci. per. q̄. viij.
- vii De adolescente scitato. Luc. 9. ij.
- viii De sedatōe manū. q̄. viij. a. iij.
- ix De duob̄ demon̄iaci liberti. q̄. viij.
- x De palatio demisso p̄ reglās. q̄. viij.
- xi De amittatōe sectorū samaritane. Jo. iij.
- xii De sanacōe filij reglī. Jo. iij.
- xiii De emoriosa. q̄. ix. a. j. Luc. viij.
- xiiii De filia archisynagoge. q̄. v. Jo. vi.
- xv De sanacōe filie chanae. Jo. vi.
- xvi De duob̄ cecis. q̄. ix. ibi ē de guro
- xvii De ganco. q̄. xij. a. iij. Luc.
- xviii De salu. Lu. iij.
- xix De multiplicatōe panū. q̄. xij. a. vi. Luc. Jo. viij.
- xx Dñ sup̄ aure ambta. q̄. xij. a. vi.
- xxi De surdo ē guro. q̄. vi.
- xxii De languido sanato ad pro. pis. Jo. v.
- xxiii De reficē. iij. de. v. pa. q̄. xv. a. viij.
- xxiiii De quodā ceco. q̄. viij.
- xxv De cūstigatōe. q̄. xvij. a. ix. Luc. ix.
- xxvi De lunatico. q̄. xvij. a. j. Luc. ix.
- xxvii De tributo i ore p̄scaū. q̄. xvij.
- xxviii De muliere icurruata. Luc. xij.
- xxix Quom̄ p̄dy tidiū mori sue. Jo. x. ij.
- xxx De ceco nato. Jo. ix.
- xxxi De p̄diopio. Lu. xij.
- xxxii De suscitacōe lazari. Jo. xi.
- xxxiii De r. leprosis. Lu. xvij.
- xxxiiii De ceco illuato. Lu. xvij.
- xxxv De duob̄ cecis i egressu iherico. q̄. xx.
- xxxvi De auctōe sic. ē. q̄. d. q̄. xx. Jo. xij.
- xxxvii De puorū glificacōe i ra. pal. q̄. xxi. a. xij. Lu. xix.
- xxxviii De semina eitōe cūctū i uer. de tēplo. De p̄na. Jo. ij. de sa. q̄. xxi. a. xi. Lu. xix.
- xxxix De cecis ē claudi gualie. q̄. xxi.
- xl De uice patris q̄ patre glificau. Jo. xij.

Vino. lilex. lep̄. centio. Demone. Socruo. D.
 H. un. uente. duos. pan. Sama. Regle. fluyioz.
 Y. ue. cona. Ce. oyi. ganc. Salit. v. a. uir. surd.
 P̄bati. ep̄d. cecū. p̄aret. lunā. dare. curuam.
 aocidē. lunt. ydroys. lazari. Deca. cec. duosq.
 sc̄i. glouficiat. abiat. bis. Languida. uos.

De uicium expositio sequit. in p̄ria columpnā.

CANON.

Sextus in quo duo.

III.

CANON.

Septimus in quo duo.

MATHEUS.

MARCUS.

MATHEUS.

IOHES.

viii
xvii
xx
xxvii
aliii

lxxvii
lxxxvii
cclxvii
cxxxviii
cxlv

cxlviii
clii
cliiii
clvii
clviii

clx
clxiii
clxv
clxxviii
clxxvii

clxxx
clxxxviii
ccii
ccxvii
ccxv

ccxxviii
ccxlvi
ccxlvii
cccl
ccclii

cccliii
ccclv
ccclviii
ccclxv
ccclxxvii

ccclxxxvi
ccclxxxvii
cccl
ccclvii
ccclxxviii

cccv
cccviii
cccvi
cccxxvii
cccxxvii

cccxi
cccxlvii
ccccl

iiii
viii
xi
cxvii

lxxii
c.cxxxvii
cxviii
cxlv
lx

lxxv
lxxviii
lxxi
lxxii
lxxvii

lxxvi
lxxxviii
lxxxv
lxxxviii
lxxxviii

c
ciii
cxvii
cxv
cxviii

cxvii
cxlv
cxlv
cxlvii

cxlviii
clii
clvii
clviii

clxxvii
clxxviii
clxxi
clxxvii
clxxviii

clxxxv
cxc
cxvii
cxvii
cxvii

ccxxi
ccxxvii
ccxxviii

v
xviii
xxviii
xxviii
cxxx

clxxxv
ccvii

lxxxvii
xviii
xxvii
xxviii
lxxxvii

ccxv
cl

CANON

in quo

OCTAVUS

duo.

LUCAS

MARCUS

xxvii
xxv
xxvii
xxvii
xxvii

lxxxviii
lxxxviii
xci
c
ciii

ccxlvii
ccclxxvii
cccxxxv

xx
xviii
xvi
xxviii
xvii

xlviii
lvi
lxi
lxxv
xxvii

ccxxxvi
ccxxvi
cccxxxv

CANON
IN QVO

LUCAS

LVIII

xxx
xxx
cclvii
cclviii
cclviiii

clxxviii
clxxviiii
clxxviiii
clxxviiii
clxxviiii

ccviii
ccviiii
ccviiii
ccviiii
ccviiii

cccviii
cccviiii
cccviiii
cccviiii
cccviiii

NOIVS
DVO

IOHES

LVIII

ccxxviii
ccxxviiii
ccxxviiii
ccxxviiii
ccxxviiii

ccxxviiii
ccxxviiii
ccxxviiii
ccxxviiii
ccxxviiii

clxxviii
clxxviiii
clxxviiii
clxxviiii
clxxviiii

clxxviiii
clxxviiii
clxxviiii
clxxviiii
clxxviiii

CANON
ORAGH

ii
iii
vi
xiii
xxiii

xxvi
xxviii
xxviiii
xxviiii
xxviiii

xxxviii
xl
xli
li
lvi

lxxv
lxxvii
lxxviii
lxxviiii
lxxviiii

ccviii
ccviiii
ccviiii
ccviiii
ccviiii

ccviii
ccviiii
ccviiii
ccviiii
ccviiii

DE CIO
EVS

cl
clv
clvii
clviii
clviiii

clxxviii
clxxviiii
clxxviiii
clxxviiii
clxxviiii

ccviii
ccviiii
ccviiii
ccviiii
ccviiii

ccviii
ccviiii
ccviiii
ccviiii
ccviiii

ccviii
ccviiii
ccviiii
ccviiii
ccviiii

ccviii
ccviiii
ccviiii
ccviiii
ccviiii

CANON
ORAGH

xxviii
xxviiii
xlvi
lviii

lxi
lxxviii
lxxviiii
lxxviiii
lxxviiii

xx
xxviii
xxviiii
cl
ciii

ccviii
ccviiii
ccviiii
ccviiii
ccviiii

DE
LUCAS

i
iii
v
viii
xviii

xx
xxviii
xxviiii
xxviiii
xxviiii

lxi
lxxviii
lxxviiii
lxxviiii
lxxviiii

ccviii
ccviiii
ccviiii
ccviiii
ccviiii

CI
LUCAS

cl
clviii
clviiii
clviiii
clviiii

clxxviii
clxxviiii
clxxviiii
clxxviiii
clxxviiii

ccviii
ccviiii
ccviiii
ccviiii
ccviiii

ccviii
ccviiii
ccviiii
ccviiii
ccviiii

ORAGH
LUCAS

clviii
clviiii
clviiii
clviiii
clviiii

clxxviii
clxxviiii
clxxviiii
clxxviiii
clxxviiii

ccviii
ccviiii
ccviiii
ccviiii
ccviiii

ccviii
ccviiii
ccviiii
ccviiii
ccviiii

CANON DE CI MUS.
IO HAN NES.

iiii
vii
viii
xi
xii

xvi
xviii
xix
xxiii
xxvii

xxviii
xxxii
xxxiiii
xxxvi
xxxviii

xli
xliv
xlv
l
li

liii
lvi
lviii
lxi

lxx
lxxii
lxxvi
lxxviii
lxxxi

lxxiiii
lxxv
lxxvii
lxxx
lxxxii

lxxxiiii
lxxxvi
lxxxviii
xl
xliii

xcvii
xcviii
ccii
ccv

ccviii
cx
cxi
cxv
cxvii

cxviii
cxxxii
cxxxv
cxxxvii
cxxxv

cxxxvii
cxxxviii
cxxxviii
cxxxviii
cxl

cxliii
cxliii
cxliii
cxlviii
cxi

cxliii
cxliii
cxliii
cxliii
cxliii

cxliii
cxliii
cxliii
cxliii
cxliii

cxliii
cxliii
cxliii
cxliii
cxliii

cxliii
cxliii
cxliii
cxliii
cxliii

cxliii
cxliii
cxliii
cxliii
cxliii

cxliii
cxliii
cxliii
cxliii
cxliii

cxliii
cxliii

Faint, illegible text in the upper left quadrant of the page.

EXPLICIT

PROLOGVS

INCIPIE

EVANGELII

SECUNDI

IN IERUSALEM

Main body of faint, illegible text on the right side of the page.

M Incipit prologus
scti Hieronimi
super mattheum.

Mattheus vs ex iudea sicut in ordine primus ponitur. ita euangelium in iudea primum scripsit: cuius uocatio ad dominum. ex publicani actibus fuit. Quorum generatione christi principia presumens. unus cuius prima circumcisio carnis: alius cuius secundum carnem electio fuit: et ex utrisque patribus christus: sicut quater denario numero triforciter posito. principium a credendi fide in electionis tempore porrigens. et electione in transmigrationis diem dirigens. atque a transmigratione usque ad christum definiens. decursam aduentus domini ostendit generationem: ut et numero satisfaciens et tempore. et se quod esset ostenderet. et dei in se opus monstraret. etiam in his quorum genus posuit et operantis a principio testimonium non negaret. Quarum omnium rerum tempus. ordo. numerus. dispositio. uel ratio. quod fidei necessarium est. deus christus est: qui factus est ex mu-

liere factus sub lege. natus ex uirgine. passus in carne. omnia in cruce fuit. ut triumphans ea in semetipso. resurgens in corpore. et patris nomen in patribus filio. et filii nomen patri restituentis in filius: sine principio. sine fine. ostendens unum se cum patre esse. quia unus est. In quo euangelio utile est desiderantibus dominum sic prima. uel media uel perfecta cognoscere: ut et uocationem apostoli. et opus euangelii. et dilectionem dei in carne nascentis per uniuersa legentes intelligant: atque id in eo in quo apprehensi sunt. et apprehendere expectant recognoscant. Nobis enim hoc in studio argumendi fuit. et fidem facte rei tradere. et operantis dei intelligendam diligenter dispositionem querentibus nota esse.

EXPLICIT.

PROLOGVS
INCIPIT
EUANGELIUM
SECUNDUM
MATTHEVM

LIBER GENERATIONIS.

ihū xpī filij
dauid: filij
abraham.

Abraha
genuit ysa
ac. Ysaac
autē: genuit
iacob.

Jacob autē: genuit iudam et fr̄s
eius. Judas autē: genuit phares
et zaram de thamar. Phares autē:
genuit esrom. Esrom autē: ge
nuit aram. Aram autē: genuit
aminadab. Aminadab autē:
genuit naason. Naason autē:
genuit salmon. Salmon autē:
genuit booz de raab. Booz autē:
genuit obeth ex rith. Obeth autē:
genuit iesse. Iesse autē: genuit
dauid regē. Dauid autē rex: ge
nuit salomonē ex ea que fuit
urie. Salomon autē: genuit
roboam. Roboam autē: genuit
abiam. Abiam autē: genuit asa.
Asa autē: genuit iosaphat. Io
saphat autē: genuit iorā. Iorā
autē: genuit ohiam. Oziā autē:
genuit ioatham. Ioatham autē:

genuit achaz. Achaz autē: genuit ebe
chiam. Ezechias autē: genuit manas
sen. Manasses autē: genuit ammon.
Ammon autē: genuit iosyam. Iosya
autē: genuit theconia et fr̄s eius in
transmigratione babilonis. Et post
transmigrationē babilonis: theco
nias genuit salathiel. Salathiel
autē: genuit zorobabel. Zorobabel
autē: genuit abyud. Abyud autē:
genuit elyachim. Elyachim autē:
genuit azor. Azor autē: genuit sa
doch. Sadoch autē: genuit achym.
Achym autē: genuit elyud. Elyud
autē: genuit eleazar. Eleazar autē:
genuit matham. Mathan autē:
genuit iacob. Iacob autē: genuit
ioseph uirū marie. De qua nat'
est ihc: qui uocatur xpc.

Omnēs itaq; generationes aba
braham usq; ad dauid. gene
rationes quatuordecim. et a dā
usq; ad transmigrationē babilo
nis generationes quatuordecim:
et a transmigrationē babilonis us
q; ad xp̄m generationes quatu
ordecim. Xpi autē generatio sic

Eum esset de
sponsata mater et maria
ioseph: ante quā conuenirent
inuenta ē in utero habens de

iii.
sol.

spū sancto. Ioseph autē uir ei cum
esset iustus & nollet eam traducē.
uoluit occulte dimittere eā. Hec
autē eo cogitante: ecce angelus
dñi in somnis apparuit ei dicens.

Ioseph fili dauid: noli timere
accipe mariam coniugē tuā.
Quod enim in ea natū est: de spū
scō est. Pariet autē filiū: & uo-
cabis nomen ei ih̄m. Ipse enim
saluū faciet pplm suū a pecca-
tis eor. Hoc autē totum factū
est: ut adimpleret quod dictū
est a domino p̄ prophetā dicens:

Ece uirgo in utero habebit et
pariet filiū: & uocabunt ho-
men eius emmanuel: qd̄ est in-
terp̄tatum nobiscū deus. Exur-
gens autē ioseph a somno: fecit
sicut precepit ei angelus dñi.

Et accepit coniugē suam: et nō
cognoscebat eam donec peperit
filiū suum p̄mogenitū: et uo-
cauit nomen eius ih̄suo. .ii.

Cum ergo natus esset ih̄s in beth-
leem iude: in dieb; herodis re-
gis: ecce magi ab oriente uene-
runt iherosolimā dicentes:

Ubi est qui natus est rex iudeor?

Uidimus enī stellam eius in ori-
ente: & uenimus adorare eum.

Secūm

Audient autē herodes rex turbatus ē:
& omnis iherosolima cū illo. Et cō-
gregans omnes p̄ncipes sacerdo-
tum & scribas ppli: sciscitabat ab
eis ubi xp̄e nasceretur. At illi dix-
erunt. In bethleem iude. Sic enim
scriptū est p̄ prophetā. Et tu beth-
leem terra iuda: nequaquā mini-
ma es in p̄ncipib; iuda. Ex te enim
eriet dur: qui regat pplm meū
isti. Tunc herodes clam uocatis
magis: diligenter didicit ab eis
tempus stelle que apparuit eis.

v.
lxxvii

vi.
sol

Et mittens illos in bethleem dixit.
Ite & interrogate diligenter de
puero. & cum inueneritis renū-
tiate michi: ut & ego ueniens
adore eum. Qui cū audissent
regem: abierunt. Et ecce stella
quam uiderant in oriente ante-
cedebat eos: usq; dū ueniens sta-
ret supra ubi erat puer. Viden-
tes autē stellam: gausi sūt gau-
dio magno ualde. Et intiantes
domū: inuenerunt puerū cum
maria matre eius. & p̄cidentes:
adorauerunt eū. Et ap̄tis the-
sauris suis obtulerunt ei mune-
ra: aurum. thus. & myriā. Et
responsō accepto in somnis ne
redirent ad herodē: p̄ aliam uia

matrim

reuerſi ſunt in regionem ſua.
Qui cu recessiffent: ecce angelus
 dñi apparuit in ſomnis ioseph
 dicens. Surge & accipe pueru
 & matre eius: et fuge in egyptum
 & eſto ibi dum dicam tibi.
 futuru eſt enim: ut herodes que
 rat pueru ad pdendum eum.
 Qui conſurgens accepit pueru
 & matre eius nocte. et ſeceſſit
 in egyptum. & erat ibi uſq: ad
 obitum herodis: ut adimplere
 tur qd dictum e a domino per
 ppham dicente. Ex egypto uo
 caui filiu meum. **T**unc he
 rodes uidens qd illuſus eſſet a
 magis: iratus eſt ualde. & mit
 tens occidit omnes pueros qui
 erant in bethleem & in omnib;
 finib; eius a bimatu et infra:
 ſcdm tempus qd exquiſierat
 a magis. Tunc adimpletu eſt:
 quod dictum e per heremiam
 ppham dicentem. Vox in ra
 ma audita eſt ploratus & ulu
 latus multus: rachel plorans
 filios ſuos. Et noluit conſola
 ri quia non ſunt

Deſuncto autē herode: ecce ap
 paruit angls dñi in ſomnis
 ioseph in egypto dicens. Surge

& accipe pueru et matre eius.
 et uade in terram iſrl: deſuncti
 ſunt eni qui querebant anima
 pueri. Qui conſurgens accepit
 pueru et matrem et: & uente
 in terram iſrl. Audiens autem
 qd archelaus regnaret in iudea
 per hode patre ſuo: timuit illo
 re. Et ammonit ^{in ſomnis} ſeceſſit in par
 tes galilee: et ueniens habitau
 in ciuitate que uocat nazareth:
 ut adimpleretur qd dictum e
 pphas. qm nahareus uocabit.
In diebus illis: uenit iohannes
 baptiſta predicans in deſerto
 iudee & dicens. Penitentiam
 agite: appropinquabit eni reg
 num celoꝝ. **H**ic eſt enim de q
 dictu eſt per ysaiam ppham di
 centem. Vox clamantis in de
 ſerto parate uia domini: rec
 tas facite ſemitas eius. Ipſe
 enim iohannes habebat ueſti
 mentu de pilis cameloz: et
 zonam pellicia circa lumbos
 eius. **E**ſca autē eius erat locu
 te: & mel ſilueſtre. Tunc eri
 ebat ad eum iheroſolima. et
 omnis iudea. & omnis regio
 circa iordanem: & baptizaba
 tur in iordane ab eo & fitentes

vi
vii
ii

viii
ii
vii
x

viii
vii
iii

iii.

peccata sua. **V**idens autē mul-
tos phariseos & saduceos ueni-
entes ad baptismū suum: dixit
eis. **P**ro gemelū uiparum: quis de-
monstrauit uobis fugere a uen-
tura ira: **F**acite igitur fructū dignū
penitentię: & ne uelitis dicere
intra uos patrem habemus abra-
ham. **D**ico enim uobis: quoniam po-
test deus de lapidibus istis suscitare
filios abrahe. **I**am enim securis
ad radicem arborū posita est. **O**m-
nis igitur arbor que non facit fructū
bonum: excidetur & in ignem
mitetur. **E**go quidem uos baptizo
in aqua in penitentiā: qui autē
post me uenturus est: fortior
me est: cuius non sum dignus cal-
ciamenta portare: ipse uos
baptizabit in spiritu sancto & igni.
Uius uentilabrum in manu sua:
& pmundabit aream suam:
et congregabit triticū suū in
horreum: paleas autē comburet
igni inextinguibili. **T**unc
uenit ihesus a galilea in iordanem
ad iohannem: ut baptizaretur ab eo.
Johannes autē prohibebat eum
dicens. **E**go a te debeo baptiza-
ri: & tu uenis ad me. **R**espon-
dens autē ihesus: dixit ei. **S**i

ne modo: sic enim decet nos im-
plere omnem iusticiam. **T**unc di-
misit eum. **B**aptizatus autē ihesus:
confestim ascendit de aqua. **E**t
ecce aperti sunt celi: & uisit spiritus
dei descendente sicut columbam.
et ueniente super se. **E**cce uox
de celis dicens. **H**ic est filius meus
dilectus: in quo michi complacui.
Tunc ihesus ductus est in desertū
a spiritu: ut temptaretur a diabolo.
Et cum ieiunasset quadraginta
diebus: & quadraginta noctibus:
postea esuriit. **E**t accedens temp-
tator: dixit ei. **S**i filius dei es:
dic ut lapides isti panes fiant.
Qui respondens dixit. **N**on in pa-
ne solo uiuit homo: sed in omni
uero quod procedit de ore dei. **T**unc
assumpsit eum diabolus in scām
ciuitatē: & statuit eum supra pin-
naculū templi. & dixit ei. **S**i fi-
lius dei es: mitte te de celsū. **S**ep-
tum est enim: quia angelus suus
mandauit de te: & in manibus
tolle te: ne forte offendas
ad lapidē pedem tuū. **A**it illi
ihesus rursum. **S**eptimum est. **H**ortus
temptabis dominum deum tuum. **I**te-
rum assumpsit eum diabolus
in montē excelsum ualde: et

lv

viii

lviii
lvv

lviii

lvv

lvv

lv

lviii

lv

lviii

lv

lviii

ostendit ei omnia regna mundi & glam eorum: et dixit illi
Hec omnia tibi dabo: si cadens ad
 oraveris me. Tunc dixit ei ihs.
Vade sathanas. Septimum enim
 Inimicum deum tuum adorabis: et
 illi soli serues. Tunc reliquit
 eum diabolus: & ecce angeli ac-
 cesserunt & ministrabant ei.

Cum autem audisset ihs quod
 iohannes traditus esset: secessit
 in galileam. Et relicta ciuitate
 nazareth uenit & habitauit
 in capharnaum maritimam in
 finibus zabulon et neptalym:
 ut adimpleret quod dictum est
 per ysaiam prophetam. Terra zabu-
 lon & terra neptalym: uia ma-
 ris transiordanem galilee genti-
 um. Pops qui sedebat in tene-
 bris: uidit lucem magnam: et
 sedentibus in regione umbre
 mortis: lux orta est eis. Exin-
 de cepit ihs predicare & dice.
Penitentiam agite: appropinqua-
 bit enim regnum celorum.

Ambulans autem iuxta mare
 galilee uidit duos fratres symo-
 nem qui uocatur petrus & and-
 ream fratrem eius mittentes
 rete in mare. Erant enim

piscatores. Et ait illis. Venite post
 me: et faciam uos fieri piscato-
 res hominum. At illi continuo re-
 lictis retibus & nauibus secuti sunt eum.
 Et procedens inde uidit alios duos
 fratres iacobum zebedei et ioha-
 nem fratrem eius in nauibus cum zebe-
 deo patre eorum reficientes retia
 sua: & uocauit eos. Illi autem
 statim relicti retibus et patre se-
 cuti sunt eum. **E**t circuibat
 ihs totam galileam docens in sy-
 nagogis eorum & predicans euangelium
 regni: et sanans omnem languorem
 & omnem infirmitatem in populo.
 Et abiit opinio eius in totam syri-
 am: & obtulerunt ei omnes male
 habentes uariis languoribus et
 tormentis comprehensos & qui
 demonia habebant et lunaticos
 et paralyticos: & curauit eos.
 Et secute sunt eum turbe mul-
 te de galilea et decapoli & de
 iherosolymis: et de iudea & de
 transiordanibus.

Videns autem turbas ascendit
 in montem. Et cum sedisset
 accesserunt ad eum discipuli eius.
 Et apertis os suum docebat eos
 dicent. Beati pauperes spiritu:
 quonia ipsorum est regnum celorum.

177
178

179
180
181

182
183

184
185
186

177
178

179
180
181

182
183

184
185
186

Th .xxvii
lv .xlviij

Th .xxviii
lv .xlvij

Th .xxviiii
Sol

Th .xxx
lv .xlviij

Th .xxxi
lv .xlviij

Th .xxxii
lv .xlviij

Beati mites: quoniam ipsi possidebunt terram.
Beati qui lugent: quoniam ipsi consolabuntur. Beati qui esuriunt et sitiunt iusticiam: quoniam ipsi saturabuntur. Beati misericordes: quoniam ipsi misericordiam consequentur. Beati mundo corde: quoniam ipsi deum uidebunt. Beati pacifici: quoniam filii dei uocabuntur. Beati qui persecutionem patiuntur propter iusticiam: quoniam ipsorum est regnum celorum. Beati estis cum maledixerint uobis homines et persecuti uos fuerint et dixerint omne malum aduersum uos mentientes: propter me. Gaudete in illa die et exultate: quoniam merces uestra copiosa est in celis. Si enim persecuti sunt prophetas: qui fuerunt ante uos. Vos estis sal terre. Quod si sal euanuerit: in quo saluetur? Ad nichilum ualeat ultra: nisi ut mittatur foras: et conculetur ab hominibus. Vos estis lux mundi. Non potest ciuitas abscondi supra montem posita: neque accendunt lucernam: et ponunt eam sub modio: sed supra candelabrum: ut luceat omnibus qui in domo sunt. Sic luceat lux uestra coram hominibus:

salu

Th .xxviii
Sol

Th .xxviiii
lv .xlviij

Th .xxv
Sol

ut uideant uiam bona opera. et glorificent patrem uestrum qui in celis est. Nolite putare quoniam ueni legem solvere aut prophetas: non ueni soluere sed adimplere. Amen quippe dico uobis: donec transeat celus et terra: iota unum aut unus apex non preteribit a lege donec omnia fiant. Qui autem soluerit unum de mandatis istis minimis et docuerit sic homines: minimus uocabitur in regno celorum. Qui autem fecerit et docuerit: hic magnus uocabitur in regno celorum. **D**ico enim uobis: quia nisi habundauerit iusticia uestra plus quam scribarum et pharisaeorum: non intrabitis in regnum celorum. Audistis quae dictum est antiquis: Non occides. Qui autem occiderit: reus erit iudicio. Ego autem dico uobis: quia omnis qui uascitur fratri suo: reus erit iudicio. Qui autem dixerit fratri suo racha: reus erit concilio. Qui autem dixerit fatue: reus erit gehenne ignis. Si ergo offeris munus tuum ad altare: et recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid aduersum te: relinque ibi munus tuum ante altare: et uade prius reconcili-

or. thim

liari fr̄i tuo & tunc ueniens offeres munus tuoy.

Festo consentiens ad uersario tuo dum inuia es cum eo. ne forte tradat te aduersari iudici. & iudex tradat te ministro. et in carcerē mittaris. Amen dico tibi n̄ exies inde. donec reddas nouissimū quia dicitur. Audistis quia dictū ē antiquis. Non mechaberis. Ego autē dico uobis. qm̄ om̄is qui uiderit mulierē ad concupiscendū eam: iā mechatus est eam in corde suo. Quod si oculus tuus dext̄ scandalizat te: erue eum & pice abste. Expedit enim t̄ ut pereat unū membr̄ tuorum: quā totum corpus tuū mittatur in gehennā. & si dext̄a manus tua scandalizat te: abscide eam & pice abste. Expedit enim t̄ ut pereat unū membr̄ tuorū: quam totū corpus tuū mittatur in gehennam. Dictum ē autē. Qui cumq; dimiserit uxore suā: det illi libellū repudij. Ego autē dico uobis: quia om̄is q̄ dimiserit uxore suam excep

ta fornicationis causa. facit eā mechari. Et qui dimissam duxerit: adulterat. Iterū audistis quia dictū est antiquis. Nō piurabis: reddes autē domino iuramta tua. Ego autē dico uobis. n̄ iurare omnino: neq; p̄ celum quia thronus dī est: neq; p̄ terram quia scabellū est pedum eius: neq; p̄ iherosolimam quia ciuitas ē regis magni. Neq; p̄ caput tuū iuraueris: quia non potes unū capillum albuū facere aut nigrū. Sic autē sermo uester: est est non n̄. Quod autē habundantius est: a malo est. Audistis quia dictum ē antiquis: oculū poculo. dentē p̄ dente. Ego autē dico uobis. n̄ resiste malo: s; si quis te percusserit in dext̄am maxillā tuam. prebe illi & alteram: et qui uult tecum iudicio contendere & tunicā tuam tollere. remitte ei & palliū: & quicumq; te angariauerit mille passus: uade cum illo alia duo. Qui petit atē da ei: & uolenti mutuari atē. ne auertaris. Audistis quia dictū est antiquis.

xxvii
lv
c
lxii

xxviii
Sol

xxviii
lv
c
lxxii

xxviiii
Sol

xl
lv
c
lxxii

Diliges proximum tuum & odies inimicum tuum. Ego autem dico uobis. Diligite inimicos uostros: benefacite his qui oderunt uos. Et orate prosequentibus & calumpniantibus uos. ut sitis filii patris uostri qui in caelis est: qui solem suum oriri facit super bonos & malos. et pluit super iustos & iniustos. Si enim diligitis eos qui uos diligunt: quam mercedem habebitis? Nonne & publicani hoc faciunt? Et si salutaueritis fratres uestros tantum: quid amplius facitis? Nonne & ethnici hoc faciunt? Estote ergo et uos perfecti: sicut & pater uostri celestis perfectus est.

Atendite ne iusticiam uestram faciatis coram hominibus: ut uideamini ab eis. Alioquin mercedem non habebitis apud patrem uestrum qui in caelis est. Cum ^{ergo} facis elemosinam. noli tuba canere ante te sicut hypocrite faciunt in synagogis & in uicis: ut honorificentur ab hominibus. Amen dico uobis: receperunt mercedem suam. Tu autem faciente elemosinam. nesciat sinistra tua quod faciat dextera tua: ut sit elemosina tua in abscondito. Et pater

97
lv
xli

97
lv
Sol

tuus qui uidet in abscondito. reddet tibi. **E**t cum oratis. non eritis sicut hypocrite qui amant in angulis platearum stantes orare: ut uideantur ab hominibus. Amen dico uobis: receperunt mercedem suam. Tu autem cum orabis. intra cubiculum tuum: & clauso ostio ora patrem tuum in abscondito. & pater tuus qui uidet in abscondito: reddet tibi. Orantes autem nolite multum loqui: sicut ethnici. Putant enim: quia multi loquuntur suo exaudiantur. Nolite ergo assimilari eis. Sicut enim pater uostri quid opus sit uobis: ante quam petatis eum. Sic ergo uos orabitis.

Pater noster qui es in caelis sanctificet nomen tuum. Adueniat regnum tuum: fiat uoluntas tua sicut in caelo & in terra. Panem nostrum supersubstantialem da nobis hodie. Et dimitte nobis debita nostra sicut & nos dimittimus debitoribus nostris. Et ne nos inducas in temptationem. Sed libera nos a malo. **S**i enim dimiseritis hominibus peccata eorum: dimittet & uobis pater uostri celestis delicta uestra. **C**um autem ieiunatis: nolite fieri sicut hypocrite tristes. Exterminant enim facies

97
lv
xliii

97
lv
xliii

97
lv
Sol

Si autem non dimiseritis hominibus: nec pater uestrus dimittet peccata uestra.

suas: ut parcant hominib; ie-
 unantes. Amen dico uob; q̄a
 rapunt mercedē suam. Tu au-
 tem cū ieiunas unge cap̄ tuū.
 & faciē tuam laua ne uidearis
 hominib; ieiunans: s; patri-
 tuo qui est in abscon. & pat-
 tuus qui uidet in abscon.
 reddet tibi. Nolite thesauriza-
 re uobis thesauros in t̄ra. ubi
 erugo & tinea demolitur: et
 ubi fures effodiunt & furantur:
Thesaurizate autē uobis thesau-
 ros in celo. ubi neq; erugo neq;
 tinea demolitur: & ubi fures n̄
 effodiunt nec furant. **U**bi enī
 est thesaurus tuus: ibi est et
 cor tuum. **L**ucerna corporis
 est oculus. Si fuerit oculus tuus
 simplex: totum corpus tuum
 lucidū erit. Si autē oculus tuus
 nequā fuerit: totū corpus tuū
 tenebrosū erit. Si autē lūm̄
 qd̄ in te est: tenebre s̄t. **Q**uante
 tenebre erunt. **N**emo
 potest duob; dominis seruire.
 Aut enim unū odio habebit &
 alterum diliget: aut unū sus-
 tinebit & alterum cōtempnet.
 Non potestis dō seruire & mā-
 mone. Ideo dico uobis. ne solli-

citi sitis anime ur̄e quid man-
 ducaueris: neq; corpori ur̄o quid
 induamini. Nonne anima pl̄
 est quā esca: et corpus plus quā
 uestimētum. **R**espicite uolatilia
 celi. qm̄ non serunt neq; metūt
 neq; congregant in horrea: et
 pater ur̄ celestis pascat illa. **N**ō
 ne uos magis pluris estis illis.
Quis autem ur̄m cogitans pot̄
 adicere ad statuatā suam cubitū
 unū. **Q**ue de uestimēto quid solli-
 citi estis. **C**onsiderate lilia ag:
 quom̄ crescunt. Non laborant
 neq; nent. Dico autē uobis: qm̄
 nec salomon in omni gl̄a sua
 cooptus est sicut unū ex istis.
Si autē fennum agri qd̄ hodie
 est & cras in chibanū mittitur.
 d̄s sic uestit: quanto magis uos
 minime fidei. **N**olite ḡ solli-
 citi esse dicentes: quid mandu-
 cabimus aut qd̄ bibem. aut
 quo opiemur. **H**ec omnia gen-
 tes inquir̄. **S**ed enim pater
 ur̄: quia his omnib; indigent.
Querite ḡ primū regnum di
 & iusticiam eius: & hec omnia
 adicient̄ uobis. **N**olite ergo in
 crastinū solliciti esse: crastin̄
 enim dies sollicitus erit s̄ ipsi.

xv
 clv

xv
 clvii

xviii
 clviii

xviii
 clviii

lv
l.ii
xlii
lv

lv
li
lviii

lv
lii
sol

lv
liii
cxv

lv
liiii
liiii

vii
sufficit diei malicia sua. **N**oli
te iudicare: ut non iudicemini.
In quo enim iudicio iudicauitis.
iudicabimini: & in qua mensura
mensi fueritis. remetietur uobis.
Quid autem uides festucam in oculo
fratris tui: & trabem in oculo tuo
non uides. Aut quomodo dicis fratri
tuo. fratere sine cicam festucam de
oculo tuo: et ecce trabes est in
oculo tuo. Hypocrita. eice primum
trabem de oculo tuo: & tunc uis
debis eicere festucam de oculo
fratris tui. Nolite scilicet dare canibus:
neque mittatis margaritamas inas
ante porcos: ne forte conculoent
eas pedibus suis: & conuersi diripi-
pant uos. **P**etite: & dabitur
uobis. Querite. et inuenietis.
Pulsate. & aperietur uobis. Omnis
enim qui petit accipit: et qui que-
rit inuenit. & pulsanti aperietur.
Aut quis est ex uobis homo. quem
si petierit filius suus panem. numquam
quid lapidem dabit illi. Aut
si piscem petierit: numquam ser-
pentem proferet ei. **S**i ergo uos
cum sitis mali uostis bona da-
re filiis uestris: quanto magis pa-
ter uestrus qui in celis est. dabit
bona petentibus se. **O**mnia

Secundum

lv
lxix

lv
sol

lv
lxi

lv
lxii

lv
lxiii
cxvi

lv
lxvii

ergo quaecumque uultis ut faciant
uobis homines: & uos facite illis.
Hec est enim lex et prophetie. Intrate per
angustam portam: quia lata & spatio-
sa est uia que ducit ad perditionem:
& multi sunt qui intrant per eam.
Quia angusta porta & arcta est uia
que ducit ad uitam: et pauci sunt
qui inueniunt eam. **A**t tendi-
cite a falsis prophetis qui ueniunt ad
uos inuestimentis ouium: intus
autem sunt lupi rapaces. A fructi-
bus eorum cognoscetis eos. Numquam col-
ligunt de spinis uuas: aut de tri-
bulis ficus. **S**ic omnis arbor bo-
na. fructus bonos facit: mala au-
tem arbor fructus malos facit.
Non potest arbor bona fructus
malos facere: neque arbor mala
fructus bonos facere. Omnis ar-
bor que non facit fructum bonum:
excidetur & in ignem mittetur.
Igitur ex fructibus eorum cognoscetis eos.
Non omnis qui dicit in domino
domine. intrabit in regnum celorum:
sed qui facit uoluntatem patris mei
qui in celis est. ipse intrabit in
regnum celorum. Multi dicent michi
in illa die. domine domine. nunc in
nomine tuo prophetauimus: & in
tuo nomine demonia eiecimus:

97
lv
97
lv

Levi
Levi
Levi
xv
xxvi

exteriores. **I**bi erit fletus: & stridor
dentium. **E**t dixit ihc centurio
m. **V**ade & sicut credidisti fiat
t. **S**anatus est puer in illa ho
ra. **E**t cum uenisset ihc in
domū petri: uidit sociū eius ia
centem & febricitantē: et tetig
manū eius et dimisit eā febris.
Et surrexit. & ministrabat eis.
Vespere autē facto: obtulerunt
ei multos demonia habentes.
Et eiciebat sp̄e uerbo: et omnes
male habentes curauit: ut ad
impleretur qđ dictum ē p̄pro
phetam ysaiam dicentē. Ipse i
firmitates nr̄as accepit: et egro
tationes portauit. **Q**uidam
autē ihesus turbas multas cir
cum se: iussit ire trans fretum.
Et accedens unus scriba: ait il
li. **M**agister. sequar te quocūq;
ieris. **E**t dicit ei ihc. **V**ulpes fo
ueas habent. et uolucres celi
nidol: filius autē hominis nō
habet ubi caput reclinet. **A**liū
autē de discipulis ei: ait illi. **D**o
mine. p̄mitte me p̄mū ire et
sepelire patrē meū. **I**hesus autē
ait illi. **S**equere me: & dimitt
te mortuos sepelire mortuos
suos. **E**t ascendente eo i

97
lv

Leviii
cv

97
97
lv

Leviiii
xlviii
lxviii

naucula: secuti sunt eū discipuli
eius. **E**t ecce motus magnus factus
est in mari: ita ut nauicula opre
tur fluctib; Ipse uero dormiebat.
Et accesserunt: & suscitauerūt eū
dicentes. **D**omine salua nos: p̄im?
Et dicit illis. **Q**uid timidi estis mo
doy fidei? **T**unc surgens impaū
uentis & mari: et facta est tras
quillitas magna. **P**orro homines
mirati sunt dicentes. **Q**ualis est
hic. quia & uenti et mare obedi
uit ei. **E**t cum uenisset; trans
fretum. in regionē gerasenoy: oc
currerunt ei duo demonia ha
bentes. de monumtis exeuntes.
seu nimis: ita ut nemo posset
transire puam illā. **E**t ecce cla
mauerunt dicentes. **Q**uid nobis
& tibi ihu fili di: uenisti ante tē
pus torquere nos? **E**rat autē nō
longe ab illis grex porcorū multorū
pascens. **D**emonēs autē: rogabat
eum dicentes. **S**i eicias nos: mit
te nos in gregē porcorū. **E**t ait illis.
Ite. **A**t illi exeuntes: abierunt in
porcos. **E**cce impetu abiit totus
grex p̄preceptis in mare: et mor
tui sunt in aquis. **P**astores autē
fugerunt: & uementes incauta
tem nuntiauerūt omnia: & de hi

lxvii
xlvi
lxxxv

si unum novum mites novos
mittunt. & ambo conservantur.
Hec illo loquente ad eos. ecce unus
princeps accessit. & adoravit eum
dicens. Filia mea modo defuncta
est. & veni impone manum tuam
super eam. et vivet. Et surgens
Ihesus sequebatur eum. & discipuli
eius. & ecce mulier que sangui-
nis fluxum patiebat duodecim
annis. accessit retro et tetigit fi-
bram uestimenti eius. Dicebat e-
nim intra se. Si tetigero tantum
vestimentum eius. salua ero. Et
Ihesus conuersus & uident eam dixit.
Confide filia. fides tua te salua
fecit. Et salua facta est mulier
ex illa hora. Et cum uenisset
Ihesus in domum principis. & uidis-
set turbas et turbam tumul-
tuantem. dicebat. Rexcite. non
est mortua puella. sed dormit. Et
deridebant eum. & cum eiecta es-
set turba. intrauit & tenuit
manum eius. et surrexit puella.
Et exist fama hec in uniuersam
terram illam. **E**t transeunte
inde Iesu. secuti sunt eum duo ce-
ci. clamantes & dicentes. Misere-
rere nostri fili dauid. Cum autem
uenisset domum. accesserunt ad eum

lxv
x
sol

Secundum

ceci. et dicit eis Ihesus. Creditis quia hoc
possum facere uobis? Dicunt ei.
Vtique domine. Tunc tetigit oculos eorum
dicens. Secundum fidem uestram. fiat uo-
bis. Et apti sunt oculi eorum. & comminatus
est eis Ihesus dicens. Videte ne quis sciatur.
Illi autem abeuntes diffamauerunt eum
in tota terra illa. Egressis autem illis
ecce obtulerunt ei hominem mutum.
demonium habentem. Et eiecto de-
monio locutus est mutus. & mira-
te sunt turbe dicentes. Nunquam
sic apparuit istis. Pharisei autem
dicebant. In principe demoniorum
eiecit demones. Et circuibat Ihesus
ciuitates omnes & castella. docens
in synagogis eorum. et predicans euangeli-
um regni. & sanans omnem languo-
rem. et omnem infirmitatem. **V**ides
autem turbas miseratus est. quia erant
nervi & iacentes sicut oues non ha-
bentes pastorem. Tunc dicit discipu-
lis suis. Messis quidem multa. opera-
rii autem pauci. Rogate ergo dominum
messis. ut eiciat operarios in messem.
Et conuocatis **I**su ad
duodecim discipulis suis. de-
dit illis potestatem spirituum immun-
dorum ut eicerent eos. & curarent
omnem languorem. & omnem infir-
mitatem. **D**uodecim autem apostolorum

lxvii
lxvii
lxvii

lxvii
lxvii

lxvii
lxvii

lxvii
lxvii
lxvii

lxvii
lxvii
lxvii

nomina hec sunt. Primus symon
 qui dicitur petrus. & andreas frat
 eius. iacobus zebedei & iohannes
 frat eius. philippus & bartholo
 meus. thomas et matheus publi
 canus. & iacobus alpheri. et tha
 ddeus. symon chananeus. & iu
 das scariothes qui tradidit eum

Hos duodecim misit ihes. pre
 cipiens eis et dicens. Inuiam
 gentium ne abieritis. & in ciuita
 tes samaritanorum ne intraue
 ritis: sed potius ite ad oues que
 pierunt domus isrl. Euntes
 autem predicare dicentes: quia
 appropinquauit regnum celorum.
 Infirmos curate: mortuos sus
 citate. Leprosos mundate: demo
 nes eicite. Gratis accepistis: gra
 tis date. Nolite possidere aurum
 neque argentum. neque pecuniam
 in zonis uestris: non peram in uia
 neque duas tunicas. neque calciam
 ta neque uirgam. Dignus enim
 oparius cibo suo. In quacumque
 autem ciuitatem aut castellum
 intraueritis. interrogate quis
 mea dignus sit: & ibi manere
 donec exeat. Intrantes autem
 in domum: salutate eam dicentes.
 Pax huic domui. Et si quidem

fuerit domus illa digna: ueniet
 pax uestra super eam. Sin autem non fu
 erit digna: pax uestra ad uos reuerte
 tur. Et quicumque non receperit uos
 neque audierit sermones uestrorum: ex
 euntes foras de domo uel ciuitate
 excutite puluerem de pedibus uestris.
 Amen dico uobis: tolerabilius erit
 terre sodomorum & gomorum in
 die iudicij: quam ciuitati illi.

Ecce ego mitto uos: sicut oues
 in medio luporum. Estote ergo pru
 dentes sicut serpentes: & simpli
 ces sicut columbe. Cauete autem
 uos ab hominibus. Tradent enim
 uos in concilijs: & in synagogis
 suis flagellabunt uos. Et ad reges
 et ad presides ducemini propter me:
 in testimonium illis & gentibus. Cum
 autem tradent uos: nolite cogita
 re quomodo aut quid loquamini.
 Dabitur enim uobis in illa hora:
 quid loquamini. Non enim uos
 estis qui loquimini: sed spiritus patris
 uestri qui loquitur in uobis. Tra
 det autem frater fratrem in mortem.
 & pater filium. Et insurgent filij
 in parentes: & morte eos afficient.
 Eruntis octo omnibus: propter no
 men meum. Qui autem perseueraue
 rit usque in finem: hic saluus erit.

lxvii
 lv
 cxviii
 lxxviii

lxvii
 lv
 cxviii

lxvii
 lv
 cxviii
 vel
 cxli

lxvii
 lv
 cxviii
 vel
 cxli

lxvii
 lv
 cxviii

lxvii
 lv
 cxviii

lxvii
 lv
 cxviii

91 lxxviii
sol

91 xc
lviii
lo cxxviii
viii

91 xci
sol

91 xcv
xl
lv

91 xcvi
lv

91 xcvi
lv lxxvii
e. cxvii

91 xcvi
lv

Cum autē psequantur uos in ciuitate
 ita: fugite in aliam. Amen dico uobis:
 n̄ consummabitis ciuitates isrl. do
 nec ueniat filius hominis. **N**on
 est discipulus sup magistrū: nec ser
 uus sup dñm suum. Sufficit disci
 pulo. ut sit sicut magister eius: et
 seruus sicut dñs eius. Si patrem
 familias beelzebub uocauerit: quā
 tomagis domesticos ei? He ḡ timy
 eritis eos. **N**ichil optimum quod
 n̄ reuelabitur: & occultū quod nō
 scietur: Quod dico uobis inteneb̄s
 dicite in lumine: & qd̄ in aure au
 ditis. predicate sup tecta. Et nolite
 timere eos qui occidunt corpus.
 animā autem non possunt occide
 re: s; potius eum timete. qui potest
 animā et corpus pdere in gehennā.
 Nonne duo passeret asse ueneunt?
 & unus ex illis n̄ cadit sup terram
 sine patre ur̄o? Vri autem & ca
 pilli capitis: om̄s numerati sunt.
 Nolite ergo timere: multis passe
 ribus meliores estis uos. **O**m̄s
 ergo qui confitebitur me coram
 hominib;: confitebor & ego eum co
 ram patre meo qui in c̄lis ē. Qui
 autē negauerit me corā hominib;
 negabo & ego eum corā patre meo
 qui est in c̄lis. **N**olite arbitra

91 xcvi
lv cxxvii

91 xcvi
lv cxxvii
cy

91 xcvi
lv cxxvii
c. xxi

91 xcvi
lv cxxvii
sol

91 xcvi
lv cxxvii

91 cxi
sol

91 cxi
lv lxxviii

ri: quia uenerim pacem mittere in ter
 ram. Non ueni pacem mittere: s; gla
 dium. Veni enim separare hominē
 aduersus patrē suum: & filiam ad
 uersus matrē suam: et nurū aduer
 sus socrum suā: & inimici hominis
 domestici eius. **Q**ui amat patrē
 aut matrem plus quā me: non est
 me dignus. Et qui amat filiū aut
 filiam plus quā me: non ē me dignus.
 & qui non accipit crucē suam et
 sequitur me: non est me dignus.
Qui inuenit animā suam: perdet
 illam. Et qui pdiderit animā suā
 ppter me: inueniet eam. Qui reci
 pit uos. me recipit: & qui me reci
 pit. recipit eum qui me misit. Qui
 recipit ppham in nomine pphete:
 mercedem pphete accipiet. Et qui
 recipit iustum in nomine iusti: mer
 cedem iusti accipiet. & quicūq; po
 tum dederit uni ex minimis istis ca
 licem aque frigide tantū in nomi
 ne discipuli: amen dico uobis non
 perdet mercedem suam. **xvi.**
Et factum ē cum consummasset
 ih̄c precipiens duodecim discipu
 lis suis. transiit inde: ut doceret
 & predicaret in ciuitatib; eor. Io
 hannes autē cum audisset inuin
 culis opa xp̄i: mittens duos de dis

cupulis suis. ait illi. Tu es qui uen-
 turus es. an alium expectamus?
 Et respondent' ihs: ait illis. E un-
 tes renuntiate iohanni: que au-
 distis & uidistis. **E**cce uident. clay-
 di ambulant: lepsi mundant'.
Surdi audiunt: mortui resur-
 gunt: pauperes euangelizantur. &
 beatus est: qui non fuerit scan-
 dali hatus in me. Illis autē abeun-
 tibus: cepit ihs dicere ad turbas
 de iohanne. Quid existis in deser-
 tum uidere? Harundinē uen-
 to agitatum? **S**; quid existis
 uidere? **H**ominē mollib; uesti-
 tum? **E**cce qui mollib; uestiunt:
 in domib; regum sit. **S**; quid ex-
 istis uidere? **P**phetam? **E**tiam
 dico uobis: & plus quā pphetam.
Hic est enim: de quo scriptū est.
Ecce mitto angelm meum ante
 faciē tuam: qui preparabit uia
 tuam ante te. **A**men dico uobis:
 non surrexit inter natos muli-
 erum maior iohanne baptista.
 Qui autē minor est in regno ce-
 lozum: maior est illo. **A**die-
 bus autē iohannis baptiste usq;
 nunc regnū celoꝝ uim patitur:
 & uolenti diripiunt illud. **O**m-
 nes enim pphete & lex: usq; ad

cyt
lxviii

cyt
lxv

cyt
lxv

cyt
lxv

cyt
lxviii

cyt
x
sol

cyt
x
sol

iohannē pphetauerit. **E**t si uultis
 scire ipse est helyas: qui uenturus
 est. **Q**ui habet aures audiendi. au-
 diat. **C**ui autem simile estima-
 bo generationē istam? **S**imilis ē
 pueris sedentib; in foro: qui clama-
 tes coequalib; dicunt. **E**cce inu-
 uobis & non saltastis: lamtauimus
 et non planxistis. **V**enit enim io-
 hannes n̄ manducans neq; bibes:
 & dicunt. demoniū habet. **V**enit
 filius hominis manducans & bi-
 bens: & dicunt. **E**cce homo uorax
 & potator uini. publicanoꝝ amicus:
 et iustificata est sapientia a filijs
 suis. **T**unc cepit expricare ci-
 uitatib; in quib; facte sunt plu-
 rime uirtutes eius: quia n̄ egis-
 sent penitentiā. **V**e tibi corozā-
 im. ue tibi bethsaida: quia si in
 tyro & sydone facte essent uir-
 tutes que facte sunt in uobis: olim
 in cilicio & cinere penitentiam
 egissent. **V**eruntamen dico uobis:
 tyro et sydoni remissius erit in
 die iudicii quam uobis. **E**t tu
 capharnaum. nunquid usq; in
 celum exaltaberis? **U**sq; in infer-
 num descendes. **Q**uia si in sodo-
 mis facte fuissent uirtutes que
 facte sunt in te: forte mansisset

usq; in hanc diem. Verum tamen dico uobis: quia terre sodomorum remissi^o erit in die iudicii quam tibi.

In illo tempore: respondens ihc dixit. Confiteor tibi pater dñe celi & terre: qui abscondisti hec a sapientibus & prudentibus: & reuelasti ea paruulhis. Ita pater: qm̄ sic fuit placitum ante te. **O**mnia in

tradita sunt a patre meo. Et nemo nouit filium nisi pater: neq; patrem quis nouit nisi filius: & cui uoluerit filius reuelare. Venite ad me omnes qui laboratis & onerati estis: et ego reficiam uos. Tollite iugum meum sup uos: et discite a me quia mitis sum et humilis corde: & inuenietis requiem animabus uestris. Iugum enim meum suauis est: & onus meum leue.

In illo tempore. abiit ihc **xv**. **S**e sabbato p̄sata: discipuli autem eius esurientes: cepunt uellere spicas & manducare. Pharisaei autem uidentes: dixerunt ei. Ecce discipuli tui faciunt: quod non licet eis facere sabbato. At ille dixit eis. Non legistis quid fecerit dauid quando esuruit: & qui cum eo erant: quomodo intrauit in domum dei: & panes propositionis

comedit: quos non licebat ei edere neq; his qui cum eo erant: nisi solum sacerdotibus. Aut non legistis in lege: quia sabbatis sacerdotes in templo sabbatum uiolant: & sine crimine sunt.

Dico autem uobis: quia templo maior est hic. Si autem sciretis: quid est misericordiam uolo & non sacrificium: nunquam condemnassetis innocentes. Dominus est enim filius hominis etiam sabbati.

Et cum inde transisset: uenit in synagogam eorum: & ecce homo manus habens aridam. & interrogabant eum. Scilicet sabbatis curare. Et accusarent eum. Ipse autem dixit illis. Quis erit ex uobis homo qui habeat ouem unam: & si ceciderit hec sabbatis in foueam: nonne tenebit et leuabit eam. Quanto magis melior est homo ouis.

Itaque licet sabbatis benefacere. Tunc ait homini illi. Extende manum tuam. & extendit: et restituta est sanitati sicut altera.

Exercentes autem pharisaei consiliu fecerunt aduersus eum quomodo eum perderent. Ille autem sciens recessit inde: & secuti sunt eum multi: et curauit eos omnes. Et precepit eis ne manifestum eum facerent: ut adimpleretur quod dictum est p̄ ysaiam

o) c.v
lv c.xviii

r) c.xi
lv c.xviii
jo c.xviii

o) c.xii
lv c.xviii
jo c.xviii

o) c.xvii
sol.

o) c.xviii
o) c.xviii
lv c.xi

o) c.xvii
lv c.xvi
xvii

o) c.xviii
sol.

orathin

ppham dicentē. Ecce puer meus quem elegi dilectus meus in quo complacuit anime mee. Pona spm̄ meum sup̄ eum: & iudiciū gentib; nuntiabit. Non contesdet neq; clamabit: neq; audiet aliquis in plateis uocē eius. Narundinē quassatam n̄ confringet: & linū fumigans non extinget. donec eiciat ad uictoriā iudiciū: & in nomine ei⁹ gentes sp̄abunt. **G**unc oblatu⁹ est ei demoniū habens cecus & mut⁹ & curauit eum: ita ut uideret et loqueretur. Et stupebant o⁹ turbe: et dicebant. Nunquid hic est filius dauid? Pharisei audientes dixerunt. Hic n̄ eicit demones: nisi in beelzebub principe demonū. **I**h̄c autem sciens cogitationes eorū dixit eis. Omne regnū diuisum desolabit⁹ contra se: et omnis ciuitas uel dom⁹ diuisa contra se non stabit. Et si sathanas sathanā eicit aduersus se diuisus est. Quom̄ ergo stabit regnum eius? & si ego in beelzebub eicio demones: filij uir̄ in quo eiciunt? **I**do ipsi iudices uestri erūt. Si autē ego in spū dei eicio demones: igitur puenit in uos

lxviii
lxviii
lxviii

lxviii
lxviii
lxviii

lxviii
lxviii
lxviii

lxviii
lxviii
lxviii

lxviii
lxviii
lxviii

regnū dei. Aut quom̄ potest quisquā intrare in domū fixtis. & uasa eius diripe. nisi prius alligauerit fixtem. et tē domum illi⁹ diripit. **Q**ui non ē mecum: contra me est. Et qui n̄ congregat mecum: spargit. Ideo dico uobis. Omne peccatū & blasphemia remittetur hominib;: sp̄c autem blasphemie n̄ remittetur. Et quicūq; dixerit uerbū contra filiū hominis: remittetur ei. Qui autē dixerit contra spm̄ sc̄m: non remittetur ei neq; in hoc seculo. neq; in futuro. **A**ut facite arborem bonam & fructū eius bonū: aut facite arborem malā & fructum eius malū. Siquidē ex fructu arbor cognoscitur. Progenies uiperarum: quom̄ potestis bona loq̄. cum sitis mali? Ex habundantia enim cordis: os loquit⁹. Bonus homo de bono thesauro profert bona: & malus homo de malo thesauro pfert mala. Dico autē uobis: quā omne uerbū ociosum qd locuti fuerint homines. reddet rationē de eo in die iudicij. Ex uerbis enim tuis iustificaberis: & ex uerbis tuis condemnaberis. **T**unc responderunt ei quidam

lxviii
lxviii

lxviii
lxviii

lxviii
lxviii

lxviii
lxviii

lxviii
lxviii

de scribis & pharisei dicentes. **M**agister uolumus a te signum uidere. **Q**ui respondens ait illis. **G**eneratio mala et adultera signum querit: & signum non dabitur ei nisi signum ione pphie. **S**icut enim fuit iona in uentre ceti tribus diebus: & tribus noctibus: ita erit filius hominis in corde terre tribus diebus: & tribus noctibus. **V**iri uiniunt: surgent in iudicio cum generatione ista & condemnabunt eam: quia penitentiam egerunt in predicatione ione. **E**t ecce plus quam iona hic. **R**egna australi surget in iudicio cum generatione ista & condemnabit eam: quia uenit a finibus terre audire sapientiam salomonis. **E**t ecce plus quam salomon hic. **C**um in mundus spiritus exierit ab homine: ambulat per loca arida: querens requiem: et non inuenit. **T**unc dicit. **R**evertar in domum meam: unde exiui. **E**t ueniens inuenit uacantem: scopis mundatam & ornatam. **T**unc uadit & assumit septem alios spiritus nequiores se: & intrantes habitant ibi. **E**t fiunt nouissima hominis illius: peiora prioribus. **S**ic erit et generationi huic pessime. **A**d huc eo loquente ad

lv
cxviii
lx
cxviii

lv
cxviii
lx
cxviii

lv
cxviii
lx
cxviii

turbas: ecce mater eius & fratres eius stabant foris: querentes loqui ei. **D**ixit autem ei quidam. **E**cce mater tua et fratres tui foris stant: querentes te. **A**t ipse respondens: dicenti sibi ait. **Q**uæ est mater mea: & qui sunt fratres mei. **E**t extendens manum in discipulos suos: dixit. **E**cce mater mea: & fratres mei. **Q**uicumque enim fecerit uoluntatem patris mei qui in celis est: ipse meus frater: soror & mater est. **I**n illo die exiens ihesus de domo sedebat secus mare: & congregate sunt ad eum turbe multe: ita ut in nauiculam ascendens sederet. **E**t omnis turba stabat in litore: et locutus est eis multa in parabolis: dicens. **E**cce exiit qui seminat: seminare. **Q**ui dum seminat: quedam ceciderunt secus uiam: & uenerunt uolucres et comederunt ea. **A**lia autem ceciderunt in petrosa ubi non habebant terram multam: & continuo exorta sunt: quia non habebant altitudinem terre. **S**ole autem orto effluauerunt: & quia non habebant radicem aruerunt. **A**lia autem ceciderunt in spinas: et creuerunt spine: & suffocauerunt ea. **A**lia autem ceciderunt in terram bonam: et dabant fructum: aliud centesimum: & aliud serage-

lv
cxviii
lx
cxviii

gesimū. & aliud tricesimū. Qui habet
 aures audiendi audiat. Et acceden-
 tes discipuli: dixerunt ei. Quare in
 parabolis loqueris eis? Qui respō-
 dens: ait illis. Quia uobis datū ē
 nosse mysteria regni celorū: illis
 autem nō est datum. **Q**ui enī
 habet dabitur ei: & habundabit.
 Qui autē non habet: et qđ habet
 auferetur ab eo. **I**deo in parabolis
 loquor eis: quia uidentes nō uident.
 & audientes nō audiunt neq; intel-
 ligunt: et adimpletur in eis pphā
 ysaię dicens. **A**uditiu. audietis et
 nō intelligetis: et uidentes uidebi-
 tis & nō uidebitis. **I**ncrassatum ē
 enī cor pphie huius. & aurib; gra-
 uiter audierunt: et oculos suos
 clausērūt. ne quando oculis ui-
 deant. & aurib; audiant. et cor-
 de intelligant: et conuertantur
 et sanem eos. **U**estri autē
 beati oculi quia uident: & aures
 quia audiunt. **A**m̄ quippe dico
 uobis. quia multi pphę & iusti cu-
 pierunt uidere que uidetis et
 nō uiderunt: & audire que audi-
 tis & nō audierunt. **V**os ergo
 audite parabolam seminantis.
 Omnis qui audit uerbū regni
 & nō intelligit: uenit malus et

rapit quod seminatū est in corde ei.
Hic est qui secus uiam seminat est.
Qui autē supra petrosa seminat
 est: hic est qui uerbum audit. et
 continuo eū gaudio accipit illud.
Non habet autē in se radicē: sed ē
 temporalis. **F**acta autē tribulatio-
 ne & psecutione ppter uerbū: con-
 tinuo scandalizatur. **Q**ui autē se-
 minatus est in spinis. hic est qui
 uerbum audit. et sollicitudo se-
 istius. et fallacia diuitiarū suffo-
 cat uerbum: et sine fructu efficit.
Qui uero in terrā bonā seminatus
 est: hic est qui audit uerbū & in-
 telligit. et fructum affert: & facit
 quidem aliud centesimū. aliud
 autē sexagesimū. aliud uero tri-
 cesimū. **A**liam parabolā propo-
 sit ut illis dicens. **S**imile factum
 est regnum celorū homini: qui se-
 minauit bonū semen in agro suo.
Cum autē dormirent homines:
 uenit inimicus eius et supsemy-
 nauit zizania in medio tritici.
 & abiit. **C**um autē creuisset herba
 et fructum fecisset: tunc appa-
 ruerunt & zizania. **A**ccedente
 autē serui patris familias: dixe-
 runt ei. **D**ñe: nonne bonū se-
 men seminasti in agro tuo? **I**n-

cxvii
lxvii

cxviii
lxviii

cxvii
sol

cxviiii
cxviii

cxviiii
lxviiii

de ergo habet zizania: Et ait ille
Inimicus homo hoc fecit. Serui
autem: dixerunt ei. Visimus & col-
ligimus ea: R. ait. Non. Ne forte
colligentes zizania: eradicetis si-
mul cum eis et triticum. Sinite utque
crescere usque ad messem: & in tem-
pore messis dicam messoribus: Col-
ligite primum zizania. et alligate
ea fasciculos ad comburendum.

Triticum autem congregate in hor-
reum meum. **A**liam parabola
proposuit eis dicens. Simile est reg-
num celorum grano synapis. quod
accipiens homo seminavit in agro
suo: quod minimum quidem est om-
nibus seminibus: cum autem creverit
maius est omnibus oleribus: & fit
arbor: ita ut uolucres celi ueni-
ant & habitent in ramis eius.

Aliam parabolam locutus est eis.
Simile est regnum celorum fermento.
quod acceptum mulier abscondit in
farine satis tribus: donec ferme-
ta totum. **H**ec omnia lo-
cutus est ihesus in parabolis: & sine
parabolis non loquebatur eis: ut
impleretur quod dictum erat per
prophetam dicentem. Apertam in pa-
rabolis os meum: eructabo abscon-
dita mundi. **T**unc dimissis

turbis uenit in domum: & accesserunt
ad eum discipuli eius dicentes. Dis-
cere nobis parabola zizaniorum agri.
Qui respondens ait. Qui seminat
bonum semen: est filius hominis. Ager
autem: est mundus. Bonum uero se-
men: hi sunt filii regni. Zizania
autem: filii sunt nequam. Inimicus
autem qui seminauit ea: est diabolus.
Messis uero: consummatio est seculi.
Messores autem: angeli sunt. Sicut ergo
colligunt zizania & igni comburuntur:
sic erit in consummatione seculi.
Mittet filius hominis angelos suos:
& colligent de regno eius omnia
scandala & eos qui faciunt iniqui-
tatem: et mittent eos in camino
ignis. Ibi erit fletus: & stridor den-
tium. Tunc iusti fulgebunt sicut
sol: in regno patris eius. Qui habet
aures audiendi: audiat. **S**imi-
le est regnum celorum thesauro abscon-
dito in agro: quem qui inuenit ho-
mo abscondit: & pro gaudio illius
uadit et uendit uniuersa que
habet: et emit agrum illum. **I**terum
simile est regnum celorum homini
negotiatori: querenti bonas mar-
garitas. Inuenta autem una preci-
osa margarita: abiit & uendidit
omnia que habuit: et emit eam.

ccxxvii
xlvi
clvii

ccxxviii
clviii

ccxxviiii
xlv

cxli
sel

Iterum simile est regnū celōū
 sagēne misse in mare: & ex omni
 genere piscium congreganti. **Q**uā
 cum impleta esset educentes: &
 secus litus sedentes: elegerunt bo-
 nos in uasa sua: malos autē fixa
 miserunt. Sic erit in consumma-
 tione sc̄i. Exhibunt angli et se-
 parabunt malos de medio iusto-
 rum: & mittent eos in camino
 ignis. Ibi erit fletus: & stridor de-
 ntium. **I**ntellexistis hec omnia?
Dicunt ei. **S**iam dñe. **A**it illis.
Ideo omnis scriba doctus in reg-
 no celōū similis est homini pat-
 familias: qui p̄fert de thesauro
 suo noua et uetera. **E**t factū est
 cum consummasset ih̄c parabola
 istas: transiit inde. **E**t ueni-
 ens in patriam suam: docebat eos
 in synagogis eorū: ita ut miraren-
 tur: & dicerent. **U**nde huic sapia
 hec et uirtutes? **H**onne hic est
 fabri filius? **N**onne mater eius
 dicitur maria: & fr̄s eius iacob:
 & ioseph et symon & iudas? et so-
 rores eius nonne om̄s apud nos
 sunt? **U**nde ḡ huic om̄ia ista?
Et scandalizabant in eo. **I**h̄c
 autē dixit eis. **N**on est p̄ph̄a sine
 honore: nisi in patria sua: & in

orathm

domo sua. **E**t non fecit ibi uir-
 tutes multas: p̄pter increduli-
 tatem illorum. **I**n illo tempore. **S**tate illo-
 rum: **A**uduit herodes tetrarcha fa-
 mam ih̄u: & ait pueris suis.
Hic ē iohannes baptista ipse
 surrexit a mortuis: & idō uir-
 tutes opantur in eo. **H**ero-
 des enim tenuit ioh̄em: & al-
 ligauit eū: & posuit in carce-
 rem p̄pter herodiade uxorem
 fr̄is sui. **D**icebat enim illi ioha-
 nes. **N**on licet t̄ habere eam.
Et uolens illum occidē: timu-
 it ip̄sum: quia sicut p̄ph̄am
 eum habebant. **D**ie autē na-
 tals herodis saltauit filia he-
 rodiadis in medio: & placuit
 herodi. **U**nde cū iuramento
 pollicitus est ei dare: q̄dcūq;
 postulasset ab eo. **A**t illa pre-
 monita a matre sua: da m̄ in-
 quit hic in disco caput ioh̄is
 baptiste. **E**t contristat̄ ē rex.
Propter iusiurandū autem
 & eos qui pariter recumbe-
 bant: iussit dari. **D**isitq; &
 decollauit iohannē in carce:
 et allatū est caput ei in disco:
 & datum est puelle: & tulit
 illud mat̄ sue. **E**t accedentes

ca. lvi
 lvi
 lvi

ca. lvi
 lvi
 lvi

ca. lvi
 lvi
 lvi

ca. lvi
 lvi
 lvi

ca. lvi
 lvi
 lvi

discipuli eius tulerunt corpus &
sepelierunt illud: et uenientes nun-
tiauērunt ihu. **Q**uod cū audisset;
ihc: secessit inde in nauicula in
locum desertū seorsum. **E**t cum
audissent turbe: secute sunt eū
pedestres de ciuitatib; **E**t exiens
uidit turba magnam. & misertus
est eius: & curauit languidos ex.
Vespere autē facto: accesserunt ad
eum discipuli eius dicentes. Deser-
tus est locus: et hora iam preti-
git. **D**imitte turbas: ut euntes in cas-
tella emant s̄ escas. **I**hc autē dixit
eis. Non habent necesse ire: date
illis uos manducare. **R**esponderunt
ei. Non habemus hic nisi quinq;
panes: & duos pisces. **Q**ui ait eis.
Afferre illos michi huc. **E**t cū iussisset
turbam discumbere sup
fenum: acceptis quinq; panib;
& duob; piscibus. aspiciens ince-
lum benedixit & fregit. et dedit
discipulis panes: discipuli autē
turbis. **E**t manducauerunt omnes
et saturati sunt. **E**t tulerunt reli-
quias: duodecim cophinos frag-
mentor. **M**anducantiū autem
fuit numerus quinq; milia ui-
rum: exceptis mulierib; & par-
uulis. **E**t statim iussit disci-

ca. xlvii
lv
jo

ca. xlviii
lv
jo

ca. xlviii
lv
jo

ca. xlviii
lv
jo

ca. xlviii
lv
jo

ca. xlviii
lv
jo

ca. xlviii
lv
jo

pulos ascendē in nauicula & prece-
dere eum transiretū: donec dimit-
teret turbas. **E**t dimissa turba: as-
cendit in montē solus orare. **V**es-
pere autem facto. solus erat ibi: na-
uicula autem in medio mari iacta-
batur fluctib;. **E**rat enim eis contra-
rius uentus. **Q**uarta autē uigilia
noctis uenit ad eos: ambulans sup
mare. **E**t uidentes eū supra mare
ambulantē. turbati sunt: dicen-
tes quia phantasma est. **E**t pre ti-
more clamauerunt. **S**tatimq; ihc
locutus est eis dicens. Habete fiduciā.
Ego sum: nolite timere. **R**espon-
dens autem petrus. dixit. **D**ñe si
tu es: iube me uenire ad te sup aq̄s.
At ipse ait. **V**eni. **E**t descendens
petrus de nauicula. ambulabat
sup aquam: ut ueniret ad ihesū.
Uidens uero uentū ualidum: ti-
muit. **E**t cum cepisset margi: cla-
mavit dicens. **D**ñe saluū me fac.
Et continuo ihc extendens manū
apprehendit eum: & ait illi. **N**olite
fidei. quare dubitasti. **E**t cum
ascendisset in nauicula: cessauit
uentus. **Q**ui autē in nauicula e-
rant: uenerunt & adorauerunt eū
dicentes. **V**ere filius dī es. **E**t
cum transiretissent: uenerunt u-

terram gennesar. Et cū cognouissent cum uiri loci illi: miserunt in uniuersam regionē illam. & obtulerunt ei omnes male habentes: et rogabant eū ut uel fimbriam uestimenti eius tangerent. Et quicumq; tetigerit: salui facti uinc accesserunt.

Thi sunt xxv. ad eum ab iherosolymis sebeb et pharisei dicentes. Quare discipuli tui transgrediuntur traditiones seniorum? Non enim lauant manus suas: cum panē manducant. Ipse autē respondens: ait illis. Quare uos transgredimini mandatiū dei ppter traditionē uāam? Nam deus dixit. Honora patrem tuū & matrem. Et q̄ maledixerit pat̄ uel mat̄: morte moriatur. Vos autē dicitis. Quicumq; dixerit patri uel matri munus q̄dcumq; est: ex te tibi pderit: et n̄ honorificauit patrem suum aut matrem suam: & irritū fecistis mandatiū dei ppter traditionē uestrā. Hypocrite: bene pphetauit de uobis ysaias dicens. Populus hic labiis me honorat: cor autē longe est a me. Sine causa autē colunt me: docentes doctrinas & man-

clv
sol

clvi
lvi

clvii
lxxii

data hominū. Et conuocatis ad se turbis: dixit eis. Audite & intelligite. Non qd̄ intrat in os conquinat hominē: sed qd̄ pcedit ex ore hoc conquinat hominē.

Tunc accedentes discipuli ei: dixerunt ei. Scis quia pharisei audito hoc uerbo scandalizati sunt?

At ipse respondens ait. Omnis plantatio quā non plantauit pater meus cęlestis: eradicabitur.

Sinite illos: ceci s̄. duces cęcorum. Cecus autem si ceco ducatiū presbet: ambo in foueam cadunt.

Respondens autē petrus: dixit ei. Edissere nobis parabola istam.

At ille dixit. Adhuc & uos sine intellectu estis? Non intelligitis quia omne qd̄ in os intrat: in uentrem uadit: et in secessū emittitur? Que autē pcedunt de ore de corde exeunt: & ea conquinant hominē. De corde enim exeunt cogitationes male: homicidia. adulteria. fornicationes. furta. falsa testimonia. blasphemie. Hec sunt que conquinant hominem. Non lotis autē manibus manducare: non conquina t hominē. **E**t egressus inde ih̄s: secessit in partes tyri

et sydonis. Et ecce mulier chana
nea a finibus illis egressa. clamauit
dicens ei. Misere mei fili dauid.
filia mea male a demonio uexata.
Qui non respondit ei uerbu. Et accede
tes discipuli eius. rogabant eum di
centes. Dimitte eam: quia clamat
post nos. Ipse autem respondens ait.
Non sum missus: nisi ad oues que
perierunt domus israhel. At illa uenit:
& adorauit eum dicens. Domine. adiu
ua me. Qui respondens ait. Homo
est bonum sumere panem filiorum.
& mittere canibus. At illa dixit.
Etiam domine. Nam & catelli edunt
de micis: que cadunt de mensa
dominorum suorum. Tunc respondens ihesus
ait illi. Mulier. magna est fides
tua: fiat tibi sicut uis. & sanata
est filia eius ex illa hora. **E**t
cum transisset inde ihesus: uenit
secus mare galilee. Et ascendens
in montem: sedebat ibi. & accesserunt
ad eum turbe multe. ha
bentes secum multos claudos. cecos.
debiles. & alios multos. Et piece
runt eos ad pedes eius. & cinauit
eos. ita ut turbe mirarentur.
Uidentes autem multos loquentes
claudos ambulantes. cecos uide
tes. magnificabant dominum israhel.

cl. viii
v. lxxvi

cl. viii
v. lxxvii

cl. viii
v. lxxviii

Saxin

Ihesus autem conuocatis discipulis
suis. dixit. Misereor turbe quia tri
duo iam perseuerant mecum: et non habet
quod manducent: & dimittere eos
nolo ieiunos. ne deficient in uia.
Et dicunt ei discipuli. Unde ergo no
bis in deserto panes tanti. ut satu
remus turbam tantam. & ait illis.
Quid panes habetis. At illi dixerunt.
Septem. Et pisciculos paucos. Et
precepit turbe discumbere super terram.
Et accipiens septem panes & pisces.
& gratias agens fregit & dedit discipu
lis suis. et discipuli dederunt populo.
& comederunt omnes: & saturati sunt.
Et quod superfluit de fragmentis: tu
lerunt septem sportas plenas. Erant
autem qui manducauerunt quatuor
milia hominum: extra paruulos &
mulieres. Et dimissa turba as
cendit in nauicula: & uenit in fi
nes magedan. **E**t accesserunt ad
ihesum pharisei & saducei temptan
tes: et rogauerunt eum ut signum de
celo ostenderet eis. At ipse respo
dens ait eis. Facto uespere dictis. se
renum erit. rubicundum est enim
celum: & mane. hodie tempestas.
rutilat enim triste celum. Faciem
ergo celi diiudicare noster. signa
autem temporum non potestis. **E**t e
scire.

cl. viii
v. lxxviii
v. lxxviii

cl. viii
v. lxxviii

cl. viii
v. lxxviii

clxxxv
lxxxv
lxxxv

Dixit ihc discipulis suis. Si quis uult post me uenire: abneget semetipsum. et tollat crucem suam. & sequatur me. Qui enim uoluerit animam suam saluam facere: perdet eam. Qui autem perdidit animam suam propter me: inueniet eam. Quid enim prodest homini si mundum lucratur: anime uero sue detrimentum patiatur. Aut quam dabit homo commutationem panis uisus sui. **F**ilius enim hominis uenturus est in gloria patris sui cum angelis suis: & tunc retribuet unicuique secundum opera eius. **A**men dico uobis. sunt quidam de hic stantibus qui non gustabunt mortem: donec uideant filium hominis uenientem in regno.

clxxxv
lxxxv
lxxxv

clxxxv
lxxxv
lxxxv

Sexto die post dies sex. assumit ihc petrum & iacobum. et iohannem fratrem eius. & ducit illos in montem excelsum seorsum: et transfiguratus est ante eos. Et respiciens facies eius sicut sol: uestimenta autem facta sunt alba sicut nix. Et ecce apparuit illis moyses & elias: cum eo loquentes. Respondens autem petrus: dixit ad ihm. Domine bonum est nos hic esse. Si uis: faciamus hic tria tabernacula.

tibi unum & moysi unum. & elie unum. Adhuc eo loquente: ecce nubes lucida obumbravit eos. Et uox de nube dicens. Hic est filius meus dilectus. in quo mihi complacuit: ipsum audite. Et audientes discipuli ceciderunt in faciem suam: & timuerunt ualde. & accessit ihc et tetigit eos: & dixit eis. Surgite. nolite timere. Leuantem autem oculos suos: neminem uiderunt nisi solum ihm. Et descendens tibi illis de monte: precepit ihesus dicens. Nemini dixeritis uisionem: donec filius hominis a mortuis resurgat. **E**t interrogauerunt eum discipuli dicentes. Quid ergo scribe dicunt: quod eliam operaretur primum uenire. At ille respondens: ait eis. Elias quidem uenturus est: & ipse restituet omnia. Dico autem uobis. quia elias iam uenit. & non cognouerunt eum: sed fecerunt in eo quecumque uoluerunt. Sic et filius hominis passurus est ab eis. Tunc intellexerunt discipuli: quia de iohanne baptista dixisset eis. **E**t cum uenisset ad tiberiam: accessit ad eum homo genibus prostratus ante eum dicens. Domine miserere filio meo quia lunaticus est: & male patitur. Nam sepe cadit in ignem: et crebro in aquam. Et

clxxxv
lxxxv

clxxxv
lxxxv
lxxxv

obtuli eum discipulis tuis: & nō potuerit curare eum. Respondes ihc ait. O generatio incredula & puerfa: quam diu ero uobiscū? Quā diu uos patiar? Afferce huc illum ad me. Et increpauit eū ihc. Et exiit ab eo demoniū: et curatus est puer ex illa hora.

Tunc accesserūt discipuli ad ihm secreto: et dixerūt. Quare nos nō potuim⁹ exere illum? ^{ait ihc} Dicit eis. Ppter incredulitatē uestraos. Amen quippe dico uobis. si habueritis fidem sic granū synapi: dicetis monti huic transi hinc. & transibit: & nichil impossibile erit uobis. Hoc autem genui nō ciatur: nisi p orationē & ieiuniū. **C**onuersantib⁹ aut eis in galilea: dixit illis ihc. filius hominis tradendus ē in manus hominū: & occident eum. & tercie die resurget. & contristati sūt uehementer. **E**t cū uenisset capharnaū: accesserunt qui didragma accipiebant ad petrū: & dixerunt ei. Magister uester nō soluit didragma? **A**it. Etiam. **E**t cum intrasset in domū: preuenit eum ihc dicens. Quid tū uidetur symon? **R**eges terre

a quib⁹ accipiunt tributū uel cēsum: a filiis suis. an ab alienis? **E**t ille dixit. Ab alienis. **D**icit illi ihc. Ergo liberi sunt filij. **U**t autē nō scandalizem⁹ eos: uade ad mare. & mitte hamū. et eum piscem qui p̄mus ascenderit tolle: & ap-^{trahimus}to ore eius staterē. **I**llum simēs: da eis p̄ me et te. **xviiij.**

Illa hora accesserunt discipuli ad ihm: dicentes. Quis putas maior est in regno cēlorū? **E**t aduocās ihc paruulū: statuit eum in medio eorū. & dixit. Amen dico uobis. nisi conuersi fueritis & efficiamini sicut paruuli: non intrabitis in regnum cēlorū. Quicūq; ergo humiliauerit se sicut paruulū iste: hic maior est in regno cēlorū. **E**t qui suscepit unū paruulū talem in nomine meo: me suscipit.

Qui autē scandalizauit unum de pusillis istis qui in me credūt: expedit ei ut suspendatur mola asinaria in collo eius. et demergatur in profundū maris. **N**e mūdo ab scandalis. **N**ecessē est enī: ut ueniant scandala. **U**eruntamen ue homini. p̄ quē scandalum uenit. **S**i autē manus tua uel pes tuus scandalizat te: ab

clery
xv

clery
xv
eu

clery
xviii
ei

clery
xviii
e. xviii

clery
xvi
sol

clery
xvi

scide eum & proice abste. Bonum tibi
est adiutam ingredi debilem uel
claudiu: quam duas manus uel du
os pedes habentem mitti in igne
eternu. Et si oculus tuus scanda
lizat te: erue eum & proice abste.
Bonu tibi est unum oculu habentem
mitti in gehennam ignis. Videte: ne contempnatis
unum de pusillis istis. Dico enim uo
bis: quia angeli eorum in celis semp
uident faciem patris mei qui in celis
est. Venit enim filius hominis
saluare quod perierat. **Q**uid uo
bis si fuerint alicui centu oues: et
errauerit una ex eis: nonne reli
quet nonaginta noue in monti
bus: & uadet querere eam que
perierat. Et si contigerit ut in
ueniat ea: amen dico uobis quia
gaudebit super eam magis quam
super nonaginta noue que non er
rauerunt. Sic non est uoluntas ante
patrem uerum qui in celis est: ut pe
reat unus de pusillis istis. **S**i
autem peccauerit inter fratres tuos:
uade et corripe eum inter te et
ipsum solum. Si te audierit: lucratus
eris fratrem tuum. **S**i autem
te non audierit: adhibe tecum adhuc

clxxxv
sol

clxxxvi
sol

clxxxvii
sol

clxxxviii
sol

clxxxix
sol

clxxxx
sol

clxxxxi
sol

clxxxxii
sol

unum uel duos: ut in ore duce uel tum
testium stet omne uerbu. Quod si
non audierit eos: dic ecclesie. Si autem
ecclesiam non audierit: sic tibi sicut
ethnicus & publicanus. **N**on dico
uobis quecumque alligaueritis super
terram: erunt ligata & in celo: et que
cumque solueritis super terram: erunt
soluta & in celo. **I**terum dico uobis.
quia si duo ex uobis consenserint
de omni re super terram quacumque pe
ccerint: fiet illis a patre meo qui in
celis est. **U**bi enim fuerint duo uel tres co
gregati in nomine meo: ibi sum in
medio eorum. **U**nc accedens petrus
ad eum dixit. Domine: quotiens pecca
bit in me fratres mei: & dimittam ei:
usque septies. **D**icit illi ihesus. Non dico
tibi usque septies: sed usque septuagies
deo assimilatum est. **S**epties
regnum celorum homini regi: qui uo
luit rationem ponere cum seruis
suis. **Q**uam cum cepisset rationem ponere:
oblatum est ei unus qui debebat de
cem milia talenta. **C**um autem non
haberet unde redderet: iussit eum
dominus suus uenundari: & uxorem et
filios: & omnia que habebat: & red
di. **P**atens autem seruis ille: ora
bat eum dicens. Patientiam habe
in me: & omnia reddam tibi. **M**iser

tus autem dominus serui illi dimisit illum: & debitum dimisit ei. Egredius autem seruus ille inuenit unum de conseruis suis: qui debebat ei centum denarios. Et tenens suffocabat eum dicens. Redde quod debes. Et proiciens conseruis eius: rogabat eum dicens. Patientiam habe in me: & omnia reddam tibi. Ille autem noluit: sed abiit & misit eum in carcerem donec redderet debitum. Videntes autem conserui eius que fiebant. contristati sunt ualde: & uenerunt & narrauerunt domino suo omnia que facta fuerant. Tunc uocauit illum dominus suus: & ait illi. Serue nequam: omne debitum dimisi tibi quoniam rogasti me. Nonne ergo oportuit & te misereri conserui tui sicut et ego tui miseratus sum? Et iratus dominus eius. tradidit eum tortoribus: quoad usque redderet uniuersum debitum. Sic & pater meus celestis faciet uobis: si non remiseritis unusquisque fratri suo de cordibus uestris.

Et factum est cum consummasset Iesus sermones istos. migravit a galilea. et uenit in fines iudee trans iordanem. & secute sunt eum

turbę multe. & circūuenerunt eos ibi. Et accesserunt ad eum pharisęi. temptantes & dicentes. Si licet homini dimittere uxorem suam quacumque causa? Qui respondens ait eis. Non legistis quia quod fecit ab initio. masculinum & feminam fecit eos? & dixit. Propter hoc dimittet homo patrem & matrem. et adheret uxori sue: et erunt duo in carne una. Itaque iam non sunt duo: sed una caro. Ad ergo deus coniunxit. homo non separet. Dicunt illi. Quod ergo moyses mandauit dari libellum repudii & dimittere? Ait illis. Quoniam moyses adduriciam cordis uestri permisit uobis dimittere uxores uestras: ab initio autem non fuit sic. **D**ico autem uobis. quacumque dimiserit uxorē suam nisi ob fornicationem. & aliam duxerit: mechatur. & qui dimissam duxerit: mechatur. Dicunt ei discipuli eius. Si ita est homini causa cum uxore sua: non expediret nubere. Qui dixit. Non omnes capiunt uerbum istud: sed quibus datum est. Sunt enim eunuchi: qui de matris utero sic nati sunt. Et sunt eunuchi: qui facti sunt ab hominibus. Et sunt eunuchi: qui

o ex
e
ly exv

o ex
e
Sol

xix

o elxxviii
e
e

se ipsos castrauerunt propter regnum
celorum. **Q**ui potest capere capiat:

Tunc oblatis sunt ei paruuli: ut
manus eis imponeret. & oraret.
Discipuli autem increpabant eos.
Ihesus uero ait eis: Sinite paruulos:
et nolite prohibere eos ad ueni-
re. Talium est enim regnum celorum.
Et cum imposuisset eis manus:
abiit inde. **E**t ecce unus acce-
dens ait illi. Magister bone: quid
boni faciam ut uitam eternam pos-
sideam? Qui dixit ei. Quid me
interrogas de bono? Unus bonus
est deus. Si autem uis ad uitam in-
gredi: serua ^{mandata}. Dicit illi. Que? Ihesus
autem dixit. Non homicidium faci-
es. non adulterabis. non facies fur-
tum: non falsum testimonium di-
ces. Honora patrem tuum & matrem:
& diliges proximum tuum sicut te-
ipsum. Dicit illi adolescens. Om-
nia hec custodiu a iuuentute
mea. Quid adhuc mihi deest? Ait
illi Ihesus. Si uis perfectus esse: uade
uende que habes & da pauperibus:
& habebis thesaurum in celo: &
ueni sequere me. **C**um au-
disset autem adolescens uerbum.
abiit tristis: erat enim habens mul-
tas possessiones. Ihesus autem dixit

Sedm

discipulis suis. Amen dico uobis:
quia diues difficile intrabit in reg-
num celorum. Et iterum dico uobis. Fa-
cilis est enim camelum per foramen
acus transire: quam diuitem intra-
re in regnum celorum. Auditis autem his
discipuli mirabantur ualde dicentes.
Quis ergo poterit saluus esse? Aspi-
cens autem Ihesus: dixit illis. Apud
homines hoc impossibile est: apud
deum autem omniaabilia sunt.

Tunc respondens petrus: dixit
ei. Ecce nos reliquimus omnia
& secuti sumus te. Quid ergo erit no-
bis? Ihesus autem dixit illis. Amen
dico uobis. quod uos qui secuti estis
me: in regeneratione cum sederit fi-
lius hominis in sede maiestatis
sue: sedebitis & uos super sedes duo-
decim iudicantes duodecim tri-
bus israhel. **E**t omnis qui relin-
quit domum uel fratres aut sorores.
aut patrem. aut matrem. aut uxo-
rem. aut filios. aut agros propter no-
men meum: centuplum accipiet
& uitam eternam possidebit. **M**ul-
ti autem erunt primi nouissimi:
Simile est. **S**e nouissimi primi
regnum celorum homini patrifa-
miliar: qui exiit primo mane con-
ducere operarios in uineam suam.

ccxvi
ccxvii
ccxviii

ccxix
ccxx
ccxxi
ccxxii

ccxxiii
ccxxiiii
ccxxv

ccxxvi
ccxxvii

ccxxviii
Sol.

ccxxviiii
ccxxviiii

ccxxviiii
ccxxviiii

ccxxviiii
ccxxviiii

ccxxviiii
Sol.

Conuentione autē facta cum ope-
 rarū ex denario diurno: misit
 eos in uineā suam. Et egressus
 circa horam tētam: iudit alio-
 stantes in foro ociosos. & illis dixit.
Ite & uos in uineā: et quod ius-
 tum fuerit dabo uobis. Illi autē
 abierunt. Iterū autem exiit cir-
 ca sextam & nonā horam: et fecit
 similiter. Circa undecimā uero
 exiit: & inuenit alios stantes: et
 dicit illis. Quid hic statis tota
 die ociosi? Dicunt ei. Quia nemo
 nos conduxit. Dicit illis. Ite et
 uos in uineā. Cum sero autē fac-
 tum esset: dicit dñs uincee pecu-
 tatoxi suo. **Voca** oparios & red-
 de illis mercedē: incipiens a no-
 uissimis usq; ad p̄mos. Cum ue-
 nissent ergo qui circa undecimā
 horam uenerant: acceperunt
 singulos denarios. Venientes
 autē & p̄mi: arbitrati sunt q̄d
 plus essent accepturi. Acceperunt
 autē & ipsi singulos denarios.
Et accipientes: murmurabat
 aduersus patrē familias dicen-
 tes. **Hi** nouissimi una hora fe-
 cerunt: & pares illos nobis fecis-
 ti qui portauim; pondus diei
 & estus? At ille respondens:

um eor; dixit. **Amice**. non facio t̄ in-
 iuriā. Nonne ex denario contem-
 ti mecum? **Tolle** q̄d tuū est: & ua-
 de. **Holo** autem & huic nouissimo
 dare: sicut et t̄. **Aut** n̄ licet michi
 q̄d uolo facere? **An** oculus tuus
 nequam est. quia ego bonus suus.
Sic erunt nouissimi p̄mi: & p̄-
 im nouissimi. **Multi** autē sunt
 uocati: pauci uero electi. **E**t
 ascendens ihc iherosolimā: assūp-
 sit duodecim discipulos suos se-
 creto. & ait illis. **Eccē** ascendim;
 iherosolimā: et filius hominis
 tradet; principib; sacerdotū &
 scribis: & condemnabunt eum
 morte. **Et** tradent eū gentib; ad
 illudendū & flagellandū & cru-
 cifigendū: et tertia die resurget.

T
 O
 P
 LV

T
 O
 P
 LV

Tunc accessit ad eum mat; fili-
 orum zebedei cū filiis suis: ado-
 rans & petens aliquid ab eo. **Q̄**
 dixit ei. **Quid** uis? At illi. **Die**
 ut sedent hi duo filij mei un;
 ad dextrā tuam & un; ad sinis-
 trā tuam: in regno tuo. **Respo-**
 dens autē ihc. dixit. **hescitis** q̄d
 petatis. **Potestis** bibere calicem
 quē ego bibiturus sum? **Dicunt**
 ei. **Potsumus**. At illis. **Calicem**
 quidē meū bibetis: sedere autē

ad dextram meam & ad sinistram.
n̄ est meum dare uobis: sed quib;
paratū est a patre meo. **E**t audi
entes decem: indignati sunt de
duob' fr̄ib; **I**hesus autē uocauit
eos ad se: & ait. **S**eruis quia prin
cipel gentiū dominant' eor: & q̄
maiores s̄t potestate ererent i
eos. **N**on ita erit inter uos: sed
quicumq; uoluerit inter uos
maior fieri: sit uester minister.
Et qui uoluerit int' uos p̄mū
esse: erit uir seruu'. **S**icut fili'
hominis, ministrari s; ministra
re: & dare animā suam redemp
tionem p̄ multis. **E**gredien
tib; autem ab iherico: secuta est
cum turba multa. **E**cce duo cē
ci sedentes iuxta uiam: audie
runt q̄a ih̄c transiret: & clama
uerūt dicentes. **D**ñe miserere nr̄i
fili dauid. **T**urba autē: increpa
bat eos ut tacerēt. **E**t illi magi
clamabant dicentes. **D**ñe mi
serere nr̄i fili dauid. **E**t stetit
ih̄c et uocauit eos: & ait. **Q**uid
uultis ut faciā uobis? **D**ixerūt
illi. **D**ñe ut aplantur oculi
nr̄i. **Q**uerens autē eor ih̄esus:
tetigit oculos eor. **E**t confetti
uiderūt: & secuti sunt eum.

ccxi
ccxii
ccxiii

ccxi
ccxii
ccxiii
ccxiv

ccv
ccvi
ccxvii

Et cum appropinquasset iherosoli
mis: & uenissent bethfage a d
montē oliueti: tunc misit ih̄c duos
discipulos dicens eis. **I**te in castellū
qd̄ contra uos est: & statim inueni
etis asinā alligatam & pullum cū
ea. **S**oluite: & adducite in. **E**t si q̄s
uobis aliquid dixerit: dicite quia
dn̄s h̄is opus habet: et confestim
dimittet uobis. **H**oc autē totū
factum est: ut adimplerēt quod
dictum ē p̄ prophetā dicentē. **D**i
cite filie syon. **E**cce rex tuus uenit
tibi mansuetus: & sedens sup asi
nam: & pullū filium subiugalis.

ccvii
ccviii
ccviiii

ccviii
ccviiii
ccviiii

ccviiii
ccviiii
ccviiii

ccv
sol.

Euntes autē discipuli: fecerunt
sicut precepit eis ih̄c. **E**t ad duxe
runt asinā & pullū: et imposue
runt sup eos uestimenta sua: &
eum desup sedere fecerūt. **P**rima
autē turba: strauerūt uestimenta
sua in uia. **A**lii autē cedebant ra
mos de arborib;: & sternebant i
uia. **T**urbę autē que p̄cede
bant et que sequebant: clama
bant dicentes. **O**sanna filio da
uid: benedictus qui uenit in
nomine dn̄i. **O**sanna in excelsis
mis. **E**t cū intrasset iheroso
limā: commota ē uniuersa ci
uitas dicens. **Q**uis est hic? **P**pl̄i

autē dicebant. Hic est ihc pro-
 pheta anazareth galilee. **E**t
 intrauit ihc in templū domi-
 ni. et eiciebat omnes uenden-
 tes & ementes in templo. & mē-
 sas nūmulariorū & cathedras
 uendentū columbas euerat.
 Et dicit eis. Sc̄ptum est: dom-
 mea dom' orationis uocabitur.
 Vos autē fecistis illam spelun-
 cam latronū. **A**ccesserūt ad
 eum cecī & claudi in templo: &
 sanauit eos. **V**identes autē
 principes sacerdotū & scribe
 mirabilia que fecit: et pueros
 clamantes in templo et dicen-
 tes osanna filio dauid: indig-
 nati sunt. & dixerūt ei. Audis
 quid isti dicunt? **I**hc autē: dicit
 eis. Vtiq; Nunquā legistis qā
 ex ore infantū & lactentium
 p̄fecisti laudem? **E**t relic-
 tis illis. abiit foras extra ciui-
 tatem in bethaniā: ibiq; man-
 sit. Mane autē reuertens in
 ciuitatē: esuriit. **E**t uidens fi-
 ci arborem unā secus uiam. &
 uenit ad eam & nichil inuenit
 in ea nisi folia tantū: & ait illi.
 Nunquā ex te fructus nascat̄
 in sempiternum. **E**t arefacta est

continuo ficulnea. **E**t uidentes
 discipuli mirati sūt dicentes: quo-
 modo continuo aruit. **R**espo-
 dens autē ihc: ait eis. Am̄ dico
 uobis. si habueritis fidē & non
 hesitaueritis. n̄ solum de ficul-
 nea facietis: s; & si monti huic
 dixeritis. tollere & iacta te i ma-
 re. fiet. **E**t omnia quecūq;
 petieritis in oratione: credentes
 accipietis. **E**t cū uenisset i
 templum: accesserūt ad eum do-
 centem principes sacerdotū &
 seniores ppli dicentes. In qua
 potestate hec facis: et quis de-
 dit t̄ hanc potestatem? **R**espo-
 dens ihc: dixit eis. Interrogabo
 uos. & ego unū sermonem. Quē
 si dixeritis michi: & ego uobis
 dicam. in qua potestate hec fa-
 cio. **B**aptismū iohannis unde
 erat: & celo an ex hominibus.
At illi cogitabant inter se di-
 centes. **S**i dixerimus: & celo: di-
 cet nobis. **Q**uare ergo n̄ credidi-
 tis illi? **S**i autē dixerimus: ex
 hominibus: timeuimus turbam.
Om̄s enim habent iohannē si-
 cut p̄pham. **R**espondentes
 ihu. dixerunt. **H**ec cum? **A**it il-
 lis & ipse. **N**ec ego uobis dico:

ccxv
ccxvi
ccxvii

ccxvi
ccxvii
ccxviii

ccxvii
ccxviii
ccxix

ccxi
ccxii
ccxiii

ccxii
ccxiii

ccxiii
ccxiiii

ccxiiii
ccxv

ccxviii
Sol

in qua potestate hec facio. Quid
autem uidetur uobis? **H**omo
quida habebat duos filios: & acce-
dens ad p̄mum dixit fili. uade
hodie opari in uinea mea. Ille au-
tem respondens ait. Nolo. Postea
autē penitentia motus abiit. Ac-
cedens autē ad alterum: dixit si-
militer. At ille respondens ait.
Eo dñe. & non iuit. Quis ex duo-
bus fecit uoluntatē patris? Di-
cunt ei. Primus. Dicit illis ihes.
Amen dico uobis: quia publica-
ni & meretrices precedunt uos i
regnū dei. Venit autē ad uos io-
hannes in uia iusticie: & n̄ cre-
didistis ei. Publicani autē et
meretrices: crediderunt ei. Vos
autē uidentes: nec penitentia
habuistis postea ut crederetis ei.

cc. xviii
c. xxviii
lv. cc. xli

Aliam parabola audite. Ho-
mo erat pater familias q̄
plantauit uineam. & sepem cir-
cumdedit ei. & fodit in ea tōcu-
lar. et edificauit turrin. & loca-
uit eam agricolis: et p̄gre p̄fec-
tus est. Cum autē tempus fruc-
tuum appropinquasset: misit
seruos suos ad agricolas. ut acci-
perent fructus eius. Et agrico-
le apprehensis seruis eius. alium

Secūm

ciciderunt. alium occiderūt. alium
uero lapidauerunt. Iterū misit
alios seruos plures priorib;: et fece-
runt illis similiter. Nouissime autē:
misit ad eos filiū suum dicens. Ne-
rebuntur filiū meum. Agricole
autē ^{uidentes filiū.} dixerunt intra se. Hic est he-
res. Venite occidamus eū: & habe-
bimus hereditatē eius. & apphen-
sum eū eiecerunt extra uineā: et
occiderunt. Cum ergo uenerit do-
minus uinee: quid faciet agricolis
illis? Auiunt illi. Malos male p̄det:
& uineā suam locabit alijs agricolis:
qui reddant ei fructū temporibus
suis. Dicit illis ihes. Nunquā legisti
in scripturis. lapidē quē replaue-
runt edificantes. hic factus est in
caput anguli. a dño factū est istud
& est mirabile in oculis t̄ris. Ido
dico uobis. quia auferet̄ a uobis
regnum dī. et dabitur genti faci-
enti fructus eius. Et qui ceciderit
sup lapidē istū. confringetur.
Sup quem uero ceciderit: contret̄
eum. **E**t cum audissent prin-
cipes sacerdotū & pharisei parabo-
las eius: cognouerūt quod de ipsis.
diceret. Et querentes eū tenere ti-
muerunt turbas: quoniam sicut p̄-
phetam eum habebant. **E**tre

ccxx
c. xxviii
lv. cc. xli

xxv.

olactim.

spondens ihc: dixit iterum inpa-
 rabolis eis dicens. **S**imile fac-
 tum est regnum celoz homini re-
 gi: qui fecit nuptias filio suo. Et
 misit seruos suos uocare inuita-
 tos adnuptias: et nolebant ue-
 nire. Iterum misit alios seruos
 dicens. **D**icite inuitatis. Ecce
 prandiu meum parauit: tauri
 mei & alia occisa. & omnia para-
 ta: uenite ad nuptias. Illi autē
 neglexerunt. Et abierunt alius
 in uilla suam: alius uero ad nego-
 tiationē suam. Reliqui uero tenuerunt
 seruos eius: et contumelios
 affectos occiderunt. Rex autem
 cum audisset: iratus ē. & missis
 exercitibus suis perdidit homicidas
 illos: & ciuitatē illorū succendit.
Tunc ait seruis suis. Nuptie qui-
 dem parate sunt: sed qui inuita-
 ti erant nō fuerunt digni. Itē gō
 ad extus uariū: & quoscumq; i-
 uenitis uocate adnuptias. Et
 egressi serui eius in uias congrega-
 uerunt omnes quos inuenerunt:
 bonos & malos: et impleti sūt nup-
 tie discumbentiu. **I**ntrauit
 autē rex ut uideret simul dis-
 cumbentes: & uidit ibi hominē
 nō uestitum ueste nuptiali. & ait

illi. Amice: quomō huc intrasti nō
 habens uestem nuptiale. At ille
 obmutuit. Tunc ait rex ministris.
 Ligatis pedibus eius & manibus: mit-
 tite eū in tenebras exteriores. Ibi
 erit fletus: & stridor dentiu. **Q**ui
 ti autem sunt uocati: pauci uero

ccxxvii
 ccxxviii
 ccxxviiii
 ccxxviiii

Tunc abeunt electi.
 pharisei. consiliū inierunt
 ut capent ihm in sermone. Et
 mittunt ei discipulos suos cum
 herodianis. dicentes. Magister
 scimus quia uerax es. & uia dei
 in ueritate doces: et nō est tibi cura
 de aliquo. Non enim respicis per-
 sonā hominū. Dic ergo nobis: quōd
 tibi uidetur. Licet census dare
 cesari an nō. Cognita autē ihesus
 nequitia eorū: ait. Quid me temp-
 tatis hypocrite. Ostendite mē nū-
 misima census. At illi obtulerūt
 ei denariū. Et ait illis ihc. **S**ui
 est imago hec & superscriptio. **D**i-
 cunt ei. Cesaris. Tunc ait illis.
Reddite ergo que sunt cesaris
 cesari: & que sunt dei deo. Et au-
 dientes: mirati sunt. Et relic-
 to eo abierunt. In illo die acces-
 serunt ad eum saducei. qui di-
 cunt nō esse resurrectionē: & in-
 terrogauerūt eum dicentes. **M**a-

ccxxvii
 ccxxviii

ccxxvii
 Sol

gister: moyses dixit. si quis mortu-
us fuerit non habens filium. ut
ducat frater eius uxorem illi: ut
suscipiat semen suo. Erant apud
nos septem frs. & primus uxore
ducta defunctus est: & n̄ habens
semen reliquit uxorem suā frī
suo. Similiter secū & tertius: usq;
ad septimū. Nouissime autē om-
nium: & mulier defuncta est. In
resurrectione q̄ cuius erit de sep-
tem uxor: Omnes enim: eam ha-
buerunt. Respondens autē ihs.
ait illis. Erratis nescientes scrip-
turas: neq; uirtutē dei. In resur-
rectione enim neq; nubunt neq;
nubentur: sed sunt sicut angeli
di in celo. De resurrectione autē
mortuorū n̄ legistis quod dictum
est a dō dicente uobis. ego sum
d̄s abraham. & d̄s ysaac. & deus
iacob. Non est deus mortuorū sed
uuentū. & audientes turbe
mirabantur in doctrina eius.

Pharisei autē audientes quod
silentiū imposuisset saduceis:
conuenerunt in unū. Et inter-
rogauit eū unus ex eis legis doc-
tor temptans eū. Magister: quod
est mandatu magnum
in lege. Ait illi ihs. Diliges do-

minū d̄m tuum ex toto corde tuo.
& in tota anima tua: & in tota mē-
te tua. Hoc est maximū. & p̄mū
mandatum. Secū autē: simile
est huic. Diliges p̄ximū tuum: si-
cut te ipsum. In his duob; manda-
tis: uniuersa lex pendet & p̄ph̄e.

Congregatis autē phariseis: in-
terrogauit eos ihs dicens. Quid
uobis uidetur de xp̄o cuius filius
est. Dicunt ei. Dauid. Ait illis. Quo-
modo ergo dauid in sp̄u uocat eum
d̄m dicens. dixit d̄ns domino meo. sede
a dextis meis: donec ponā inimicos
tuos scabellū pedum tuorū. **S**i
ergo dauid uocat eum d̄m: quom̄
filius eius est. & nemo poterat re-
spondere ei uerbum: neq; ausus
fuit quisquā ex illa die eum amplē
interrogare. **T**unc locutus est
ad turbas & ad discipulos suos di-
cens. Sup̄ cathedram moysi: sede-
runt sc̄be & pharisei. Omnia ergo
quęcumq; dixerint uobis: serua-
te & facite: sc̄m uero opa eorū no-
lite facere. Dicunt enim: & nō fa-
ciunt. **A**lligant enī onera gra-
uia & importabilia et imponunt
in humeros hominū: digito autē
suo nolunt ea mouere. Omnia autē
opa sua faciunt: ut uideant̄ ab

ccxxviii
v
ccxxxi

ccxxv
v
ccxxviii
ccxxix

ccxxvi
v
ccxxviii
ccxxviii

ccxxvii
v
Sol.

ccxxviii
v
ccxxviii

ccxxviii
v
ccxxviii
ccxxviii

hominib; Dilatant enī philacte-
 ria sua: & magnificant fimbrias.
 Amant enim p̄mos recubitus in-
 centis. & p̄mas cathedras in synago-
 gis. Et salutationes in foro. & uoca-
 ri ab hominib; rabbi. **U**os autē:
 nolite uocari rabbi. **U**nus ē enim
 magister uir: omnes autē uos fra-
 tres estis. Et patrem nolite uoca-
 re uobis sup̄ t̄ram: unus ē enim
 pater uester qui in celis est. Nec
 uocemini magistri: q̄a magist̄
 uester unus est. x̄p̄s. **Q**uia ma-
 ior est uir̄m: erit minister uester.
 Qui autē se exaltauerit humili-
 abitur: & qui se humiliauerit
 exaltabitur. **U**e uobis scri-
 be & pharisei hypocrite: qui clau-
 ditis regnum c̄l̄e ante hominē.
Uos enim n̄ intratis: nec introe-
 untes sinis̄s intrare. **V**e uo-
 bis scribe et pharisei hypocrite.
 qui circuitis mare & aridam
 ut faciatis unū p̄sentum: et
 cum fuerit factus. facitis eum
 filiū gehenne duplo quam uos.
Ve uobis duces cecī. qui dicitis.
 quicumq; iurauerit p̄ templū.
 nichil est: qui autē iurauerit
 in auro templi. debet. **S**tulti &
 cecī: quid enī mai⁹ est. aurum

an templū quod sc̄ificat aurum.
Et quicumq; iurauerit in altari.
 nichil est: qui autē iurauerit in
 dono quod super illud ē. debet.
Ecce: quid enim mai⁹ est. donū
 an altare qd̄ sanctificat donum.
Qui ḡ iurat in altari: iurat in eo
 & in omnib; que sup̄ illud sunt.
Et quicumq; iurauerit in templo:
 iurat in illo. & in eo qui habitat
 in ipso. **E**t qui iurat in celo: iu-
 rat in throno dei. & in eo q̄ sedet
 super eum. **U**e autē uobis scri-
 be et pharisei hypocrite. qui de-
 cumatis mentam & anētum. et
 ciminū. et reliquistis que graui-
 ora sunt legis: iudiciū & miseri-
 cordiam et fidem. **N**ec oportuit
 facere: & illa non omittere.
Uoces cecī: excolantes culicem.
 camelum autē glutientes. **V**e
 uobis scribe & pharisei hypocrite:
 qui mundatis qd̄ deforis est ca-
 lices et parapsidis: intus autē
 pleni sunt rapina & inmundi-
 cia. **P**harisee cecī. munda pri⁹
 quod intus est calicis. & parapsi-
 dis: ut fiat & id quod deforis ē
 mundū. **U**e uobis scribe
 et pharisei hypocrite: quia simi-
 les estis sepulchris dealbatis. q̄

9
 cccxx
 sol.

9
 cccxxi
 b
 cccxxii

9
 cccxxii
 b
 cccxxiii

9
 cccxxiii
 sol.

9
 cccxxiiii
 b
 cccxxv

9
 cccxxv
 sol.
 9
 cccxxvi
 b
 cccxxvii

9
 cccxxviii
 b
 cccxxix

afuis parent hominib; speciosa.
intus uero plena sunt ossib; mortu-
orum. & omni spurcicia. Sic uos
afuis quide parētis hominib; ius-
ti: intus autē pleni estis hypoēsi
& iniquitate. **U**e uobis scri-
be et pharisei hypocrite. qui edi-
ficatis sepulchra pphetarū: & or-
natis monumta iustorū. et dici-
tis. Si fuissēmus in dieb; patrū
nrōrū: non essemus socij eorū in san-
guine pphetarū. Itaq; testimonio
estis uobis met ipsis: quia filij estis
eorū qui pphetas occiderunt. **E**t
uos implete mensurā patrum
urōrū. Serpentes genimina uipe-
rarum: quom fugietis a iudicio
gehenne. **I**deo ecce mitto ad
uos pphetas. et sapientes & scri-
bas. et ex illis occidetis. & crucifi-
getis. et ex eis flagellabitis in sy-
nagogis ur̄is. & persequemini
de ciuitate in ciuitatē: ut ueni-
at sup uos omnis sanguis ius-
tus qui effusus est sup terram a
sanguine abel iusti usq; ad san-
guinē zacharie filij barachie:
quē occidistis inter templū et
altare. Amen dico uobis: ueni-
ent hec omnia sup generationē

cccxvii
c. xl

cccxviii
sol

cc. xl
c. xl

Secūm

cc. xli
c. lxxv

ccxliii
ccxvii
ccxxviii

cc. xliii
ccxxviii
c. xliii

istam. **H**ierusalem iherlm. que
occidit pphetas. & lapidas eos qui
ad te missi sunt: quotiens uolui
congregare filios tuos quem admo-
dum gallina congregat pullos suos
sub alas. & noluit. Ecce relin-
quetur uobis domus ur̄a deserta.
Dico enim uobis: n̄ me uidebitis
āmmodo donec dicatis. Benedictus
qui uenit in nomine dñi. **E**t
egressus ihc de templo ibat: & ac-
cesserunt ad eum discipuli eius:
& ostenderunt ei edificationes tē-
pli. Ipse autē respondens: dixit
illis. Videtis hec omnia. **A**men
dico uobis: non relinquetur hic
lapis sup lapidem. qui n̄ destruat.
Sedente autē eo sup montē oli-
ueti: accesserunt ad eū discipuli
secreto dicentes. Dic nobis quando
hec erunt: & quod signū aduentū
tui et consumationis seculi. **E**t re-
spondens ihc: dixit eis. Videte ne
quis uos seducat. **Q**uia enī ueni-
ent in nomine meo dicentes. ego
sum xp̄s: & multos seducēt. **A**d-
dicuri autē estis prelia: & opinio-
nes preliorū. **V**idete ne turbemi-
ni. **O**portet enim hec fieri: s; n̄ dñi
est finis. **C**onsurget enī gens it-

gentem. et regnū in regnū. i. erit
 pestilentia & fames. et terremotus
 per loca. **N**ec autē omnia. in tanta
 sunt dolere. **T**unc tradent uos
 in tribulationē. & occident uos.
Et eritis odio omnib; gentib;
 propter nomen meū. **E**t tunc
 scandalizabunt multi & inui-
 cem tradent. et odio habebunt
 inuicē. & multi pseudo pphie
 surgent. et seducent multos.
Et qm̄ habundauit iniquitas.
 refrigescet caritas multorū. **Q**ui
 autē pseuerauerit usq; in fine.
 hic saluus erit. **E**t p̄dicabit
 hoc euḡm regni in uniuerso or-
 be. in testimoniu omnib; genti-
 bus. & tunc ueniet consumma-
 tio. **C**um ḡ abhominatio ^{uiderit}
 nem desolationis que dicta ē
 a daniēle ppha stantem in loco
 scō. **Q**ui legit intelligat. **T**ūc
 qui in iudea sunt fugiant ad
 montes. & qui in iecto n̄ descen-
 dat tollere aliquid de domo
 sua. & qui in agro n̄ reuertat̄
 tollere tunicā suam. **V**e autē
 pregnantib; & nutrientib; in
 illis diebus. **O**rate autem.
 ut non fiat fuga uŕa hyeme
 uel sabato. **E**rit enī tunc

celi
 vii
 celvii
 cevi
 celvii
 cevi

celv
 cevi
 celvi
 cevi

celvii
 cevi
 celviii
 cevi

celviii
 cevi
 celviii

cel
 cevi
 celv

celviii
 cevi
 celvii
 cevi
 celvii
 cevi

celvii
 cevi
 celvii
 cevi

celvii
 cevi
 celvii
 cevi

celviii
 cevi
 celviii
 cevi

celviii
 cevi
 celviii
 cevi

celv
 cevi
 celv

cel
 cevi
 celv

tribulatio magna. qualis nō fuit
 ab initio mundi usq; n̄. neq; fiet.
Et nisi breuiati fuissent dies illi.
 non fieret salua omnis caro. s;
 propter electos breuiabuntur dies
 illi. **T**unc si quis uobis dixit
 ecce xp̄s hic aut ecce illic. nolite
 credere. **S**urgent enī pseudo
 xpi. & pseudo pphie. & dabunt sig-
 na magna et p̄digia. ita ut in
 errorem inducant si fieri potest
 etiam electi. **E**cce predixi uobis.

Si ergo dixerint uobis. ecce in
 deserto est. nolite exire. ecce in
 penetralib; nolite credere. **S**i
 erit enim fulgur erit ab oriente.
 & paret usq; in occidentē. ita
 erit aduentus filij hominis.

Vbi cumq; fuerit corpus illud con-
 gregabuntur & aquile. **S**tati
 post tribulationē dierum illorū
 sol obscurabitur. & luna nō da-
 bit lum̄ suum. et stelle cadent
 de celo. & uirtutes celorū moue-
 buntur. et tunc parebit signū
 filij hominis in celo. **E**t tūc
 plangent om̄s tribus terrę. &
 uidebunt filiū hominis ueni-
 entem in nubib; cel̄i. cū uirtute
 multa & potestate. **E**t mittet
 anglos suos cū tuba & uoce.

celi
 vii
 celvii
 cevi

celv
 cevi
 celvi
 cevi

celvii
 cevi
 celviii
 cevi

celviii
 cevi
 celviii

cel
 cevi
 celv

magna: et congregabunt electos ei
a quatuor uentis: a sumis celoꝝ usq;
ad terminos ee. **A** barbore autē
fici discite parabolam. Cum iam
ramus ei tener fuerit. et folia na
ta: scitis quia ppe est estas. Ita &
uos cum uideritis hec fieri: sci
tote qm̄ prope est uianus. **A**m̄
dico uobis: quia n̄ preteribit hec
generatio. donec omnia hec fiāt.
Celum & terra transibunt: uer
ba uero mea n̄ preteribunt. **D**e
die autē illa & hora nemo scit:
neq; angeli celoꝝ. nisi pater solus.
Sicut autē in dieb; noe: ita erit
& aduentus filij hominis. **S**ic̄
erant in dieb; ante diluuiū. co
medentes & bibentes. nubentes
& nuptiū tradentes. usq; ad eum
diem quo introiuit marā noe:
& n̄ cognouerunt donec uent
diluuium et tulit om̄s: ita erit
& aduentus filij hominis. **T**ūc
duo erunt in agro: unus assume
tur. & unus relinquet. **D**ue mo
lentes in mola: una allumetur:
& una relinquet. **D**uo in lecto:
unus assumetur. & unus relin
quetur. **V**igilate ergo: q̄a nes
citis qua hora dñs uir uenturus
sit. **I**llud autē scitote: qm̄ si fa

ſ̄ cel. xvi
lv. clv.

ſ̄ cel. xvii
lv. ccvii

ſ̄ cel. lxxii
lv. ccxii

ſ̄ cel. lxxiii
lv. clxiii

ſ̄ cel. lxxiiii
lv. clxiv

ret pater familias qua hora sur ueni
ret: uigilaret utiq; & non sineret p
fodi domū suam. **A**deo et uos estote
parati: quia qua nescitis hora filius
hominis uenturus est. **Q**uis pu
tas est fidelis seruus et prudens qm̄
constituet dñs suus supra familiā
suam. ut det illis cibum in tempore.
Beatissimus ille seruus: quē cum uene
rit dñs eius. in uenerit sic faciemē.
Amen dico uobis: qm̄ sup̄ omnia
bona sua constituet eū. **S**i autē
dixerit malus seruus ille in corde
suo. moram facit dñs meus ueni
re. & cepit peccare conseruos suos.
manducet autē & bibat cū ebri
o: ueniet dñs serui illi in die qua
n̄ sp̄at. et hora qua ignorat. & di
uidet eum: partemq; ei ponet cū
hypocritis. **I**lluc erit fletus: & stridor
dentiū. **T**unc simile erit reg
num celoꝝ. decem unguib;: que
accipientes lampades suas exierunt
obuiam sponso & sponse. **Q**uinq;
autē ex eis erant fatue: & quinq;
prudentes. **S**; quinq; fatue: accep
tis lampadib; n̄ sumpserunt ole
um secum. **P**rudentes ū: accepit
oleum in uasis suis cū lampadib;.
Moram autē faciente sponso: dor
mitauerūt omnes & dormierunt.

ſ̄ cel. xv
lv. clvii

ſ̄ cel. xvi
lv. clviii

ſ̄ cel. xvii
lv. clviiii

xxxv
ſ̄ cel. xviii
Sol

ſ̄ cel. xviii
Sol

Media autē nocte clamor factus
 est: ecce sponsus uenit: exite obui-
 am. Tunc surrexerunt omnes uir-
 gines ille: & ornauerūt lampades
 suas. Fatue autē sapientib; dix-
 erunt. Date nobis de oleo urō.
 quia lampades nr̄e extinguunt.
Responderūt prudentes dicentes.
 Ne forte non sufficiat nobis et
 uobis: ire potius aduidentes
 & emite uobis. Dum autē irent
 emere: uenit sponsus: & que pa-
 rate erant intrauerūt cum eo
 ad nuptias: et clausa ē iamua.
 Nouissime ū: ueniunt & reliq;
 uirgines dicentes. Dñe domine:
 api nobis. At ipse respondes ait.
 Amen dico uobis: nescio uos. **V**i-
 gilate itaq;: quia nescitis diem
 neq; horam. **S**icut enī homo
 peregre pficiscens uocauit ser-
 uos suos: & tradidit illis bona
 sua. **Q**ui dedit quinq; talen-
 ta: alij autē duo. alij uero unū.
Uniciq; sedm pp̄am uirtutem
 & pfectus est statim. Abiit autē
 qui quinq; talenta accepit: et
 opatus est in eis. & lucratus est
 alia quinq;. **S**imilit̄ qui duo
 accepit: lucratus est alia duo.
Qui autē unum accepit: abiens

fodit intram: & abscondit pecuni-
 am dñi sui. Post multū uero tem-
 poris. uenit dñs seruos illos: & po-
 suit rationē cum eis. Et accedes
 qui quinq; talenta accepit: obtu-
 lit alia quinq; talenta dicens. Do-
 mine. quinq; talenta tradidisti
 m̄: ecce alia quinq; sup lucrat̄ sū.
Ait illi dñs eius. Fuge serue bone
 & fidelis: quia sup pauca fuisti fi-
 delis. supra multa te constituam.
Intra in gaudiū dñi tui. **A**ccedit
 autē & qui duo talenta accepit:
 et ait. Dñe duo talenta tradidisti m̄:
 ecce alia duo lucratus sum. **A**it il-
 li dñs eius. Fuge serue bone & fi-
 delis: quia sup pauca fuisti fidelis.
 supra multa te constituam. **I**ntra
 in gaudiū dñi tui. **A**ccedit autē
 & qui unū talentū accepit: & ait.
 Domine scio quia homo durus es.
 metis ubi n̄ seminasti. et congre-
 gas ubi n̄ sparsisti: & timens aby-
 & abscondi talentū tuū in terra:
 ecce habes qd̄ tuum est. **R**espon-
 dens autē dominus ei: dixit ei. Ser-
 ue male & piger: sciebas qd̄ me-
 to ubi n̄ semino. & congrego ubi
 n̄ spargo. **O**portuit ergo te comit-
 tere pecuniā meam nūmularijs:
 & ego ueniens recepissē utiq; qd̄

clxxviii
 clxxvii
 clxxviii
 clxxviii
 clxxviii
 clxxviii

o celxvi
r xliii
lv re. xxx.

o celxvii
lv cc. xxxv.

o celxxviii
x.
Sol

meum est cū usura. Tollite itaq; ab eo talentum: & date ei qui habet decem talenta. **O**mnis enī habenti dabitur & habundabit: ei autē qui nō habet et quod uideat habere auferetur ab eo. **E**t inuitē seruorum mittite in tenebras exteriores. Ibi erit fletus: et stridor dentium.

Evm autē uenerit filius hominis in maiestate sua: & omnis angeli cum eo: tunc sedebit super sedem maiestatis sue. Et congregabunt ante eum omnes gentes: et separabit eos ab inuicē sicut pastor segregat oues ab hediis. Et statuet oues quidē ad dexters suas: hediōs autem a sinistris. Tunc dicet rex: his qui ad dexters eius erūt. Venite benedicti patris mei possidete paratū uobis regnū a constitutione mundi. **E**surui enī: & dedistis mē manducare. Sitiui: & dedistis mē bibere. Hospes eram: et collegistis me. Nudus et opulisti me. **I**nfirmus: & uisitastis me. **I**ncarceratus eram: & uenistis ad me. Tunc respondebit ei iusti dicentes. **D**ñe quando te uisum^{us} esurientē & paup^{er}: sitientē: & dedimus tibi potum. Quando autē te uisum^{us} hospite^m: & colle-

xxvi.
o celxxviii
r elvi
lv cc. lxx.
lv xxv

o celxxv
o elvii

gimus te: aut nudū & cooperuimus te. **A**ut quando te uisum^{us} infirmū: aut incarceratū: et uenimus ad te. **E**t respondens rex: dicet illis. **A**mē dico uobis: quamdiu fecistis de his fratrib; meis minimis: mē fecistis. Tunc dicet et his: qui a sinistris ei erunt. **D**iscedite a me maledicti in ignē eternū: qui preparatus ē diabolo: & angelis eius. **E**surui enim: & nō dedistis mē manducare. Sitiui: & nō dedistis mē bibere. Hospes eram: et nō collegistis me: nudus: & nō opulistis me. **I**nfirmus: & incarceratus: et nō uisitastis me. Tunc respondebunt & ipsi dicentes. **D**ñe: quando te uisum^{us} esurientē aut sitientē: aut hospitem: aut nudū: aut infirmū: uel incarceratū: & nō ministrauimus tibi. **T**ū respondebit illis dicens. **A**mē dico uobis: quamdiu nō fecistis unum de minorib; his: nec mē fecistis. **E**t ibunt hi in supplicium eternū: iusti autem in uitam eternā.

Factū est cum consummasset sermones hos omnis: dixit discipulis suis. **S**citis quia post biduū pascha fiet: & filius hominis tradetur ut crucifigat. **T**unc congregati sunt principes sacerdotum & seniores ipsius in atrium principis

Ab hunc usq; ad eum locum. Vespere autē libri non est legendum

pis sacerdotū qui dicebatur cayphas. & consiliū fecerunt ut ihm dolo tenerent & occiderent. Dicebant autē. Non indie festo. Ne forte tumultus fieret in populo.

Cum autē esset ihc in bethania in domo symonis lepsi. accessit ad eū mulier habens alabastrū ungenti p̄ciosi. et effudit sup caput ipsius recumbentis. Videntes autē discipuli indignati sunt dicentes. Ut quid p̄ditio h̄. Potuit enim istud uenundari multo. & dari paup̄ib;.

Quoniam autē ihesus ait illis. Quid molesti estis huic mulieri. Opus bonum opata ē in me. Nā semper paup̄es habetis uobiscū. me autem n̄ semp habebitis. **Q**uoniam enim hec ungentium hoc incorpus meū. ad sepeliendum me fecit. Amen dico uob. ubicumq; predicatū fuerit hoc euāḡm̄ in toto mundo. dicetur & quod hec fecit in memoria eius. **U**nc abiit unus de duodecim qui dicitur iudas scarioth ad principes sacerdotū. & ait illis. Quid m̄ uultis dare? et ego uobis eum tradā. At illi constituerūt ei triginta argen-

tos. Et exinde querebat oportunitatem: ut eum traderet. Prima autē die azimoz; accesserūt discipuli ad ihm dicentes. Vbi uis paremus t̄ comedere pascha. At ihc dixit. Ite in ciuitatē ad quendam. & dicite ei. Magister dicit. Tempus meū prope est: apud te facio pascha cum discipulis meis. Et fecerunt discipuli sic constituit illis ihc. & parauerunt pascha. **V**espe autē facto. discubebat cum duodecim discipulis suis. **E**t edentibus illis dixit. Amen dico uobis: quia unus ur̄m me traditurus est. **E**t contristati ualde. cepunt singuli dicere. Nunquid ego sū dñe. At ipse respondens ait. **Q**ui tingit mecum manum in parapside: hic me tradet. **F**ilius quōdam hominis uadit: sicut septuagē de illo. **U**e autē hominū illi: p̄ quē filius hominis tradetur. **B**onum erat illi: si natus n̄ fuisset homo ille. **R**espondens autē iudas qui tradidit eū dixit. Nunquid ego sum rabbi. At illi. Tu dixisti. **C**enantibus autē eis accepit ihc panē. & bene dixit ac fregit. deditq; discipulis

celxxvii
clviii
lxxviii
xxviii

celxxviii
clxi
lxxviii
xxviii

celxxix
clxii
lxxviii
xxviii

celxxx
clxiii
lxxviii
xxviii

celxxxii
clxv
lxxviii
xxviii

celxxxiii
clxvi
lxxviii
xxviii

celxxxiiii
clxvii
lxxviii
xxviii

celxxxv
clxviii
lxxviii
xxviii

celxxxvi
clxix
lxxviii
xxviii

suus. & ait. Accipite & comedite. hoc est corpus meum. Et accipiens calicem: gratias egit & dedit illis dicens. Bibite ex hoc omnes. Hic est enim sanguis meus novi testamenti: qui pro multis effundetur in remissionem peccatorum. Dico autem vobis. non bibam ammodo de hoc genimine vite: usque in diem illud cum illud bibam vobiscum nouum in regno patris mei. **E**t in iuncto dicto: exierunt in montem oliueti. **T**unc dicit illis ihesus. Omnes uos scandalum patiemini in me. in ista nocte. **S**eptimum est enim. **P**ercutiam pastorem: & dispergentur oues gregis. Postquam autem resurrexero: predicam uos in galilea. **R**espondens autem petrus: ait illi. Et si omnes scandalizati fuerint in te: ego nunquam scandalizabor. Ait illi ihesus. Amen dico tibi: quia in hac nocte ante quam gallus cantet ter me negabis. Ait illi petrus. Etiam si oportuerit me mori tecum: non te negabo. Similiter & omnes discipuli dixerunt. **T**unc uenit ihesus cum illis in uillam que dicitur gethsemani: & dixit discipulis suis. **S**edete hic: donec uadam illuc & orem. Et assumpto pet

& duobus filiis zebedee: cepit contristari et mestus esse. Tunc ait illis. **T**ristis est anima mea usque ad mortem. Sustinete hic: & uigilate mecum. **E**t progressus pusillus: perdidit in faciem suam orans & dicens. **P**ater: si possibile est: transeat a me calix iste. **V**eruntamen non sicut ego uolo: sed sicut tu. **Q**uenit ad discipulos: et inuenit eos dormientes. **E**t dicit petro. **S**ic non potuisti una hora uigilare mecum? **V**igilate & orate: ut non intretis in temptationem eorum. **S**piritus quidem promptus est: caro autem infirma. **I**terum secundo abiit: & orauit dicens. **P**ater mi: si non potest hic calix transire nisi bibam illum: fiat uoluntas tua. **E**t uenit iterum: & inuenit eos dormientes. **F**rant enim oculi eorum grauari. **E**t relictis illis: iterum abiit & orauit tertio eundem sermonem dicens. **T**unc uenit ad discipulos suos: & dicit illis. **D**ormite iam & requiescite. **E**cce appropinquabit hora: & filius hominis tradetur in manus peccatorum. **S**urgite eam. **A**d huc eo loquente: ecce iudas unus de duodecim uenit: & cum eo turba multa cum gladibus et fistulis: missi a principibus sacerdotum & senioribus populi.

Ecce appropinquabit qui me tradet.

ccxxxv
clxxi
ccxxvii

ccxxxvii
clxxvii
clxxviii
clxxviii
clxxviii

ccxxxviii
clxxviii

ccxxxviii
clxxviii
clxxviii
clxxviii

ccxxxix
clxxix

ccxxxix
clxxix
clxxxviii
clxxxviii

ccxxxix
clxxxix

ccxxxix
clxxxix
clxxxix

ccxxxix
clxxxix
clxxxix

ccxxxix
clxxxix
clxxxix

ccxxxix
clxxxix
clxxxix

ccxxxix
clxxxix
clxxxix

ccxxxix
clxxxix
clxxxix

ccxxxix
clxxxix
clxxxix
clxxxix

Qui autē tradidit eum dedit illis signū dicens. Quemcūq; osculatus fuero ipse est: tenere euo. & confestim accedens ad ihm dixit. Aue rabbi. Et osculatus est eum. Dixitq; illi ihc. Amice: ad quā uenisti? Tunc accesserūt et manus iniecerūt in ihm: et tenuerunt eum. **E**t ecce unus ex his qui erant cū ihu, extendens manū exemit gladiū suū: et percussit seruū principis sacerdotum amputauit auriculā ei? Tunc ait illi ihc. Conuerte gladium tuū in locum suū. Omnes enim qui acceperunt gladiū: gladio peribunt. An putas quā nō possum rogare patrem meū: & exhibebit in modo plus quā duodecim legiones angloꝝ? Quomodo ergo implebuntur scripture: quia sic oportet fieri? In illa hora dixit ihc turbis. Tanquā ad latronem existis cū gladijs & fustibus cōprehendere me? Cotidie apud uos eram in templo docēs: & non me tenuistis. **H**oc autē totum factū est: ut adimpleretur scripturę prophetarū. Tunc discipuli omnes: relicto eo fugerunt. **A**t illi tenentes ihm: dixerūt

ad caypham principē sacerdotū: ubi scribe et seniores cōuenerant. **P**etrus autē sequebatur eū a longe: usq; in atrium principis sacerdotum. Et ingressus intro: sedebat cū ministris: ut uideret finē. **P**rincipes autē sacerdotum et omne conciliū querebant falsū testimoniu contra ihm: ut cum inuenerūt. cū multi falsi testes accessisset: **N**ouissime autē uenerunt duo falsi testes: & dixerūt. Hic dixit. Possum destruere templū dei: & post triduiū edificare illud. **E**t surgens princeps sacerdotū ait illi. Nichil respondes ad ea que isti aduersum te testificantur? Ihc autē tacebat. **E**t princeps sacerdotū ait illi. Adiuuro te per dñm uiuū: ut dicas nobis si tu es xp̄e filius dei. Dicit illi ihc. Tu dixisti. **U**eruntamē dico uobis: a modo uidebitis filiū hominis sedentē a dextris uirtutis: & uementē in nubib; celi. **T**ūc princeps sacerdotū scidit uestimenta sua: dicens. Blasphemaui. **Q**uid adhuc egemus tēstibus? **E**cce nō audistis blasphemiam. Quid uobis uidetur?

07 cccxiii
 08 cccxiiii
 09 cccxv
 10 cccxvi

 07 cccxvii
 08 cccxviii
 09 cccxix
 10 cccxx

 07 cccxxi
 08 cccxxii
 09 cccxxiii
 10 cccxxiiii

 07 cccxxv
 08 cccxxvi
 09 cccxxvii
 10 cccxxviii

 07 cccxxix
 08 cccxxx
 09 cccxxxi
 10 cccxxxii

At illi respondentes dixerunt. **R**eus est mortis. **T**unc erasperunt in faciem eius. & colaphis eum ceciderunt. Alii autem palmas in faciem eius dederunt dicentes. **P**phetiza nobis. **Q**uis est qui te percussit? **P**etrus uero sedebat foris in atrio. Et accessit ad eum una ancilla dicens. **E**t tu cum ihesu galileo eras. **E**t ille negavit coram omnibus dicens. **N**escio quid dicis. **E**xeunte autem illo ianuam uidit eum alia ancilla. **E**t ait hiis qui erant ibi. **E**t hic erat cum ihesu nazareno. **E**t iterum negavit eum iuramento: quia non noui hominem. **E**t post pusillum accesserunt qui stabant. et dixerunt petro. **V**ere et tu ex illis es. **N**am in loquela tua manifestum te facit. **T**unc cepit detestari iurare: quia non nouisset hominem. **E**t continuo gallus cantauit. **E**t recordatus est petrus uerbi ihesu quod dixerat. prius quam gallus cantaret me negabis. **E**t egressus foras fleuit amare. **M**ane autem facto consilium inierunt omnes principes sacerdotum & seniores ipsi aduersus ihesum: ut eum morti traderent. **E**t unctum adduxerunt eum: et tradiderunt pontio pilato praesidi.

Sectm

07 cccxxviii
 08 cccxxix
 09 cccxxx
 10 cccxxxii

 07 cccxxxiii
 08 cccxxxiiii
 09 cccxxxv
 10 cccxxxvi

 07 cccxxxvii
 08 cccxxxviii
 09 cccxxxix
 10 cccxxxx

Tunc uidentis iudas qui eum tradidit quod dampnatus esset: penitentia ductus remisit triginta argenteos principibus sacerdotum & senioribus dicens. **P**eccavi tradens sanguinem iustum. **A**t illi dixerunt. **Q**uid ad nos? **T**u uideris. **E**t proctis argenteis in templo recessit. & abiens laqueo se suspendit. **P**rincipes autem sacerdotum acceptis argenteis. dixerunt. **N**on licet mittere eos in corbanam. quia pretium sanguinis est. **C**onsilio autem inuito emerit ex illis agrum figuli in sepulturam peregrinorum. **P**ropter hoc uocatus est ager ille acheldemach. hoc est ager sanguinis: usque in hodiernum diem. **T**unc impletum est quod dictum est per iheremiam prophetam dicentem. **E**t acceperunt triginta argenteos pretium appretati quem appretauerunt a filiis israhel. & dederunt eum in agrum figuli. sicut constitutum in domino. **I**hesus autem stetit ante praesidem. **E**t interrogauit eum praesides dicens. **T**u es rex iudeorum? **D**icit ei ihesus. **T**u dicis. **E**t cum accusaretur a principibus sacerdotum & senioribus: nichil respondit. **T**unc dicit illi pilatus. **N**on audis quanta aduersum te dicunt testimonia? **E**t non respondit ei ad ullum uerbum.

Christus

ita ut miraretur preses uehem
 ter. **P**er diem autem sollempne.
 consueuerat preses dimitte po
 pulo unū uinctum quē uoluit
 sent. **H**abebat autē tunc unū
 uinctū insignem: qui dicebat
 barrabas. **C**ongregatis ergo illi.
 dixit pilatus. Quem uultis di
 mittam uobis. barraban an ihe
 sum qui dicitur xp̄s. **S**ciebat
 enim. qd̄ p̄ inuidiā tradidit
 sent eum. **S**edente autē illo
 p̄ tribunali. misit ad illū uxor ei
 dicent. Nichil tibi. & iusto illi.
Oltra enim passa sū hodie p̄
 uisum. p̄pter eū. **P**rincipes au
 tem sacerdotū & seniores p̄sua
 serunt ip̄s ut peterent barra
 ban. ihm uero p̄derent. Respon
 dens autē preses. ait illis. Quē
 uultis uobis de duob; dimitti.
 At illi dixerunt. Barraban.
Dicit illi pilatus. Quid ḡ faci
 am de ihu qui dicitur xp̄s. **D**i
 cunt omnes. Crucifigatur. **A**t
 illi preses. Quid enī mali fecit.
 At illi magis clamabant dicen
 tes. Crucifigat. **V**ident autē
 pilatus quia nichil p̄ficet. sed
 magis tumultus fieret. accepta
 aqua lauit manus coram ip̄s

dicent. Innocens ego sum a san
 guine iusti hui; uos uidetis. **R**
 respondens uniuers; ip̄s dixit.
Sanguis eius sup̄ nos. & sup̄
 filios nr̄os. **T**unc dimisit illis bar
 raban. ihm autē flagellatum tra
 didit eis ut crucifigeret. **T**unc
 milites presidis suscipientes ihm
 in pretorio. congregauerūt ad eū
 uniuersam cohortē. **E**t exuen
 tes eū. clamidem coccineā circū
 derunt ei. **E**t plectentes coronā
 despinis posuerūt super caput ei.
 et harundinē in dextera eius.
Et genu flecto ante eum. illude
 bant dicentes. **A**ue rex iu
 dee. **E**t expuentes in eū. accepe
 runt harundinē & percussant
 caput eius. **E**t postquā illuserūt
 ei. exuerunt eū clamide. & i duc
 erunt eum ut crucifigeret.
Exientes autē inuenerūt homi
 nem cyrenēum uenientē nomi
 ne symonē. **H**unc angariauerūt.
 ut tolleret crucē eius. **E**t uene
 runt in locum qui dicit golgota
 qd̄ est caluarie locus. **E**t dade
 runt ei unū bibere. cum felle
 mixtum. **E**t cum gustasset. no
 luit bibere. **P**ostquā autē cru

cccxviii
 .ii.
 cccv
 cccviii
 .iiii.
 cccviii
 .v.
 cccviii
 .vi.
 cccviii
 .vii.
 cccviii
 .viii.
 cccviii
 .ix.
 cccviii
 .x.
 cccviii
 .xi.
 cccviii
 .xii.
 cccviii
 .xiii.
 cccviii
 .xiv.
 cccviii
 .xv.
 cccviii
 .xvi.
 cccviii
 .xvii.
 cccviii
 .xviii.
 cccviii
 .xix.
 cccviii
 .xx.
 cccviii
 .xxi.
 cccviii
 .xxii.
 cccviii
 .xxiii.
 cccviii
 .xxiiii.
 cccviii
 .xxv.
 cccviii
 .xxvi.
 cccviii
 .xxvii.
 cccviii
 .xxviii.
 cccviii
 .xxix.
 cccviii
 .xxx.

cccxviii
 .ii.
 cccv
 cccviii
 .iiii.
 cccviii
 .v.
 cccviii
 .vi.
 cccviii
 .vii.
 cccviii
 .viii.
 cccviii
 .ix.
 cccviii
 .x.
 cccviii
 .xi.
 cccviii
 .xii.
 cccviii
 .xiii.
 cccviii
 .xiv.
 cccviii
 .xv.
 cccviii
 .xvi.
 cccviii
 .xvii.
 cccviii
 .xviii.
 cccviii
 .xix.
 cccviii
 .xx.
 cccviii
 .xxi.
 cccviii
 .xxii.
 cccviii
 .xxiii.
 cccviii
 .xxiiii.
 cccviii
 .xxv.
 cccviii
 .xxvi.
 cccviii
 .xxvii.
 cccviii
 .xxviii.
 cccviii
 .xxix.
 cccviii
 .xxx.

Ut adimpleret qd dictu e p ppheta dicente.
Diuiserit sibi uestimenta mea: sup ueste mea miserit sorte.

fixerunt eu. diuiserit uestimenta
eius. sortem mittentes. Et sedentes.
seruabant eum. **E**t imposuerit
super caput eius causam ipsi scrip-
tam. hic est ihc rex iudee. **T**unc
crucifixi sunt cu eo duo latrones.
unus adextris. et unu a sinistris.

Pretereuntes autē blasphemabat
eum. mouentes capita sua. & di-
centes. Vah qui destruit templū
di. et in triiduo illud reedificat.
Saluū fac te met ipsum. Si filius
dei es. descende de cruce. Simili-
ter & principes sacerdotū illude-
tes eum scribis & senexib. dice-
bant. Alios saluos fecit. se ipsum
n̄ potest saluū facere. Si rex is-
tabel est. descendat nunc de cru-
ce. et credimus ei. Confidit indo.
liberet eū nunc si uult. **D**ixit
enim. quia filius di sum. Ad ipm
autē & latrones qui crucifixi e-
rant cum eo. impperabant ei.

Sexta autē hora tenebrę factę
sunt sup uniuersam tiam. usq. ad
horam nonā. **E**t circa horā
nonam. clamauit ihc uoce mag-
na dicens. Eley hely. lamazaba-
thani. Hoc est. Deus meus. deus
meus. ut quid dereliquisti me.
Quidā autē stantes & audientes

dicebant. Eleyam uocat iste. **E**t
continuo currens unus ex eis. accep-
tam spongiā impleuit aceto. & im-
posuit harundini. et dabat ei bibere.
Ceteri uero dicebant. Sine uideas
an ueniat helyas libans eum. Ihesus
autē iterum clamans uoce magna.
emisit spm. **E**t ecce uelū templi
scissum est in duas partes. a summo
usq. deorsum. **E**t terra mota ē.
& petre scisse sunt. et monumta
apta sunt. & multa corpora scōe
qui dormierant surrexerūt. Et ex-
euntes de monumtis post resur-
rectionē eius. uenerunt in scām
ciuitatem. & apparuerūt multis.

Centurio autē & qui cum eo erāt
custodientes ihm. uiso terre mo-
tu. & his que fiebant. timuerūt ual-
de dicentes. Vere filius di erat
iste. **F**rant autē ibi mulieres
multę alonge que secute erant
ihm a galilea ministrantes ei. int̄
quas erat maria magdalene. et
maria iacobi. & ioseph mater. ima-
ter filioꝝ zebedei. **C**um autē
sero factum esset. uenit quidā ho-
mo diues abarymathia nomine
ioseph. qui & ipse discipulis erat ihu.
Hic accessit ad pilatum. & percussit
corpus ihu. Tunc pilatus iussit red

cccxxv
cccxxvi
cccxxvii
cccxxviii

cccxxv
cccxxvi
cccxxvii
cccxxviii

cccxxviii
cccxxvii

cccxxviii
cccxxvii
cccxxviii

cccxxviii
cccxxvii
cccxxviii

cccxl
cccxl
cccxxvii

cccxli
cccxl
cccxli

cccxl
cccxl
cccxl

cccxliii
cccxliv
cccxlv
cccxlvi

cccxliv
cccxliv
cccxlvi

cccxlvi
Sol

cccxlv
cccxlv
cccxlv

cccxlv
cccxlv
cccxlv

cccxlvi
cccxlvi
cccxlvi
cccxlvi

di corpus. **E**t accepto corpore ioseph inuoluit illud in syndone munda. et posuit illud in monumento suo nouo. quod exciderat in petra. **E**t aduoluit saxum magnum ad ostium monumenti. et abiit.

Erat autem ibi maria magdalene et altera maria. sedentes contra sepulchrum.

Altera autem die que est post parasceuen. conuenerunt principes sacerdotum et pharisei ad pilatum dicentes. **Q**uoniam recordati sumus quia seductor ille dixit adhuc uiuent. post tres dies resurgam. **I**nbe ergo custodiri sepulchrum usque in diem tertium. ne forte ueniant discipuli eius et fixerint eum. et dicant plebi. surrexit a mortuis. **Q**uod erit nouissimus error. peior priore. **A**nt autem pilatus. **H**abetis custodiam. et custodite sicut scripsit. **I**lli autem abeuntes munerunt sepulchrum. signantes lapide cum custodibus.

Quoniam autem sabbati que **xxviii.** **L**ucescit in prima sabbati. uenit maria magdalene. et altera maria uidere sepulchrum. **E**t ecce terre motus factus est magnus. **A**ngelis enim domini

descendit de celo. et accedens reuoluit lapidem. et sedebat super eum. **E**rat autem aspectus eius sicut fulgur. et uestimentum eius sicut nix. **P**re timore autem eius exterriti facti sunt custodes. et facti sunt uelut mortui.

Respondens autem angelus. dixit mulieribus. **N**olite timere uos. **S**cio enim quod ihm qui crucifixus est queritis. **N**on est hic. surrexit enim sicut dixit. **V**enite et uidete locum. ubi positus erat dominus. **E**t cito euntes dicite discipulis eius quia surrexit. et ecce precedit uos in galileam. **I**bi eum uidebitis. ecce dixi uobis.

Et exierunt cito de monumento cum timore et gaudio magno. currentes nuntiare discipulis eius. **E**t ecce ihesus occurrit illis dicens. **A**uete. **I**lle autem accesserunt et tenuerunt pedes eius. et adorauerunt eum. **T**unc ait illis ihesus. **N**olite timere. **I**te nuntiate fratribus meis. ut eant in galileam. ibi me uidebunt. **Q**ue cum abiissent. ecce quidam de custodibus. uenerunt in ciuitatem et nuntiauerunt principibus sacerdotum. omnia que facta fuerant. **E**t congregati cum senioribus. consilio accepto pecunias

ccclviii
ccclviiii
ccclviiii

ccclviii
ccclviiii

ccclviii
ccclviiii

ccclviii
ccclviiii
ccclviiii

ccclviii
ccclviiii
ccclviiii

ccclviii
ccclviiii

ccclviii
ccclviiii
ccclviiii

nam copiosam dederunt militi-
bus dicentes. Dicite quia discipu-
li eius nocte uenerunt. & fixati
sunt eum uobis dormientibus. Et si
hoc auditum fuerit a preside. nos
suadebimus ei. & securos uos facie-
mus. At illi accepta pecunia fe-
cerunt sicut erant docti. Et di-
uulgatum est uerbum istud apud
iudeos. usque in hodiernum diem.

Undecim autem discipuli abie-
runt in galileam. ubi constitue-
rat illis ihesus. & uidentes eum ado-
rauerunt. quidam autem dubita-
uerunt. & accedens ihesus. locutus
est eis dicens. Data est michi om-
nis potestas. in celo & in terra.
Euntes ergo docete omnes gentes.
baptizantes eos in nomine pa-
tris & filii et spiritus sancti. docentes
eos seruari omnia quecumque ma-
daui uobis. Et ecce ego uobis
cum sum omnibus diebus. usque ad
consummationem seculi.

EXPLICIT.
EVANGELII SE-
CUNDUM MATHEVM.

Incipit prologus sup. ^{mathevm}
MR

M**CVS.**
euglista dei.
& petri in bap-
tismate filii.
atq; in diuino
sermone dis-
cipulus. sa-

L
iber
scē
maxie
cerdotium in his agent. scilicet in carne
leuita. conuersus ad fidem christi.
euglistam in italia scripsit. ostendens ideo.
quid & generi suo deberet. & christo.
Nam in titulum principii in uoce p-
phetice exclamationis instituit.
ordine leuitice electionis ostendit.
ut predicans iohannem predestinatum
filium zacharie in uoce angeli
annuntiantis emissum. non solum
uerbum carnem factum. sed & corpus
cum in omnia uerbum diuine uo-
cis animatum. initio euglistice pre-
dicationis ostenderet. ut qui hec
legens sciret cui in titulum carnis in
domino & ihesu aduentus habitacu-
lum caro deberet agnoscere. atq;
in se uerbum uocis quod in consonan-
tibus perdidit inueniret. Denique
& perfecti euglistice opus intrant. & a
baptismo domini predicare dominum in

choans. n̄ laboravit natiuitatem
 carnis quā in priocib: uiderat di-
 cere: s; totus in p̄mis expositionē
 deserti. ieiunium numeri. temp-
 tationē diaboli. congregationē
 bestiarū. & ministeriū p̄tulit
 angloꝝ. ut instituent nos ad in-
 telligendū singula in breui cō-
 pingens. nec auctoritatē facte
 rei demeret. & p̄ficiendo operi
 plenitudinē non negaret. De-
 niq; amputassē s̄ post fidē pol-
 licem dicitur. ut sacerdotio re-
 probus haberetur. S; tantū cō-
 sentiens fidei p̄destinata potu-
 it electio. ut nec sic inope uer-
 bi p̄deret. quod prius merue-
 rat in genere. Nam alexandrie
 episcopus fuit. Eius p̄ singula
 opus scire. & euanglū in se dicta dis-
 ponere. et disciplinā in se lege
 agnoscere. & diuinā in carne
 dñi intelligere naturā. que no-
 requiri. de hinc inquisita uob-
 mus agnosci. habentes merce-
 dem exhortationis. qm̄ q̄ plan-
 tat & qui rigat unū sunt. qui
 autem mercedem prestat.
 d̄s est.

EXPLICIT PLOG

INCIPIT E-
 VANGELI-
 UM. S. C. D. M.
 M. A. R. C. V. O.
 R. I. C. I. V.

euanglū ihesu xpi filij dei: sicut
 scriptum est in ysaiā propheta.
Ecce mitto anglm̄ meum. ante
 faciem tuā. qui preparab̄ uiam tuā
Quoniam clamantis in deserto. ante te:
 parate uiam dñi. rectas facite
 semitas eius. **F**uit iohannes
 in deserto baptizans: & p̄dicās
 baptisinū penitentię in remis-
 sionem peccatoꝝ. Et egrediebatur
 ad illū omnis iudee regio.
 & iherosolymite uniuersi: bap-
 tizabantur ab illo in iordane flu-
 mine confitentes peccata sua.
Et erat iohannes uestitus pi-
 lis cameli. & zona pellicia circa
 lumbos eius: & locustas & mel
 siluestre edebat. et predicabat
 dicens. Veniet fortior me post
 me: cui non sum dignus p̄cubens

1. u.
 2. vii.
 3. vii.
 4. iii.
 5. viii.

iii
 xi
 x
 xii

soluere corrigam calciamus. ei.
Ego baptizauit uos aqua: ille uero
baptizabit uos spiritu sancto. **E**t
factum est in diebus illis: uenit ihesus
a nazareth galilee: et baptizatus
est a iohanne in iordane. Et statim
ascendens de aqua uidit caelos
apertos: et spiritum tanquam columba
descendentem et manentem in ipso.
Et uox facta est de caelis: tu es fili
us meus dilectus in te compla
cui. **E**t statim spiritu expulit
eum in desertum: et erat in deser
to quadraginta diebus: et quadra
ginta noctibus: et temptabatur a
sathana. Eratque cum bestis: et
angeli ministrabant ei. **P**ost
quam autem traditus est iohan
nes: uenit ihesus in galileam pre
dicans euangelium regni dei: et dicens:
Quia impletum est tempus: et
appropinquauit regnum dei. Pe
niteant: et credite euangelio. **E**t
preteriens secus mare galilee:
uidit symonem et andream fratrem
eius mittentes retia in mare.
Erant enim piscatores. Et dixit
eis ihesus. **V**enite post me: et
faciam uos fieri piscatores ho
minum. Et protinus relictis re
tibus: secuti sunt eum. **E**t

progressus pusillum inuit iacobum
zebedaei et iohannem fratrem eius: et ipso
in nauis componentes retia: et sta
tim uocauit illos. Et relicto patre
suo zebedaeo in nauis cum mercema
tibus: secuti sunt eum. **E**t ita
greduntur capharnaum: et statim
sabbatis ingressus sinagogam do
cebat eos. **E**t stupebant super doctri
na eius. **E**rat enim docens eos
quasi potestate habens: et non sicut
scribe. **E**t erat in synagoga
eius in spiritu immundo: et exclamauit
dicens. Quid nobis et tibi ihesu na
zarene: uenisti perdere nos? **S**cio
qui sis: sanctus dei. **E**t comminatus
est ihesus dicens. Obmutescite: et eri
de homine. Et discerpens eum
spiritu immundo: et exclamans uoce
magna: exiit ab eo. **E**t mirati sunt
omnes: ita ut conquirerent in se
dicentes. Quidnam est hoc: quae
doctrina haec noua: qua in potesta
te et spiritibus immundis imperat
et obediunt ei? **E**t pressus rumor
eius statim in omnem regionem gali
lee. **E**t protinus egressi
entes de synagoga uenerunt
in domum symonis et andree: cum
iacobo et iohanne. Decubebat au
tem socius symonis fabricians.

vi
xviii
xv

vi
xv
xv

vii
xvi

viii
xvii
xvi

viii
xv

x
xvi
xvii

xi
xvii
xviii

vii
xviii
xviii

viii
xvii
xvii

viii
xviii
xvii

vii
xvii
xvii

et statim ei dicunt de illa. Et accedens eleuauit illam apprehensa manu eius: et continuo dimisit eam febris. et ministrabat eis. Vespere autem facto cum occidisset sol: afferebant ad eum omnes male habentes. et demonia habentes. Et erat omnis ciuitas congregata adianua: et curauit multos. qui uerabantur uariis languoribus: et demonia multa eiebat. Et non sinebat loqui ea: quoniam sciebant eum. **E**t diluculo ualde consurgens. abiit in desertum locum: ibique orabat. **E**t persecutus est symon: et qui cum illo erant. Et cum inuenissent eum. dixerunt ei. quia omnes querunt te. Et ait illis. Eamus in primos uicos et ciuitates. ut et ibi predicem: ad hoc enim ueni. Et erat predicans in synagogis eorum. et omni galilea: et demonia eiciens.

Et uenit ad eum leprosus deprecans eum: et genu flexo dixit. Si uis: potes me mundare. Ihesus autem misertus eius. extendit manum suam: et tangens eum ait illi. Volo. Mundare. Et cum dixisset: statim discessit lepra ab eo. et mundatus est. Statimque

Et comminatus est ei.

eiecit illum: et dicit ei. Vide ne cui dixeris: sed uade ostende te principi sacerdotum: et offer per muneratione tua que precepit moyses in testimonium illis. **E**t ille egressus. cepit predicare et diffamare sermonem: ita ut iam non possit manifeste in ciuitate introire: sed foris in desertis locis esse. Et conuenebant ad eum undique. **E**t iterum intrauit in capharnaum. post dies: et auditum est quod in domo esset. Et conuenerunt multi ita ut non caperet neque adianua: et loquebatur eis uerbum. Et uenerunt ferentes ad eum paraliticum quem a quatuor portabatur. Et cum non possent offerre eum illi pro turba nudauerunt tectum ubi erat. Et patefacientes summiserunt grabatum in quo paraliticus iacebat. Cum uideret autem ihesus fidem illorum: ait paralitico. fili. dimitte tibi peccata tua. Erant autem illic quidam de scribis sedentes: et cogitantes in cordibus suis. Quid hic sic loquitur? blasphematur. Quis potest peccata dimittere: nisi solus deus? Quo statim cognito ihesus spiritu suo. quia sic cogitarent in tra se: dicit illis. Quid ista cogitatis in cordibus uestris?

xxviii
sol
xxvii
lxx
lxxvii
lxxviii

11.

xxvii
lxxvii
lxxviii
lxxviii
lxxviii

Quid est facilius dicere paralitico. dimitte tibi peccata. an dicere surge tolle grabatū tuū & ambula. Et autē sciatis quia potestatem habet filius hominis in terra dimittendi peccata: ait paralitico. Tibi dico surge tolle grabatū tuū & uade in domū tuam. Et statū ille surrexit: & sublato grabato abiit coram omnibus: ita ut mirarentur omnes & magnificarent ih̄m dicentes. quia nunquā sic uidimus. **E**t egressus ē rursus ad mare: omnisq; turba ueniebat ad eum: et docebat eos. Et cum p̄teriret uidit leuī alpheī sedentem ad theloneū: et ait illi. Sequere me. Et singul̄ secutus est eum. **E**t factū est cum accumberet in domo illius: multi publicani & peccatores simul discumbebant cū ih̄u & discipulis eius. Erant enī multi: qui et sequebantur eū. Et scribe & pharisei uidentes q̄a manducaret cū publicanis & peccatorib; dicebant discipulis eius. Quare cum publicanis & peccatorib; manducat & bibit. **H**ec audito ih̄s: ait illis. Nō necesse habent sani medicos.

l. 5. r. xxi.
l. 6. r. lxxi.
l. 7. r. xxxviii.

l. 8. r. xxi.
l. 9. r. lxxi.
l. 10. r. xxxviii.
l. 11. r. lxxi.

l. 12. r. xxi.
l. 13. r. lxxi.
l. 14. r. xl.

sed qui male habent. Non enī ueni uocare iustos: sed peccatores. Et erant discipuli iohannis & pharisei ieiunantes: & ueniunt et dicunt ei. Quare discipuli iohannis & pharisei ieiunant: tui autē discipuli nō ieiunant. **E**t ait illis ih̄s. Nunquid possunt filii nuptiarū quādiu sponsus cum illis ē ieiunare. Quanto tempore habent secū sp̄sū: non possunt ieiunare. Venient autē dies cum auferetur ab eis sponsus: & tē ieiunabunt in illis dieb;. Nemo assumentum panis rudis assuit in uestimento ueteri: alioquin aufert supplementum nouū a uetere & maior scissura fit. Et nemo mittit uinū nouellū in utres uetēs: alioquin dirumpit uinū utres: & uinū effundetur: & utres pibunt: sed uinum nouū in utres nouos mitti. **E**t factum ē iterū. **S**ed et cum sabbatis ambularet p̄sata: & discipuli eius cepunt p̄gredi et uellere spicas. Pharisei autē dicebant ei. Ecce quid faciūt sabbatis quod nō licet. **E**t ait illis. Nunquā legistis quid fecerit dauid quando necessitatē habuit: & esurit ipse & qui cum eo erant.

l. 15. r. xxi.
l. 16. r. lxxi.
l. 17. r. xl.

quomodo introiit in domū
 dei sub abyathar principe sacer-
 dotum & panes ppositionis mā-
 ducavit quos non licebat mā-
 ducare nisi sacerdotib; & dedit
 eis qui cum eo erant. Et di-
 cebat eis. **S**abbatum ppter
 hominē factum est: & nō ho-
 mo ppter sabbatū. Itaq; dñs est
 filius hominis etiam sabbati.
Et introiit iterū in synago-
 gam: & erat ibi homo habens
 manū aridam. Et observabat
 eum si sabbatis curaret: ut ac-
 cusarent illum. **Q**uare autem homini
 habenti manū aridam. Sur-
 ge in mediū. Et dicit eis. Licet
 sabbatis bene facere an male?
 animā saluam facere an per-
 dere. At illi tacebant. Et cir-
 cumspiciens eos cū ira: contē-
 tatus super cecitatem cordis
 eor; dicit homini. **E**xtende
 manū tuam. Et extendit: &
 restituta est manus illi. **E**x-
 euntēs autē statim pharisei
 cum herodianis consiliū facie-
 bant aduersus eū: quom̄ eum
 pderent. **E**t ihc cum dis-
 cipulis suis secessit ad mare. **Q**
 multa ^{turba} galilea & iudea secuta

est eum & ab iherosolymis: & aby-
 dumea: & transiordanen: et qui
 circa tyrum et sydonem: multi-
 tudo magna: audientes que fa-
 ciebat uenerūt ad eum. Et dixit
 discipulis suis ut nauicula sibi
 deseruiret: ppter turbam: ne
 cōprimerent eū. Multos enim
 sanabat: ita ut irruerent ī eū:
 ut illum tangerent: q̄ quot ha-
 bebant plagas. Et sp̄s in mun-
 di cū illum uidebant pcede-
 bant ei: & clamabant dicentes.
Tu es filius dei. Et uehementer
 cōminabatur eis: ne manifes-
 tarent illum. **E**t ascendens
 in montē uocauit ad se quōs uo-
 luit ipse: et uenerūt ad eum. Et
 fecit ut essent duodecim cū il-
 lo: & ut mitteret eos p̄dicare:
 et dedit illis potestatem curandi
 infirmitates: & eiciendi demo-
 nia. **E**t imposuit symoni
 nomen petrus: & iacobum &
 iohannē fr̄m iacobi:
 & imposuit eis nomina boaner-
 ges: quod est filij tonitruus: & an-
 dream: & philippū: et bartholo-
 meū: et matheum: et thomam:
 et iacobū alphet: et symonem
 cananeū: et taddeum: & iudā.

xxv
11
cxi
xli

11

xxviii
viii
xxvii

xxviii
11
lxxviii
lxxvii

xxv
11
lxxv
xlvi

xxvi
11
cxi
xlv

xxvi
11
cxi
xlv

scarioth. qui tradidit illi. **E**t
uentunt ad domū. & conuenit
terum turba: ita ut nō possent
neq; panē manducare. Et cū au-
dissent suū exierunt tenere eū.
Dicebant enim: qm̄ in furorem
uersus est. **E**t scribe qui ab
iherosolimit descendierant dice-
bant. qm̄ beelzebub habet. & qā
in principe demoniorū. eicit de-
monia. **E**t conuocatis eis.
in parabolis dicebat illis. Quo-
modo potest sathanas sathanā
eicere. Et si regnum in se di-
uidatur. non potest stare reg-
num illud. Et si domus supra
semet ipsam dispartatur. nō po-
terit domus illa stare. Et si sa-
thanas consurrexerit in semet-
ipsum dispartitus est: & nō poterit
stare. s; finem habet. Nemo po-
test uasa fictis ingressus in do-
mum diripe. nisi prius fictē
alliget. et tunc domū eius di-
ripet. **A**men dico uobis.
qm̄ omnia dimittent filii ho-
minū peccata & blasphemie.
quib; blasphemauerunt. Qui
autē blasphemauerit in spō
sc̄m̄. non habet remissionem
in æt̄num. s; reus erit eterni

xxxi
507

xxvii
507

xxviii
507

xxix
507

delicti: qm̄ dicebant sp̄m̄ immun-
dum habet.

Et ueniunt mat̄ eius. & frat̄s
eius. & fixi stantes miserē
adeum uocantes eū. Et sedebat
circa eum turba. & dicunt ei. Ec-
ce mater tua et fr̄s tui fixi que-
runt te. Et respondens eis ait.
Quē est mat̄ mea. et frat̄es mei.
Et circumspiciens eos q̄ in circui-
tu eius sedebat. ait. Ecce mater
mea & fr̄s mei. Qui enim fecerit
uoluntatē dei: hic frater meus
et soror mea. et mater est. **E**t
itū cepit docere ad mare. et
congregata ē ad eum turba mul-
ta. ita ut in nauum ascendens se-
deret in mari. & omnis turba cir-
ca mare sup̄ t̄iam erat. et doce-
bat illos in parabolis multa. &
dicebat illis in doctrina sua. Au-
dite. Ecce exiit seminans ad se-
minandū. & dum seminat. ali-
ud cecidit circa uia. et uenerūt
uolucres & comederūt illud. Aliud
uero cecidit sup̄ petrosa. ubi nō
habuit t̄iam multā. & statim ex-
ortū est. quoniam non habebat al-
titudinē terre. Et quando exor-
tus est sol exstenuit. & eo quod
nō haberet radicem exaruit. Et

xxx
507

xxxi
507

aliud cecidit in spinas: & ascē-
 derunt spine et suffocauerunt
 illud: et fructū non dedit. Et
 aliud cecidit in terram bonā. et
 dabat fructū ascendentem &
 crescentē: et afferbat unū tri-
 ginta. & unū sexaginta. et u-
 num centū. Et dicebat. Qui
 habet aures audiendi audiat.
 & cum esset singularis: interro-
 gauert eum hy qui cū eo erāt
 duodecim. parabola. Et dice-
 bat illis. Vobis datum ē nosse
 mysteriū regni dei: illis autē
 qui foris sunt in parabolis om-
 nia fiunt: ut uidentes uideāt
 & n̄ uideant: et audientes au-
 diant et n̄ intelligant: nequā-
 do conuertant & dimittantur
 eis peccata. Et ait illis. Nesci-
 tis parabola hanc? Et quom̄
 omnes parabolat cognoscetis?
Qui seminat: uerbu seminat.
 Hy autē qui circa uiam ubi
 seminat uerbum: & cū audie-
 runt confestum uenit sathana
 & auferit uerbum qd semina-
 tum est in cordib; eor. Et hy s̄
 similiter q̄ sup petrosa semina-
 tur: qui cū audierint uerbu.
 statim cū gaudio accipiūt illd.

xxviii
 11
 xxxv
 lxxviii

xxviii
 11
 xxxv
 lxxviii

xl
 11
 xlii
 lxxv

xl
 11
 lvi

xl
 cclxx
 lxxv

xl
 11
 Sol

et n̄ habent radicem in se. s; tem-
 porales sunt. Deinde orta tribu-
 latione & p̄secutione p̄t uerbu
 confestum scandalizant. Et alij
 sunt qui in spinis seminantur.
 Hy sunt q̄ uerbu audiunt: et
 erumpne se. & deceptio diuiti-
 arum. et circa reliqua concupis-
 centie introeunt suffocant
 uerbu: & sine fructu efficit. Et
 hy sunt q̄ supra bonā terrā se-
 minati sunt: qui audiūt uerbu
 & suscipiunt et fructificāt: unū
 triginta. et unū sexaginta. et
 unū centum. Et dicebat illis.
Nunquid uenit lucerna ut
 sub modio ponat̄ aut sub lecto?
 Nonne ut sup candelabru po-
 natur? **N**on enim ē aliquid
 absconditū quod non manifes-
 tetur: nec factum ē occultum:
 s; ut in palam ueniat. Si quis
 habet aures audiendi audiat.
Et dicebat illis. Videte qd au-
 diatis. In qua mensura mensi-
 fueritis: remetiet̄ uobis. & adici-
 etur uobis. **Q**ui enim habe-
 dabitur illi: & qui n̄ habet etiā
 quod habet auferetur ab illo.
 t dicebat. Sic est regnum di.
 quē admodum si homo iaceret

sementem in terram & dormiat. et exurgat nocte ac die. et semen germinet & crescat dum nescit ille. Vltro enim terra fructificat: primum herba. deinde spicam: deinde plenum frumentum in spica. & cum se produerit fructus. statim mittit falcem. quoniam adest messis. Et dicebat **C**ui assimilabim regnum dei: aut cui parabole comparabimus illud? Sic granum sinapis: quod cum seminatum fuerit in terra minus est omnibus seminibus: que sunt in terra. Et cum seminatum fuerit. ascendit & fit maior omnibus herbarum: et facit ramos magnos: ita ut possint sub umbra eius aves celi habitare. **E**t talibus multis parabolis loquebatur eis uerbum. pro ut poterant audire. Sine parabola autem: non loquebatur eis. Serorsum autem: discipulis suis dicebat omnia. **E**t ait illis in illa die: cum sero esset factum. Transeamus contra. Et dimittentes turba. assumunt eum ita ut erat in nauis: et alie naues erant cum illo. Et facta est procella magna uenti. & fluctus mittebat in nauis: ita ut impleretur nauis. & ipse erat in puppi super ceruicem dormiens: et excitant eum. & dicunt ei. Magister: non ad te

8. xlviii
9. cxxvii
10. cxxvii

8. xlv
9. cxxviii

8. xlv
9. cxxviii
10. cxxviii
11. cxxviii
12. cxxviii

perinet quia pimus: Et exurgens comminatus est uento. & dixit mari. Tace. obmutescet. Et cessauit uentus: et facta est tranquillitas magna. **Q**uod ait illis. Quid timidi estis? Hec dum habetis fidem. Et timuerunt magno timore. Et dicebant ad alterutrum. Quis putas est iste: quia & uentus et mare obediunt ei. **E**t uenerunt trans fretum maris: in regionem gerasenorum. Et exeunti ei de nauis. statim occurrit de monumentis homo in spiritu immundo. qui domicilium habebat in monumentis. & neque catenis iam quosquam eum poterat ligare: quoniam sepe compedibus. & catenis uinctus dirupisset catenas. et compedes comminasset. Et nemo poterat eum domare. et semper nocte ac die in monumentis & in montibus erat: clamans et concidens se lapidibus. Videns autem ihesus a longe. cucurrit & adorauit eum: et clamans uoce magna dixit. Quid in te est ihesu fili dei summi. Adiuro te per deum: ne me torqueas. Dicebat enim illi. Exi spiritus in munde ab homine. & interrogaui eum. Quod tamen nomen est. Et dicit ei. Legio michi nomen est: quia multi sumus. Et deprecabatur eum multum: ne se expelleret extra regionem. Erat autem ibi circa montem grex porcorum.

magnis pascent: et deprecabantur eius
 spe dicentes. Mite nos in porcos:
 ut in eos introeamus. Et concessit
 eis statim ihc. Et exeuntes spe in
 mundi: introierunt in porcos. Et
 facto impetu magno grex preci
 pitatus est in mare ad duo milia:
 et suffocati sunt in mari. Qui aut
 pascebant eos fugerunt: & nunti
 auerunt in ciuitate et in agris:
 et egressi sunt uidere qd ess; facti.
 Et ueniunt ad ihm & uident il
 lum qui a demonio uexabat: se
 dentem uestitum & sane mentis.
 et timuerunt: et narrauerunt
 illis qui uiderant qualiter factu
 esset ei qui demoniu habuerat: &
 de porcis. Et rogare eum cepunt:
 ut discederet de finib; eor. **C**uq;
 ascenderet nauim: cepit illu dep
 cari qui a demonio uexatus fue
 rat: ut esset cum illo. & no admi
 sit eum: s; ait illi. Vade in domu
 tuam ad tuos: & annuntia illis
 quanta t dominus fecerit: et mi
 seratus sit tui. Et abiit et cepit
 predicare in decapoli quanta s
 fecisset ihc: & omis mirabantur:
 t cum transcendisset ihc in
 nauim rursus transiret: uenit
 quida de archy sinagogis nomi

abun viii lxxviii

abun ii lxxv

Iduent turba multa ad eu:
 & erat circa mare: &

ne iayrus: et uident eu pcedit ad
 pedes eius: & deprecabatur eum
 multu dicens: qm filia mea in ex
 tremis est: ueni impone manuo
 sup eam: ut salua sit & uiuat. Et
 abiit cum illo: et sequebatur eu
 turba multa: et comprimabant
 eu. **E**t mulier que erat in pro
 fluuio sanguinis annis duode
 cim: & fuerat multa ppeffa a co
 plurib; medicis: et erogauerat
 omnia sua nec quicqua pfeceerat:
 s; magis deterius habebat: cu au
 disset de ihu uenit in turba retro:
 et tetigit uestimtum ei. Dicebat
 enim: quia si uel uestimtum ei
 tetigero: salua ero. Et confestim
 siccatu est fons sanguinis eius:
 et sensit corpore quod sanata eet
 a plaga. Et statim ihc cognoscent
 in semet ipso uirtute que exiit
 de eo: conuersus ad turba aiebat.
 Quis tetigit uestimta mea? Et
 dicebant ei discipuli sui. **V**ides
 turbam comprimente te: & dicit: qd
 me tetigit. **E**t circumspectabat
 uidere eam: que hoc fecerat. **M**u
 lier aute timens & tremens: scies
 quod factu esset in se: uenit & p
 cidit ante eum: et dixit ei omne
 ueritate. Ille autem dixit ei:

Filia fides tua te saluam fecit. **V**ade
in pace: et esto sana a plaga tua. **A**d
huc eo loquente: ueniunt serui ar-
chy sinagogi dicentes: qm̄ filia tua
morta est. **Q**uid ultra uexas magis-
trum? **H**ic autem uerbo qd̄ dicebat
audito: ait archy sinagogo. **N**oli ti-
mere: tantummodo crede. **E**t non
admisit quequam sequi se. nisi pe-
trum & iacobu. et iohannem fr̄m
iacobi. **E**t ueniunt ad domū archy
sinagogi: et uidit tumultū. & flen-
tes. et euulantes multū. **E**t ingres-
sus ait eis. **Q**uid turbamini & plo-
ratis? **P**uella non est mortua: sed
doctum. **E**t irridebant eum. **I**pse
uero electis omnib; assumpsit pa-
trem et matrē puellę. & qui secum
erant. et ingrediuntur ubi erat pu-
ella iacens: et tenens manū puel-
le. ait illi. **T**alita cumi: quod ē in-
terpretatū. puella tibi dico surge.
Et confestim surrexit puella: et
ambulabat. **F**rat autē annorū
duodecim: & obstupuerūt stupore
maximo. **E**t precepit illis ueheme-
ter: ut nemo id sciret. **E**t dixit
dari illi manducare. **E**t egres-
sus inde abiit in patriam suam: &
sequebantur illū discipuli sui. **E**t
facto sabbato: cepit in synagoga

docere. **E**t multi audientes. **I**nnuunt
indoctrina eius dicentes. **V**nde huc
hec omnia. et que est sapientia que da-
ta est illi: et uirtutes tales que p̄ ma-
nus eius efficiunt? **N**onne iste est
faber filius marie: frater iacobi. et
ioseph. & iude. et symonis? **H**onno. &
sorores eius nobiscum hic sunt? **E**t
scandalizabant in illo. **E**t dicebat
eis ih̄c. **Q**uia non ē p̄pheta sine hono-
re nisi in patria sua: & in cognatione
sua. et in domo sua. **E**t n̄ potuit ibi
uirtutē ullam facere. nisi paucos i-
firmos impositis manib; curauit.
et mirabatur p̄pter incredulitatem
illoꝝ. **E**t circuebat castella in circui-
tu docens. **E**t conuocauit duode-
cim. et cepit eos mittere binos. & da-
bat illis potestatem sp̄um immū-
doꝝ. et precepit eis ne quid tolle-
rent in uia. nisi uirgam tantū. nō
peram. n̄ panem. neq; in zona es. s;
calciatos sandals. & ne indueren-
tur duab; tunicis. **E**t dicebat illis.
Quocumq; introieritis in domū
illie manere: donec exeat inde.
Et quicumq; n̄ receperit uos. nec
audierint uos: exeuntes inde. ex-
cite puluerē de pedib; uestris in
testimoniū illis. **E**t exeuntes
p̄dicabant ut penitentiā agerent

li. i.
c. lxxi
lxvii
lxviii

li. ii.
c. lxxviii
lxviii

li. iii.
c. lxxviii
lxviii
lxx

li. iii.
c. lxxviii
lxviii
lxx

li. iii.
c. lxxviii
lxviii
lxx

li. iii.
c. lxxviii
lxviii

li. i.
c. lxxi
lxvii
lxviii

et demonia multa eiciebant. et un-
gelant oleo multos egros. et sanabat.

Et audiuit herodes rex. manifes-
tum enim factum est nomen eius. et
dicebat. Quia iohannes baptista re-
surrexit a mortuis. et propterea uir-
tes operantur in illo. Alii autem dice-
bant. quia hebas est. Alii uero di-
cebant quia propheta est. quasi un-
de propheta.

Quo audito herodes
ait. Quem ego decollauit iohanne.
hic a mortuis resurrexit. **I**pse
enim herodes misit et tenuit ioha-
nem. et uinxit eum in carcerem.
propter herodiam uxorē philip-
pi fratris sui. quia duxerat eam.

Dicebat enim iohannes herodi.
Non licet tibi habere uxorem fris-
tui. Herodias autem insidiabatur
illi. et uolebat occidere eum. nec
poterat. Herodes enim metuebat
iohanne. sciens eum uirū iustū
et sc̄m. et custodiebat eum. **E**t au-
dito eo multa faciebat. et liben-
ter eum audiebat. **E**t cum dies
opportuni accidisset. herodes na-
talis sui cenam fecit principibus
et tribunus. et primis galilee. **C**ū
q; introisset filia ipsius herodia-
dis. et saltasset et placuisset hero-
di simulq; discumbentibus. rex

ait puelle. Pete a me quod uis. et
dabo tibi. **E**t iurauit illi. quia que-
quid petieris dabo tibi. licet dimi-
dium regni mei. **Q**ue cum exisset.
dixit matri sue. Quid petam. et
illa dixit. Caput iohannis bap-
tiste. **C**umq; introisset statim cum
festinatione ad regem. petiuit
dicens. **H**olo ut ptinus des michi
in disco. caput iohannis bap-
tiste. **E**t contristatus est rex propter ius-
iurandum. et propter simul discum-
bentes. noluit eam contristari.
sed misso spiculatore. precepit af-
ferri caput eius in disco. **E**t decol-
lauit eum in carcere. et attulit
caput eius in disco. et dedit illud
puelle. **E**t puella. dedit matri sue.
Quo audito discipuli eius uene-
runt et tulerunt corpus eius. et
posuerunt illud in monumento.

Et conuenientes ap-
tuli ad ihe-
sum. renuntiauerunt illi
omnia que egerant et docuerant.

Et ait illis. **U**enite scorsum
in desertum locum. et requiesci-
te pusillum. **E**rant enim qui ue-
niebant et rediebant multi. et
nec manducandi spaciū habe-
bant. **E**t ascendentes in na-
uim abierunt in desertū locum

seorsum et uiderunt eos abeuntes
 & cognouerunt multi et pedestres
 de omnib; ciuitatib; concurrerunt
 illuc: & preuenierunt eos. Et erant
 ihc uidit multā turbam. & miser
 tus est sup eos: quia erant sic oues
 non habentes pastorem. Et cepit
 docere illos multa. **E**t cū iay
 hora multa fieret: accesserūt dis
 cipuli eius dicentes. Desertus lo
 cus est hic. & iam hora preterit.
 dimitte illos ut euntes in prima
 uillas & uicos. emant sibi cibos
 quos manducant. Et respondens
 ait illis. Date illis manducare.
 Et dixerunt ei. Euntes emam
 denarijs ducentis panes: & dabi
 mus eis manducare. & dicit eis.
 Quot panes habetis? Itē uidere.
 Et cum cognouissent. dicunt.
 Quinq; et duos pisces. Et prece
 pit illis ut accumbere facerent
 omnes scdm contubernia sup
 uiride fenum. & discubuerunt
 in partes pcentenos & p quinq;
 genos. Et acceptis quinq; panib;
 et duob; piscib; intuens in celu.
 benedixit & fregit panes. et de
 dit discipulis suis ut ponerent
 ante eos: & duos pisces diuisit
 omnib;. Et manducauerūt

lxxv
 .i.
 .xxlvii
 .xcvii
 .xlviii

lxxv
 .vi.
 .cxlviii

lxxv
 .ii.
 .cxlviii

lxxv
 .v.
 .cxlviii

lxxv
 .iiii.
 .cxlviii

lxxv
 .i.
 .cxlviii

lxxviii
 .vi.
 .cxlii

lxxviii
 .ii.
 .cxlii
 .xxvii

omnes: & saturati sunt. Et sustu
 lerunt reliquias fragmētō. duode
 cim cophinos. plenos: & de piscibus.
 Erant autē qui manducauerunt.
 quinq; milia iurō. **E**t statim
 coegit discipulos suos ascendere i
 nauim: ut preceperent cū trans
 fretum ad bethsaida dum ipse di
 mitteret ipm. **E**t cum dimis
 set eos. abiit in montem orare.
Et cum sero esset. erat nauis i
 medio mari: et ipse solus in terra.
 Et uidens eos laborantes in remi
 gando: erat enim uentus eis con
 trarius. **E**t circa quartā uigiliā
 noctis. uenit ad eos ambulans sup
 mare: et uolebat preterire eos. At
 illi ut uiderunt eum ambulante
 sup mare. putauerunt fantasma
 esse: et exclamauerūt. Omnes enim
 eum uiderunt: et conturbati sūt.
 Et statim locutus est cū eis: & dix
 illis. Confidite. Ego sum. nolite ti
 mere. **E**t ascendit ad illos in a
 uim: et cessauit uentus. Et plus
 magis intra se stupebant. Non e
 nim intellexerant de panib;. Erat
 enim cor illō oboccatū. Et cum
 transiretissent. peruenerunt in
 trāam genesareth: & applicuerunt.
Cumq; egressi essent de nau:

continuo cognouerunt eum. Et percurrentes uniuersam regionem illam cepunt ingratis eos qui se male habebant circumferre: ubi audiebant eum esse. Et quocumque introibat in uicos uel uillas: aut ciuitates: in plateis ponebant infirmos: & deprecabantur eum ut uel fimbriam uestimenti eius tangere. Et quocumque tangebant eum: salui fiebant. **vij.**

Et conueniunt ad eum pharisaei & de scribis quidam: uenientes ab iherosolymis. Et cum uidissent quosdam ex discipulis eius communibus: id est non lotis manibus: manducare panes: uituperauerunt. Pharisei autem & omnes iudei nisi crebro lauent manus: non manducant: tenentes traditiones seniorum: et absque nisi baptizentur: non comedunt. Et alia multa sunt que tradita sunt illis seruari: baptizata calicum & urcearum et craticularum et lectarum. **E**t interrogabat eum pharisaeus & scriba. Quare discipuli tui non ambulant iuxta traditionem: sed communibus manibus manducant panem. At ille respondens: dixit eis.

Bene prophetauit ysaias de uobis hypocritis: sicut scriptum est. Populus hic labijs me honorat: cor autem eorum longe est a me. In uanum autem me colunt: docentes doctrinas precepta hominum. baptizata urcearum & calicum: et alia similia his facitis multa. Et dicebat illis. Bene irritum facitis preceptum dei: ut traditionem ueram seruetis. Moyses enim dixit. Honora patrem tuum & matrem tuam: & qui maledixerit patri uel matri: morte moriatur. Vos autem dicitis. Si dixerit homo patri aut matri: corban quod est donum quodcumque ex me factum fuerit: & ultra non dimittatis eum: quam facere patri suo aut matri: reuoluentes uerbum dei per traditionem ueram: quam tradidistis: & similia huiusmodi multa facitis. Et aduocans iterum turbam: dicebat illis. Audite me: omnes: & intelligite. Nichil est extra hominem introiens in eum quod possit eum conquinare: sed que de homine procedunt: illa sunt que conquinant hominem. Si quis habet aures audiendi: audiat. **E**t cum introisset in

luc vii. sol.

luc vii. clxii

luc vii. clxii

domum a turba: interrogabant eum discipuli ei' parabolam. Et ait illis. Sic & uos imprudentes estis: Non intelligitis quia omne extrinsecus introiens in homine non potest eum communicare. quia non introit in cor eius: sed in uentre' & in secessum exit purgans omnes escas: Dicebat autem quonia' que de homine exeunt: illa comunicant homine. Abintus enim de corde hominum cogitationes male procedunt: adulteria. fornicationes. homicidia. furta. auaritie. nequicie. dolus. impudicia. oculus malus. blasphemia. supbia. stulticia. Omnia hec mala abintus procedunt: & comunicant

Et inde **I** homine. surgens: abiit in fines tyri & sidonis. Et ingressus domum neminem uoluit scire: et non potuit latere. Mulier enim statim ut audiuit de eo cui' habebat filia spiritum immundum: intrauit & prostrata ad pedes eius. Erat enim mulier gentilis: syrophoenicia genere. **E**t rogabat eum: ut demonium eiceret de filia eius. Quia dedit illi. Sine prius satinare filios. Non est enim bonum su

lxvii
vi
elxviii

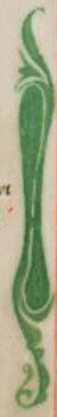
mere panem filiorum: & mittere canibus. At illa respondit: et dicit ei. Vtique dicit. Nam & canes sub mensa comedunt de micis puerorum. **E**t ait illi. Propter hunc sermonem uade: exiit demonium de filia tua. **E**t cum abiisset domum suam: inuenit filiam iacentem super lectum: et demonium exisse. **E**t iterum exiens de finibus tyri uenit per sidonem ad mare galilee: inter medios fines decapolis. **E**t adducunt ei surdum & mutum: & deprecabantur eum ut imponat illi manum. **E**t apprehensum eum de turba seorsum: misit digitos suos in auriculas eius: & exspuens tetigit linguam eius. **E**t suspiciens in celum ingemuit: et ait illi. Effeta. quod est adapire. **E**t statim aperte sunt aures eius: & solutum est uinculum lingue eius: et loquebatur recte. **E**t precepit illis: ne cui dicerent. **Q**uanto autem precipiebat: tanto magis plus predicabant: & eo amplius ammirabantur dicentes. **B**ene omnia fecit: et surdos fecit audire: & mutos loqui. **vii.**

Illis diebus iterum cum turba multa esset cum ihu: & nec haberent quod manducaret: con

lxviii
vii
Sol

lxv
viii

lxvii
vi
elxv

uocatis discipulis aut illis. **D**ise-
 reor sup turbam. quia iam ecce
 triduo sustinent me: nec habet
 qd manducent. Et si dimisero
 eos ieiunos: deficient in uia.
 Quidam autem ex eis: de longe ue-
 nerunt. Et responderunt ei
 discipuli sui. Unde istos pote-
 rit quis hic saturare panib; in
 solitudine. **Q**uero interrogauit eos.
 Quot panes habetis. Qui dixerit.
 Septem. Et precepit turbe dis-
 cumbere sup terram. Et accipi-
 ens septem panes. gratias agens fre-
 git & dabat discipulis suis. ut
 apponerent. Et apposuerit turbe.
 Et habebant pisciculos paucos.
 & ipsos benedixit et iussit appo-
 ni. Et manducauerit: & satu-
 rati sunt. & sustulerit qd su-
 perauerat de fragmentis: septem
 sportas. Erant autem qui man-
 ducauerunt quasi quatuor mi-
 lia: et dimisit eos. **E**t sta-
 tim ascendens in nauim cum
 discipulis suis: uenit in partes
 dalmanutha. Et exierit phari-
 sei et cepunt conquirere eum
 eo: quereutes ab illo signum de
 celo. temptantes eum. Et inge-
 muscens spiritu ait. Quid genera-

of
 of
 lv

of
 of
 ely

of
 of
 of
 lv

of
 of
 of
 lv

of
 of
 of
 lv

tio ista querit signum. Amen dico
 uobis: si dabitur generationi is-
 ti signum. Et dimittens eos ascen-
 dit iterum nauem: & abiit trans
 fretum. Et obliti sunt sumere
 panes: & nisi unum panem non ha-
 bebant secum in naui. **E**t pre-
 cepiebat eis dicens. Videte caute
 a fermento pharisae: & fer-
 mento herodis. **E**t cogita-
 bant ad alterutrum dicentes: quia
 panes non habemus. Quo cognito
 ihu: ait illis. Quid cogitatis quia
 panes non habetis. Non dum cognos-
 citis nec intelligitis. Adhuc ce-
 catum habetis cor in uobis: oculos
 habentes non uidetis. et aures ha-
 bentes non auditis: nec recor-
 damini quando quinque panes
 fregi in quinque milia hominum:
 et quod cofinos fragmentorum pleno
 sustulistis. Dicunt ei. Duodecim.
 Quando & septem panes in qua-
 tuor milia: quod sportas frag-
 mentorum tulistis. Et dicunt ei.
 Septem. Et dicebat eis. Quomodo
 non intelligitis. **E**t uenit
 bethsaida: & adducunt ei cecum.
 et rogabant eum ut illum tangere.
 Et apprehensa manu cecum. educe-
 rit eum extra uicium: & respiciens

in oculos eius. impositis manib;
 suis. interrogauit eum si aliquid
 uideret. Et aspiciens ait. Video
 homines uelut arbores ambulā
 tes. Deinde iterū imposuit ma
 nus sup oculos eius: & cepit ui
 dere. Et restitutus est ita ut uide
 ret clare omnia: & misit illum in
 domū suam. dicens. Vade in do
 mum tuā: & si inuicem introi
 eris. nemini dixeris. **E**t egres
 sus est ihc & discipuli eius in cas
 tella cesaree phylippi: et in uia
 interrogabat discipulos suos
 dicens eis. Quem me esse dicūt
 homines. Qui responderūt illi
 dicentes. Iohannē baptistam.
 alij helyam: alij uero quasi unū
 de pphetis. Tunc dicit illis. Vos
 uero quem me esse dicitis?
Respondens petrus. ait ei. Tu
 es xpc. Et comminatus est eis:
 ne cui dicerent de illo. Et cepit
 docere illos. qm̄ oportet filium
 hominis multa pati. et repba
 ri a seniorib; & a summis sacer
 dotib; et scribis. & occidi. et post
 tres dies resurgere: et palam
 uerbu loquebatur. **E**t appre
 hendens eum petrus: cepit in
 crepare eum. Qui conuersus

lxxv
 lxxvi
 lxxvii
 lxxviii

lxxviii
 lxxviiii
 lxxv

lxxviii
 lxxviiii

lxxv
 lxxvi
 lxxvii

lxxviii
 lxxviiii
 lxxv

lxxviii
 lxxviiii
 lxxv

& uidens discipulos suos: commi
 natus est petro dicens. Vade retro
 me sathanas: qm̄ non sapiſ ea que
 dī sunt. ſ; que hominū. **E**t con
 uocata turba cum discipulis suis:
 dixit eis. Si quis uult me sequi.
 deneget semetipm̄: & tollat cru
 cem suam et sequatur me. Qui
 enim uoluerit animā suam sal
 uam facere: pdet eam. Qui autē
 pdiderit animā suam ppter me
 & euglm̄: saluam eā faciet. Quid
 enim pdert homini si lucretur
 mundū totum: & detrimentum
 faciat anime sue. Aut quid da
 bit homo cōmutationis parua
 sua. **Q**ui enim me cōfessus
 fuerit. & mea uerba in generatio
 ne ista adultera et peccatrice: & fi
 lius hominis confundet eū cum
 uenerit in glā patris sui cum an
 gelis sanctis. **E**t dicebat illi.
Amen dico uobis: quia sunt qdā
 de hic stantib; qui n̄ gustabunt
 mortē donec uideant regnum
 di ueniens in uirtute. Et post
 sex dies assumit petrū & iacobū
 et iohannē: & ducit illos in mon
 tem excelsum secretū solus: & tās
 figuratus est coram ipsis. Et
 uestimta eius facta sūt splenden

tia et candida nimis sicut nix:
 qualia fullo sup̄ terram ñ potest
 candida facere. Et apparuit illis
 helyas cum moysse: & erant lo-
 quentes cum ihu. Et respondes
 petrus: ait ihu. Rabbi bonũ est
 esse nos hic: et faciamus hic ta-
 bernacula. Tibi unũ: moysi
 unum: et helye unũ. Non enĩ
 sciebat quid diceret. Erant enĩ
 pre timore exterriti. Et facta
 est nubes obumbrans eos: et
 uenit uox de nube dicens. Hic
 est filius meus carissimus: au-
 dite illum. Et statim circum-
 spicientes: neminẽ amplius
 uiderunt. nisi ihm tantũ secũ.
 & descendit illis de mon-
 te: precepit illis ne cui queui-
 disse narrarent: nisi cũ fi-
 lius hominis a mortuis resur-
 rexit. Et uerbu conti-
 nuerunt apud se: conquiren-
 tes quid esset. cum a mortuis
 resurrexit. Et interrogab-
 ant eum dicentes. Quid ex-
 go dicunt pharisei & scribe:
 quia oporteat helyam p̄mum
 uenire. Qui respondens ait
 illis. Helyas cũ uenerit: p̄mo
 restituet omnia. Et quomodo

septimum est in filiũ hominis: ut
 multa patiatur & contempnat̄.
 Sed dico uobis quia & helyas ue-
 nit. et fecerunt illi quicũq; uo-
 luerunt: sicut septimum est de eo.
Et ueniens ad discipulos su-
 os. uidit turba magnam circa
 eos: et scribas conquientes cũ
 illis. Et confestim omnis populus
 uidentis ihm stupefactus est. &
 expauerunt: et accurrentes
 salutabant eũ. Et interrogauit
 eos. Quid inter uos conquiri-
 tis. **E**t respondens unus
 de turba. dixit. Magister. attu-
 li filiũ meum ad te. habentẽ
 sp̄m mutum. Qui ubicumq;
 eum apprehendit. allidit eum.
 et spumat. & stridet dentib; &
 arefcit. Et dixi discipulis tuis
 ut eicerent illum: & ñ potuerũt.
 Qui respondens eis dixit. O
 generatio incredula. quãdiu
 apud uos ero: quãdiu uos pati-
 ar. Afferte illum ad me. Et at-
 tulerunt eum. Et cum uidisset
 illum: statim sp̄e conturbauit
 eum. & elisus in terra: uoluta-
 batur spumans. Et interrogauit
 patrem et. Quantũ tempore ẽ
 ex quo hoc ei accidit. At ille

lxxxv
 &
 sol

lxxxvii
 &
 lxxxviii
 &
 lxxxviiii

lxxxviii
 &
 sol

lxxxviiii
 &
 lxxxviiii

ant. Ab infantia. Et frequenter.
 eum in igne & in aqua misit: ut
 eum perderet. **S**i quid potes adiu
 ua nos: miseratus uiri. Ihesus aut
 ait illi. Si potes credere: omnia
 possibilia credenti. Et continuo
 exclamans pater pueri cum la
 crimis: aiebat. Credo dñe: adiu
 ua incredulitatē meam. Et cū
 uideret ih̄c concurrentē turba:
 comminatus est sp̄it̄i inmundō.
 dicens illi. Surde & mute
 sp̄e. ego tibi precipio exi ab eo:
 & amplius ne introcas in eum.
 & clamans et multū discerpēs
 eum: exiit ab eo. Et factus est
 sicut mortuus: ita ut multi
 dicerent. quia mortuus ē. Ihesus
 autē tenens manum ei' eleua
 uit eum: & surrexit. **E**t cū
 introisset in domū: discipuli
 eius secreto interrogabant eum.
 Quare nos n̄ potuimus eicere
 eum? Et dixit eis. Hoc genus i
 nullo potest exire: nisi in ora
 tione & ieiunio.

Et inde p̄fecti. pretergre
 diebantur galileā: nec uo
 lebant quēquam scire. Docebat
 autē discipulos suos. & dicebat
 illis: qm̄ filius hominis trade

tur in manus hominū. & occidet
 eum: et occisus tertia die resurget.
 At illi ignorabant uerbu: & time
 bant eum interrogare. **E**t ue
 nerunt capharnaum. Qui cum
 domi essent: interrogabat eos. Quid
 in uia tractabatis? At illi tacebat.

Si quidē inter se in uia disputa
 uerant: quis esset illoꝝ maior. Et
 residens uocauit duodecim: et
 ait illis. **S**i quis uult primus
 esse: erit omnium nouissimus. &
 omnium minister. Et accipiens
 puerum: statuit eū in medio eoz.
 Quem cū complexus esset: ait illis.
 Quisquis unū ex huiusmodi pu
 eris recepit in nomine meo: me
 recipit. **E**t quicumq; me sus
 cepit: non me suscepit: s; eum
 qui me misit. Respondit illi ioh̄es
 dicens. **M**agister uidemꝰ quen
 dam in nomine tuo eicitentē de
 monia. qui n̄ sequitur nos: & p
 hibuius eū. Ihesus autē ait. Nolite
 phibere eum. Nemo est enim qui
 faciat uirtutē: & possit cito ma
 le loqui de me. Qui enim non est
 aduersum uos: puobis est.

Quisquis enim potū dederit
 uobis calicē aque in nomine meo.
 quia xpi estis: amen dico uob. n̄

97
 acxii
 x
 sol.

98
 acxiii
 ii
 clxxvi
 ei

99
 acxiiii
 x
 sol.

100
 acxv
 ii
 clxxviii
 cii

101
 acxvi
 i
 acxvii
 lv
 ex. xl.

102
 acxviii
 viii
 ciii

103
 acxviii
 vi
 c.

perdet mercedē suam. **E**t q̄sq̄s scandalizauerit unū ex his pusillif credentib; in me: bonum est ei magis si circumdaret mola asinaria collo eius. & in mare mitteret.

Et si scandalizauerit te manus tua: abscide illam. Bonū est tibi debilem introire in uitam: quā duas manus habentē ire in gehennam in ignē inextinguibile: ubi uermes eorū non moriuntur. & ignis non extinguit. Et si pes tuus te scandalizat: amputa illū. Bonum ē tibi claudū introire in uitam eternā: quam duos pedes habentē mitti in gehennam ignis inextinguibilis: ubi uermes eorū non moriuntur. & ignis n̄ extinguitur. Ad si oculus tuus scandalizat te: eice eum. Bonum ē tibi b̄scū introire in regnū dei: quam duos oculos ^{habente} mitti in gehennam ignis: ubi uermes eorū nō moriuntur. & ignis nō extinguit. Omnis enim igne salietur: et omnis uictima salietur. **B**onū est sal. Quod si sal in sulcū fuerit: in quo illud condictis: Ha- bere sal in uobis: & pacem habete inter uos. **E**t inde exurgens uenit in fines iudae ultra

iordanem: & conueniunt iterū turbe ad eum: & sicut consueuerat tūm docebat eos. Et accedentes pharisei: interrogabant eum. Si licet uiro uxore dimittere? **T**emptantes eum. At ille respondens: dixit eis. Quid uobis precepit moyses? Qui dixerunt. Moyses permisit libellū repudiij scribere: & dimittere. Quib; respondens ih̄c ait. Ad duriciā cordis ur̄i scripsit uobis p̄ceptum istud. Ab initio autem creature: masculū & feminam fecit eos d̄s. P̄pter hoc relinquet homo patrem et matrem. & adheret ad uxore suam: et erūt duo in carne una. Itaq; iam nō sunt duo: s; una caro. Ad ergo d̄s iunxit: homo n̄ separet. **E**t in domo iterum discipuli eius i- terrogauerūt eum. & dicit illis. **Q**uicumq; dimiserit uxore suam. & aliam duxerit: cōmittit adulterium sup̄ eam. Et si uxor dimiserit uirū suum. & alij nupsierit: mechatur. **E**t offerrebant illi paruulos: ut tangeret eos. Discipuli autē. conuincantur offerentib;: Quos cuiq; uideret ih̄c indignē tulit: & ait illis. Sinite paruulos uenire ad

xxviii
11
clxxxviii
cxcvii

xxviii
11
clxxxviii
cxcvii

et
sol

clxxxviii
cxcvii
sol

clxxxviii
cxcvii
sol

clxxxviii
cxcvii
sol

clxxxviii
cxcvii
sol

clxxxviii
cxcvii
sol

me et ne phibueris eos: talium enim ē regnum dī. Amen dico uobis: quisquis n̄ recepit regnū dei uelut paruulus. non intrabit in illud. Et complexant eos. et imponens manus sup illos. benedicebat eos. **E**t cum egres-
sus esset in uia: p̄current quidā genu flexo ante eum. rogabat eū. Magister bone: quid faciam. ut uitam eternā p̄cipiam? Ihesus autē dixit ei. Quid me dicis bonum? Nemo bonus: nisi unus d̄s. Precepta nosti. Ne adultereris. ne occidas. ne fureris. ne falsum testimonium dixeris. ne fraudē feceris: honora patrem tuum & matrem. At ille respondens. ait illi. Magister: hec omnia obseruaui a iuuentute mea. Ihesus autē intuens eū. dilexit eum: & dixit illi. Num t̄ deest. Hade quē q̄ habes uende & da paup̄ibus. et habebis thesaurū in celo: & ueni sequere me. **Q**ui contritatus in uerbo. abiit merens: erat enim habens multas possessiones. Et circumspiciens ihesus. ait discipulis suis. Quam difficile qui pecunias habent: in regnum dī introibunt. Discipuli

autē obstupescabant in uerbis eius. At ihesus rursus respondens. ait illis. filioli quam difficile est confidentes in pecuniis. in regnū dei introire. Facilius est camelū p̄ foramen ac' transire: quam diuitē intrare in regnum dī. Qui magis ammira-
bantur: dicentes ad semetipsos. Et quis potest saluus fieri? Et intuens illos ihesus. ait. Apud homines i-
possibile est: s̄ non apud d̄m. Omnia enim possibilia sunt apud d̄m. Et cepit petrus dicere ei. **E**cce nos dimisimus omnia: & secuti sumus te. Respondens ihesus. ait. Amen dico uobis: nemo est qui reliquerit domū aut fratres. aut sorores. aut patrem. aut matrem. aut filios aut agros. p̄pter me & p̄pter euangl̄m: qui n̄ accipiat centies tantū in uicem in tempore hoc. domos. & fr̄s. & sorores. & mats. & filios. & agros. cū p̄secutionib: & in futuro seculo uitam eternam. **M**ulti autē erunt p̄mi nouissimi: & nouissimi p̄mi. **E**rant autē in uia ascenden-
tes in iherosolimā: et p̄cedebat illos ihesus. Et stupebant: & sequentes timebant. **R**assumens itum duodecim. cepit illis dicere que

cyll
-11-
cxviii
lv
ccxxvii
cxviii

cyll
-11-
cxviii
lv
ccxxvii
cxviii

cyll
-11-
cxviii
lv
ccxxvii
cxviii

cxll
-11-
cxviii
lv
ccxxvii
cxviii

cxll
-11-
cxviii
lv
ccxxvii
cxviii

cxll
-11-
cxviii
lv
ccxxvii
cxviii

Marev

illi essent euentura: quia ecce as-
 cendimus iherosolimā. et filius
 hominis tradetur principib; sa-
 cerdotum & scribis et senioribus:
 et dampnabunt eū morte. Et
 tradent eū gentib; & illudent ei:
 & conspuent eū. et flagellabunt
 eum. & interficient eū: et tercia
 die resurget. **E**t accedunt
 ad eum iacob; & iohannes filij
 zebedei dicentes. Magister. uolu-
 mus ut quodcumq; petierim;
 facias nobis. At ille dixit eis. Quid
 uultis ut faciam uobis? Et di-
 xerunt. Da nobis ut unus ad
 dextera tuam. & alius ad sinis-
 tram tuam sedeamus in gloria
 tua. Ille autē ait eis. Nescitis quod
 petatis. Potestis bibere calicem
 quē ego bibo? aut baptismo quod
 ego baptizor baptizari? At illi
 dixerunt ei. Possim? Ille autē
 ait eis. Calicem quidē quē ego
 bibo bibetis. & baptismo quod ego
 baptizor baptizabimini: se-
 dere autē ad dextera meā uel
 ad sinistra non est meū dare
 uobis: sed quib; paratum est.

Et audientes decem: cepit
 indignari de iacobo et iohane:
 Ille autem conuocans eos: ait

illis. Scitis quia hi qui uidentur
 principari gentib; dominantur
 eis? & principes eorū potestatem
 habent ipsorū. Non ita est autē
 in uobis: si quicumq; uoluerit
 fieri maior. erit uir minister:
 Et quicumq; uoluerit in uob
 primus esse: erit omnium seruus.

Mam et filius hominis nō ue-
 nit ut ministretur ei: sed ut mi-
 nistraret. et dare animā suā
 redemptionē pro multis. **E**t
 uenunt iherico. Et proficiscē-
 te eo de ihericho. & discipulis eius
 & plurima multitudo: filius
 tymei barthymeus cecus sede-
 bat secus uiam mendicans:
 Qui eū audisset quia ihesusa-
 renus est: cepit clamare. & dice-
 re. Ihu fili dauid: miserere mei.
 Et comminabantur ei multi
 ut taceret. At ille multo ma-
 gis clamabat: fili dauid mi-
 serere mei. Et stans ihesus: uisit
 illum uocari. & uocant ceteri:
 dicentes ei. Animē quior esto:
 surge uocat te. Qui procto ue-
 timento suo: exiens uenit
 ad eum. Et respondens ihesus:
 dixit illi. Quid uis tibi faciam?
 Cecus autē dixit ei. Rabbi:

l. 9. 4. 9. 9.
 1111.
 cccii.
 xxi. 7c
 xxxv.
 11.
 ccv.
 lxxviii.

l. 9. 4. 9. 9.
 1111.
 cccii.
 xxi. 7c
 xxxv.

l. 9. 4. 9. 9.
 1111.
 cccii.
 xxi. 7c
 xxxv.

ut uideam. **I**he autem dixit ei.
Vade fides tua te saluum facit.
Et confestim uixit: & sequebat^r

Secum in uia. **XI.**
Et cum appropinquarent
iherosolimę & bethanie ad
montem oliuarii: mittit duas
ex discipulis suis: & ait illis. **I**te
in castellum quod est contra uos:
& statim introcuntes illuc iue-
nietis ^{pullum} ligatum: super quem nemo
adhuc hominum sedit. Soluite
illum: & adducite. Et si quis uo-
bis dixerit quid facitis: dicite
quia domino necessarius est: et co-
tinuo dimittet illum huc. **E**t
abeyntes inuenerunt pullum li-
gatum ante ianua[m] fixis in bi-
mo: et soluunt eum. **Q**uidam
de illic stantibus: dicebant illis.
Quid facitis soluentes pullum?
Qui dixerunt eis sicut preceperat il-
lis ihesus: & dimiserunt eis. **E**t du-
xerunt pullum ad iherosolimam: & impo-
nunt illi uestimenta sua: et se-
dit super eum. **M**ulti autem: stra-
uerunt uestimenta sua in uia.
Alij autem frondes cedebant
de arboribus: & sternebant in uia.
Et qui preibant & qui seque-
bantur: clamabant dicentes.

Osanna benedictus qui uenit in
nomine domini: benedictum quod ue-
nit regnum patris nostri dauid.
osanna in excelsis. **E**t introi-
uit iherosolimam in templum: et
circumspectis omnibus: cum iam ues-
pera esset hora: erit in bethania
cum duodecim. **E**t alia die cum eri-
ret abethania: ^{ficum} **E**t cum ui-
disset alonget ^{ficum} habentem folia: ue-
nit si quid forte inueniret in ea.
Qum uenisset ad eam: nichil inue-
nit preter folia. **N**on enim erat
tempus ficarum. **E**t respondens dixit
ei. **I**am si amplius in eternum quod
quam fructum ex te manducet.
Et audiebant discipuli ei. **E**t
ueniunt iherosolimam. **E**t cum in-
troisset templum: cepit eicere uen-
dentes & ementes in templo: et
mensas numulariorum: & cathedras
uendendum columbas euerit. **Q**um
non sinebat ut quisquam transfer-
ret uas per templum: et docebat di-
cens eis. **N**onne scriptum est quia
domus mea domus orationis uo-
cabitur omnibus gentibus: Vos au-
tem fecistis illam speluncam latrum.
Quo audito principes sacer-
dotum & scribe querebant quomodo
eum perderent. **T**imebant enim eum:

cxvii
11
ccvii
lv
ccxxxii

cxviii
11
ccviii
lv
ccxxxiii

cxviiii
11
ccviii
lv
ccxxxiii
jo
c

cxvii
11
ccvii

cxviii
11
ccviii
lv
ccxxxiii
jo

cxviiii
11
ccviii
lv
ccxxxiii
jo
leev

qm̄ uniuersa turba ammiraba-
tur sup̄ doctrina eius. **E**t cuius
uespa facta esset: egrediebatur
de ciuitate. Et cum mane tran-
sirent: uiderunt ficū aridam
factam aradiab. Et recordat̄
petrus. dixit ei. Rabbi. ecce ficus
cui maledixisti aruit. **E**t re-
spondens ihs: ait illis. Habete
fidem dī. Amen dico uobis: quā-
quicumq; dixerit huic monti.
tollere & mittere in mare: et nō
hesitauerit in corde suo: s; cre-
diderit quia q̄d cumq; dixerit
fiat: fiet ei. Propterea dico uobi.

Omnia quecumq; orantes
petitis. credite quia accipietis:
& euenient uobis. **E**t cū sta-
bitis adorandū: dimitte si
quid habetis aduersus aliquem:
ut & pater ur̄ qui in celis ē. di-
mittat uobis peccata uestra.
Quod si uos nō dimiseritis: nec
pater uester qui in celis est di-
mittet uobis peccata uestra.

Et ueniunt rursus iheroso-
lymam. Et cū ambularet
in templo: accedunt ad eū
summi sacerdotes: & scribe: et
seniores. et dicunt ei. In qua
potestate hec facis? & q̄s dedit

tibi hanc potestatem ut ista facias?
Ihs autem respondens: ait illis.
Interrogabo uos & ego uerbum
unum. respondete m̄: et dicam
uobis in qua potestate hec faciā.
Baptisinū iohannis de celo erat:
an ex hominib;? Respondete m̄.
At illi cogitabant secum dicen-
tes. Si dixerimus de celo: dicit.
Quare ergo nō credidistis ei? Si
dixerimus ex hominib;: time-
mus pplm̄. Omnes enī habebat
iohannē: quia uere p̄pheta esset.
Et respondentes: dixerūt ihesu.
Nescimus. Et respondens ihs:
ait illis. Neq; ego dico uobis: i
qua potestate hec faciam. **E**t
cepit illis in parabolis loqui.

Sineam pastinauit homo. et
circumdegit sepe. et fodit la-
cum. & edificauit turrum. et
locauit eam agricolis: & pere-
gre p̄fectus est. Et misit ad ag-
colas seruum intempore: ut ab
agricolis acciperet de fructu ui-
ner. Qui apprehensum eū cicide-
runt: & dimiserunt uacuum.
Et iterum misit ad illos alium
seruū: & illum in capite uul-
nerauerūt. et contumelias affe-
cerunt. Et rursum alium misit.

cxviii
sol.

cxviii
vi
ccv

cxv
111
ccvii
lo el. ye
xxviii

cxvii
vi
cliiii

cxviii
11
ccviii
ly ccvii

xv

cxvii
11
ccvii
lo el

& illum occiderunt: & plures alios quosdam cedentes: alios uero occidentes. Adhuc ergo uñ habes filiū carissimū: & misit illū ad eos nouissimū dicens: quia reuerbuntur filiū meum. Coloni autem dixerunt adinuicē. Hic est heres: uenite occidamus eum. et nra erit hereditas. Et apprehendentes eū occiderunt: & eiecerunt extra uineam. Ad ergo faciet dñs iunex. Veniet et pdet colonos: & dabit uineā alijs. Nec septuram hanc legis. lapidem quē repbauerunt edificantes. hic factus est incipit anguli: a dño factum est istud. & est mirabile in oculis nr̄is. **E**t querebant eum tenere: & timuerūt turbam: cognouerūt enim quoniā adeos parabolam hanc dixerit: et relicto eo abierunt. **E**t mittunt ad eum quosdā ex phariseis & herodianis: ut eū capent in uerbo. Qui uenientes: dicūt ei. Magister scimus quia uerax es: & non curas quemquā. Hec enim uidet in faciem hominū: s; in ueritate uiam dñi docet. Licet dari tbitum cesari: an n̄

dabimus. Qui sciens ueritū ex: ait illis. Quid me temptatis. Afferte m̄ denarium: ut uideā. At illi optulerunt ei. & ait illis. Sur est imago hec & inscriptio. Dicit ei. Cesaris. Respondens autem ihs: dixit illis. Reddite ergo que sunt cesaris cesari: & que sunt dei deo. Et mirabantur sup eo. **E**t uenerunt saducei ad eum qui dicunt resurrectionē non esse: & interrogabant eum dicentes. Magister: moyses nobis sc̄psit. ut si cui fr̄at mortuus fuerit & dimiserit uxorem et filios n̄ reliquerit: accipiat frater eius uxorem ipsius: et resuscitet semen fr̄i suo. Septē ergo fratres erant: & primus accepit uxorem: et mortuus est n̄ relicto semine. Et secūs accepit & mortuus est: et nec iste reliquit sem̄. & tertius similiter. Et accipiunt eam similiter septem: et n̄ reliquerunt semen. Nouissima omnū: defuncta est & mulier. In resurrectione ergo cū resurrexerit: cuius de his erit uxor. Septem enī habuerunt eā uxorem. Et respondens ihs: ait illis. Nonne idō erratis non scientes septuram: neque uirtutem dñi. Cum enī a mortu-

cxxviii
 cxxv
 ccxlii
 lxxviii

cxxviii
 cxxviii
 ccxlii
 ccxlii

is resurrexerit neq; nubent neq;
 nubentur: s; sunt sicut angeli
 celis. De moxius autem qd resur-
 gant. n̄ legitis in libro moyli su-
 per rubum. q̄modo dixerit illi
 d̄s inquit. ego sum d̄s abraha.
 ⁊ d̄s ysaac. et deus iacob. Non
 est d̄s mortuor: s; uiuor. Hos ergo
 multum eratis. **E**t accessit
 unus de scribis. qui audierat il-
 los conquirentes. ⁊ uident qm̄
 bene illis responderit. interroga-
 uit eum qd esset p̄mū omniuor
 mandatu. **I**he autem respondit
 ei: quia p̄mum omniu mandatu
 est. Audi isrl̄. d̄ns deus n̄r
 d̄s unus est. ⁊ diliges d̄nm tuū
 ex toto corde tuo. et ex tota ani-
 ma tua. et ex tota mente tua.
 et ex tota uirtute tua. Hoc est
 p̄mum mandatu. Sedim autē.
 simile est illi. Diliges p̄ximū tu-
 um: tanquam te ipsū. **M**aius
 hoc: aliud mandatu non est.
Et ait illi scriba. Bene magister
 in ueritate dixisti: quia unus
 est. ⁊ n̄ est alius preter eum. Et
 ut diligatur ex toto corde. ⁊ ex to-
 to intellectu. ⁊ ex tota anima.
 et ex tota fecitidine. ⁊ diligē
 p̄ximū tanquā se ipsum: mai

omnib; holocaustomatib; est et
 sacrificijs. **I**he autem uident qd
 sapienter respondisset: dixit illi.
 Non est longe a regno dei. **E**t ne-
 mo iam audebat eū interrogare.
Et respondens ihe: dicebat
 docens in templo. Quom̄
 dicunt scribe. xp̄m filium esse.
 dauid. **I**psē enim dauid: dicit
 in sp̄u sancto. Dixit d̄ns d̄no meo.
 sede a dextris meis: donec ponā
 in inimicos tuos scabellū pedum
 tuor. **I**psē ergo dauid dicit eum
 d̄nm: ⁊ unde est filius eius. ⁊
 multa turba eum libenter au-
 diunt. **E**t dicebat eis in doc-
 trina sua. **C**auete a scribis q̄uo-
 lunt in stolis ambulare. et salu-
 tari in foro. et in p̄mis cathedris
 sedere in synagogis: ⁊ primos
 discubitus in cenis. **Q**ui de-
 uorant domos uiduarū. sub
 obtentu plixorationis: hy ac-
 cipient p̄lixius iudiciū. **E**t
 sedens ihe contra gazophilaciū:
 aspicebat quom̄ turba iactaret
 et in gazophilaciū. **E**t multi di-
 uites: iactabant multa. **C**um
 uenisset autē una uidua paup:
 misit duo minuta qd est qua-
 drans. ⁊ conuocans discipulos

ccxcv
 ccxcvi
 ccxcvii
 ccxcviii
 ccxcviiii

ccxcv
 ccxcvii
 ccxcviii
 ccxcviiii

ccxcv
 ccxcviii

ccxcv
 ccxcviii

ccxcv
 ccxcviii

suos: ait illis. Amen dico uob: quoniam
 uictoria hec pauperibus omnibus; mi-
 sit qui miserunt in gazophilaciis.
 Omnes enim: ex eo quod habunda-
 bat illis miserunt. Hec uero de penu-
 ria sua omnia que habuit misit.
XII totum uictum suum. **E**t cum e-
 grederetur de templo: ait illi u-
 nus ex discipulis suis. Magister.
 aspice quales lapides & quales struc-
 ture. Et respondens ihesus: ait illi.
 Vides has omnes magnas edifi-
 cationes? Non relinquet lapis
 super lapidem: qui non destruatur.
Et cum sederet in monte
 oliuarii contra templum:
 interrogabant eum separatim pe-
 trus & iacobus et iohannes & an-
 dreas. Dic nobis quando ista fi-
 ent: & quod signum erit quan-
 do hec omnia incipient consumi.
 Et respondens ihesus: cepit
 dicere illis. Videte ne quis uos
 seducat. Multi enim ueniunt
 in nomine meo dicentes quia
 ego sum: & multos seducunt. Cum
 audieritis autem bella & opinio-
 nes bellicorum: ne timueritis. Opor-
 tet enim fieri: sed non dum finis.
 Exurret autem gens super gentem.
 & regnum super regnum: & erunt

terre motus pro loca: et fames: in initium
 dolorem hec. **V**idete autem uos
 met ipsos. Tradent enim uos in con-
 silium: & in synagogis uapulabitis.
 Et ante presides & reges stabitis pro-
 pter me: in testimonium illis. **E**t in
 omnes gentes: primum oportet pre-
 dicari euangelium. **E**t cum dixerint
 uos tradentes: nolite precogitare
 quid loquamini: sed quod datum fue-
 rit in illa hora: id loquamini. Non
 enim estis uos loquentes: sed spiritus
 sanctus. Tradet autem fratres fratres in
 mortem: et patres filios: & insur-
 gent filii in parentes: et morte af-
 ficient eos. & eritis odio omnibus:
 propter nomen meum. Qui autem sus-
 tinuerit in finem: hic saluus erit.
Cum autem uideritis abhominati-
 onem desolationis ^{stans}: ubi non debet:
 qui legit intelligat. **T**unc qui
 in iudea sunt fugiant in montes:
 & qui supra tectum: ne descendat
 in domum nec introeat ut tollat
 quid de domo sua. Et qui in agro
 erit: ne reuertatur retro tollere
 uestimentum suum. **V**e autem
 pregnantibus: & nutriendibus: in illis
 diebus. **O**rate uero: ut hieme non
 fiant. **E**runt enim dies illi
 tribulationes tales: quales non

XII

r
 s
 t
 u
 v
 xxxviii
 .ii.
 cclii
 xxxvii
 cclviii

r
 s
 t
 u
 v
 xxxviii
 .ii.
 cclii
 xxxvii
 cclviii

r
 s
 t
 u
 v
 xxxviii
 .ii.
 cclii
 xxxvii
 cclviii

 r
 s
 t
 u
 v
 xxxviii
 .ii.
 cclii
 xxxvii
 cclviii

 r
 s
 t
 u
 v
 xxxviii
 .ii.
 cclii
 xxxvii
 cclviii

 r
 s
 t
 u
 v
 xxxviii
 .ii.
 cclii
 xxxvii
 cclviii

 r
 s
 t
 u
 v
 xxxviii
 .ii.
 cclii
 xxxvii
 cclviii

fuerunt ab initio creature quā
condidit d's usq; nunc: neq; fiet.

Et nisi breuissset dñs dies
illos. n̄ fuisset salua omnis ca
ro: s; ppter electos quos elegit bre
uauit dies.

Et tunc si quis
uobis dixerit. ecce hic est xpc. ee
ce illic: ne credideritis. **E**xin
gent enim pseudo xpi. & pseu
do pphety: et dabunt signa et
portenta ad seducendos si potest
fieri etiam electos. Vos ergo ui
dere: ecce dixi uobis. **S**ed

in illis dieb; post tribulationē
illam. sol contenebrabitur. et
luna non dabit splendore suū:
et stelle celi erunt decedentes:
& uirtutes que sunt in celis mo
uebuntur.

Et tunc uide
bunt filium hominis uemen
tem in nubib;: cum uirtute
multa & gloria. **E**t tunc mit
tet anglos suos. et congregab
electos suos a quatuor uentis:
a summo terre usq; ad sumū
celi. **A**ficu autem discite para
bolam. **C**um iam ramus eius
tener fuerit. & nata fuerint
folia: cognoscitis quia ppe sit
etas. **S**ic & uos cum uideritis
hec fieri: scitote qd̄ in primo

sit in ostijs. Amen dico uobis: qd̄
non transibit generatio hec do
nec omnia fiant. **C**elum & tra
transibunt: uerba autē mea n̄
transibunt. **D**e die autem
illo uel hora nemo scit: neq; an
geli in celo. neq; filius. nisi pater:

Videte & uigilate et orate: nes
citis enim quando tempus sit.

Sicut homo qui p̄gre pfect'
reliquit domū suam. & dedit
seruis ^{suis} potestate cuiusq; opis:
& ianitori p̄c̄ p̄t ut uigilet.

Vigilate ergo. nescitis enim
quando dñs domus ueniat: se
ro. an media nocte. an galli can
tu. an mane: ne cum uenerit
repente. inueniat uos dormi
entes. **Q**uod autē uobis dico.
omnib; dico: uigilate.

Erat autem pascha et
azima post biduum.
Et querebant summi
sacerdotes & scribe: quomodo
eum dolo tenerent & occiderent.

Dicebant enim. Non in die
festo: ne forte tumultus fieret
ppli. **E**t cum esset bethanie.
in domo symonis lepsi & recū
beret. uenit mulier habens ala
bstrum ungenti nardi spicati

clvii
clv

clviii
clvii
clviii

clviii
clvii
clviii

cl
clvii
clvii

cl
clviii
clviii

clv
clv
clv

clv
clv
clv

clvii
clviii
clviii

clv
clviii
clviii

clvi
clviii
clv
clviii

clvii
clviii
clviii

clviii
clviii
clviii
clviii

Ab hinc usq; ad illu
locum. Ma
ria autem
magdalene
n̄ legitur.

clviii

preciosi. Et fracto alabastro. effudit super caput eius. Erant autem quidam indigni ferentes intra se metipsos. & dicentes. Ut quid predictio ista ungenti facta est. Potuit enim ungentum istud uendari plusquam trecentis denariis. & dari pauperibus. Et fremebant in eam. Ihesus autem dixit. Sinite eam. Quid illi molesti estis. Bonum opus operata est in me. Semper enim pauperes habetis uobiscum. & cum uolueritis potestis illis benefacere. Ne autem nunquam semper habetis. **Q**uod habuit hoc fecit. prouentum unguere corpus meum in sepultura. Amen dico uobis. ubicumque predictum fuerit euangelium istud in uniuerso mundo. et quod fecit hec narrabitur in memoria eius. **E**t iudas scariothes unus de duodecim abiit ad summos sacerdotes. ut perderet eum illis. Qui audientes gauisi sunt. & promiserunt ei pecuniam sedaturos. Et querebat quomodo illum oportune traderet. Et primo die azimae. quando pascha immolabant. dicunt ei discipuli. Quo uis eamus & paremus tibi

clviii.
1111.
clxvii
lxviii

clx
11.
clxviii
lxviii

clxi
1111.
clxviii
clxxi.
lxvii

clxi
1.
clxxv
clxxviii
clxxii

clxi
11.
clxxvi
clxxviii

clxxii
11.
clxxviii

clxxv
1.
clxxviii
lxvii
lxvii

ut manduces pascha. **E**t mittit duos ex discipulis suis. & dicit eis. Ite in ciuitatem. et occurret uobis homo lagenam aque. **C**onulatis. **S**equimini eum. & quocumque introierit dicite domino domus. quia magister dicit. Vbi est refectio mea ubi pascha cum discipulis meis manducem. **E**t ipse uobis demonstrabit cenaculum grande stratum. et illic parate nobis. **A**biierunt discipuli eius. & uenerunt in ciuitatem. & inuenerunt sicut dixerat illis. et parauerunt pascha. **V**espere autem facto. uenit cum duodecim. **E**t discumbentibus eis. & manducantibus. ait ihesus. Amen dico uobis. quia unus ex uobis me tradet qui manducat mecum. **A**t illi ceperunt contristari. & dicere ei singillatim. Nunquid ego. **Q**ui ait illis. **U**nus ex duodecim. qui intingit mecum in catino. **E**t filius quidem hominis uadit. sic scriptum est de eo. **S**e autem homini illi pro quem filius hominis tradetur. **B**onum erat ei. si non esset natus homo ille. **E**t manducantibus illis. accepit ihesus panem. & benedicens fregit. et dedit eis. et ait. **S**umite. hoc est corpus meum.

Arce

Et accepto calice gratias agens dedit eis. & biberunt ex illo omnes. Et ait illis. Hic est sanguis meus novi testamenti qui pro multis effundetur. Amen dico vobis. quod iam non bibam de genuinis vitis. usque in diem illi cum illud bibam novum in regno dei.

Et ymno dicto. exierunt in montem oliivarum. Et ait eis ihesus. Omnes scandalizabimini in nocte hac. quia scriptum est. Percutia pastorem. & dispersent oves. Sed postea quam resurreverero: precedam vos in galileam. Petrus autem ait ei. Et si omnes scandalizati fuerint si non ego. Et ait illi ihesus. Amen dico tibi. quia tu hodie in nocte hac prius quam bis gallus uocem dederit. ter me es negaturus. Et ille amplius loquebatur. Et si oportuerit me simul commoueri tibi. non te negabo.

Similiter autem & omnes dicebant. Et ueniunt in preteritum cui nomen gethsemani. & ait discipulis suis. Sedete hic. donec orem. Et assumptum petrum & iacobum et iohannem secum. & cepit pauere & te-

dere. Et ait illis. Tristis est anima mea usque ad mortem. Sustinete hic. & uigilate. Et cum processisset paululum. cadit super terram & orabat ut si fieri posset. transiret ab eo hora. Et dixit. Abba pater. omnia tibi possibile sunt. transfer calicem hunc a me. Sed non quod ego uolo. si quod tu. Et uenit. inuenit eos dormientes. Et ait petro. Symon dormis? Non potuisti una hora uigilare? Vigilate & orate. ut non intretis in temptationem. Spiritus quidem promptus est. caro uero infirma. Et iterum abiens. orauit eundem sermonem dicens. Et reuersus denuo. inuenit eos dormientes. Erant enim oculi eorum grauati. et ignorabant quid responderent ei. Et uenit tertio. et ait illis. Dormite iam. & requiescite. Sufficit. Venit hora. ecce tradetur filius hominis in manus peccatorum. Surgite eamus. Ecce qui me tradet prope est. Et adhuc colloquente uenit iudas scarioth unus de duodecim. et cum illo turba multa cum gladys & lignis.

clxxvi
clxxvii
clxxviii
clxxviiii

clxxvii
clxxviii

clxxviii
clxxviiii
clxxviiii

clxxviii
clxxviiii

clxxviii
clxxviiii
clxxviiii

clxxviii
clxxviiii

clxxviii
clxxviiii

clxxviii
clxxviiii

clxxviii
clxxviiii

clxxviii
clxxviiii
clxxviiii

clxxviii
clxxviiii
clxxviiii

clxxviii
clxxviiii
clxxviiii

clxxviii
clxxviiii
clxxviiii

clxxviii
clxxviiii
clxxviiii

clxxviii
clxxviiii
clxxviiii

clxxviii
clxxviiii
clxxviiii

clxxviii
clxxviiii
clxxviiii

a summis sacerdotibus & scribis.

et asentoribus. **O**derat autem traditor eius signum eis dicens. Quicumque osculatus fuero ipse est. tenere eum & ducite eum. & cum uenisset. statim accedens ad eum ait. Rabbi. Et osculatus est eum. At illi manus iniecerunt in eum. et tenuerunt eum.

Vnus autem de circumstantibus educens gladium percussit seruum summi sacerdotis. & amputauit illi auriculam. Et respondens ihesus ait illis. Tanquam ad latronem existis cum gladiis et lignis comprehendere me. Cotidie eram apud uos in templo docens. & non me tenuistis. **S**icut adimpleantur scripture.

Tunc discipuli omnes relinquentes eum fugerunt. **A**dolens autem quidam sequebatur eum amictus sindone super nudo. & tenuerunt eum. At ille reiecta sindone nudus profugit ab eis. **E**t adduxerunt ihesum ad summum sacerdotem. & conuenerunt omnes sacerdotes et scribe et seniores. **P**etrus autem a longe secutus est eum. usque in atrium summi sacerdotis.

Et sedebat cum ministris. & calefaciebat se ad ignem. **S**ummi uero sacerdotes & omne concilium querebant aduersus ihesum testimoniu. ut eum morti traderent. nec inueniebant. **O**ulti enim testimonium falsum dicebant aduersus eum. et conuenientia testimonia non erant.

Et quidam surgentes falsum testimonium ferebant aduersus eum. dicentes. quoniam nos audiuimus eum dicentem. Ego dissoluam templum hoc manu factum. & per triiduum aliud non manu factum edificabo. **Q**uia non erat conueniens testimonium illorum. **E**t exsurgens summus sacerdos in medio. interrogauit ihesum dicens. Non respondes quicquam ad ea que tibi obiciuntur ab his. **I**lle autem tacebat. & nichil respondit. **R**ursum summus sacerdos interrogabat eum. & dixit ei. Tu es christus filius dei benedicti. **I**hesus autem dixit illi. Ego sum. Et uidebitis filium hominis sedentem a dextris uirginitatis. & uenientem cum nubibus celi. **S**ummus autem sacerdos scindens uestimenta sua ait. Quid adhuc desideramus testes. **A**udistis blasphemiam. **Q**uid uobis uidetur. **Q**ui omnes condempnauerunt eum.

clxxxii
cccl
ccclxxvi

clxxxvii
cccl
ccclxxxviii
c lxx

clxxxviii
cccl
ccclv

clxxxvii
cccl
ccclv

clxxxvii
cccl
ccclv
ccclvii

clxxxviii
cccl
ccclvii
ccclviii

clxxxviii
cccl
ccclv

cccl
ccclvii
ccclviii

cccl
ccclv
ccclvii
ccclviii

cccl
ccclvii
ccclviii

cccl
ccclvii
ccclviii

esse reum mortis. **E**t ceperunt quidam conspuere eum. & uelare faciem eius. & colaphis eum cedere et dicere ei. Prophetiza. Et ministri alapis eum cedebant. **E**t cum esset petrus in atrio deorsu uenit una ex ancillis summi sacerdotis. Et cum uidisset petrum calefacientem se. aspiciens illum ait. & tu cum ihu nazareno eras. At ille negauit dicens. Neq; scio. neq; noui quid dicas. **E**t erit foras ante atrium. & gallus cantauit. Rursus autem cum uidisset illum ancilla. cepit dicere circumstantibus. quia hic ex illis est. At ille iterum negauit. Et post pusillum. rursus qui astabant dicebant petro. Vere ex illis es. Nam & galileus es. Ille autem cepit anathematizare & iurare. quia nescio hominem istum quem dicitis. Et statim iterum gallus cantauit. **E**t recordatus est petrus uerbi quod dixerat ei ihesuprius quam gallus cantet bis. ter me negabis. & cepit flere.

Et confestim mane consilium facientes summi sacerdotes eius semetibus. & scribis et uniuerso concilio. uincientes ihm dure

ee .1.
ccc.xx
cccxi
elxxviii
cc .1.
ccc.xxv
cccxxvi
elxxvii
ccxi
ccc.xxvii
cccxxviii
cccxxix
ccc .1.
ccc.xxviii
cccxxix
elxxviii
ccc .1.
ccc.xxviii
cccxxix
elxxviii
ccv .1.
ccc.xxviii
cccxxix
elxxviii
ccv .1.
ccc.xxviii
cccxxix
elxxviii
ccv .1.
ccc.xxviii
cccxxix
elxxviii
ccv .1.
ccc.xxviii
cccxxix
elxxviii

xv.

runt & tradiderunt pilato. **E**t interrogauit eum pilatus. Tu es rex iudeor. At ille respondens ait illi. Tu dices. **E**t accusabant eum summi sacerdotes in multis. Pilatus autem rursus interrogauit eum dicens. Non respondes quicquam. Vides in quantis te accusant. Ihesus autem nichil respondit ita ut miraretur pilatus. Per diem autem festum dimittere solebat illis unum ex uinctis quemcumque petissent. **E**rat autem qui dicebatur barrabas. qui cum seditionis erat uinctus. qui in seditione fecerat homicidium. Et cum ascendisset turba. cepit rogare sicut semper faciebat illis. Pilatus autem respondit eis. et dixit. Vultis dimitta uobis regem iudeor. Sciebat enim. quod pro inuidiam tradidissent eum summi sacerdotes. **P**ontifices autem concitauerunt turba ut magis barraban dimitteret eis. **P**ilatus autem iterum respondes ait illis. Quid ergo uultis facia regi iudeor. At illi iterum clamauerunt. Crucifige eum. Pilatus uero dicebat eis. Quid enim mali fecit. At illi magis clamabat.

ccvii
cccxviii
cccxviii
cccxvii
ccvii
cccxviii
cccxviii
cccxvii
ccviii
cccxviii
cccxviii
cccxvii
ccviii
cccxviii
cccxviii
cccxvii
ccviii
cccxviii
cccxviii
cccxvii
ccviii
cccxviii
cccxviii
cccxvii

Crucifige eum. **P**ilatus autem uolens ipso satisfacere. dimisit illis barabam. et tradidit ihesum flagellis cesum. ut crucifigeret. **M**ilites autem duxerunt eum intro in atrium pretorii. et conuocant totam cohortem. Et induunt eum purpura. et imponunt ei plectentes spineam coronam. et cepunt salutare eum. **A**ue rex iudeorum. **E**t percutiebant caput eius harundine. et conspucebant eum. **E**tponentes genua. adorabant eum. **E**t postquam illuserunt ei. exuerunt illum purpura. et induerunt illum uestimentis suis. et ducunt illum ut crucifigerent. **E**t angariauerunt pretorium quempiam symonem cyrenicum uenientem de uilla patrem alexandri et rufi. ut tolleret crucem eius. **E**t perducunt eum in golgotha locum. quod est interpretatum caluarie locus. **E**t dabant ei bibere myrratum unum. et non accepit. **E**t crucifigentes eum. diuiserunt uestimenta eius mittentes sortem super eis. quis quid tollet. **E**rat autem hora tertia. et crucifixerunt eum. **E**t erat titulus

cccxvii
cccxviii
cccxviii
cccxvii
cccxviii
cccxviii
cccxvii
cccxviii
cccxviii
cccxvii
cccxviii
cccxviii
cccxvii
cccxviii
cccxviii
cccxvii
cccxviii
cccxviii
cccxvii
cccxviii
cccxviii
cccxvii

causae eius in septuaginta. rex iudeorum. **E**t cum eo crucifigunt duos latrones. unum ad dextris. et alium a sinistris eius. **E**t adimpleta est scriptura que dicit. et cum iniquis deputatus est. **E**t pretereuntes blasphemabant eum. mouentes capita sua. et dicentes. **V**ah qui destruit templum. et in tribus diebus edificat. **S**aluum fac te metipsum descendens de cruce. **S**imilitur et summi sacerdotes iudentes ad alterutrum cum scribis dicebant. **A**lios saluos fecit. se ipsum non potest saluum facere. **X**p̄s rex iherosolymorum descendat nunc de cruce. ut uideamus et credamus. **E**t qui cum eo crucifixi erant. conuitabantur ei. **E**t facta hora sexta. tenebre facte super totam terram usque in horam nonam. **E**t hora nona exclamauit ihesus uoce magna dicens. **E**loiy. heloy. lamazababani. **Q**uod est interpretatum. **D**eus meus. deus meus. ut quid dereliquisti me. **E**t quidam de circumstantibus audientes dicebant. **E**cce helyam uocat. **C**urrit autem unus et implens spongiam aceto. circumponensque calamo. potum dabat ei dicens.

rat enim eas timor & pavor: et
nemini quequā dixerunt. **Ti**
mebant enim. Surgens autem
mane prima sablaci apparuit pri
mo marie magdalene: de qua e
iecerat septem demonia. **I**lla au
tem uadens nuntiavit his qui
cum e o erant: lugentib; & fien
tibus. **E**t illi audientes quia ui
ueret: & uisus esset ab ea: n̄ cre
diderunt. **P**ost hec autē duob;
ex eis ambulantib; ostensus est
in alia effigie: euntib; in uilla.
Et illi euntes nuntiauerūt cre
tis: nec illis crediderunt.

ccccciii
sol.

Douissime recumbentibus
illis undecim apparuit.
& exprauit increduli
tatem illorū & duriciā cordis.
quia his qui uiderant eū resur
rexisse non crediderūt. **E**t dixit
eis. **E**untes in mundum un
uersum: predicate euāgēliū om
ni creature. **Q**ui crediderit &
baptizatus fuerit: saluus erit.
Qui uero n̄ crediderit: cōdemp
nabitur. **S**igna autē eos qui
crediderunt: hec sequentur.
In nomine meo demonia eici
ent: linguis loquentur nouis:
serpentes tollent. **E**t si mōxi

ferum quid biberint: non eis no
cebit. **S**up egros manus imponet:
et bene habebunt. **E**t dñs quidē
ih̄e postquam locutus est eis: as
sumptus est in cælum: & sedet a
dextris dī. **I**lli autē pfecti predi
cauerunt ubiq;: dōmno coope
rante et sermone confirmante
sequentibus. **S**ignis *et*.

EXPLICIT.

ET UO L M

SE E V N D Ū .

MA R C Ū .

IN C I P I T .

PR O L O G I U M .

SE C Ū N D Ū .

LY C A M .

LU C A S .

syrius antiocensis
arte medicus. discipulus apłorū
postea paulum secutus usq; ad

confessionem eius. seruiens do-
 mino sine crimine. Nam neq;
 uxorem unquam habens neq; fi-
 lios. septuaginta & quatuor.
 annos obiit in bithinia. plen^{us}
 spu sancto. Qui cum iam septa
 essent eu^gta. p^r matheum qui-
 dem in iudea. p^r marcu^m autem
 in italia. sc^o instigante spiritu
 in achate partib; hoc scripsit
 eu^gta. significans etiam ipse
 in p^rncipio ante alia esse desc^r
 ta. cui extra ea que ordo eu^ga
 gelice dispositionis exposcit. ea
 maxime necessitas laboris fu-
 it. ut p^rimum grecis fidelib;
 omni p^rphetatione uenturi i
 carnem di xpi manifestata
 humanitas. ne iudaicis fabu-
 lis attendi. in solo legis desidio
 tenerent. ne ue hereticis fa-
 bulis & stultis sollicitationib;
 seducti. excederent aueritate.
 elaboraret. dehinc ut in prin-
 cipio eu^gta. iohannes natiui-
 tate presumpta. cui eu^gta
 scriberet. et in quo electus scri-
 beret indicare. contestans in
 se completa. que essent ab ali-
 is inchoata. Cui ideo post bap-
 tismum filij di ap^rfectione

L
 I
 B
 e
 R
 sc^o
 o
 a
 R
 l
 e

generationis in xpo implete.
 repetende a principio natiuita-
 tis humane potestas p^rmissa e^t
 ut requirentib; demonstraret.
 in quo apprehendens erat per
 nathan filium. in uertu recur-
 rentis in diu generationis ad
 missu. in discipulis ds p^rdicat^{us}
 in hominib; xpm suu. perfecti
 opus hominis redire in se p^rfilij
 um faceret. qui p^r dauid patre
 uementib; iter prebeat in xpo.
 Cui lux etiã non immerito
 scribendor ap^rlicor actiuu potes-
 tas in mysterio datur. ut deo
 in diu pleno. & filio p^rditionis
 extincto. oratione ab apostolis
 facta. sorte dñi electionis nu-
 merus compleret. sicq; paulo
 consumatione apostolicis acti-
 bus daret. que diu contra sti-
 mulu calcitrante dñs elegit.
 qd & legentib; ac requirentib;
 dñm et si p^r singula expectari a
 nobis utile fuerat. scientes ta-
 men qd opantem agricolam
 oporteat de fructib; suis edere.
 uitauim^{us} publicã curiositatẽ.
 ne n̄ tam uolentib; dñm uide-
 remur qm fastidientib; posse.
 Explicit prologo vs

Incipit euangelium secundum lucam.

lv . f .
sol

multi conati sunt ordinare
narrationē que in nobis com-
plete sunt rerum. sicut tradi-
derunt nobis qui ab inicio ipi
uiderunt. & ministri fuerunt
sermonis: uisum ē & michi as-
secuto a principio omnib; dili-
genter ex ordine t̄ scribere op-
time theophile: ut cognoscas
eoz uerbum de quib; eruditus
es ueritate oī .

Fuit in diebus herodis regi-
s iudee sacerdos quidam
nomine zacharias de
uice abyae: & uxor illi de filiabus
aaron: et nomen eius elysa-
beth. Erant autē iusti ambo
ante dñm: incedentes in om-
nib; mandatis & iustificatio-
nib; dñi sine querela. Et nō

erat illis filius. eo qd̄ esset elysabeth
sterilis: & ambo p̄cessissent in die-
bus suis. Factum ē autem cū sa-
cerdotio fungeretur zacharias
in ordine uicis sue ante dñm: se-
cundū consuetudinē soete erit
ut incensū poneret ingressus ē
templū domini. Et omnis mul-
tudo erat ipsi orans foris: ho-
ra incensi. Apparuit autem illi
angl̄s domini: stans a dext̄s alta-
ris incensi. Et zacharias turba-
tus est uident: & timor irruit
sup̄ eum. ait autē ad illū angl̄s.
Ne timeas zacharia. qm̄ exaudi-
ta est deprecatio tua: et uxor tua
elysabeth pariet t̄ filiū. & uoca-
bis nomen ei' iohannē. Et erit
gaudiū tibi & exultatio: & mul-
ti innatiuitate eius gaudebunt.
Erit enim magnus corā dño: &
uinū et siceram non bibet. Et
spū sancto replebitur adhuc ex-
utero mat̄s sue: & multos filioz
isrl̄ conuertet ad dñm dñm ipsoz.
Et ipse p̄cedet ante illū in spū &
uirtute helye: ut conuertat cor-
da patrum in filios. et incredu-
los ad prudentiā iustoz: parare
dño plebem p̄fectam. Et dixit
zacharias ad angl̄m. Vnde hoc

sciam: Ego enim sum senex: et uxor mea precessit indiebus suis Et respondens angelus: dixit ei.

Ego sum gabriel qui asisto ante dominum: et missus sum loqui ad te. et hec tibi euuangelizare.

Ecce eris tacens & non poteris loqui usque in diem quo hec fiat: pro quod non credidisti uerbis meis: que implebuntur in tempore suo. Et erat plebs exspectans zachariam: & mirabatur quod tardaret ipse in templo.

Egressus autem non potuit loqui ad illos: & cognouerunt quod uisione uidisset in templo.

Et ipse erat inueniens illis: et permansit mutus. Et factum est ut impleti sunt dies officij eius: abiit in domum suam.

Post hos autem dies concepit elysabeth uxor eius: & occultabat se mensibus quinq; dicens: quia sic fecit michi dominus indiebus quibus respexit auferre opprobrium meum inter homines.

In mense autem sexto

Missus est angelus gabriel a deo in ciuitate galilee cui nomen nazareth. ad uirginem desponsatam uiro cui nomen erat

ioseph de domo dauid: & nomen uirginis maria. Et ingressus angelus ad eam. dixit. Ave gratia plena. dominus tecum: benedicta tu in mulieribus.

Que cum audisset turbata est in sermone eius: et cogitabat qualis esset ista saluatio. Et ait angelus ei. Ne timeas maria: inuenisti gratiam apud dominum.

Ecce concipies in utero et paries filium: & uocabis nomen eius iesum. Hic erit magnus: & filius altissimi uocabitur. Et dabit illi dominus deus sedem dauid patris eius: et regnabit in domo iacob in eternum: & regnum eius non erit finis.

Dixit autem maria ad angelum. Quomodo fiet istud: quoniam uirum non cognosco? Et respondens angelus: dixit ei.

Spiritus sanctus superueniet in te: & uirtus altissimi obumbrabit tibi: ideoque & quod nascetur ex te sanctum. uocabitur filius dei.

Et ecce elysabeth cognata tua: et ipsa concepit filium in senectute sua. Et hic mensis est sextus illi que uocatur sterilis: quia non erit impossibile apud deum omne uerbum.

Dixit autem maria. Ecce ancilla domini fiat in secundum

lv
v
viii
lv
viii
set

uerbum tuū. Et discessit angl's

Exurgens autē **J**abilla.
oaxia indieb; illis. abijt us
montana cū festinatione in ciui
tatem iuda: & intrauit in domū
zacharie et salutauit elysabeth.

Et factum ē ut audiuit saluta
tionem marie elysabeth: exul
tauit infans in utero eius. Et
repleta est spū sancto elysabeth:

& exclamauit uoce magna et
dixit. **B**enedicta tu inter mu
lires: et benedictus fruct' uen
tris tui. Et unde hoc michi ut
ueniat mater dñi mei ad me?

Ecce enim ut facta est uox salu
tationis tue in aurib; meis: ex
ultauit in gaudio infans in u
tero meo. Et beata que credidit
tibi: qm̄ pficientur ea que dicta
sunt tibi a domino. **P**ait **o**a

Magnificat **J**xia.
anima mea dñm: et exul
tauit sp̄e meus in deo saluta
ri meo. **Q**uia respexit humi
litate ancille sue: ecce enim

ex hoc beatam me dicent om̄s
generationes. **Q**uia fecit m̄
magna qui potens est. & sc̄m
nomen eius. **E**t misericordia ei'
a p̄genie in p̄genies: timentib;

eum. **F**ecit potentia in brachio
suo: disp̄sit superbos mente cordis
sui. **D**eposuit potentes de sede:

& exaltauit humiles. **E**t s̄rien
tes impleuit bonis: & diuites di
misit inanes. **S**uscepit isrl̄

puerū suum: recordatus misericordie
sue. **S**icut locutus est ad patres
nr̄os: abraham & semini ei' in se
cula. **M**ansit autē maria

cum illa quasi mensib; tribus:

et reuersa est in domū suam.

Elysa^{eth} autem impletū
est tempus parendi: & peperit

filium. Et audierunt uicini et
cognati eius: quia magnificauit

dñs misericordiam suam cū illa: et
congratulabant' ei. Et factum ē

indie octauo uenerunt circūci
dere puerum: et uocabant eum

nomine patris sui zachariam. Et
respondens mater eius: dixit. Ne
quaquā: s; uocabitur iohannes.

Et dixerunt ad illam: quia ne
mo est in cognatione tua: qui uo
cetur hoc nomine. Innuēbant

autem patri eius: quē uellet uo
cari eum. Et postulans pugilla
rem: scripsit dicens. **I**ohannes est

nomen eius. **E**t mirati sunt uni
uersi. **A**pertum ē autē ilico os ei'

& lingua eius: & loquebatur
 benedicens dñm. Et factus est ti-
 mor sup omnes uicinos eoz.
 et sup omnia montana iudee
 diuulgabant omnia uerba
 hec. Et posuerunt omñs q̄ au-
 dierunt in corde suo: dicentes.
Quis putas puer iste erit. Et
 enim manus dñi: erat cū illo.
Et zacharias pater eius reple-
 tus est spū scō: & pphetauit dies.
Benedictus dñs deus isrl̄:
 quia uisitauit & fecit re-
 demptionē plebis sue. **E**t
 erexit cornu salutis nobis in
 domo dauid pueri sui. **S**ic
 locutus est p̄ os scō. qui a scō
 sunt pphetarū eius. **S**alu-
 tem ex inimicis nr̄is. & de ma-
 nu omniū qui oderunt nos.
Ad faciendā misericordiā cū
 patrib; nr̄is. & memorari testa-
 menti sui sancti. **I**n iuran-
 dum qd̄ iurauit ad abrahā pa-
 trem nr̄m. daturum se nobis.
 t sine timore de manu ini-
 micō nr̄ō. liberati seruam⁹
 illi. **I**n sanctitate & iusticia
 coram ip̄o omñib; dieb; nr̄is.
Et tu puer ppheta altissimi
 uocaberis. preibis enim ante

faciem dñi parare uias eius.
Ad dandam scientiā salutis
 plebi eius in remissionē peccatō.
 eoz. **P**er uiscera misericōdie dei
 nr̄i. in quib; uisitauit nos ori-
 ens ex alto. **I**lluminare his q̄
 intenebris & in umbra mortis
 sedent. ad dirigendos pedes no-
 stros in uiam pacis. **P**uer autē
 crescebat & confortabatur spū
 scō: et erat in desertis usq; in
 diem ostensionis sue ad isrl̄.
Factum est autē in dieb; illis.
 exiit edictum a cesare au-
 gusto: ut describeret⁹ uni-
 uersus orbis. **H**ec descriptio p̄-
 ma facta est. a preside syrie. cy-
 rino. Et ibant omnes ut p̄fite-
 rentur: singuli in suam ciuita-
 tem. **A**scendit autē & ioseph
 a galilea de ciuitate nazareth.
 in iudeā ciuitatem dauid que
 uocatur bethleem. eo qd̄ esset
 de domo & familia dauid: ut
 p̄ficeretur cū maria despon-
 sata s̄ uxorē pregnante. **F**actū
 est autem cū essent ibi: imple-
 ti sunt dies ut pareret. Et pepe-
 rit filium suū primogenitū.
 & pannis eū inuoluit. et recl-
 nauit eum in presepio: quia

U.

non erat ei locus induerisio.
Et pastores erant in regione
 eadem: uigilantes & custodien-
 tes uigilias noctis supra gregē
 suum. Et ecce angls domini ste-
 tit iuxta illos: & claritas di cir-
 cumfulsit illos. & timuerunt
 timore magno. Et dixit illis
 angls. Nolite timere. Hec enim
 suglizo uobis gaudiū magnū
 qd̄ erit omni p̄plo: quia natus
 est uobis hodie saluator qui est
 xp̄e domus in ciuitate dauid.
 Et hoc uobis signum. Inuenie-
 tis infantē pannis inuolutus:
 & positum in presepio. Et subi-
 to facta est cum anglo multi-
 tudo milicie celestis: laudanti-
 um d̄m & dicentū. Gloria in
 altissimus d̄o: & in terra pax ho-
 minib; bone uoluntatis.
Et factum ē ut discesserit
 angli ab eis in celū: pastores
 loquebantur ad inuicē. Tran-
 seamus usq; bethleem: & uide-
 amus hoc uerbum qd̄ factū ē
 q̄ fecit d̄ns & ostendit nobis.
 Et uenerunt festinantes: et
 inuenerūt mariam & ioseph
 & infantem positū in prese-
 pio. Videntes autem: cogno-

uerunt de uerbo qd̄ dictum erat
 illis de puero hoc. & omnes qui
 audierunt mirati sunt: & de his
 que dicebant a pastorib; ad ipsos.
 Maria autem conseruabat omnia
 uerba hec: conferens in corde suo.
 Et reuersi sunt pastores glori-
 cantes & laudantes d̄m in omnib;
 que audierant & uiderant: sicut
 dictum est ad ill os.

Et postquam consummati sunt
 dies octo ut circumcideretur
 puer: uocatum est nomen ei ihe:
 quod uocatum est ab anglo pri-
 quam in utero concipitur.

Et postquā impleti sunt dies
 purgationis eius: scdm̄ legem
 moysi: tulerunt illū in iherl̄m
 ut sisterent eum d̄no: sicut sc̄p-
 tum est in lege d̄ni: quia omne
 masculinū adapiens uulnam.
 sc̄m̄ domino uocabitur: & ut
 darent hostiā scdm̄ quod dictū
 est in lege d̄ni: par turtur uol:
 aut duos pullos columbaruol.
 Et ecce homo erat in iherl̄m
 cui nom̄ symeon: et homo iste
 iustus & timoratus: expectans
 consolationē isrl̄: et sp̄s sanct⁹
 erat in eo. Et responsū accepe-
 rat asp̄u sancto: n̄ uisurum se

mortem nisi prius uideret apm
 dm. Et uenit in spm in templu.
 Et cum induerent puerum ihm
 parentes eius in templu ut face
 rent scdm consuetudinem legis
 pro eo: & ipse accepit eum in
 suas et benedixit dm et dixit:

Nunc dimittis seruum tuum
 dne scdm uerbum tuu in pa
 ce: quia uiderunt oculi mei
 salutare tuum: quod parasti
 ante facie omnium pploru.

Lumen ad reuelatione gen
 tium: & glam plebis tue isrl.

Et erat pater eius & mat
 riantes: super his que dice
 bantur de illo. Et benedixit
 illis symeon: et dixit ad ma
 riam matrem ei. Ecce positus
 est hic in ruinam et resurrectio
 nem multoꝝ in isrl: & in sig
 num cui contradicetur. Et
 tuam ipsius anima ptransib
 gladius: ut reuelentur ex mul
 tis cordib; cogitationes. **E**t
 erat anna pphetissa filia pha
 nuel: de tribu a. ser. Hec pces
 serat in dieb; multis: & uixe
 rat cum uiro suo annis septē
 a uirginitate sua. & hec ui
 dia erat usq; ad annos octogi

ta quatuor: que n̄ discedebat
 de templo. ieiunijs & obsecra
 tionib; seruens nocte ac die. Et
 hec ipsa hora supuentens con
 fitebatur dno: et loquebatur
 de illo omnib; qui exspectabat
 redemptione iherusale. Et
 ut pfererunt scdm legem dm
 reuersi sunt in galilea ciuita
 tem suam nazareth. Puer au
 tem ihe crescebat & confortaba
 tur: plenus sapientia: & gratia
 di erat in illo. Et ibant paren
 tes eius p omnes annos in ihe
 rusalem: in die sollempni pas

Et cum factus **J**che.
 esset annoz duodecim: as
 cendentib; illis iherosolimam
 scdm consuetudine diei festi:
 consummatisq; dieb; cu rediret
 remansit puer ihe in iherlm
 & n̄ cognouerunt parentes ei.
 Exstimantes autē illum esse
 in comitatu uenerūt iter diei:
 & requirebant eū inter cogna
 tos & notos. Et non inuenien
 tes: regressi sunt in iherlm re
 quirentes. Et factum ē post
 triduu. inuenerunt eum in
 templo sedente in medio doc
 torum: audiente illos & inter

lv iii
7 leu
9 xiii

rogantem eos. **S**tupuebant autem omnes qui eum audiebant. super prudentia & responsis eius. Et uidentes: ammirati sunt.

lv v
x
sob

Et dixit mater eius ad illum. fili quid fecisti nobis sic? Ecce pater tuus & ego dolentes: querebamus te. & ait ad illos. Quid est quod me querebatis? Nesciebatis quia in his que patris mei sunt oportet me esse? Et ipsi non intellexerunt uerbum quod locutus est ad illos. Et descendit cum eis & uenit nazareth: & erat subditus illis. & mater eius conseruabat omnia uerba hec: in corde suo. Et ihc proficiebat sapientia & etate et gratia apud deum & homines.

lv vi
7 .iiii.
9 vii
10 ii. xxv.

In anno quinto .iiii. Ines. decimo impy tyberij cesaris. procurante pontio pilato iudeam. tetrarcha autem galilee herode. philippo autem fratre eius tetrarcha iture. & diacritidis regionis. et lysania abyline tetrarcha. sub principibus sacerdotum anna & caypha. factum est uerbum domini super iohanne zacharie filium in deserto. **E**t uenit iom-

lv vii
7 viii
9 ii
10 x

nem regionem iordanis predicans baptismum penitentie in remissionem peccatorum. sicut scriptum est in libro sermonum ysaię pphete. Vox clamantis in deserto. parate uiam domini: rectas facite semitas eius. Omnis uallis implebitur. & omnis mons & collis humiliabitur. Et erunt praua indirecta: et aspera iuas planas: & uidebit omnis caro salutare dei.

Dicebat ergo ad turbas que exiebant ut baptizarentur ab ipso. Genimina uiperarum. quis ostendit uobis fugere a uentura ira? Facite ergo fructus dignos penitentie: & ne cepitis dicere. patrem habemus abraham. Dico enim uobis: quia potest de lapidibus istis suscitare filios abrahe. Jam enim securis ad radicem arborum posita est. Omnis ergo arbor non faciens fructum bonum: excidetur & in ignem mittetur. **E**t interrogabat eum turbe dicentes. Quid ergo faciemus? Respondens autem dicebat illis. Qui habet duas tunicas: det non habenti. & qui habet escas: similiter faciat. **V**enerunt autem & publicani ut baptizarentur: & dixerunt ad illum. Magister

lv viii
x
sob

quid faciemus: At ille dixit
adeos. Nichil amplius quā qđ
constitutū est uobis. faciatis.

Interrogabant autē & milites
dicentes. Quid faciemus et nos?

Et ait illis. Meminē concutia-
tis. neq; calumpniā faciatis.
et contenti estote stipendijs
ur̄is.

Existimante autē
ip̄lo. & cogitantib; omnib; in
cordib; suis de iohanne. ne
forte ipse esset xp̄s: respondit
iohannes dicens omnib;:

Ego quidē aqua baptizo uos:
ueniet autem fortior me cuius
n̄ sum dignus soluere corrigiam calci-
amentorū eius: ipse uos bapti-
zabit in sp̄u sancto & igni.

Cuius uentilabrū in manu
eius. & purgabit aream suā:
et congregabit triticū in hor-
reum suum: paleas autē con-
buret igni inextinguibili.

Multa quidem & alia exhortas
euuangelizabat illis. **H**e-
rodes autē tetrarcha cum cor-
riperetur ab illo de herodia
de uxore fratris sui. & de om-
nib; malis que fecit herodes.
adiexit & hoc sup̄ omnia. et
inclusit iohannē in carcerem.

lv .xiii.
xiiii
v
30 xv

Factum est autē cum baptiza-
retur omnis ip̄s. & ihu bap-
tizato & orante: apertum ē celū.
et descendit sp̄s sanctus corpo-
rali specie sicut columba in ip̄sū:
& uox de celo facta est. Tu es fi-
lius meus dilectus: in te com-
placuit m̄. **E**t ipse ih̄s erat
incipiens quasi annorū trigin-
ta: ut putabatur fili' ioseph.

lv .xviii.
l .xiii.
30 .xviii. .xv.

- Q**ui fuit Hely: qui fuit mathath.
- Q**ui fuit leui: qui fuit melchi.
- Q**ui fuit lamne: qui fuit ioseph.
- Q**ui fuit othathie: qui fuit amō.
- Q**ui fuit Naum: qui fuit Heli.
- Q**ui fuit Haggē: qui fuit oath.
- Q**ui fuit Oathie: & fuit Semei.
- Q**ui fuit Ioseph: qui fuit ioda.
- Q**ui fuit Iohanna: & fuit resā.
- Q**ui fuit Zorobabel: & fuit Salathiel.
- Q**ui fuit Neri: qui fuit melchi.
- Q**ui fuit Addi: qui fuit Cosam.
- Q**ui fuit Helmadan: & fuit Hek.
- Q**ui fuit Ihesu: & fuit Luezer.
- Q**ui fuit Iorim: & fuit Oath.
- Q**ui fuit leui: & fuit Symeon.
- Q**ui fuit Iuda: qui fuit Ioseph.
- Q**ui fuit Iona: & fuit Luachim.
- Q**ui fuit melcha: & fuit Oenna.
- Q**ui fuit Oathia: & fuit Nathan.
- Q**ui fuit Dauid: & fuit Jesse.

lv .x.
xv
30 .xv.

lv .xv.
xvi

lv .xviii.
xviii
30 .xviii.

Qui fuit Obeth: cui fuit Booz.

Qui fuit Salmon: & fuit Naafon.

Qui fuit Aminadab: & fuit Aran.

Qui fuit Esrom: & fuit Phares.

Qui fuit Iude: cui fuit Jacob.

Qui fuit Ysaac: & fuit Abrahæ.

Qui fuit Thare: cui fuit Nachor.

Qui fuit Saris: & fuit Ragau.

Qui fuit Salech: cui fuit Eber.

Qui fuit Sale: & fuit Cainan.

Qui fuit Arfaxat: cui fuit Sem.

Qui fuit Noe: cui fuit Lamech.

Qui fuit Matufale: & fuit Enoch.

Qui fuit Iareth: & fuit Olalaleel.

Qui fuit Cainan: cui fuit Enos.

Qui fuit Seth: & fuit Adæ: qui

fuit dñi. **I**hesus autem plen-

plenus spū sancto regressus

est ab iordane: & agebatur in

spū in deserto dieb; quadra-

ginta: & temptabatur a dia-

bolo. **E**t nichil manduca-

uit nullis dieb;: & consumma-

tis illis esurijt. Dixit autē il-

li diabolus: Si filius dñi es: dic

lapidi huic ut panis fiat. **E**t

respondit illi ihc. Scriptum

est: quia non in pane solo ui-

uit homo: s; in omni uerbo

dñi. **E**t duxit illum diabolus: &

ostendit illi omnia regna or-

bis terre in momento temporis: &
ait ei. Tibi ^{dabo} potestatem hanc uniu-
ersam & gl'am illor: quia michi tra-
dita sunt. et cui uolo do illa. Tu
ergo si adoraueris coram me: erit
tua omnia. **E**t respondens ihesus:
dixit illi. Scriptum ē enim. Do-
minum dñm tuum adorabis: et
illi soli serues. **E**t duxit illū in
iherusalem: & statuit eum supra
pinnā templi. et dixit illi. Si fi-
lius dñi es: mitte te hinc deorsus.
Scriptum est enim qd' angelis suis
mandauit de te. ut conseruent
te. & quia in manib; tollent te:
ne forte offendas ad lapide pedē
tuum. **E**t respondens ihc: ait il-
li. Dictum est: non temptabis
dñm deū tuum. **E**t consummata
omni temptatione: diabolus re-
cessit ab illo usq; ad tempus.

Et regressus est ihc in uirtute
spē in galileam: & fama exijt per
uniuersā regionem de illo: et ip-
se docebat in synagogis eor: & mag-
nificabatur ab omnib;. **E**t
uenit nazareth ubi erat nutritus:
& intrauit scdm consuetudinē
diei sabbati in synagogam. **E**t
surrexit legere: et traditus est ei
liber ysaie pphete. **E**t ut reuoluit

lv
xvi
xv
xv

lv
xvi
xv
xv

lv
xvii
xviii
xxvi
xlvi

lv
xviii
sol

librum: inuenit locum ubi scriptum
 erat. **S**pe domini sup me: ppter
 qd unxit me: tui angelizare pau
 peribus misit me. sanare contri
 tos corde: predicare captiuis re
 missionem. & cecis uisum: dimi
 ttere contractos in remissionem:
 predicare annu domini acceptu.
 & diem retributionis. Et cum pli
 casset librum: reddidit ministro
 & sedit. **E**t omniu in synago
 ga erant oculi intendentes me.
 Cepit autem dicere ad illos: quia
 hodie impleta est hec scriptura
 in aurib; uestris. Et omnes testi
 monium illi dabant: & mira
 bantur in uerbis gre que pro
 cedebant de ore ipsius. **E**t di
 cebant. Nonne hic est filius io
 seph? **R**att illis. Vtq; dixit q
 hanc similitudine; Medice cu
 ra te ipsum. Quanta audiui os
 facta in capharnaum: fac et
 hic in patria tua. **A**tt autē.
 Amen dico uobis: quia nemo
 ppheta acceptus est in patria sua.
 In ueritate dico uobis. multe
 uidue erant in diebus helye in
 isrl. quando clausum est celu
 annis tribus & mensibus sex.
 cum facta esset famel magna

in omni terra: & ad nulla illaru
 missus est helyas: nisi in sarepta
 sydonie ad mulierem iuduam.
Et multi lepsi erant in israhel
 sub helyeo ppheta: et nemo ex
 mundatus est: nisi naaman sy
 rus. **E**t repleti sunt omnes in
 synagoga ira: hec audientes. **E**t
 surrexerunt & eiecerunt eum
 extra ciuitatem: & duxerunt
 illum usq; ad supelium monti
 supra que ciuitas illo: erat edi
 ficata: ut precipitarent eu. Ip
 se autem transiens p mediu il
 lozum ibat. **E**t descendit i
 capharnaum ciuitate galilee:
 ibiq; docebat illos sabbatis.
Et stupebant in doctrina eiu:
 quia in potestate erat sermo ip
 sius.
Et in synagoga **E**rat homo habens demoni
 um inmundum: & exclamauit
 uoce magna dicens. Sine: quid
 nobis & tibi ihesu nazarene?
 Venisti perdere nos. Scio te: quis
 sis: sanctus di. **E**t increpauit
 illum ihe dicens. Obmutescē:
 et exi ab illo. **E**t cum percussit
 illu demoniu in medium: eri
 pt ab illo: nichilq; nocuit illum.
Et factus est pavor in omnib;

lxviii
cxi
Lxxviii

lxviii
cxi
Lxxviii

lxviii
cxi
Lxxviii

lxviii
cxi
Lxxviii

lxviii
cxi
Lxxviii

lxviii
cxi
Lxxviii

& colloquebantur ad inuicē dicen-
tes. Quod est hoc uerbum: quia in
potestate & uirtute impat in un-
dis spiritibus & exiunt. Et diuul-
gabatur fama de illo in omnē lo-
cum regionis.

Surgens autē de synagoga:

Suntroiuit in domū symonis.

Socrus autem symonis. teneba-
tur magnis febris: et rogaue-
runt illum pro ea. Et stans super
illam impauit febris: & dimisit
illam. Et continuo singens. my-
nistrabat illis. Cum sol autem
occidisset: omnes qui habebant
infirmos uariis languoribus: du-
cebant illos ad eum. At ille
singulis manus imponens: cu-
rabat eos. **E**xiebant autem
demonia a multis clamantia i-
dicentia: quia tu es filius dei. Et
increpans n̄ sinebat ea loqui:
quia sciebant ipsum esse xpm.

Acta autem hac die: egressus
ibat in desertum locum. Et
turbe requirebant eum: et ue-
nerunt usq; ad ipsum: & deti-
nebant eum ne discederet ab eis.
Quibus ille ait. Quia & alijs ci-
uitatibus oportet me euanglizare.
regnum dei: quia ideo missus sui.

Et erat predicans in synagogis galilee.

Factum est autem cum turbe irru-
erent in eum ut audirent uerbu
dei: & ipse stabat secus stagnū gene-
sareth. Et uidit duas naues stante
secus stagnum: piscatores autē des-
cenderant & lauabant retia. Ascen-
dens autē in unam nauem que erat
symonis: rogauit eum a terra redy-
cere pisillum. Et sedens. docebat de
nauicula turbas. **V**t cessauit
autem loqui: dixit ad symonem.

Duc in altum: & laxate retia uira
in captura. Et respondens symon:
dixit illi. Preceptor. pro tam nocte
laborantes nichil cepimus:
in uerbo autem tuo laxabo rete.
Ecum hoc fecisset: concluderunt
piscium multitudinē copiosam.
Cum pebatur autem rete eos. Et
annuerunt socijs qui erant i alia
nauis: ut uenirent & adiuuarent
eos. Et uenerunt et impleuerunt
ambas nauiculas: ita ut mergerē-
tur. **Q**uod cum uidisset symon
petrus: prostratus ad genua ihu dicens.

Exi a me: quia homo peccator sum
dñe. Stupor enim circumdederat
eum & omnes qui cum illo erant
in captura piscium quā ceperant.
Similiter iacobi & iohannē filios

lxvii
lxviii
lxviiii

lxviii
lxviiii
lxviiii

lxviiii
lxviiii
lxviiii

lxviii
Sol

lxviii
lxviiii
lxviiii

lxviii
Sol

zebedei: qui erant socii symonis.

Et ait ad symonem ihs. Noli timere: ex hoc iam homines eris capiens. Et subductis ad terram nauibus: relictis omnibus secuti sunt eum.

Et factum est cum esset in una ciuitatum: et ecce uir plenus lepra. Et uidentem ihm et pendentem in faciem: rogauit eum dicens. Domine si uis: potes me mundare. Et extendens manum: tetigit eum dicens. Volo. Mundare. Et confestim lepra discessit ab illo. Et ipse precepit illi. ut nemini diceret. sed uade ostende te sacerdoti. & offer per mundationem tuam sicut precepit moyses in testimonio illis.

Perambulabat autem magis sermo de illo: & conueniebant turbe multe: ut audirent & curarentur ab infirmitatibus suis. Ipse autem sedebat in deserto: et orabat.

Et factum est in una dierum. et ipse sedebat docens: et pharisaei sedentes & legis doctores qui uenerant ex omni castello galilee. & iudee. & iherusalem: & uirtus erat domini ad sanandum eos. **E**t

ecce uiri portantes in lecto hominem qui erat paralyticus: & querabant eum inferre et ponere ante eum. Et non inuenientes quae parte illum inferrent pre turba: ascenderunt supra tectum: & per regulas submiserunt illum cum lecto in medium ante ihm. Quae fidem ut uidit. dixit. Homo remittuntur tibi peccata tua. Et ceperunt cogitare scribae & pharisaei dicentes. Quis hic qui loquitur blasphemias? Quis potest dimittere peccata nisi solus deus? Et cognouit autem ihs cogitationes eorum: respondens dixit ad illos. Quid cogitatis praua in cordibus uestris? Quid est facilius dicere dimittere tibi peccata? an dicere surge & ambula? Ut sciatis autem quia filius hominis potestatem habet in terra dimittere peccata: ait paralytico. Tibi dico surge tolle lectum tuum: & uade in domum tuam. Et confestim surgens coram illis tulit in quo iacebat: et abiit in domum suam magnificans deum. Et stupor apprehendit omnes: et magnificabant deum. Et repleti sunt timore dicentes: quia

uidimus mirabilia hodie.

Et post hec existit et uidit publicanum nomine leui. sedentem ad theloneum: et ait illi. Sequere me. Et relictis omnibus: surgens secutus est eum. **E**t fecit ei conuulsum magnum leui in domo sua: et erat turba multa publicanorum et aliorum qui cum illis erant discumbentes. Et mirabantur pharisaei et scribae: dicentes ad discipulos eius. Quare cum publicanis et peccatoribus manducatis et bibitis? **E**t respondens ihesus: dixit ad illos. Non egent qui sanis sunt medico: sed qui male habent. Non enim ueni uocare iustos: sed peccatores in penitentiam. At illi dixerunt ad eum. Quare discipuli iohannis ieiunant frequenter: et obsecrationes faciunt: similiter et pharisaeorum: tui autem discipuli edunt et bibunt? **Q**uibus ipse ait. Nunquid potestis filios sponsi dum cum illis est sponsus facere ieiunare? Venient autem dies: et cum ablatum fuerit ab illis sponsum: tunc ieiunabunt in illis diebus. Dicebat autem et similitudinem ad illos:

lv xxxviii
lvi
lxvii

lv xxxviii
lvi
lxvii

lv xli
lxviii
lxviiii

Quia nemo commissuram a uestimento nouo inmittit in uestimentum uetus: alioquin et nouum rumpit: et ueteri non conuenit commissura a nouo. Et nemo mittit uinum nouum in utres ueteres: alioquin rumpetur uinum nouum: et utres peribunt. Sed uinum nouum in utres novos mittendum est: et utraque conseruantur. Et nemo bibens uetus: statim uult nouum. Dicit enim: uetus melius est:

Factum est autem in sabbato sedo. **P**rimo cum transiret per sata: uellebant discipuli eius sycas: et manducabant confricantes manibus. Quidam autem pharisaeorum dicebant illis. Quid facitis quod non licet in sabbatis? **E**t respondens ihesus ad eos: dixit. Hec hoc legistis: quod fecit dauid cum esurisset ipse: et qui cum eo erant: quomodo intrauit in domum dei: et panes propositionis sumpsit et manducauit: et dedit qui cum ipso erant: quos non licet manducare: nisi tantum sacerdotibus? **E**t dicebat illis. Quia dominus est filius hominis: etiam sabbati.

lv xli
lxviii
lxviiii

lv xli
lxviii
lxviiii

Factum est autem in alio sabbato: ut intraret in synagogam et doceret. **E**t erat

Lucam

ibi homo: & manus ei dextera
 erat arida. **O**bseruabant autē
 scribæ & pharisæi si in sabbato cu-
 raret: ut inuenirent unde il-
 lum accusarent. **I**psē uero sci-
 ebat cogitationes eorū: & ait ho-
 mini qui habebat manū aridā.
Surge & sta in medium. **E**t
 surgens stetit. **A**it autem ad il-
 los ih̄e. **I**nterrogo uos. si licet
 sabbatis benefacere an male?
 animā saluam facere an perdere?
Et circumspēctis omnib;: dixit
 homini. **U**ttende manū tuam.
Et extendit: et restituta ē ma-
 nus eius. **I**psi autem repleti sūt
 zelo: & colloquebantur ad iui-
 cem quid nam facerent de ih̄e.
Actum est autem in illis
 dieb;: exist in monte ora-
 re: et erat p̄noctans in oratiōe
 dei. **E**t cum dies factus es-
 set: uocauit discipulos suos. &
 elegit duodecim ex ipsis. quos
 & ap̄tōs nominauit: symonē
 quem cognominauit petruoꝝ.
 & andream fr̄em eius: iacobū
 et iohannē. philippum & bar-
 tholomeum: mattheum et tho-
 mam. iacobū alphaei & symo-
 nem qui uocatur zelotes: iu-

dam iacobi & iudam scarioth.
 qui fuit p̄ditor. **E**t descen-
 dens cum illis. stetit in loco cam-
 pestri. & turba discipulorū eius:
 et multitudo copiosa plebis ab
 omni iudea & iher̄lm̄ et mari-
 tima et tyri & sydonis: qui ue-
 nerant ut audirent eū. et sana-
 rentur a languorib; suis. **E**t qui
 uexabantur a spiritib; imundi:
 curabantur. **E**t omnis turba
 querebat eum tangere: quia uir-
 tus de illo exibat et sanabat
 omnes. **E**t ipse eleuatis o-
 culis suis in discipulos suos: di-
 cebat. **B**eati paupes sp̄i: quia
 ur̄m̄ est regnum dei. **B**eati
 qui nunc esuritis: quia satura-
 bimini. **B**eati qui nunc fletis:
 quia ridebitis. **B**eati eritis cū
 uos oderint homines. & cum
 separauerint uos. et exprobraue-
 rint. & eiecerint nomen ur̄m̄
 tanquā malum: p̄pter filium
 hominis. **G**audete in illa die &
 exultate: ecce enim merces ur̄a
 multa in celo. **S**ecundum hec
 enim: faciebant p̄phetis pat̄s
 eorū. **U**eruntamen ue uobis
 diuitib;: quia habetis consolati-
 onem ur̄am. **U**e uobis qui sa-

lv
 xlv
 xlvii
 xlviii

lv
 xlv
 xlv

lv
 xlvii
 xlviii

lv
 xlvii
 xlviii

lv
 xlvii
 xlv

lv
 l.
 Sol

lv
 xlvii
 xlviii

lv
 xlvii
 xlv

turati estis: quia esurietis. **U**e uobis qui ridetis nunc: quia lugebitis & flebitis. **V**e uobis qui benedixerunt omnes homines: secundum haec enim faciebant pseudo prophetis patres eorum. **S**ed uobis dico. Diligite inimicos uostros: benefacite his qui oderunt uos. Benedicite maledicentibus uos: orate pro calumpniantibus uos. **E**t qui percussit in maxillam. prebe et alteram: & ab eo qui auferit uestimentum. etiam tunicam non prohibere. **O**mnis autem petenti tribue: et qui auferit que tua sunt. ne repetas. **E**t ut uultus ut faciant uobis homines: et uos facite illis similiter. **E**t si diligitis eos qui uos diligunt: que uobis est gratia. Nam et peccatores diligentes se diligunt. **E**t si bene feceritis eis qui uobis benefaciunt: que uobis est gratia. **S**iquidem & peccatores hoc faciunt. **E**t si mutuum dederitis his a quibus spatium recipite: que gratia est uobis. **N**am & peccatores ^{peccatores} fenciantur: ut recipiant equalia. **V**eruntamen diligite inimicos uostros: & benefacite. et mutuum date. nichil despondente.

lv
11
sol

lv
11
xl

lv
11
xxxviii

lv
11
Liiii

lv
11
xli

lv
11
xli

lv
11
xli

lv
11
re
xxxviii
xxxviii

lv
11
Li

lv
11
Liiii

et erit merces uestra multa. & eritis filii altissimi: quia ipse benignus est super ingratos & malos.

Ergo misericordes: sicut et pater uester misericors est. **N**olite iudicare: & non iudicabimini. **N**olite condemnare: et non condemnabimini. **D**imitte: & dimittemini. **D**ate: et dabitur uobis. **M**ensuram bonam & confertam et coagitatam. et supereffluentem: dabunt in sinum uestrum. **E**adem uero mensura qua mensi fueritis: remetietur uobis. **D**icebat autem illis & similitudine. **Q**uoniam quid potest cecus cecum ducere. **N**onne ambo in foueam cadunt. **N**on est discipulus super magistrum. **F**ectus autem omnis erit: si sit sicut magister eius. **Q**uid autem uidet festucam in oculo fratris tui: trabem autem que in oculo tuo est non considerat. **A**ut quomodo potest dicere fratri tuo. frater sine eia festucam de oculo tuo: ipse in oculo tuo trabem non uidens. **H**ypocrita. eia primum trabem de oculo tuo: & tunc perspicies ut educas festucam de oculo fratris tui. **N**on est arbor bona que facit fructus malos:

neq; arbor mala faciens fructu
bonum. Vnaqueq; enim arbor
de fructu suo cognoscitur. Neq;
enim de spinis colligunt ficus:
neq; de rubo uindemiunt uia.

Bonus homo de bono thesau-
ro cordis sui pferit bonum: et
malus homo de malo thesauro
pferit malum. Ex habundan-
tia enim cordis os loquitur.

Quid autem uocatis me do-
mine dñe. & non factus que

dico: **O**mnis qui uenit ad
me & audit sermones meos &
facit eos: ostendam uobis cui
similis sit. Similis est homini
edificanti domū: qui fodit in
altum & posuit fundamenta
supra petram. Inundatione fac-
ta illisum est flumen domui
illi: & n̄ potuit eam mouē. Sim-
data enim erat supra petram.

Qui autem audit & n̄ facit: simi-
lis est homini edificanti domū
suam supra terram sine funda-
mento: in quā illisus est fluius
et continuo cecidit: & facta est
ruina domus illius magna.

Cum autem compleisset
omnia uerba sua in au-
res plebis: intrauit capharnā.

Centurionis autem cuiōa ser-
uus male habens erat mortuus?
qui illi erat preciosus. Et cū au-
disset de ihu: misit ad eum seni-
ores iudee rogans eum ut ue-
niret et saluaret seruum eius. At
illi cum uenissent ad ihm: roga-
bant eum solliciti dicentes ei:
quia dignus est ut hoc illi pres-
tes. Diligit enim gentem suam:
et synagogam ipse edificauit
nobis. Ihs autem ibat cum illis.
Et cum iam n̄ longe esset ad
mo: misit ad eum centurio a-
micos dicens. Domine noli ue-
rari: non enim dignus sū ut
sub tectum meū intres. Ppter
qd & me ipsum nō sum dignū
arbitratus ut uenirem ad te:
sed dic uerbo et sanabit̄ puer
meus. Nam & ego homo sum
sub potestate constitutus: ha-
bens sub me milites. Et dico
huic uade & uadit: & alio ue-
ni et uenit: et seruo meo fac
hoc & facit. Quo audito ihs
miratus est: et conuersus se-
quentib; se turbis dixit. Am-
dico uobis: nec inuēi tantam
fidem in ueni. **E**t reuersi
qui missi fuerant domū: in-

lv lxx
o lxxi

lv lxx
o lxxv

lv lxx
o lxxii
o lxxv

lv lxxiii
o lxxv

lv lxx
o lxxii
o lxxv

lv lxxv
o lxxv

uenerunt seruum qui langie
rat sanuoy.

Et factum est deinceps ibat
in ciuitatem que uocatur
naym: et ibant cum illo discipuli
eius: & turba copiosa. Cum autē
appropinquaret portę ciuitatis: ec
ce defunctus efferebatur filiū uni
cus matris sue. Et hec uidua erat:
& turba ciuitatis multa cum illa.
Quam cū uidisset dñs: misedia
motus sup eam dixit illi. Noli
flere. Et accessit & tetigit loculu
Huius autem qui portabant steterit.
Et ait. Adolescens tibi dico sur
ge. Et resedit qui erat mortuus
& cepit loqui: et dedit illum ma
tri sue. Accepit autem omnes
timor: & magnificabant deuo
dicentes. Quia ppheta magnus
surrexit in nobis: et quia dñs ui
sitauit plebem suam. **E**t exi
it hic sermo in iudeam de eo et
omnē circa regionem. **E**t
nuntiauerunt iohanni disci
puli eius de omnib; his: & conuo
cauit duos de discipulis suis io
hannes: & misit ad ihm dicens.
Tu es qui uenturus es an aliuoy
expectamus? Cum autem ue
nissent ad eum uiri: dixerunt.

lv lxxvi
sol

lv lxxviii
sol

lv lxxviiii
sol

Scdm

Iohannes baptista misit nos ad te di
cens. Tu es qui uenturus es an aliū
expectamus? In ipsa autē hora cu
trauit multos a languorib; & plagi
et spiritibus malis: & cecis multis
donauit uisum. Et respondens
dixit illis. Euntes nuntiate ioha
ni que uidistis & audistis: quia ceci
uident. claudi ambulant. leprosi
mundantur: Surdi audiunt. mor
tui resurgunt. pauperes euangelizant.
Et beatus est: qui non fuerit scan
dalizatus in me. & cum discessis
sent nuntii iohannis: cepit dice
de iohanne ad turbas. Quid exis
tis uidere in deserto? Harum
dinem uento moueri? Sed quod ex
istis uidere. Pphetam? Vtque di
co uobis: & plus quam pphetam.
Hic est de quo scriptum est. **E**cce
mitto angelum meum ante faciem
tuam: qui pparabit uiam tuam
ante te. **D**ico enim uobis: ma
ior inter natos mulierū propheta
iohannes baptista nemo est. Qui
autem minor est. in regno dei.

Et maior est illo.
Et omnis populus audiens
& publicani. iustificauerunt deum:
baptizati baptismo iohannis. Pha
risei autē & legis pici: consilium

lv lxxv
sol

lv lxxvi
sol

lv lxxvii
sol

di spreuerunt in semet ipsis: n̄ baptizati ab eo. **C**ui ḡ similes dicam homines generatioms huius: & cui similes sunt. Similes sunt pueris sedentib; in foro & loquentib; adinuicē et dicentib;. Cantauim' uobis tybis & non saltastis: lamentauimus & n̄ plorastis. Venit enim iohannes baptista neq; manducans panem neq; bibens uini: & dictis demonium habet. Venit filius hominis māducans & bibens. et dictis ecce homo deuorator et bibens uinum amicus publicanor et peccator: et iustificata ē sapientia ab omnib; filius s̄ns.

Rogauit autem illū quidam phariseus: ut māducaret cum illo. Et ingress' domum pharisei: discubuit. Et ecce mulier que erat in ciuitate peccatrix. ut cognouit qd' accubuit in domo pharisei: attulit alabastrū unguenti. et stans ret' sec' pedes ei' lacrim' cepit rigare pedes ei' & capilli capiti sui t̄gebat: & osculabatur pedes eius: & unguento ungebat. Videns autem phariseus qui uocauit eū?

ait intra se. dicens. Hic si esset ppheta. sciret utiq; que & qualis esset mulier que tangit eū q̄a peccatrix est. Et respondens ih̄s: dixit ad illum. Symon. habeo tibi aliquid dicere. At ille ait. Magister dic. Duo debitores erant cuiusdam feneratori: unus debebat denarios quingentos. & alius quinquaginta. Non habentib; illis unde redderent. donauit utrisq;. Quis ergo eū plus diligit. Respondens symō. dixit. Estimo. quia is cui plus donauit. At ille dixit ei. Recte iudicasti. Et conuersus ad mulierem: dixit symoni. Uides hac mulierem. Intraui in domū tuam: aquam pedibus meis n̄ dedisti. Hec autē lacrimis rigauit pedes meos: & capillis suis terxit. Osculum m̄ non dedit: hec autē ^{et quo int̄uui} non cessauit osculari pedes meos. Oleo caput meum n̄ unxisti: hec autē unguento unxit pedes meos. Pp̄t quod dico tibi: remittuntur ei peccata multa. qm̄ dilexit multum. Qui autē minus dimittitur: minus diligit. Dixit autem ad illam. Remittuntur

lxviii
vii

lxviii
celxxvi
elyu
xxvii

tibi peccata tua. Et cepunt qui simul accumbebant dicere inter se. Quis est hic qui etiam peccata dimittit? Dixit autem ad mulierem. fides tua te saluam fecit: uade in pace.

Et factum est deinceps. et ipse iter faciebat per uiam & castellum predicans et euangelizans regnum dei. & duodecim cum illo. et mulieres aliquae que erant curate ab spiritibus malignis. & infirmitatibus: maria que uocatur magdalene. de qua septem demonia exierat. & iohannam uxor chuze procuratoris herodis. & susanna. et alie multe. que ministrabant ei de facultatibus suis.

Cum autem turba plurima conueniret. et de ciuitatibus properarent ad eum: dixit per similitudinem. Exiit qui seminat seminare semen suum. Et dum seminat. aliud cecidit secus uiam & conculcatum est: et uolucres celi comederunt illud. Et aliud cecidit supra petram. & natum aruit. quia non habebat humorem. Et aliud ^{cecidit} inter spinas: & simul exerce spinae suffo-

cauerunt illud. Et aliud cecidit in terram bonam: et ortum fecit fructum centuplum. Hec dicens clamabat. Qui habet aures audiendi. audiat. Interrogabant autem eum discipuli eius: que esset hec parabola. Quibus ipse dixit. **V**obis datum est nosse mysterium regni dei. ceteris autem in parabolis. ut uidentes non uideant. & audientes non intelligant. **E**st autem hec parabola. Semen est uerbum dei. Qui autem secus uiam: hi sunt qui audiunt. Deinde uenit diabolus. et tollit uerbum de corde eorum: ne credentes salui fiant. Nam que supra petram: qui cum audierit eum gaudio suscipiunt uerbum. & hi radices non habent: quia ad tempus credunt. & in tempore temptationis recedunt. Ad autem in spinis cecidit: hi sunt qui audierunt. & a sollicitudinibus & diuitiis et uoluptatibus uitae euntel suffocantur: & non referunt fructum. Ad autem in bonam terram: hi sunt qui in corde bono & optimo. audientes uerbum retinent: & fructum afferunt in patientia.

Nemo autem accendens lucernam. et sub-

lv lxxv
sol

lv lxxvii
xxvii
xxviii

lv lxxviii
xxviii
xxviiii

lv lxxvi
xxvii
xxviii

lv lxxviii
xxviii
xxviiii

lectum ponit: sed supra candela
brum ponit: ut intrantes uide
ant lumen. **N**on enim est
occultum qd non manifestet:
nec absconditū quod non cog
noscat: et in palam ueniat.

Videte ergo quom̄ auditis:
Qui enim habet: dabitur illi.
Et quicumq; non habet: etiam
qd̄ putat se habere auferetur
ab illo.

Venerunt autem
ad illum mater & fratres eius.
et n̄ poterant adire eum p̄tur
ba: & nuntiatum ē illi. **M**ater
tua & fratres tui stant foris:
uolentes te uidere. Qui respō
dens dixit ad illos. **M**at̄ mea
et fratres mei hi sunt: qui uer
bum dī audiunt & faciunt.

Factum ē autem in una
dierum: & ipse ascendit
in nauiculā. et discipuli eius.

Erat ad illos. Transiretemus
trans stagnum. **E**t ascenderunt.

Nauigantib; autem illis obdormi
uit: & descendit p̄cella uenti
in stagnum: & complebantur
et picitabantur. **A**ccedentes
autem: suscitauerūt eum dice
tes. **P**receptor. p̄imus. **A**t ille
surgens increpauit uentū et

tempestatem aque & cessauit:
et facta est tranquillitas. **D**ixit
autem ad illos. **U**bi est fides
uīa. **Q**ui timentes: mirati sūt
dicentes ad inuicem. **Q**uis pu
tas hic est quia & uentis unpe
rat & mari: et obediunt ei.

Nauigauerūt autem ad regio
nem gerasenox: que est contra
galileam. **E**t cum egressus es
set ad tiam: occurrit illi uir
quidam qui habebat demoni
um iam temporib; multis: &
uestimento n̄ induebatur: ne
q; in domo manebat: s; in mo
numentis. **I**t ut uidit ih̄m. p̄
cidit ante illum: & exclamās
uocē magna dixit. **Q**uid m̄ i
tibi est ih̄u fili dei altissimi.

Obscuro te: ne me torqueas. **I**re
cipiebat enim sp̄iū immundo:
ut exiret de homine. **M**ultis
enim temporib; arripiebat il
lum: & uinciebatur catenis:
et compedib; custoditus: et
ruptis uinculis agebatur a
demonio in deser̄tū. **I**ntrōga
uit autem illū ih̄c dicens. **Q**u
id nomen est. **A**t ille dixit.

Legio. quia intrauerant demo
nia multa in eū. **E**t rogauerūt

lxv
xxi
xl

lxvii
xxvii

lxviii
xxviii

lxviiii
xxviiii
xliii

illum. ne imparet illis ut in abyssum irent. Erat autem ibi grex multorum porcorum pascentium in monte: & rogabant eum ut permitteret eis in illos ingredi. Et permisit illis. Exierunt ergo demonia ab homine & intrauerunt in porcos: et impetu abiit grex prope precipitium in stagnum: & suffocatus est. Quod ut uiderent factum qui pascebat fugerunt: & nuntiauerunt in ciuitatem et in uillas. Exierunt autem uidere quod factum est: et uenerunt ad Iesum. et inuenierunt hominem sedentem a quo demonia exierant uestitum. ac sana mente ad pedes eius. & timuerunt. Nuntiauerunt autem illis & qui uiderant. quomodo sanus factus esset a legione: & rogauit eum omnis multitudo regionis geraseno: ut discederet ab ipsis: quia timore magno tenebantur. Ipse autem ascendens nauim reuersus est: et rogauit eum uir a quo demonia exierant. ut cum eo esset. Dimisit autem eum dominus dicens. Redi domum tuam: & narra quanta tibi fecit deus. Et abiit per uniuersam ciuitatem

lv lxxvii
r xlvi

predicans quanta fecisset illi ihesu. factum est autem cum redisset ihesu: excepit illum turba. Erant enim omnes expectantes eum.

Et ecce uir cui nomen iayez & ipse princeps synagoge erat: et cecidit ad pedes ihesu. rogans eum ut intraret in domum eius. quia filia unica erat illi. fere annorum duodecim: & hec moriebat. & contigit dum iret: a turbis comprimebatur. Et mulier quedam erat in fluxu sanguinis ab annis duodecim. que in medicos erogauerat omnem substantiam suam. nec ab ullo poterat curari: accessit ret & tetigit simbriam uestimenti eius: et confestim stetit fluxus sanguinis eius. Et ait ihesu. Quis est qui me tetigit? Negantibus autem omnibus: dixit petrus. & qui cum illo erant. Preceptor turbe te comprimunt & affligunt: & dicis quis me tetigit? & dixit ihesu. Tetigit me aliquis: nam ego noui uirtutem de me exisse. Vident autem mulier quia non latuit: uenit tremens. & prostrata ante pedes illius: et obquam causam tetigerit eum indicauit coram omni populo. et quem admodum sanata sit. ^{confestim} At

ipse dixit illi. filia fides tua te
saluam fecit: uade in pace. Ad
huc illo loquente: uenit quida
ad principē synagoge dicens
ei. Quia mortua est filia tua:
noli uexare illum. **H**ic autem
audito hoc uerbo: respondit
patri puelle. Noli timere: cre
de tantum. & salua erit. **E**t cū
uenisset domum. n̄ permisit
quemquā intrare secum nisi
petrū & iacobum et iohannē:
& patrem et matrem puelle.
fiebant autē omnes: & plāge
bant illam. **A**t ille dixit. Noli
te flere: non est mortua pu
ella. sed dormit. **E**t deridebat
eum: scientes quia mortua esset.
Ipse autem tenens manū ei:
clamauit dicens. Puella sur
ge. **E**t reuersus est sp̄s eius:
& surrexit continuo. **Q**uissit
illi dari manducare. **E**t stu
puerunt parentes eius. Quib̄
precepit ne alicui dicerent.

E quod factum erat. **IX.**
Conuocatis autē duode
cim aplis dedit illis uir
tutem & potestatem sup om
nia demonia: & ut languo
res curarent. **E**t misit illos

predicare regnum di. & sana
re infirmos. **Q**uā ait illis. **N**i
chil tuleritis in uia neq; uirgā
neq; peram. neq; pecuniā. neq;
duas tunicas habeatis. **E**t i quā
cumq; domum intraueritis
ibi manete: & inde ne exeatis.

Et quicumq; non receperint
uos: exeuntes de ciuitate illa.
etiam puluerem pedum ur̄e
excutite in testimoniu supra
illos. **E**gressi autem circui
bant p̄ castella: euāgelizantes et
curantes ubiq;.

Audiuit autē herodes te
trarcha omnia que fie
bant ab eo: et hesitabat eo qd̄
diceretur a quib; dam q̄a ioh̄is
surrexit a mortuis. quibusdā
uero quia helyas apparuit: ab
alijs autem quia ppheta un⁹
de antiquis surrexit. **E**t ait
herodes. Johannē decollauit.
Quis est autem iste de quo ego
audio talia? **E**t querebat eū
uidere. **E**t reuersi aposto
li: narrauerunt illi quecūq;
fecerunt. **E**t assumptis
illis secessit seorsum in locum
desertum: qui est bethsaide.
Quod cum cognouissent turbe:

Lv lxxvii
r ii
o lxxvii
o lvi

Lv lxxviii
r ii
o lxxviii
o lv

Lv lxxviiii
r viii
o lxxviiii
o lvi

Lv lxx
r ii
o lxx
o lvi

Lv lxxi
r viii
o lxxi
o lvi

Lv lxxii
r iii
o lxxii
o lvi

Lv lxxvii
r ii
o lxxvii
o lvi

secute sunt illum. Et exceptis illis
& loquebatur eis de regno dei: et
eos qui cura indigebant sanabat.
Dies autem cepit declinare:
& accedentes duodecim dixerunt
illi. Dimitte turbas. ut euntes
in castella uillasq; que circa sunt
diuertant. & inueniant escas:
quia hic in loco deserto sumus.
At autem ad illos. Vos date illis
manducare. At illi dixerunt.
Non sunt nobis plus quam quinque
panes & duo pisces. nisi forte
nos eamus & emamus in om-
nem hanc turbam escas. Erant
autem fere uiri quinque milia.
At autem ad discipulos suos.
Facite illos discumbere per quatuor
uias: quinquagenos. Et ita fece-
runt. Et discubuerunt omnes.
Acceptis autem quinque panibus
& duobus piscibus. respexit in ce-
lum et benedixit illis: & fre-
git et distribuit discipulis suis
ut ponerent ante turbas. &
manducauerunt omnes: & satu-
rati sunt. Et sublatum est quod
superfuit illis fragmentorum: cophi-
nos duodecim.

Et factum est cum esset so-
lus orans erant cum illo

lv .xcvii
r .i
o .c.lviii
o .xcviii
o .xcviii
o .xcviii

lv .xcviii
r .ii
o .c.lviiii
o .xcviiii
o .xcviiii

& discipuli: et interrogauit illos di-
cens. Quem me esse dicunt turbas?
At illi responderunt & dixerunt.
Iohannem baptistam. alij autem helyam:
alij quia propheta unus de prioribus
surrexit. Dixit autem illis. Vos au-
tem quem me esse dicitis? Respon-
dens symon petrus dixit. Xp̄m dei.
At ille increpans illos precepit
ne cui dicerent hoc: dicens quia
oportet filium hominis multa pa-
ti et replari a senioribus: & princi-
pibus sacerdotum. et scribis. & oc-
cidi. et tertia die resurgere.

Dicebat autem ad omnes. Si
quis uult post me uenire.
abneget semetipsum: & tollat
crucem suam cotidie et sequatur me.
Qui enim uoluerit animam suam
saluam facere: perdet illam. Nam qui
perdidit animam suam propter me:
saluam faciet illam. Quid enim
proderit homo si lucretur uniuersum
mundum. se ipsum autem perdat. et
detrimetum sui faciat. Nam qui
me erubuerit & meos sermones:
hunc filius hominis erubescet
cum uenerit in maiestate sua.
& patris et sanctorum angelorum. **D**i-
co autem uobis. Vere sum aliquis
hic stans qui non gustauit

lv .xcvii
r .ii
o .c.lviii
o .xcviii

lv .xcviii
r .ii
o .c.lviiii
o .xcviiii

lv .xcviii
r .ii
o .c.lviiii
o .xcviiii

lv .xcviii
r .ii
o .c.lviiii
o .xcviiii

mortem donec uideant regnū
 actum est autē **I** dei.
 post hec uerba fere dies oc-
 to. assumpsit petrum. & iaco-
 bum & iohannem. et ascendit
 in montē ut oraret. **E**t factū
 est dum oraret. spectes uultus
 eius altera: & uestitus eius al-
 bus resurgens. **E**t ecce duo ui-
 ri loquebantur cū illo. erant
 autem moyses & helyas. uisi in
 maiestate. **E**t dicebant exces-
 sum eius: quem erat completu-
 rus in iherusalem. **P**etrus u-
 & qui cum illo grauari erant
 sompno. & uigilantes uiderūt
 maiestatem eius. & duos uiros
 qui stabant cum illo. **E**t fac-
 tum est dū discederent ab illo.
 ait petrus ad ihm. **P**receptor
 bonum nos hic esse. & faciam
 tria tabernacula. unum tibi. et
 unū moysi. & unum helye.
 nesciens quid diceret. **H**ec au-
 tem illo loquente: facta ē nu-
 bes. & obumbravit eos. **E**t ti-
 muerunt intuantib; illis in
 nubem. & uox facta est de nu-
 be dicens. **H**ic est filius meus
 dilectus. ipsum audite. **E**t
 dū fieret uox: inuentus ē

lv
 xxviii
 cxxviii
 xxi

lv
 c
 viii
 lxxv

ihē solus. **E**t ipsi tacuerunt. et
 nemini dixerunt in illis dieb;
 quicquā ex his que uiderant.
Factum est autē in sequen-
 ti die descendentib; illis
 de monte: occurrit illis turba
 multa. **E**t ecce uir de turba
 exclamauit dicens. **M**agister
 obsecro te respice in filiū meū.
 quia unicus est mihi. **E**t ecce spē
 apprehendit illū. & subito cla-
 mat. & elidit et dissipat eum
 cum spuma. & uix discedit di-
 lamans. **E**t rogauit discipu-
 los tuos ut eicerent illū. et nō
 potuerunt. **R**espondens autē
 ihē. dixit. **O** generatio infide-
 lis & perversa. usq; quo ero apud
 uos. et patiar uos. **A**dduc
 huc filium tuū. & cum acce-
 deret. elisit illum demoniū.
 & dissipauit. **E**t increpauit
 ihē spiritum in mundū. & sa-
 nauit puerū. & reddidit illū
 patri eius. **S**tupebant
 autem omnes: in magnitudi-
 ne dī. **O**mnib; q; mirantibus
 in omnib; que faciebat: dixit
 ad discipulos suos. **P**onite
 uos in cordib; uirū sermones
 istos: filius enī hominis futu-

rum est. ut tradatur in manū ho-
minum. At illi ignorabant uer-
bum istud: & erat uelatum a-
te eos. ut non sentirent illud: &
timebant interrogare eum de
hoc uerbo. **I**ntiauit autē co-
gitatio in eos: quis eorū maior es-
set. At ihc uidentis cogitationes
cordis illorum: apprehendens pue-
rum statuit illum secus se. & ait
illis. Quicumq; susceperit puerū
istum in nomine meo. me reci-
pit. Et quicumq; me receperit.
recipit eum qui me misit. Naq;
qui minor est inter omēs uos. hic
maior est. **R**espondens autē
autē iohannes dixit. Precepta
uidimus quenda in nomine
tuo demonia eicientem. & pro-
hibuimus eū: quia non sequit̄
nos. Et ait ad illum ihc. Holi-
te phibere. Qui enim n̄ est ad-
uersum uos: puobis est.

Factum est autem dū com-
plerentur dies assumpti-
onis eius: & ipse faciem suā
firmavit ut ueret in iherusalē.
Et nuntios misit ante conspec-
tum suum: ut euntes in ciuita-
tem samaritanorū & prepararēt
illi. ^{in ciuitate} & non receperunt eum: q̄a

facies eius erat euntis iherosolim. Cum
uidissent autem discipuli eius iaco-
bus & iohannes: dixerunt. Dñe. uis
dicimus ut ignis descendat de celo.
& consumat illos. Et conuersus:
inrepauiit illos dicens. Nescitis
cuius sp̄s estis. Filius hominis nō
uenit animas perdere: s; saluare.
Et abierunt in aliud castelli o-
-y.

Factum est autē ambulantib;
illis in uia: dixit quidā ad illū.
Sequar te: quocumq; ieris. Et ait
illi ihc. Vulpes foueas habent: et
uolucres celi nidol: filius autem
hominis n̄ habet ubi caput recli-
net. Ait autem ad alterum. Seque-
re me. Ille autem dixit. Dñe. per-
mitte michi prius ire & sepelire
patrem meū. Dixitq; ei ihc. Sine
ut mortui sepeliant mortuos fu-
os: tu autem uade et annuntia
regnum dī. **E**t ait alter. Se-
quar te domine: sed p̄mum per-
mitte michi renuntiare his qui
domi sunt. & ait ad illum ihesus.
Nemo mittens manū suam in a-
raturum. & aspiciens retro: aptus
est regno dei. **X.**

Post hec autem designauit do-
minus & alios septuaginta
duos: & misit illos binos ante e-

lv
ciii
cxxxviii
rev

lv
ciii
cxxxviii
rev

lv
ciii
cxxxviii
rev

lv
cvi
cxxxv

lv
cvi
cxxxv

lv
cvi
cxxxv

faciem suam. in omne civitatem
& locum quo erat ipse venturus.

Et dicebat illis. **M**essis quidem
multa: operarii autem pauci. Ro-
gate ergo dominum messis: ut mittat

operarios in messem. **I**te. **E**cce
ego mitto vos: sicut agnos inter-

lupos. **N**olite portare sacculum
neque peram neque calceamenta: et
neminem puerum salutaveritis:

In quamcumque domum intraue-
ritis: primum dicite. Pax huic do-
mui. Et si ibi fuerit filius pacis:
requiescat super illam pax uestra.

Si autem: ad vos revertetur.

In eadem autem domo manete:
edentes & bibentes que apud illos
sunt. Dignus est enim operarius

mercede sua. **N**olite transire
de domo in domum. & in quam-

cumque civitatem intraueritis &
susceperint vos: manducate que

apponuntur vobis: et auate in
firmos qui in illa sunt: & dicite
illis. Appropinquavit in vos reg-

num dei. **I**n quamcumque civi-
tatem intraueritis: & non rece-

perint vos: exeuntes in plateas
eius dicite: etiam pulverem qui

adhesit nobis de civitate vestra ex-
tergemus in vos. Amen hoc sci-

tote: quia appropinquavit regnum

dei. **D**ico vobis: quia seditus in
die illa remissius erit quam civi-

tati illi. **N**e tibi corozaim ue-
tibi bethsaida: quia si in tyro &

sidone facte fuissent virtutes
que facte sunt in vobis: olim in

cilicio & cinere sedentes penite-
rent. Veruntamen tyro & sidonem

remissius erit in iudicio quam
vobis. Et tu capharnaum usque:

ad celum exaltata: usque ad infer-
num dimergeris. **Q**ui vos

audit: me audit. & qui vos
spnit: me spnit. **R**eversi sunt

autem septuaginta cum gau-
dio dicentes. Domine. etiam de-

monia subiciuntur nobis in
nomine tuo. Et ait illis. **V**ide-

bam sathanam: sicut fulgur
de celo cadentem. Ecce dedi vo-

bis potestatem calcandi supra ser-
pentes & scorpiones. et supra om-

nem virtutem inimicorum: & nichil
vos nocebit. Veruntamen in hoc nolite

gaudere: quia spiritus vobis subici-
untur. Gaudete autem: quod no-

mina vestra scripta sunt in celis:
in ipsa hora. exultavit in spiri-
tu sancto: & dixit. Confiteor tibi

pater domine celi & terre quod

lv cviii
o lxxviii

lv cviiii
o lxxviii

lv cviiii
o lxxviii

lv cviiii
o lxxviii

lv cvii
o lxxvii

lv cvii
o lxxvii

lv cvii
o lxxvii

lv cvii
o lxxvii

lv cvii
o lxxvii

lv cvii
o lxxvii

lv cvii
o lxxvii

lv cvii
o lxxvii

lv cvii
o lxxvii

abscondisti hec a sapientibus & prudentibus: et reuelasti ea paruulis. Etiam pater: quia sic placuit ante te. **O**mnia michi tradita sunt a patre meo. Et nemo scit qui sit filius: nisi pater: et qui sit pater nisi filius: & cui uoluerit filius reuelare. & conuersus ad discipulos suos: dixit.

Quati oculi: qui uident que uos uidetis. Dico enim uobis. quod multi prophetę & reges uoluerunt uidere que uos uidetis: & non uiderunt: & audire que auditis et n̄ audierunt.

Et ecce quidam legis peritus surrexit: temptans illum & dicens. Magister: quid faciendo uitam eternam possidebo? At ille dixit. In lege quid scriptum est? Quomodo legis? Ille respondens: dixit. Diliges dominum deum ex toto corde tuo. et ex tota anima tua. et ex omnibus uiribus tuis. & ex omni mente tua: et proximum tuum sicut te ipsum. Dixitque illi. Recte respondisti. Hoc fac & uiues. Ille autem uolens iustificare se ipsum: dixit ad ihm. Et quis est meus proximus? Suspiciens autem

ihc. dixit. Homo quidam descendebat ab iherosolymis in iherico: & incidit in latrones. Qui etiam despoliauerunt eum: et plagis impositis. abierunt semi uiuo relicto. Accidit autem ut sacerdos quidam descenderet eadem uia: et uiso illo preteriiit. Similit̄ & leuita cum esset secus uiam & uideret eum: pertransiit. Samaritanus autem quidam iter faciens uenit secus eum: et uidens eum misericordia motus est. Et appropians alligauit uulnera eius: infundens oleum et uinum. Et imponens illum in iumentum suum. duxit in stabulum: & curam eius egit. Altera die protulit duos denarios. et dedit stabulario: & ait. Curam illi habe. et quodcumque superogaueris. ego cum rediero reddam tibi. Quis horum trium uidetur tibi proximus fuisse illi qui incidit in latrones? At ille dixit. Qui fecit misericordiam in illum. Et ait illi ihc. Vade. & tu fac similit̄.

Factum est autem dum uent. & ipse intrauit in quoddam castellum: & mulier quedam martha nomine excepit illum in domum suam. Et huic erat soror nomine maria: que etiam sedens secus pedes ihu audiebat uerbum illius. **M**arta

lv
cxviii
cxviiii
lxxvii

lv
cxv
lxxviii

lv
cxvi
cxviii
cxvii

lv
cxvii
sol

autem: satagebat circa frequent
 ministeriū. Que stetit & ait. **D**ne:
 non est t̄ cure quod soror mea re
 liquit me solam ministrare.
Dic ergo illi: ut me adiuuet. Et
 respondens: dixit illi dñs. **M**ar
 tha martha. sollicita es: & turba
 ris erga plurima. Porro. unum
 est necessariū. **M**aria optimam
 partem elegit: que n̄ auferetur
 ab ea. **E**t factum ē dum esset
 in loco quodā orans: ut cessauit.
 dixit unus ex discipulis ei' ad
 eum. Domine doce nos orare:
 sicut iohannes docuit discipu
 los suos. Et ait illis. **C**um oratis
 dicite. **P**ater sanctificet̄ no
 men tuum. **A**dueniat regnum
 tuum. panem nr̄m cotidia
 num da nobis cotidie. Et di
 mitte nobis peccata nr̄a. si qui
 dem & ip̄s dimittim' omni de
 bentia nobis. Et ne nos inducat
 in temptationē. Et ait ad illos.

Quis inr̄m habebit
 amicum. & ibit ad illū
 media nocte. et dicet illi. ami
 ce commoda m̄ tres panes. qm̄
 amicus meus uenit de uia ad
 me. et n̄ habeo qd̄ ponam ante
 illum. & ille deintus respōdes

dicat. noli michi molestus esse.
 iam ostiū clausum est. & pueri
 mei mecum s̄t incubili. nō pos
 sum surgere & dare tibi. Et ille
 si p̄seuerauerit pulsans: dico uo
 bis et si non dabit illi surgens eo
 qd̄ amicus sit: p̄pter impbitatē
 tamen eius surget. & dabit illi
 quotq̄t habet necessarios. Et ergo
 uobis dico. **P**etite & dabitur
 uobis. Querite. et inuenietis.
 Pulsate: & apietur uobis. Om̄s
 enim qui petit accipit. et q̄ que
 rit inuenit: et pulsanti apiet̄.
Quis autē ex uobis patre petit
 panem. Nunquid lapidē da
 bit illi. Aut piscem. Nunquid
 p̄p̄isce serpentem dabit illi.
 Aut si pecierit ouī: nunquid
 porriget illi scorpionē. **S**i ḡ
 uos cum sitis mali nostis bona
 data dare filiis ur̄is: quanto
 magis pater uester de celo da
 bit sp̄m bonum petentibus se.

Et erat eiciens demoniū.
 & illud erat mutū. Et
 cum eiecisset demoniū. locut̄
 est mutus: & ammirate s̄t tur
 be. **V**idam autē ex eis dice
 runt. In beelzebub principe de
 monior: eicit demonia. **E**t

o
 et
 lv cxxiii
 v
 s
 xliii

lv cxxv
 v
 lu
 v

lv cxxvii
 v
 sol

lv cxxvii
 v
 s
 cxxviii

lv cxxvii
 v
 s
 cxxviii

lv cxxviii
v
c cxxvii

alij temptantes: signum de celo
quererant ab eo. Ipse autem ut ui
dit cogitationes eorum: dixit eis.

lv cxxviii
v
c cxxvii
v
c cxxviii

Omne regnum in se ipsum diui
sum desolabitur: & domus super
domum cadet. Si autem & sathana
in se ipsum diuisus est. quomodo
stabit regnum eius: quia dicitis
in beelzebub eicere me demonia.

Si autem ego in beelzebub eici
o demonia: filij uiri in quo eici
unt. Ideo ipsi iudices uiri erunt.
Porto si indigito dei eicio de
monia: profecto puenit in uos
regnum dei. Cum fortis arma
tus custodit arum suum: in pa
ce sunt ea que possidet. Si au
tem fortior illo superueniens
tulerit eum: uniuersa arma
eius aufert in quibus confidebat.
& spolia eius distribuet. Qui
non est mecum: aduersum me
est. Et qui non colligit mecum:

Secundum Iuonm

lv cxxv
v
c cxxviii

dispigit. **C**um immundus
spiritus exierit de homine: ambulat
per loca inaquosa. querens requiem
et non inueniens dicit. Reuer
tar in domum meam: unde exiui.
Et cum uenerit: inuenit scopis
mundatam & ornatam. Et tunc
uadit & assumit alios septem

lv cxxvii
v
c cxxviii

spiritus nequiores se. & ingressi habi
tant ibi. & sunt nouissima ho
minis illius. peiora prioribus. **F**ac
tum est autem cum hec diceret: ex
tollens uocem quaedam mulier detur
ba. dixit illi. Beatus uenter qui te
portauit: et ubera que suxisti. At
ille dixit. Quin immo. beati qui
audiunt uerbum dei: & custodiunt

lv cxxvii
v
c cxxviii

lv cxxviii

Turbis autem concurrens illud.
rentibus: cepit dicere. Gene
ratio hec: generatio nequam est. Sig
num querit: et signum non dabitur
ei nisi signum ione. Nam sicut
fuit ionas signum iniustis: ita
erit & filius hominis generationi
isti. Regina austri surget in iudi
cio cum uiris generationis huius et
condempnabit illos: quia uenit
a finibus terre audire sapientiam sa
lomonis. Et ecce plus quam salomon
hic. Viri iniusti surgent in iu
dicio cum generatione hac. et con
dempnabunt illam: quia peniten
tiam egerunt ad predicacionem ione.
Et ecce plus quam iona hic. **N**emo
accendit lucernam. & in abscondito po
nit se: supra candelabrum: ut qui in
grediuntur. lumen uideant. **L**ucerna
corporis tui: est oculus tuus.
Si oculus tuus fuerit simplex: to

lv cxxviii
v
c cxxviiilv cxxviii
v
c cxxviii

Lycam

tum corpus tuū lucidum erit. Si autē nequam fuerit: tenebrosū erit. Vide ergo ne lumen tuum qđ intē est: tenebrę sint. Si ergo corpus tuū lucidum fuerit: nō habens aliquam partē tenebrarum: erit lucidū totum: & sicut lucerna fulgoris illumina bit te. **E**t cū loqueretur: rogauit illū quidā phariseus ut pranderet apud se. **E**t ingressi: recubuit. Phariseus autem cepit intra se reputans dicere: quare nō baptizatus esset ante prandū. **E**t ait dñs ad illum. Nunc uos pharisei qđ deforis est calicis & catini mundatis: qđ autē intus est ur̄m. pleni est rapina & iniquitate. **S**tultus: nonne qui facit quod deforis est: etiā qđ deintus est fecit. Veruntan̄ qđ superest date elemosinā: & ecce omnia munda sunt uobis.

Sed ue uobis phariseis qđ decimatis mentā & rutam: omne holus: et preteritis iudicium et caritatē dei. **H**ec autem oportuit facere: & illa nō omittere. **U**e uobis phariseis: qđ diligitis p̄ma cathedras

dras in synagogis: & salutationes in foro. **U**e uobis: qđ estis ut monumta que nō apparent: & homines ambulantes supra nesciunt. **R**espondens autē quidā ex legisptis: ait illi. Magister: hec dicent ^{etiam} contumeliam nobis facis. **A**t ille ait. **E**t ue uobis legisptis: quia oneratis homines onerib; que portari nō possunt: & ipsi uno digito ur̄o non tangitis sarcinas. **U**e uobis qui edificatis monumta pphetarū: patres autem ur̄i occiderunt illos. **P**fecto testificamini qđ consentitis opib; patrum ur̄o: quomā quidē ipsi eos occiderunt: uos autē edificatis eorū sepulchra. **P**pterea et sapientia dī dixit. **M**ittam ad illos pphetas & apl̄os: et erunt occisus et psequentur: ut inquiratur sanguis pphetarū omniū qui effusus est a constitutione mundi: a generatione ista: a sanguine abel usq; ad sanguinē zacharie: qui p̄iit inter altare & edem. **I**ta dico uobis: rapiretur ab hac generatione. **U**e uobis legisptis: quia tulistis clauē scien

lv cxxvii
v
o cxxviii

lv cxxviii
v
o cxxviiii

lv cxi
v
o cxxviiii

lv cxli
v
o cxxl

lv cxlii
v
o cxxv

lv cxxv
v
o cxxv

lv cxxvi
v
o cxxviii

lv cxxvii
v
o cxxv

lv c. xliii
sol

tie. Ipsi non introiit: & eos qui i
troubant phibuitis. **C**um hec
ad illos diceret: cepunt pharisei
& legisperiti grauitate ei insistere.
et os eius opprimere. de multis
insidiantes ei: & querentes ali
quid cape errore eius. ut accusa
rent illum. Multas autem turbas
circumstantibus: ita ut se inuice
conculcarent: cepit dicere ad
discipulos suos.

xliii.

At tendite a fermento pha
riseorum: quod est hypocrisis.

lv c. xliiii
e. lxxii
lxxiiii

Nihil autem optimum est quod
non reueletur: neque absconditum
quod non sciatur: quoniam que intene
bris dixistis in lumine dicentur:
& quod in aurem locuti estis in
cubiculis: predicabitur intectis.
Dico autem uobis amicum meum.
ne timeamini ab his qui occi
dunt corpus: & post hec non habent
amplius quid faciant. **O**sten
dam autem uobis: quem timea
tis. **T**imete eum: qui postquam
occiderit habet potestatem mit
tere in gehennam. **I**ta dico uobis:
hunc timeate. **N**onne quinque
passeres ueneunt di pondio: &
unus ex illis non est in obliuione
coram deo? **S**ed & capilli capi

lv c. xlv
v. c.

lv c. xlv
e. lxxii
lxxiiii

lv c. xlv
e. lxxii
lxxiiii

lv c. xlviii
e. lxxviii
c. xli

lv c. xlviii
sol

ris uiri: omnes numerati sunt. **N**o
lite ergo timere: multis passeribus
pluris estis uos. **D**ico autem uobis.
Omnes quicumque confessus fuerit
me coram hominibus: & filius homi
nis confitebitur illi coram angelis
dei.

Qui autem negauerit me
coram hominibus: denegabitur coram
angelis dei. **E**t omnis qui dicit
uerbum in filium hominis: remitte
tur ei. **S**i autem qui in spiritum sanctum
blasphemauerit: non remittetur:

Cum autem inducent uos in sy
nagogas: & ad magistratus et potes
tates: nolite solliciti esse qualiter
aut quid respondeatis. aut quid
dicatis. **S**piritus enim sanctus docebit
uos in ipsa hora: que oporteat dice

At autem quidam de turba.
Magister: dic fratri meo. ut
diuidat mecum hereditatem. **E**t il
le dixit ei. **H**omo: quis me consti
tuit iudicem aut diuisorem supra
uos? **D**ixitque ad illos. **V**idete et
cauete ab omni auaricia: quia non
in habundantia cuiusquam uita
eius est: ex his que possidet. **D**ixit
autem similitudinem ad illos dicens.
Hominis cuiusdam diuitis uberes
fructus ager attulit: & cogitabat
intra se dicentem. **Q**uid faciam quod

non habeo quo congregem fructus meos. & dixit. Hoc faciam. Destruam horrea mea & maiora faciam: et illuc congregabo omnia que nata sunt michi. & bona mea: et dicam anime mee. Anima habes multa bona posita in annos plurimos: requiesce. comede. bibe. epulare. Dixit autem illi dñs. Stulte: hac nocte repetunt animā tuam a te. que autem parasti cui erunt? Sic ē qui s̄ thesaurizat: & non est in

Ordem diues.

Dixitq; ad discipulos suos. Ideo dico uobis: nolite solliciti esse anime ur̄e quid manducetis: neq; corpori quid induamini. Anima plus est quā esca: et corpus plus quā uestimentum. Considerate coruos. quia n̄ seminant neq; metunt: quib; n̄ est cellarium neq; horreū: & dñs pascit illos. Quanto magis pluris estis illis: Quis autem in m̄ cogitando potest adicere ad statutam suam cubitū unum? Si ergo neq; qd̄ minimū est potestis: quid de ceteris solliciti estis? Considerate lilia agri: quomodo crescunt. Non laborant:

lv el
9. xlviii

lv el
v. Sol

lv el
v. ercun
9. evii

lv el
v. xlv

lv el
v. Sol

lv el
9. xlvi

n̄ nent. Dico autem uobis: nec salomon in omni gl̄a sua uestiebatur sicut unum ex istis. Si autem fenū quod hodie in agro est: & cras in chebanū mittit. dñs sic uestit: quanto magis uos pusille fidei? Et uos nolite querere quid manducetis. aut quid bibatis: & nolite in sublimē tolli. Hec enim omnia gentes mundi querunt. Pater autē uester scit: qm̄ his indigetis. Verum tamen querite regnū dei: et hec omnia adicientur uobis.

Nolite timere pusillus grex: quia complacuit pat̄i ur̄o dare uobis regnum. **U**endite q̄ possidetis: & date elemosinam.

Facite uobis sacculos qui non ueterascunt: thesaurū non deficientem in celis: quo fur n̄ appropriat. neq; tinea corrumpit. **U**bi enim thesaurus ur̄i est: ibi & cor uestrum erit.

Sunt lumbi ur̄i precincti: & lucerne ardentes. Et uos similes hominib; expectatibus dñm suum. quando reuertatur a nuptiis: ut cū uerit & pulsauerit. confestim apiant ei **O**cati serui illi:

quos cum uenerit dñs. inuene-
rit uigilantes. Amen dico uob.
quod percipiet se. & faciet illos dis-
cumbere. & transiens ministra-
bit illis. Et si uenerit in scda ui-
gilia. et si intercia uigilia uene-
rit. & ita inuenerit. beati sunt
serui illi. **H**oc autem scitote.
qm̄ si sciret pater familias qua
hora fur ueniret. uigilaret u-
tiq; et non sineret p̄fodi domū
suam. Et uos estote parati. quia
qua hora n̄ putatis. filius homi-
nis ueniet.

lv cly
9 cclxxii
9 cly

lv cly
9 cclxxii

At autem ei petrus. Domi-
ne. ad nos dicis hanc para-
bolam. an & ad omnes. Dixit
autem dñs. Quis putas ē fidelis
dispensator. et prudens. quem
constituit dñs sup familiā suā.
ut det illis in tempore tritici
mensurā. **B**eatus ille seruus.
quē cum uenerit dñs. inuenit
ita facientē. Vere dico uobis.
quia supra omnia que possidet
constituet illū. **Q**uod si dixerit
seruus ille in corde suo. moram
facit dñs meus uenire. et cepit
p̄citerē pueros & ancillas. et
edere & bibere. et inebriari. ue-
niet dñs serui illius in die qua

lv cly
9 cclxxii

lv cly
9 cclxxii

lv cly
9 cclxxii

nescit. et diuidet eum. partemq;
eius cum infidelib; ponet. **I**lle au-
tem seruus qui cognouit uolun-
tatem dñi sui. et non preparauit.
et n̄ fecit scdm uoluntatē eius.
uapulabit multis. Qui autē non
cognouit & fecit digna. plagis ua-
pulabit paucis. Et autem cui mul-
tum datum ē. multū queretur
ab eo. & cui cōmendauerūt multū.
plus petent ab eo.
Ignem ueni mittere in terrā. et
quid uolo nisi ut accendatur.
Baptisma autē habeo baptizari.
& quom̄ coartor usq; dū p̄ficiatur.
Putatis quia ueni pacē dare in-
terriā. Non dico uobis. s; separa-
tionem. Erunt enim ex hoc quinq;
in domo una diuisi. tres in duo.
& duo in tres diuidentur. pater
in filium. & filius in patre suū.
mater in filiam. & filia in matrē.
socrus in nurū suam. & nurus
in socrū suam. **D**icebat autē
& ad turbas. Cum uideritis nube
orientem ab occasu. statim dicitis.
Nimbus uenit. & ita fit. Et eum
austru flancem. dicitis. qm̄ estus
uenit. & fit. Hypocrite faciē celi
et terre nostis p̄bare. hoc autem
tempus quomodo n̄ probatis.

Lucam

Quid autē & a uobis ipsis n̄ iudi-
 catiſ qđ iustum est. **C**um au-
 tem uadiſ cū aduersario tuo ad
 principē inua. da opam liberari
 ab illo. ne forte tradat te apud iu-
 dicem. et iudex tradat te exactori.
 & exactor mittat te in carcerem.
 Dico t̄ non exies inde: donec eti-
 am nouissimū minutum reddis.

Aderant enim ipso tempore
 quicquā nuntiantes illi de gal-
 leis: quæ sanguinē pilatus mis-
 cuit cum sacrificiis eorū. Et respō-
 dens dixit illis. Putatis qđ hi ga-
 lilei pre omnib; galileis peccatores
 fuerunt: quia talia passi sunt.
 Non dico uobis: s; nisi peniten-
 tiam habueritis. omnes similiter
 pibitis: sicut illi decem & octo
 supra quos cecidit turris in sylo-
 am: & occidit eos. Putatis qđ et
 ipsi debitores fuerunt: preter
 om̄s habitantes in iherosolymis. Nō
 dico uobis: s; nisi penitentiam
 egeritis. omnes similiter pibitis.

Dixit autē hanc simili-
 tudinē. Arborem ficū ^{habebat} qui-
 dam plantatā in uinea sua: et
 uenit querens fructū in illa. &
 n̄ inuenit. Dixit autem ad cul-
 tūrem uineæ. Ecce anni tres sūt

ex quo uenio querens fructū in
 ficulnea hac: & non inuenio.
 Succide ergo illam. **U**t quid etiā
 terram occupat. **E**t ille respon-
 dens: dixit illi. Domine. dimit-
 te illam. & hoc anno: usq; dum
 fodiam circa illam. et mittam
 stercorea. **E**t si quidē fecerit fruc-
 tum: sin autem. in futuro suc-
 cides eam. **E**rat autem docens ī
 synagoga ex sabbatis. **E**t ecce
 mulier que habebat sp̄m infir-
 mitatis annis decem & octo: &
 erat inclinata. nec omnino po-
 terat sursum respicere. **Q**uam
 cum uideret ih̄s: uocauit ad se.
 et ait illi. **M**ulier dimissa es
 ab infirmitate tua. **E**t tū
 posuit illi manus. & confestim
 erecta est: et gloriſicabat deum.
Respondens autē archysinago-
 gus indignans quia sabbato
 curasset ih̄s: dicebat turbe. Sex
 dies sunt. in quib; opari oportet.
In his ergo uenite et cina-
 mini: & non in die sabbati. **R**e-
 spondit autē ad illum dñs: et
 dixit. **H**ypocrita. unusquisq;
 uirum sabbato non soluit bouē
 suum aut asinū a presepio. et
 ducit ad aquam. **H**anc autem

XIII.

lv clx v
of cxvi

lv clxii
of cxvii

lv clxiii
of cxviii

lv clxiiii
of cxix

filiam abrahe quam alligauit
sathanas exx decem & octo anni:
non oportuit solum a uinculo is-
to die sabbati. **E**t cum hec
diceret: erubescabant omnes ad-
uersarij eius. & omnis populus gau-
debat in uniuersis que gloriose
fiebant ab eo.

Dicebat ergo. Cui simile est
regnum dei: & cui simile
estimabo illud: Simile est gra-
no synapis. quod acceptum homo
misit in hortum suum: et creuit
& factum est in arborem magna:
et uolucres celi requieuerunt in
ramis eius. **E**t iterum dixit

Cui simile estimabo regnum dei:
Simile est fermento quod accep-
tum mulier abscondit in fari-
ne: sata tria: donec fermenta-
retur totum. **E**t ibat per ci-
uitates & castella docens: & iterum
faciens in iherosolymis.

Att autem
illi quidam. Domine: si pauci sunt
qui saluantur. **I**psa autem dixit
illis. Contendite intrare per
angustam portam: quia multi
dico uobis querent intrare et
non poterunt.

Cum autem
intrauerit paterfamilias. et
clauserit ostium: incipietis foris

stare. & pulsare ostium dicentes. Do-
mine aperi nobis. **E**t respondens di-
cet uobis. Nescio uos unde sitis. Tunc
incipietis dicere. Manducauimus
coram te & bibimus: & in plateis no-
stris docuisti. **E**t dicet uobis. Nescio
uos unde sitis. **D**iscendite a me omnes
opari iniquitatis: in ignem eternum.
Ibi erit fletus. & stridor dentium.

Cum uideritis abraham & ysaac
& iacob. et omnes prophetas in regno
dei. uos autem expelli foras. **E**t ue-
nient ab oriente & occidente. & ab
aquilone et austro: & accumbent
in regno dei.

In ipsa die accesserunt
quidam phariseorum: dicentes illi.
Eri & uade hinc: quia herodes uult
te occidere. **R**espondit illis. **I**te & dicitte
uulpi illi. **E**cce cicio demonia. et
sanitates perficio hodie et cras: & ter-
cia die consumor. **V**eruntamen
oportet me hodie & cras & sequenti
die ambulare: quia non capio prophetas
pure extra iherosolymis.

Hierusalem
iherosolymis que occidis prophetas & lapi-
das eos qui mittuntur ad te: quo-
tiens uolui congregare filios tuos
quae admodum auis nidum suum sub
pennis. & noluit. **E**cce relinquet
uobis domus ustra deserta. **D**ico
autem uobis. quia non me uidebitis

lv clxvi
x
sob

lv clxvii
x
cxviii
x
cxviiii

lv clxviii
x
cxviiii

lv clxviiii
x
cxviiii
x
cxviiii

lv clxv
x
lv

lv clxvi
x
lx

lv clxxv
x
lxv

lv clxxviii
x
cxviii
x
cxviii

lv clxxviii
x
sob

lv clxxv
x
cxv

donec ueniat cum dicitis. Be-
nedictus qui uenit in nomine

lv clxxvi
sol

Et factum est **viii** dñi.
cum intraret ihc in domū
cuiusdā principis pharisæoꝝ sa-
bato manducare panē: & ipsi
obseruabant eū. Et ecce homo
quidam ydropicus: erat ante il-
lum. **E**t respondens ihesus:

lv clxxvii
ii
cxv
cxv

dixit ad legis p̄tōs & pharisæos
dicens. Si licet sabbato cinare:

At illi tacuerunt. Ipse uero ap-
prehensū sanauit eum: ac dimy-
sit. & respondens ad illos dixit.
Cuius ur̄m asinus aut bos ipu-
teum cadet: & non continuo
extrahet illum die sabbati: Et
n̄ poterant ad hec respondeꝝ illi.

lv clxxviii
sol

Dicebat autem & ad inuita-
tos parabolam: intendens quo-
modo p̄mos accubitus eligerēt.
dicens ad illos. Cum inuitatus
fueris ad nuptias: n̄ discumbas
in p̄mo loco: ne forte honorati-
or te sit inuitatus ab eo: & ue-
niens is qui te & illum uocauit.
dicat tibi. Da hunc locū: & tunc
incipias cum rubore nouissimi
locum tenere. S: cū uocatus
fueris: uade recumbe in nouis-
simo loco: ut cum uenerit qui

lv clxxviii
ii
ccxxi

te inuitauit: dicat t̄. Amice as-
cende superius. Tunc erit t̄ gloria
coram simul discumbentib: q̄a
omnis qui se exaltat humiliabi-
tur: & qui se humiliat exaltabit̄.

lv clxxx
ii
sol

Dicebat autē & ei qui se in-
uitauerat. Cum facis p̄u-
dium aut cenā: noli uocare ami-
cos tuos neq; fratres tuos: neq;
cognatos: neq; uicinos diuites:
ne forte & ipsi te reuoluerint.
et fiat t̄ retributio: s; cū facis
conuiuuiū uoca paupes: debiles:
claudos: cecos: et beatus eris: q̄a
non habent retribuere t̄. Retri-
buetur enim t̄: in resurrectione
iustor̄. Hec cum audisset q̄dam
de simul discumbentib: dixit
illi. Beatus qui manducab̄ pa-
nem in regno di.

lv clxxxv
ii
ccxxi

Hic ipse dixit
Domo quidā fecit **vi** ei-
cenam magnā: & uocauit
multos. Et misit seruū suum
hora cene dicere inuitatis ut
uenirent: quia iam parata sūt
omnia. Et cepunt simul om̄s
excusare. Primus dixit ei. Vil-
lam emi: & necesse habeo exire
& uidere illam. Rogo te: habe
me excusatū. **A**lter dixit.
Juga bouum emi quinq;: & eo

pbare illa. Rogo te: habe me excusatum. Et alius dixit: uxorem duxi: & ideo n̄ possum uenire. Et reuersus seruus: nuntiavit hec domino suo. Tunc iratus pat̄ familias: dixit seruo suo. Exi cito in plateas & uicos ciuitatis: & paupes ac debiles: cecos & claudos introduce huc. & ait seruus. Domine factū est ut impasti: & adhuc locus est. Et ait dñs seruo. Exi cito in uias & sepes et compelle intrare: ut impleat̄ domus mea. Dico autē uobis: qđ nemo uirḡ illorū qui uocati sūt gustabit cenā meam. **I**bant autē turbe multe cum eo: & cōuersus dixit ad illos.

Si quis uenit ad me & nō odit patrē suum & matrē & uxorem et filios & fr̄s et sorores adhuc autem et animam suā: non potest meus esse discipulus. Et qui non baulat crucē suam & uenit post me: non potest meus esse discipulus. **Q**uis enim ex uobis uolens turrem edificare: n̄ prius sedes computat sumptus qui necessarij sunt: si habeat ad pficiendū: ne postea quam posuerit

fundamentum & non potuerit pficere: omnes qui uident incipiant illudere ei dicentes: quia hic homo cepit edificare: & n̄ potuit consummare. **A**ut quis rex iturus cōmittere bellum aduersus aliu regem: non sedens prius cogitat si possit cū decem milib; occurrere ei qui cū uiginti milib; uenit ad se. **A**lioquin ad huc illo longe agente: legationē mittens rogat ea que pacis sunt.

Sic ergo omnis ex uobis qui n̄ renuntiat omnib; que possidet n̄ potest meus esse discipulus.

Bonum ē sal. Si autem sal euauerit: in quo condietur: Neq; in tiam: neq; in interitū uale erit: s; foras mittetur. Qui habet aures audiendi audiat. **xxv.**

Erant autē appropinquantes ei publicani & peccatores: ut audirent illum. Et murmurabat pharisei & scribe dicentes: auapeccatores hic recipit & manducat cum illis. **E**t ait ad illos parabola istam dicens. **Q**uis ex uobis homo qui habet centū oues: Et si perdidit unā ex illis: nōne dimittit nonaginta nouē in deserto: & uadit ad illā que perierat donec inueniat illam. **E**t cum

lv elxxxii
o acvi

lv elxxxiiii
o acvi

lv elxxxv
o acxii

lv elxxxvii
o lxxii
o acxii

lv elxxxviii
o lxxvii

lv elxxxix
o sol

Lucam

cum inuenerit eam: imponit
in humeros suos gaudens. Et
ueniens domū: conuocat ami-
cos & uicinos dicens illis. Congra-
tulamini mihi: quia inueni ouē
meā que perierat. Dico uobis quod
ita gaudium erit in celo super uno
peccatore penitentiam agente: quod
supra nonaginta nouē iustis.
qui non indigent penitentia.

Aut que mulier habens drag-
mas decem si perdidit dragmā
unam: nonne accendit lucernā
& querit domū: & querit dili-
genter donec inueniat. Et
cum inuenerit: conuocat ami-
cas & uicinas dicens. Congra-
tulamini mihi: quia inueni drag-
mam quā perdideram. Ita dico
uobis: gaudium erit coram an-
gelis dei super uno peccatore pen-
itentiam agente. **A**ut autem.

Homo quidam habuit duos
filios: & dixit adolescenti-
ori ex illis patri. Pater: da michi
portionem substantie que me at-
tingit. Et diuisit illi substan-
tiam. Et non post multos dies.
congregatis omnibus: adolescen-
tior filius pergere profectus est.
in regionem longinquā: & ibi di-

spauit substantiā suā inuendo
luxuriose. Et postquam omnia
consumasset: facta est fames ua-
lida in regione illa: & ipse cepit
egere. Et abiit et adhesit uni ci-
uium regionis illius: & misit illū
in uillā suam: ut pasceret por-
cos. Et cupiebat implere uentrem
suū de siliquis quas porci man-
ducabant: & nemo illi dabat. In-
se autem reuersus: dixit. Quan-
ti mercennarius in domo patris
mei habundant panibus: ego au-
tem hic fame preor. Surgam igitur
ad patrem meum: & dicam illi.
Pater peccaui in celum & coram te:
& iam non sum dignus uocari fi-
lius tuus: fac me sicut unum
de mercennariis tuis. Et sur-
gens: uenit ad patrem suum. Cui
autem adhuc longe esset: uidit
illum pater ipsius: & misericordia
motus est. & accurrens cecidit
supra collum eius: et osculatus
est eum. Dixitque ei filius. Pater
peccaui in celum & coram te:
iam non sum dignus uocari fili-
us tuus. Dixit autem pater ad ser-
uos suos. Cito perferite stolam pri-
mam & induite illū: et date a-
nulum in manu eius: & calciamenta

impedes. Et adducite utculū sa-
ginatum & occidite. & mandu-
cemus. et epulem. quia hic filius
meus mortuus erat & reuirit.
pierat & inuentus est. & cepit
epulari. Erat autem filius eius
senior magro. Et cum ueniret
& appropinquaret domui: audi-
uit symphoniā & eorum. Et
uocauit unū de seruis: & inter-
rogauit quæ hec essent. Isq; dixit
illi: frater tuus uenit: & occidit
pater tuus utculū saginatum.
quia saluū illum recepit. Indi-
gnatus est autē: & nolebat introi-
re. Pater ergo illius egressus: ce-
pit rogare illū. At ille respōdes:
dixit patri suo. Ecce tot annis
seruio t. & nunquā mandatū
tuū preterui: et nunquā de-
disti m̄ hedum ut cum amicis
meis epularer. S; postquā fi-
lius tuus hic deuorauit sub-
stantiā suam cum meretricib;
uenit: occidisti illi utculū sagi-
natum. At ipse dixit illi. fili.
tu semp̄ mecum es: & omnia
mea tua sunt. Epulari autē
gaudere oportebat: quia frat-
er tuus hic mortuus erat & reui-
xit: pierat & inuentus est. Di-

XVIcebat autē & ad discipulos suos.

Homo quidā erat diues qui habe-
bat uillicum: & hic diffamatus
est apud illū quasi dissipasset bo-
na ipsius. Et uocauit illū: & ait il-
li. Quid hoc audio de te? Redde
rationem uillicationis tue. Jam
enim n̄ poteris uillicare. Ait autē
uillicus intra se. Quid faciā quia
dñs meus auferet a me uillicatio-
nem: fodere n̄ ualeo: mendicare
erubescō. Scio quid faciā: ut cū
amotus fuero a uillicatione: reci-
pianc me in domos suas. Conuo-
catis itaq; singulis debitorib; dñi
sui: dicebat primo. Quantū debes
dño meo? At ille dixit. Centū ca-
dos olei. Dixitq; illi. Accipe cautio-
nem tuam: & sede cito scribe quin-
quaginta. Deinde alio dixit. Tuū
quantū debes? Qui ait. Centum
choros tritici. Ait illi. Accipe litte-
ras tuas: et scribe octoginta. Et
laudauit dñs uillicū iniquitatē
quia prudenter fecisset: q̄a filij
huius seculi prudentiores filijs iusti
in generatione sua sunt. Et ego uob̄ dico.
facite uob̄
ut cum defeceritis recipiant uos
in eterna tabernacula.

Qui fidelis est in minimo. & n̄

matore fidelis est. Et qui immodico iniquus est. & in maiore iniquus est. Si ergo inimico mamona fideles non fuistis: quod uerum est quis credet uobis? Et si in alieno fideles non fuistis: quod uerum est quis dabit uobis?

Nemo seruus: potest duobus dominis seruire. Aut enim unum odiet. & alterum diliget: aut uni adheret. & alterum contempnet. Non potest deo seruire & mamone. **A**diebant autem omnia hec pharisei qui erant auari: & deridebant illum. **E**t ait illis. Vos estis qui iustificatis uos coram hominibus: deus autem nouit corda uestra: quia uia quod hominibus altum est. abhominatio est ante deum.

Et propheta usque ad iohannem: exco regnum dei euertatur. & omnis in illud uisum factum. **F**acilius est celum & terram preterire: quam de lege unum apicem cadere. **O**mnis qui dimittit uxorem suam. et ducit alteram: mechatur. **E**t qui dimissam a uiro ducit: mechatur.

Homo quidam erat diues & induebatur purpura et

bisso: & epulabatur cotidie splendide. **E**t erat quidam mendicus nomine lazarus: qui iacebat ad ianuam eius ulceribus plenus. cupiens saturari de micis que cadebant de mensa diuitis. et nemo illi dabat. **S**ed & canes ut mebant: et lugebant ulcera eius. **F**actum est autem ut moreretur mendicus: & portaretur ab angelis in sinum abrahe. **M**ortuus est autem & diues: & sepultus est in inferno. **E**leuans autem oculos suos cum esset in tormentis: uidit abraham a longe. et lazarium in sinu eius. **E**t ipse clamans dixit. **P**ater abraham miserere mei: et mitte lazarium ut intingat extremum digiti sui in aqua. ut refrigeret linguam meam: quia crucior in hac flamma. **E**t dixit illi abraham. **F**ili. recordare quia recepisti bona multa tua: et lazarus similiter mala. **N**unc autem hic consolatur: tu uero cruciaris. **E**t in his omnibus: mit nos & uos chaos magnum firmatum est: ut hi qui uolunt hic transire ad uos non possint: neque inde huc transire. **E**t ait. **R**ogo ergo te pater: ut mittas

lv cxcv
v
xlvi

lv cxcvi
v
sol

lv cxcvii
v
cv

lv cxcviii
v
cxcviii

lv cxcix
v
cxcix
cv

lv cxcv
v
sol

cum in domū patris mei: habeo enim quinque fratres: ut testentur illis. ne et ipsi ueniant in locum hunc territorum. Et ait illi abraham. Habent moysen & pphas: audiant illos. Et ille dixit. Non pater abraham: s; si quis ex mortuis ierit ad eos. penitentiam agent. Ait autē illi. Si moysen & pphetas nō audiūt: neq; si quis ex mortuis resurrexerit. credent. **xvii.**

Et ad discipulos suos ait. Impossibile est: ut nō ueniant scandala. Ne autem illi: pro quem ueniunt. Utilius est illi si lapis molaris imponatur circa collum ei & piciatur in mare: quā ut scandalizet unum de pusillis istis. **A**tendite uobis. Si peccauerit frater tuus: increpa illum. Et si penitentiam egerit: dimitte illi. Et si septies in die peccauerit in te. et septies in die conuersus fuerit ad te dicens. penitet me: dimitte illi. Et dixerunt apostoli domino. Adauge nobis fidē. Dixit autem dñs. Si habueritis fidem sicut granū synapis: dicetis huic arbori moro. eradi-

care. & transplantare in mare: & obediet uobis. **Q**uis autem iurū habens seruum arantē aut pascentem. qui regresso de agro dicit illi statim transi recumbe. & non dicit ei para quod cenem. et pcinge te i sinistra michi donec manducē & bibam: et post hec tu manducabis et bibes. Nunquid grām habet seruo illi: quia fecit que impauerat. Non puto. Sic & uos cum feceritis omnia que pcepta sunt uobis. dicitis. Serui inutilēs sumus: quod debemus facere fecimus.

Et factum est dñi uentū in iherlīm: transibat per mediā samariam et galileam. Et cū ingrederetur quoddam castellū: occurrerūt ei decem uiri leprosi. Qui steterunt a longe: et leuauerūt uocem dicentes. Ihesū pceptor: miserere nrī. Quos ut uidit: dixit. Ite ostendite uos sacerdotibus. Et factum ē dum uentū: mundati sunt. Unus autē ex illis ut uidit quia mundatus est: regressus ē cum magna uoce magnificans dñm. Et occidit in facie ante pedes eius: grās agens. Et hic erat samaritanus. Respondens autē ihc dixit. Nonne decem mundati sunt. & nouē ubi sunt. Non est

lv cxxvii
o cxxviii
o cxxviii

lv cxxviii
o cxxviii

lv cxxviii
o cxxviii

lv cc
o cxxv

inuentus qui rediret & daret glo-
riam deo: nisi hic alienigena.

Et ait illi. Surge uade: quia fi-
des tua te saluum fecit.

Interrogatus autē a pharisaeis quā-
do uenit regnum dī: respondit

eis & dixit. Non uenit regnum
dī cum obseruatione: neq; dicēt

ecce hic aut ecce illic. Ecce enim
regnum dei intra uos est. **E**t

ait ad discipulos suos. Venient
dies quando desideretis uidere

unū diem filij hominis: & nō
uidebitis. **E**t dicent uobis.

Ecce hic: et ecce illic. Nolite ire:
neq; sectemini. **N**am sicut

fulgur chouscans de subcelo in
ea que subcelo sunt fulget: ita

erit filius hominis in die illa.

Primū autē oportet illum
multa pati & repbari agenati

one hac. **E**t sicut factum ē
in dieb; noe: ita erit & in dieb;

filij hominis. **E**debant et bibe-
bant: uxores ducebant: & da-

bantur ad nuptias. usq; i diē
qua intrauit noe in arcam: &

uenit diluuū & perdidit om̄s

Similiter sicut factū est in
dieb; loth: edebant & bibebant:

emebant et uendebant: plan-

tabant & edificabant. Quia die

autem erit loth a sodomis: plu-

it ignem & sulphur de celo: & p-

didit om̄s. **S**edm̄ hec erit: qua
die filius hominis reuelabitur.

In illa hora qui fuerit in lecto.

& uas eius in domo: ne descendat
tollere illud. **E**t qui in agro: si-

militer ne recleat retro. **N**emo

res estoce uxoris loth. **Q**uicū-

q; quesierit animā suā saluā
facere: perdet illam. **E**t quicūq;

perdidit illam: uiuificabit eā.

Dico uobis. In illa nocte erūt
duo in lecto uno: unus assume-

tur: & alter relinquetur. **D**uo

in agro: unus assumet: & alter

relinquetur. **D**ue erūt

molentes in unū: una assumet:

& altera relinquetur. **R**espon-

dentes dicunt illi. **U**bi dñe?

Qui dixit illis. **U**bicumq; fuit
corpus: illuc congregabuntur

Dicebat xvij. **S** aquile:

autem & parabolam ad
illos: qm̄ oportet semp orare:

et non deficere. dicens **J**udex

quidā erat in quādā ciuitate
qui dñm non timebat: & homi-

lv ccc
o cclv

lv ccc
o scf

lv cccii
o ccliii
o cclviii

lv ccc
o cclvi

lv ccc
o cccviii
o lxxxiii

lv ccc
o cclvi

lv ccciii
o scf.

lv cccviii
o cclviii
o cclviii

lv ccc
o scf

lv ccc
o cclviii
o cclviii

lv cccviii
o cclviii
o cclviii

lv cccviii
o scf

illa: & ueniebat ad eum dicens. **V**in
dica me de aduersario meo. **E**t
nolebat p̄ multū tempus. Posth̄
autem dixit intra se. **E**t si deū
n̄ timeo nec hominē reueror:
tamen quia molesta est in uidua
hec. uindicabo illam: ne in no
uissimo ueniens suggillet me.
Att autem dñs. **A**udite quid iu
dex iniquitatis dicit. **D**s autem
n̄ faciet uindictam elector: suor:
clamantiū ad se die ac nocte:
& patientiam habebit in illis.
Dico uobis: quia cito faciet ui
dictam illor:. **V**eruntamen fili
hominis ueniens: putas inue
niet fidem in terra.

Mixta autem & ad quosdā qui
in se confidebant tanquā
iusti. & asp̄nabantur ceteros:
parabola istam. **Q**uo homines
ascenderunt in templū ut ora
rent: unus pharisēus & alter
publicanus. **P**harisēus stans:
hec apud se orabat. **D**eus grās
ago tibi. quia n̄ sum sicut ceteri
hominū. raptores. iniusti. ad
ulteri: uelut etiam hic publi
canus. **J**eiuno bis in sabbato:
decimas do omniū que possi
deo. **E**t publicanus a longe stās:

nolebat nec oculos ad celi leuare &
percutebat pectus suum dicens. **D**s
ppitius esto michi peccatori. **A**men
dico uobis. descendit hic iustifica
tus in domū suam ab illo: quia
omnis qui se exaltat humiliabit:
& qui humiliat exaltabitur.

Afferbant autē ad illum et
infantes: ut eos tangeret.
Quod cum uiderent discipuli: in
crepabant illos. **I**hesus autem cōuo
cans illos dixit. **S**inite pueros ue
nire ad me. et nolite eos uetare:
talium ē enim regnū dei. **A**men
dico uobis: quicumq; n̄ accepit
regnum dī sicut puer: n̄ intrabit

Et interroga **I**n illud.
Eut cum quidā princeps di
cens. **M**agister bone: quid facien
uitam eternā possidebo. **D**ixit
autē ei ih̄s. **Q**uid me dicis bonū.
Nemo bonus: nisi solus d̄s. **M**an
data nosti. **N**on occides. n̄ mecha
beris. non furtū facies. non falsū
testimoniū dices: honora patrē
tuum & matrē. **Q**ui ait. **H**ec om
nia custodiui a iuuentute mea.
Quo audito. ih̄s ait ei. **A**d huc
unū tibi deest. **O**mnia quecūq;
habet uende & da paupib: & ha
bebis thesaurū in celo: & ueni se

lv
ccxv
ccxvi

lv
ccxvi
ccxvii
ccxviii

lv
ccxvii
ccxviii
ccxviii

lv
ccxviii
ccxviii
ccxviii

lv cxxv
11
9 cxxviii

quere me. **H**is ille auditis co-
tristatus est: quia dives erat ual-
de. Videns autem illum ihc tris-
tem factu: dixit. Quam difficile
qui pecunias habent in regnum
di intrabunt. Facilius est enim
camelu p foramen acus transire:
qua diuitem intrare in regnuo
dei. Et dixerunt q audierunt. Q-
uis potest saluus fieri? At ille.
Que impossibilia snt apud homi-
nes: possibilia sunt apud dm.

lv cxxvi
11
9 cxxviii

Att autem petrus. Ecce nos reli-
quimus omnia: & secuti sumus
te. Qui dixit ei. Amen dico uo-
bis: nemo est qui relinquit domu
aut parentes. aut frs. aut uxo-
rem aut filios. ppter regnu dei:
et non recipiat multo plura
in hoc tempore: & in seculo uentu-
ro uitam eternam.

lv cxxvii
11
9 cxxviii

Asumpsit autem ihc duo-
decim: & att illis. Ecce as-
cendumus iherosolimam: & con-
sumabuntur omnia que scip-
ta sunt p pphetas de filio homi-
nis. Tradetur enim gentib; et
illudetur: & flagellabitur & con-
spuetur. Et post qua flagella-
uerint occident eum: & tertia
die resurget. **E**t ipsi nichil

lv cxxviii
11
9 cxxviii

lv cxxviii
11
9 cxxviii

horum intellexerit. Et erat uerbu
istud absconditu ab eis: & non
intelligebant que dicebantur.
actum est autem cu appropin-
quaret ihericho: cecus quoda
Sedebat secus uiam mendicans.
Et cum audiret turba pretereun-
tem: interrogabat quid hoc esset.
Dixerunt autem ei: quod ihc na-
zarenus transiret. Et clamauit
dicens. Ihu fili dauid: miserere
mei. Qui preibant: increpabant
eum ut taceret. Ipse uero mul-
to magis clamabat: fili dauid
miserere mei. Stans autem ihc:
iussit illum adduci ad se. Et cum
appropinquasset: interrogauit illum
dicens. Quid tuis faciam? At
ille dixit. Domine ut uideam.
Et ihc dixit illi. Respice fides
tua te saluum fecit. Et confectio
uidit: & sequebatur illum mag-
nificans dm. & omnis plebs
ut uidit: dedit laudem deo. **vix.**

lv cxxviii
11
9 cxxviii

Et ingressus ihc: pambu-
labat ihericho. Et ecce unus
nomine zacheus: & hic erat pn-
ceps publicanor: et ipse dives.
Et querebat uidere ihm quis
esset. et non poterat p turba:
quia statura pusillus erat.

Et precurrentes ascendit in arbo-
rem siccomoz ut uideret eum: quia
inde erat transiturus. Et cum ue-
nisset ad locum. suspiciens ihs ui-
dit illum: et dixit ad eum. Za-
cheus festinans descende: quia hodie
in domo tua oportet me manere.

Et festinans descendit: et excepit
illum gaudens. Et cum uideret
omnes: murmurabant dicentes.
quod ad hominem peccatorem diuer-
tisset. Stans autem zacheus: dixit
ad dominum. Ecce dimiduum bonorum
meorum domine do pauperibus: et si
quid aliquem defraudavi. red do
quadruplum. Att ihs ad eum. Quia
hodie domui huius salus facta
est: eo quod et ipse filius sit abra-
he.

Uenit enim filius homi-
nis querere et saluum facere quod
perierat. **H**ec illis audientibus
adiciens dixit parabolam. eo
quod esset prope iherosolimam: et quia crif-
timarent quos confestum reg-
num dei manifestaret. Dixit ergo.

Homo quidam nobilis
abit in regione longin-
quam: accipe sibi regnum et re-
uerit. **V**ocatis autem decem ser-
uis suis: dedit illis decem minas.
Et ait ad illos. **N**egotiamini di-

uemo. Quies autem eius oderant illi.
et miserunt legationem post illum di-
centes. **N**olumus hunc regnare super
nos. **E**t factum est ut rediret accepto
regno. iussit uocari seruos suos quibus
dedit pecuniam: ut sciret quantum
quisque negotiatus esset. **V**enit enim
primus dicens. Domine. mina tua: decem
minas acquisiuit. **E**t ait illi. **E**uge
serue bone et fidelis: quia in modico
fidelis fuisti: eris potestate habens
supra decem ciuitates. **Q**uater uenit
dicens. Domine. mina tua. fecit quinque
minas. **E**t huic ait. **E**t tu esto super
quinque ciuitates. **E**t aliter uenit
dicens. Domine. ecce mina tua. quam ha-
bui repositam in sudario. **T**imui
enim te quia homo austeris es. tol-
lis quod non posuisti: et metis quod non
seminasti. **D**icit ei. **D**e ore tuo te iu-
dico: serue nequam. **S**cibas quod
ego homo austeris sum: tollens quod
non posui: et metens quod non semi-
nauit. **E**t quare non dedisti pecuniam
meam ad mecum: et ego ueniens
cum usuris utique: exegissem illam.
Et astantibus dixit. **A**uferte ab illo
minam: et date illi qui decem minas
habet. **Q**uod dixerunt ei. **D**omine. habet
decem minas. **D**ico autem uobis:
quia omni habenti dabitur: ab eo

lv cccxxvi
¶ c lxxvii

lv cccxxvii
¶ sol

lv cccxxviii
¶ c lxxviii
¶ c lxxvii

lv cccxxviii
¶ c lxxc

lv cccxxix
¶ c lxxxi
¶ c lxxxi

Lucam

autē qui non habet. et qđ habet
 auferetur ab eo. **U**eruntamē
 in uicos meos illos qui noluerūt
 regnare me sup se adducite huc.
 & interficite ante me. Et his die
 tis: precedebat ascendens ihero
 solimam.

Et factum est cū appingēs
 set ad bethfage ad montē
 qui uocatur oliueti: misit duos
 discipulos suos dicens. Ite i cas
 tellum qđ contra est: in quod
 introeuntes inuenietis pullū
 asine alligatū cui nemo unqđ
 hominū sedit. Soluite illum
 & adducite. Et si quis uos int
 rogauerit quare soluitis: sic
 dicetis ei. Quia dñs opam eius
 desiderat.

Abierunt autem
 qui missi erant. & inuenerunt
 sicut dixit illis. stantē pullū.
 Soluentib; autē illis pullum:
 dixerunt dñi eius ad illos. Qđ
 soluitis pullū. At illi dixerūt.
 Quia dñs necessariū eū habet.
 & duxerunt illum ad ihm. Et
 iactantes uestimenta sua sup
 pullū: imposuerūt ihm. Eun
 te autem illo: substernebant
 uestimta sua in uia.

Et
 cum appinguarē iam ad des

centium montis oliueti. cepunt
 omnes turbe discipulorū gauden
 tes laudare dñm uoce magna su
 p omnib; quas uiderant uirtu
 tibus dicentes. Benedictus qui
 uenit rex in nomine dñi: pax
 in celo & glā in excelsis. **E**t
 quidam phariseorū deturbis: di
 aerunt ad illū. Magister incre
 pa discipulos tuos. Quib; ipse
 ait. Dico uobis: quia si ipsi ta
 cuerit ne lapides clamabunt.

Et ut appinquauit.
 uidens ciuitatē fleuit
 sup illam dicens: quia si cogno
 uisses & tu. Et quidē in hac die
 tua que ad pacem ē: nunc autē
 abscondita sunt ab oculis tuis.
 quia uenient dies in te. & cir
 cū dābunt te inimici tui
 uallo. et circumdābūt te. & co
 angustābunt te undiq;: et ad
 tiam psterent te. & filios tu
 os qui in te sunt. **E**t nō re
 linquent in te lapidem super
 lapidem: eo quod nō cognoueris
 tempus uisitacionis tue.

Et ingressus in templū. ce
 pit eicere uendentes in illo &
 anentes: dicens illis. Scriptū
 est: qđ domus mea dom' orati

lx cxxxi
7 cclxxv

lx cxxxi
7 cclxxv
7 cclxxv

lx cxxxi
7 cclxxv
7 cclxxv

lx cxxxi
7 cclxxv

lx cxxxi
7 cclxxv

lx cxxxi
7 cclxxv
7 cclxxv

lx cxxxi
7 cclxxv
7 cclxxv
7 cclxxv

lx cxxxi
7 cclxxv
7 cclxxv
7 cclxxv

lv cccxviii
o cccxv
o cccxii
jo lxxxv

lv cccxl
o cccxvii
o cccxvii

onis est: uos autem fecistis illa
spelunca latronum. **E**t erat
cotidie docens in templo. Prin
cipes autem sacerdotum & scribe &
principes plebis querebant illu
pderet: & non inueniebant quod face
rent illi. Omnis enim populus sus
pensus erat: audiens illum. **xx**

Et factum est in una die
doxente illo populum in templo.
& congregante: conuenerunt prin
cipes sacerdotum et scribe cum
senioribus: & aiunt dicentes ad
illum. Dic nobis in qua potes
tate hec facis: et quis est qui de
dit tibi hanc potestatem? Respon
dens autem dixit ad illos. **I**n
terrogabo uos & ego unum uer
bum: respondete mihi. Baptis
mum iohannis de celo erat: an
ex hominibus? At illi cogitabat
inter se dicentes: quia si dixerit
mus de celo: dicit. Quare ergo
non credidistis illi? Si autem dixe
rimus ex hominibus: plebs uni
uersa lapidabit nos. Certi sunt
enim: iohannem prophetam esse.
Et responderunt se nescire unde
esset. & ille ait illis. Neque ego
dico uobis: in qua potestate hec
facio. Cepit autem dicere ad ple

lv cccxli
o cccxviii
o cccxviii

lv cccxli
o cccxx
o cccxviii
jo lxxxviii

bem parabolam hanc.

Homo plantauit uineam: & lo
cauit eam colonis: & ipse pere
gre fuit multis temporibus. Et in tem
pore misit ad cultores seruum: ut de
fructu uinee darent illi. Qui cesum
dimiserunt eum in anem. Et addidit
alium seruum mitti. Illi autem
hunc quoque cedentes & afficientes
contumelia: dimiserunt in anem. Et
addidit tertium mitti. Qui & il
lum uulnerantes ceciderunt. Dixit
autem dominus uinee. Quid faciam?
Mittam filium meum dilectum. Exi
sit autem cum hunc uiderint: uerebun
tur. Quae cum uidissent coloni:
cogitauerunt inter se dicentes.
Hic est heres: occidamus illum: ut no
stra fiat hereditas. Et electum illum
extra uineam: occiderunt. Quid
ergo faciet illis dominus uinee? Ven
iet & perdet colonos istos: et dabit
uineam aliis. Quo audito: dixe
runt illi. Absit. Ille autem aspiciens
eos ait. Quid est ergo hoc quod scriptum
est. Lapidem quem reprobauerunt edifi
cantes: hic factus est in caput angu
li. Omnis qui occiderit super
lapidem illum: conuallabit. Super
quem autem occiderit: conuallabit
illum. **E**t querebant prin

capel sacerdotu & scribe mitte
in illu manus. illa hora: & timy
erunt ipm. Cognouerunt eni:
qd' ad ipsos dixerit similitudi
nem istam.

lv cclii
vi cccvii
v cccv

Et obseruantes miserunt
insidiatores qui se iustos simu
larent. ut caperent eum in sermo
ne. ut traderent eum principatuy
& potestati presidis. Et interro
gauerunt illum dicentes. Ma
gister. scimus qd' recte dicis et
doce. et non accipis persona
s. in ueritate uiam dei doces.
Licet nobis dare tributum cesari
an non. Considerans autem
dolum illoꝝ. dixit ad eos. Quid
me temptatis. Ostendite in de
narum. Cui habet imaginem
& inscriptionem. Respondentes
dixerunt. Cesaris. & ait illis.
Reddite ergo que sunt cesaris
cesari. & que sunt di deo. Et n̄
poterant uerbu eius reprehen
dere coram plebe. & mirati in
responsio eius. tacuerunt.

Accesserunt autem saduceoꝝ. q̄
negant esse resurrectionem.
& interrogauerunt eum dicentes.
Magister. moyses scripsit nobis.
si frater alicui mortuus fuerit

lv cclii
vi cccvii
v cccviii

habens uxorem. et hic sine filius
fuerit. ut accipiat frater eius uxo
rem. & suscitetur semen frat suo.
Septem ergo fratres fuerunt apud nos.
& primus accepit uxorem. & mortu
us est sine liberis. Et sequens ac
cepit eam. et mortuus est sine
filio. & tertius accepit illa. Si
militer & omnes septem. & non re
liquerunt semen. et mortui sunt.
Nouissime omnium defuncta est
& mulier. In resurrectione ergo
cuius eorum erit uxor. Siquide sep
tem habuerunt eam uxorem. Et
ait illis ihc. filij huius seculi nubunt
& traduntur ad nuptias. illi uero
qui digni habebunt seculo illo &
resurrectione ex mortuis. neque
nubunt. neque ducunt uxores.
neque enim ultra mei poterunt.
Et quales enim angelis sunt. & filij
sunt dei. cum sint. filij resurrec
tionis. Quia uero resurgant mor
tui. & moyses ostendit secus ru
bum. sicut dicit. dominum dominum abra
ham. & dominum ysaac. & dominum iacob.
Deus autem non est mortuorum. sed
uiuorum. Omnes enim uiuunt ei.
Respondentes quidam scribarum.
dixerunt. Magister. bene dixis
ti. **I**tem templum non audebat eis

lv
ccxlv
ccxv
ccxxviii

quisquā interrogare. **D**ixit
autem ad illos. Quomodo dicunt
xp̄m filium dauid esse. Et ipse
dauid quid dicit in libro psalmi.
dixit dñs dño meo sede ad dextris
meis donec ponam inimicos tuos
sub pedibus pedum tuarum. Dauid
g̃ dñm illū uocat. & quom̃ filius

lv
ccxvii
ccxviii
ccxxv

Audiente autē **S**euis.
omni ip̄lo dixit discipulis
suis. Attendite a scribis qui uo-
lunt ambulare in stolis. & amat
salutationes in foro. et primas
cathedras in synagogis. et p̄mos
discubitus in conuiuiis. **Q**ui

lv
ccxvii
ccxviii
ccxxv

deuorant domos uiduarū. si-
mulantes longam orationem.
hij accipient dampnationē ma-
iorem. **R**aspiciens autē uidit
eos qui mittebant munera sua
in garophylaciū diuites. **V**idit
autem & quandā uiduam pau-
perculam mittentē gra minū-
ta duo. & dixit. Vere dico uobis.
quia uidua hec paup̄ plus quā
omnes misit. Nam om̄s hij ex
habundanti s̄. miserunt in mu-
nera dñi. **H**ec autē ex eo qđ deē
illi omnē uictum suū quem
habuit misit. **E**t quibōdā
dicentib; de templo qđ lapidib;

lv
ccxviii
ccxvii
ccxxvlv
ccxviii
ccxvii
ccxxv

bonis et donis ornatiū esset. dixit.
Hec que uidetis. uenient dies in
quib; non relinquet lapis sup̄ lapi-
dem. qui n̄ destruatur. **I**nterro-
gauerunt autē illum dicentes.
Preceptor quando hec erūt. & quod
signū cum fieri incipient. **R**espondit.
uidete ne seducamini. Quia enī
uenient in nomine meo dicentes.
quia ego sū. & tempus appropinqua-
bit. Nolite ergo ire post illos.

Cum autē audieritis prelia et
seditiones. nolite terri. Oportet
p̄imum hec fieri. s; n̄ dum sta-
tū finis. **T**unc dicebat illis. Sur-
get gens contra gentē. & regnum
aduersus regnū. & terre motus
magni erunt. plouea. et pestilentie
& fames. terræq; de celo. & sig-
na magna erunt. **S**ed ante
hec omnia inicient uobis manus
suar & p̄sequentur. tradentes in sy-
nagogas & custodias. trahentes ad
reges et presides p̄pter nom̄ meū.
Continget autē uobis in testimo-
nium. **N**on tene ergo in cordib; ur̄is.
n̄ p̄meditari que admodum re-
spondeatis. **I**go enim dabo uobis
os & sapientiam. cui n̄ poterunt
resistere & contradicere omnes ad-
uersarij ur̄i. **T**rademini autem

lv
ccxviii
ccxvii
ccxxvlv
ccxviii
ccxvii
ccxxv

a parentib; & fratrib; et cognatis.
& amicis: et morte afficient ex
uobis. **E**t eritis oclio omnib;: p̄t
nomen meū. **E**t capillus de capi
te ur̄o non p̄bit. **I**n patientia
ur̄a: possidebitis animas ur̄as.

Qum autē uideritis ab exer
citu circumdari iherusalē: tūc
scitote quia app̄pinquabit de
solatio eius. **T**unc qui in iudea
sunt fugiant in montes. & qui
in medio eius discedant: et q̄
in regionib;: n̄ utrent in eam:
quia dies ultionis h̄y s̄t. ut im
pleantur omnia que scripta s̄t.

Ue autē pregnantib;: & nutri
entibus in illis diebus. **E**rit
enim pressura magna sup̄ terrā:
et ira populo huic. **E**t cadet
more gladij: & captiui ducent̄
in omnes gentes. **E**t iherlm̄ cal
cabitur a gentib;: donec imple
antur tempora nationū.

Et erunt signa in sole
et luna et stellis: & in tr̄is
pressura gentiū. preconfusione
sonitus maris & fluctuū: ares
centib; hominib;: p̄ timore et
expectatione que sup̄uenient
uniuerso c̄bi. **N**am uirtutes
cel̄e mouebunt. **E**t tunc

uidebunt filiū hominis uenien
tem innubib;: cum potestate mag
na et maiestate. **H**is autem fieri
incipientib;: respicite & leuate
capita ur̄a: quā app̄pinquat re
demptio ur̄a. **E**t dixit illis sim
litudine. **V**idete ficulneā: et
omnes arbores. **C**um p̄ducunt
iam ex se fructum: scitis quā p̄p̄
est estas. **I**ta et uos cum uideritis
hec fieri: scitote quā p̄p̄ est reg
num d̄i. **A**men dico uobis: quia
n̄ preteribit generatio hec: do
nec omnia fiant. **C**elūm & ter
ra transibunt: uerba autem
mea non transibunt.

Atendite autē uobis ne gra
uentur c̄da ur̄a in crapu
la & ebrietate. et curis hui' uite:
et sup̄ueniat in uos repentina
dies illa. **T**anquā laqueus enī
sup̄ueniet in omnes: qui sedet
sup̄ faciem omnis terre. **V**igi
late itaq; omni tempore oran
tes. ut digni habeamini fugē
ista omnia que uentura sunt:
& stare ante filium hominis.
Erat autē dieb; docens in templo:
noctib; uero exiens morabatur
in monte qui uocat̄ oliueti. **E**t
omnis populus manebat ad

uide mane ut
nue accole
tibat

lv celu
sol.

lv celu
sol.
lv celu

lv celu
sol.
lv celu

lv celu
sol.

lv celu
sol.

lv celu
sol.
lv celu

lv celu
sol.
lv celu

lv celu
sol.

lv ecle^{xxii}
o eclarⁱⁱⁱⁱ
o elvi
jo xx

lv ecleⁱ
o ecle^{xxv}
o ecle^{xxviii}
jo lxxvii

lv ecle^{viii}
o ecle^{xviii}
o ecle^{xxviii}
jo

lv ecleⁱⁱ
o ecle^{xxviii}
o ecle^{lx}
jo

cum in templo audire eum. **A**ppropinquabat autē dies festus azimorū qui dicitur pascha. Et querebant principes sacerdotū & scribe quomodo eum interficerent. timebant uero plebem. **I**stiauit autē sathanas in iudā qui cognominabatur scarioth unū de duodecim. **E**t abiit & locutus ē cum p̄ncipib; sacerdotū & magistratib; quem admodū illum traderet eis. Et gausi sunt & pacti sūt pecuniā illi dare. & sponndit. Et querebat oportunitatē ut traderet eū sine turbis. Venit autē dies azimorū in qua necesse erat occidi pascha. Et misit petrū & iohannē dicens. Euntes parate nobis pascha ut manducemus. At illi dixerūt. Vbi uis parem? Et dixit ad eos. Ecce introeuntib; uobis incuitatem. occurret uobis homo amphorā aque portans. Sequimini eū in domū inquam intrat & dixeris patri familias domus. Dicit t̄ magister. Vbi est diuersariū ubi pascha cū discipulis meis manducet. Et ipse uobis ostendet cenaculū

lv ecle^{xxviii}
o sot

lv ecle^{vii}
o ecle^{xxv}
o ecle^{xxvi}
jo

lv ecleⁱ
o ecle^{xxviii}
o ecle^{xxv}
jo lev. .lv. .
lxxvii

lv ecleⁱⁱ
o ecle^{xxv}
o ecle^{xxvi}
jo

lv ecle^{viii}
o ecle^{xxv}
o ecle^{xxvi}
jo

lv ecle^{viii}
o ecle^{xxv}
o ecle^{xxviii}
jo

lv ecle^{xxviii}
o ecle^{xxv}
o ecle^{xxviii}
jo

lv ecle^{xxv}
o ecle^{xxviii}
o ecle^{xxviii}
jo

magnū stratum & ibi parate. **S**unt autē inuenerē sicut dixit illis & parauerūt pascha. & cum facta esset hora discubunt. et duodecim apli cum eo. **E**t ait illis. Desiderio desiderati hoc pascha manducare uobiscum. ante quā patiar. **D**ico enim uobis. quia ex hoc nō manducabo illud. donec impleat in regno di. **E**t accepto calice. grās egit & dixit. Accipite & dicitur inter uos. **D**ico enim uobis. qd̄ n̄ bibam de generatione istius donec regnum di ueniat. **E**t accepto pane. grās egit & fregit et dedit eis dicens. **H**oc est corpus meum qd̄ pro uobis datur. hoc facite in meam cōmemorationē. **S**imilit̄ & calicem. postquā cenauit dicens. **H**ic est calix noui testamenti in sanguine meo. qd̄ pro uobis fundetur. **U**eruntam̄ ecce manus tradentis me. mecum est in mensa. **E**t quidē filius hominis scdm̄ qd̄ diffinitū est uadit. ueruntam̄ ue uili hominis p̄ quē tradetur. **E**t ipsi cepunt querere intra se. quis esset; ex eis qd̄ hoc facturū esset. **F**acta ē autē & contentio inter eos. quis eorū uideretur esse maior. **D**ixit autē

eis. Reges gentium dominantur
 & qui potestatem habent super eos
 benefici uocantur. Vos autem
 non sic. Sed qui maior est in uo-
 bil. fiat sicut minor. **E**t qui p-
 cessor est sicut ministrat. **N**am
 quis maior est qui recumbit.
 an qui ministrat. **H**onne qui
 recumbit. **E**go autem in medio
 uirum sum. sicut qui ministrat.
 Vos autem estis. qui permansistis
 mecum in temptationibus meis.
Et ego dispono uobis sicut dis-
 posuit michi pater meus regnum
 ut edatis & bibatis super mensam
 meam in regno meo et sedeat
 super thronos iudicantes duode-
 cum tribus. **Q**uod autem sy-
 moni dicit. **S**ymon ecce satha-
 nas expetuit uos. ut cribrares
 sicut triticum. **E**go autem ro-
 gaui pro te. ut non deficiat fides
 tua. **Q**uod tu aliquando conuersus
 confirma fratres tuos. **Q**ui dixit
 ei. Domine tecum paratum sum
 & in carcerem & in mortem ire.
Et ille dixit. **D**ico tibi petre. non
 cantabit hodie gallus. donec
 ter abneges nomen meum. **E**t dixit
 eis. Quando misit uos sine sac-
 culo & pera et calciamentis. numquam

aliquid defuit uobis. **A**t illi dixe-
 runt. **N**ichil. **D**ixit ergo eis. **S**ed
 nunc qui habet sacculum tollat.
 similiter & peram. **E**t qui non habet
 uendat tunicam & emat gladium.
Dico enim uobis. quoniam adhuc
 hoc quod scriptum est oportet imple-
 ri in me. & cum iniquis deputa-
 tus es. **E**t enim ea que facta sunt de me.
 finem habent. **A**t illi dixerunt.
Domine ecce gladius duo hic. **A**t
 ille dixit eis. **S**atis est. **E**t
 egressus. ibat secundum consuetudi-
 nem in montem oliuarum. **S**ecuti
 sunt autem illum & discipuli.
Et cum puenisset ad locum. dixit
 illis. **O**rate ne intretis in tempta-
 tionem. **E**t ipse auulsus est
 ab eis quantum iactus est lapidis.
 & positus genibus orabat dicens.
Pater si uis transfer calicem istum
 a me. **V**eruntamen non mea uo-
 luntas. sed tua fiat. **A**pparu-
 it autem illi angelus de celo con-
 fortans eum. **Q**uod factus in ago-
 nia. pluries orabat. **E**t factus
 est sudor eius sicut gutte sang-
 nis. decurrentis in terra. **E**t
 cum surrexisset a oratione. ue-
 nit ad discipulos suos & inuenit
 eos dormientes pro tristitia. **E**t

lv cclxxi
v. sol

lv cclxxvii
v. sol

lv cclxxviii
v. sol

lv cclxxviii
v. sol
lv cclxxviii
v. sol
lv cclxxviii
v. sol

lv cclxxviii
v. sol

lv cclxxviii
v. sol

lv cclxxviii
v. sol

lv cclxxviii
v. sol

lv cclxxviii
v. sol

lv cclxxviii
v. sol

lv cclxxviii
v. sol

lv cclxxviii
v. sol

lv cclxxviii
v. sol

lv cclxxviii
v. sol

te & homicidium missus in carcerem.

Iterum autem pilatus locutus est ad illos uolens dimittere ihm. At illi succlamabant dicentes. Crucifige. crucifige eum. **I**lle autem tercio dixit ad illos. Quod enim mali fecit. Nullam causam mortis inuenio in eo. Scripsum ergo illum & dimittam. **A**t illi instabant magnis uocibus postulantes ut crucifigeret. Et inualescebant uoces eorum. **E**t pilatus ad iudicauit fieri petitionem eorum. **D**imisit autem illis eum qui propter homicidium & seditionem missus fuerat in carcerem quem petebant. **I**hm uero tradidit uoluntati eorum.

Et cum ducerent eum. apprehenderunt symonem quendam cyrenensem uenientem de uilla et imposuerunt illi crucem portare post ihm. **S**equebatur autem illum multa turba populi & mulierum. que plangebant et lamentabantur eum. **C**onuersus autem ad illas ihesus dixit. Filie iherusalem nolite flere super me sed super uos ^{ipsas} flete & super filios uestros. Quonia[m] ecce dies ueniunt in quibus dicent. Beate steriles & uentres qui non genuerunt. et ubera que non lactauerunt.

Tunc incipient dicere montibus cadite super nos. & collibus optete nos. Quia si in uiridi ligno hec faciunt. marido quid fiet. **D**ucebantur autem & alii duo nequam cum eo. ut interficerentur. **E**t postquam uenerunt in locum qui dicitur caluarie. ibi crucifixerunt eum. **E**t latrones. unum a dextris. & alium a sinistris. **I**hesus autem dicebat pater. dimitte illis. non enim sciunt quid faciunt. **D**iuidentes uero uestimenta eius. miserunt sortibus. **E**t stabat populus expectans. **E**t deridebant eum principes iudeorum dicentes. **A**lios saluos fecit. se ipsum saluum faciat si hic est christus dei electus. **I**lludiebant autem et inimici accedentes & acetum offerentes illi dicentes. **S**i tu es rex iudeorum. saluum te fac. **E**rat autem & suspensio scripta super illum litteris grecis et latinis. & ebraicis. **H**ic rex iudeorum. **V**nus autem de his qui pendebant latronibus. blasphemabat eum dicens. **S**i tu es christus. saluum fac te ipsum et nos. **R**espondens autem alter. increpabat eum dicens. **N**eque tutum est deum. quod in eade[m] damnatione es. **E**t nos quidem iuste nam digna factis

lv ccc. vii
1.
ccc. xvi
9
10 cccc. viii

lv ccc. xii
1.
viii
10 cccc. xvii

lv ccc. xxi
1.
ccc. xxi
9
10 cccc. xxvi

lv ccc. xxxi
1.
ccc. xxxviii
9
10 cccc. lxxvi

lv ccc. lxxv
1.
ccc. xxxiii
9
10 cccc. lxxvii

lv ccc. lxxvi
1.
Sol

lv ccc. xvii
1.
ccc. xxvi
9
10 cccc. lxxvii

lv ccc. xxviii
1.
ccc. xxxvii
9
10 cccc. lxxviii

lv ccc. xxxviii
1.
ccc. xxxviii
9
10 cccc. lxxviii

lv ccc. lxxv
1.
Sol

lv ccc. lxxvi
1.
ccc. lxxvi
9
10 cccc. lxxvi

lv ccc. lxxvii
1.
ccc. lxxvii
9
10 cccc. lxxvii

lv ccc. lxxviii
1.
ccc. lxxviii
9
10 cccc. lxxviii

lv ccc. lxxviii
1.
ccc. lxxviii
9
10 cccc. lxxviii

lv ccc. lxxviii
1.
ccc. lxxviii
9
10 cccc. lxxviii

lv ccc. lxxviii
1.
Sol

recipimus. hic uero nichil mali ges-
 sit. Et dicebat ad ihm. Domine
 memento mei dñi ueneris i reg-
 num tuu. & dixit illi ihc. Amen
 dico t. hodie mecum eris in pa-
 radiso. **E**rat autē fere ho-
 ra sexta. et tenebre facte sunt in
 uniuersa terra usq; in hora no-
 nam. **E**t obscuratus est sol. &
 uelum templi scissum ē mediū.
Et clamans uoce magna ihc
 ait. Pater in manus tuas com-
 mendo spm meum. Et hec dices
 exspirauit. **V**idens autem
 centurio qd factum fuerat. glo-
 rificabat dicens. Vere hic homo
 iustus erat. **E**t omnis tur-
 ba eorū qui simul aderant ad spec-
 taculum istud & uidebant que
 fiebant. percipientes pectora sua
 reuertebant. **S**tabant autē
 noti eius alonge. & mulieres
 que secute erant eum a galilea
 hec uidentes. **E**t ecce uir
 nomine ioseph qui erat decurio
 uir bonus & iustus. hic nō con-
 senserat consilio et actib; eorū
 ab arimathia ciuitate iudee.
 qui expectabat & ipse regnum
 dñi. **H**ic accessit ad pilatū. et
 petiit corpus ihu. Et depositus

in uoluit sindone. & posuit illud
 in monumento exciso in quo nōdum
 quisquā positus fuerat. **E**t
 dies erat parasceue & sabbatū il-
 ludescebat. subsecute autē mulie-
 res que cum ipso uenerant de ga-
 lilea uiderunt monumentum &
 quem admodū positum erat cor-
 pus eius. **E**t reuertentes pa-
 rauert aromata. et ungenta. et
 sabbato quidē siluerunt scdm
 mandatū. **xxviii.**
Qua autem sabbati ualde
 diluculo uenerūt ad mony-
 mentū. portantes que parauerūt
 aromata. **E**t inuenerūt lapidem
 reuolutū a monumento. & ingres-
 se non inuenerunt corpus dñi
 ihu. **E**t factum est dū mente
 sternerent essent die isto. ecce duo
 uiri steterunt secus illas in ues-
 te fulgenti. **C**um timerēt
 autem & declinarent uultū in
 terram. dixerunt ad illas. Quid
 queritis uiuentē cum mortuis.
Non est hic s; surrexit. Recordamini
 in qualitē locutus est uobis cum
 adhuc in galilea esset dicens. qd
 oportet filiū hominis tradi in
 manus peccatorū. et crucifigi. &
 tertia die resurgere. **txe**

lv cccxxvii
 11
 9 cccxl
 9 cccxv

lv cccxxviii
 11
 9 cccxliii
 9 cccxviii

lv cccxxviiii
 11
 9 cccxliii
 9 cccxviii
 9 cccxviii

lv cccxxv
 11
 9 cccxliii
 9 cccxv

lv cccxxvi
 11
 9 cccxliii
 9 cccxv

lv cccxxvii
 11
 9 cccxliii
 9 cccxv

lv cccxxviii
 11
 9 cccxliii
 9 cccxv

lv cccxxviiii
 11
 9 cccxliii
 9 cccxv

lv cccxxviiii
 11
 9 cccxliii
 9 cccxv

lv cccxxviii
 11
 9 cccxliii
 9 cccxv

lv cccxxv
 11
 9 cccxliii
 9 cccxv

lv cccxxvii
 11
 9 cccxliii
 9 cccxv

lv cccxxviii
 11
 9 cccxliii
 9 cccxv

lv cccxxviiii
 11
 9 cccxliii
 9 cccxv

lv cccxxviiii
 11
 9 cccxliii
 9 cccxv

lv cccxxviiii
 11
 9 cccxliii
 9 cccxv

lv cccxxviiii
 11
 9 cccxliii
 9 cccxv

cordate sunt uerbo eius: & regres-
se a monumento nuntiauerunt
hec omnia illis undecum & cetis

Ly ecclesie viii
Sol

Erat **S**omnibus: **E**rat
autem maria magdalene
et iohanna et maria iacobi. & ce-
tere que cum eis erant: que dice-
bant ad apostolos hec. Et uisa sunt
ante illos sicut deliramentum
uerba ista: et non credebant illis.
Petrus uero surgens cucurrit ad
monumentum: & percumbens uidit
lintheamina sola posita. Et abiit
secum mirans: quod factum fuerat.

Et ecce duo ex illis ibant
ipsa die in castellum quod erat
in spacio stadiorum sexaginta ab
iherusalem: nomine emaus. Et ip-
si loquebantur ad inuicem de his
omnibus que acciderant. Et fac-
tum est dum fabularentur et
secum quererent: & ipse ihesus ap-
propinquans ibat cum illis. Ocu-
li autem eorum tenebantur: ne eum
agnoscerent. **E**t ait ad illos. Quis
sunt hi sermones quos confer-
tis ad inuicem ambulantes et
estis tristes? **E**t respondens un-
ui nomen cleophas: dixit ei.
Tu solus pegrinus es in iherusalem
& non cognouisti que facta sunt

in illa his diebus: Quibus ille dixit.
Que: **E**t dixerunt. De ihesu nazare-
no. qui fuit uir propheta potens in
ope & sermone coram deo & omni
populo: & quomodo eum tradiderunt
summi sacerdotes & principes nostri
in dampnationem mortis: et crucifixe-
runt eum. **N**os autem speramus:
quia ipse esset redempturus israel.
Et nunc super hec omnia: tertia
dies est hodie quod hec facta sunt.
Si et mulieres quedam ex nostris ter-
ruerunt nos: que ante lucem fu-
erunt ad monumentum. **E**t in inue-
to corpore eius uenerunt dicentes
se etiam uisionem angelorum uidisse:
qui dicunt eum uiuere. **E**t abiit
quidam ex nostris ad monumentum: et
ita inuenit sicut mulieres dixe-
runt: ipsum uero non inuenit.
Et ipse dixit ad eos. **O** stulti et
tardi corde ad credendum: in omni-
bus que locuti sunt prophete. **N**one
hec oportuit pati christum: & ita re-
surrexerat in gloriam suam. **E**t incipi-
ens a moysese & omnibus prophetis:
interpretabat illis in omnibus
scripturis que de ipso erant. **E**t
appropinquauerunt castello quod ibant:
et ipse se finxit longius ire. **E**t
coegerunt illum dicentes. **M**ane

nobiscum qm̄ aduersperasset: & melinata est iam dies. Et intrauit cum illis. Et factum est dū recumberet cum illis: accepit panem & benedixit ac fregit. et porrigebat illis. Et aperti sunt oculi eorū: et cognouerunt eum. Et ipse euauit ex oculis eorū. & dixerunt adinuicē. Nonne cor nrm̄ ardens erat innobis. dum loqueretur in uia: & aperiret nobis scripturas. Et surgentes eadem hora reuersi sunt in iherusalem: & inuenerunt cōgregatos undecim et eos qui cū ipsis erant dicentes. quod surrexit dñs uere & apparuit symoni. Et ipsi narrabant que gesta erant in uia: et quomodo cognouerunt eum in fractione panis. **D**ū hec autē locuntur:

Dñs stetit in medio eorū. Et dixit eis. Par uobis. Conturbati uero & conterriti. existimabant se spm̄ uidere. Et dixit eis. Quid turbati estis: & cogitationes ascendunt in corda ur̄a. Videte manus meas & pedes meos: quia ipse ego sum. Palpate et uidete. quia sp̄c carnem et ossa non habet.

lv ccc xli
viii
Jo ccc xlii

ficut me uidetis habere. **E**t cum hoc dixisset: ostendit eis manus & pedes. Adhuc autem illis n̄ credentibus: & mirantibus pre gaudio: dixit. Habetis hic aliquid qd̄ manducetur. Ad u obtulerunt ei partē piscis assis: & fauim̄ mellis. Et cū manducasset coram eis: sumens reliquias dedit eis. & dixit ad eos.

lv ccc xli
Sol

Hec sunt uerba que locutus sum ad uos cū adhuc essem uobiscū: quoniam necesse est impleri omnia que scripta sunt in lege moysi et p̄phetis. & psalmis de me. Tunc aperuit illis sensum: ut intelligerent scripturas. Et dixit eis. Qm̄ sic scriptum est. et sic oportebat. xpm̄ pati et resurgere a mortuis tertia die. et p̄dicari in nomine eius penitentiā & remissionem peccatorum in omnes gentes. incipientes ab iherosolima. Vos autem estis testes horū: et ego mitto p̄missū patris mei in uos. Vos autē sedete in ciuitate: quo ad usq; induamini uirtute ex alto. Eduxit autē eos foras extra ciuitatē in bethaniam: & eleuatis manib; suis

Li
Ber
ſce
ora
rie

lv ccc xli
viii
Jo ccc xlii

benedixit eis. Et factum est dum
benediceret illis: recessit ab eis: et
feriebatur in celum. Et ipsi adorā-
tes regressi sunt in iherosolimam cum
gaudio magno: et erant semper
in templo laudantes et benedicē-
tes deo. *de v. o. d. o. e. c.*

EXPLICIT.

EO G L M.

SCDM. LVCIA.

INCIPIT.

PROLOG. SUP.

IOHAN. **Q.**

Est
iohannes
euangelista
noster disci-
pulus dei.
qui uirgo electus a deo est: quem
de nuptiis uolentem nubere.
uocauit deus: cui uirginitatis
in hoc duplex testimonium in
euangelio datur: quod preceperat a deo
dilectus dicitur: et huic matrem

suam de cruce commendauit dominus.
ut uirginem uirgo seruariet. Den-
que manifestans in euangelio quod erat
ipse incorruptibilis uerbi opus in-
choans. solus uerbum carne fac-
tum: nec lumen comprehensum a
tenebris fuisse testatur. primum
signum ponens quod in nuptiis fecit
dominus: ut ostendens quod erat ipse
legentibus: demonstraret. quod ubi
deus inuitatus deficere nuptiarum
uinum debeat: ut et ueteribus: imu-
tatis. noua omnia que a christo in-
stituantur appareant. Hoc autem
euangelium scripsit in asia. postquam in path-
mos insula apokalypsin scripsit.
ut cui in principio canonis incor-
ruptibile principium in agnesi et
am incorruptibilis finis purgati-
nem in apokalypsi redderetur: di-
cente christo. ego sum. *A. et. c.*
Et hic est iohannes qui sciens
supuenisse diem recessus sui: con-
uocatis discipulis in epheso. multa
signorum experimenta percipiens. christum
descendit in defossam sepulture
sue locum: et facta oratione positus
est ad patres suos: tam extraneus
a dolore mortis: quam a corrup-
tione carnis inuenitur alienus.
Tamen post omnia euangelium scripsit.

et hoc uirgini debebatur. Quae
tamen uel scripturae temporum
dispositio. uel libri ordinatio. id
a nobis per singula non exponitur:
ut scienti desiderio collocato. et
querentibus fructus laboris. id
magisterij doctrina seruetur.

EXPLICIT.

PROLOGUS.

INCIPIT.

EVANGELIUM SECUNDUM

Iohannem.

In principio erat
uerbum: et uerbum erat
apud deum: et deus erat uer-
bum. Hoc erat in prin-
cipio apud deum. Omnia
per ipsum facta sunt: et si-
ne ipso factum est nihil.

Quod factum est in ipso uita
erat: et uita erat lux hominum.
Et lux in tenebris lucet: et tene-
brae eam non comprehenderunt.

Vit homo missus a deo: cui
nomen erat iohannes. Hic uenit
in testimonium. ut testimonium per-
hiberet de lumine: ut omnes

crederent per illum. Non erat ille
lux: sed ut testimonium perhiberet
de lumine. Erat lux uera: que il-
luminat omnem hominem ueni-
entem in hunc mundum. In mundo
erat: et mundus per ipsum factus
est: et mundus eum non cognouit.
In propria uenit: et sui eum non re-
cepit. Quoties autem recepit
eum. dedit eis potestatem filios dei
fieri: his qui credunt in nomi-
ne eius. Qui non ex sanguinibus
neque ex uoluntate carnis. neque
ex uoluntate uiri: sed ex deo nati
sunt. Et uerbum caro factum
est: et habitauit in nobis. Et uidi-
mus gloriam eius gloriam quasi
unigeniti a patre: plenum gratia
et ueritate. Iohannes testi-
monium perhibet de ipso: et clamat
dicens. Hic erat quem dixi: quod
post me uenturus est: quia prius
me erat. **E**t de plenitudi-
ne eius nos omnes accepimus:
et gratiam per gratiam: quia lex per
moysen data est: gratia et ueri-
tas per ipsum christum facta est. **D**e-
um nemo uidit unquam. Uni-
genitus qui est in sinu patris:
ipse enarrauit.

Et hoc est testimonium iohannis

Jo III
111
1
2v xviii

Jo III
1
Sol

Jo V
1
1
2v xviii

Jo VI
1
1
1
1
1v x

Jo VII
1
1
Sol

Jo VIII
1
1
1
1
1v xviii

Jo VIII
1
1
Sol

hanis. quando miserunt iudei
ab iherosolimis sacerdotes & leui-
tas: ut interrogarent eum. Tu quis
es? Et confessus est: & non negauit.
Et confessus est: quia non sum
ego xpc. & interrogauerunt eum.
Quid ergo? Helyas es tu? Et dixit.
Non sum. Ppheta es tu? Et re-
spondit. Non. Dixerunt ergo
ei. Quis es? Et responsu denu-
m huius qui miserunt nos. quid di-
cis de te ipso? At.

Ego uox
clamantis in deserto. dirigite
uiam dñi: sicut dixit ysaias p-
pheta. Et qui missi fuerat.
erant ex pharisais. Et interroga-
uerunt eum: & dixerunt ei.
Quid ergo baptizas si tu non es
xpc. neq; helyas. neq; ppheta?
Respondit eis iohannes dicens.

Ego baptizo in aqua: medi-
um autem uerum stetit quem uos
nescitis. Ipse est qui post me ue-
nurus est: qui ante me factus est:
cuius ego non sum dignus ut sol-
uam eius corrigiam calciamenti.

Hec in bethania facta sunt
trans iordanem: ubi erat iohes

Altera die baptizans.
die uidit iohannes ihm
uenientem ad se: & ait. Ecce agni-

dei: ecce qui tollit peccata mundi.

Hic est de quo dixi. Post me uenit
uir qui ante me factus est: quia
prior me erat. Et ego nesciebam
eum. Sed ut manifestet in israhel:
propterea ueni ego in aqua bap-
tizans. Et testimonium perhibu-
it iohannes dicens: quia uidi spi-
ritum descendente quasi colum-
bam de celo. & mansit super eum:
et ego nesciebam eum: sed qui mi-
sit me baptizare in aqua. ille mihi
dixit. Super quem uideris spiritum
descendentem & manentem super
eum: hic est qui baptizat in spiritu
sancto. Et ego uidi et testimonium
perhibui: quia hic est filius dei.

Altera die iterum stabat
iohannes: & ex discipulis eius
duo. Et respiciens ihm ambu-
lantem: dicit. Ecce agnus dei.
& audierunt eum duo discipuli
loquentem: & secuti sunt ihm.
Conuersus autem ihes & uidens
eos sequentes se: dicit eis. Quid
queritis? Qui dixerunt ei. Ra-
bi. quod dicitur interpretatum
magister. Ubi habitas? Dicit
eis. Venite & uidete. Venerunt
et uiderunt ubi maneret: et ap-
cum manserunt die illo. Hora

Jo. i.
viii.
ii.
lv. vii.

Jo. xi.
y.
Sol.

Jo. xii.
i.
xi.
iii.
x.

Jo. xiii.
y.
Sol.

Jo. xviii.
xi.
iii.
lv. x.

Jo. xv.
i.
xiii.
y.
xiii.

Jo. xvi.
x.
Sol.

autem erat: quasi decima. **E**rat autem andreas frater symonis petri unus ex duobus qui audierant a iohanne: et secuti fuerant eum.

Invenit hic primum fratrem suum symonem: et dicit ei. Inveniimus messiam: quod est interpretatum christum. Et adduxit eum ad ihm.

Intuitus autem eum ihesus: dixit. Tu es symon filius iohanna: tu uocaberis cephass. quod interpretatur petrus.

In crastinum uoluit exire in galileam: et inuenit philippum. Et dicit ei ihesus. Sequere me.

Erat autem philippus abethsaida ciuitate andree et petri. **I**nuenit philippus nathanael: et dicit. Quem scripsit moyses in lege et prophete: inuenimus ihm filium ioseph anazareth. Et dicit ei nathanael.

Anazareth potest aliquid boni esse? Dicit ei philippus. Veni et uide. **U**idit ihesus nathanaelem uenientem ad se: et dicit de eo. Ecce uere israhelita: in quo dolus non est.

Dicit ei nathanael. Unde me nosti? Respondit ihesus: et dixit ei. Prius quam te philippus uocaret. cum esses sub ficu:

uidi te. Respondit ei nathanael: et ait. Rabbi. tu es filius dei: tu es rex israhel. Respondit ihesus: et dixit ei. Quia dixi tibi. uidi te sub ficu credis: maior his uidebis.

Et dicit ei. Amen amen dico uobis: uidebitis celum apertum: et angelos dei ascendentes et descendentes supra filium hominis.

Et die tertio nuptie facte sunt in chana galilee: et erat mater ihesu ibi. Vocatus est autem et ihesus: et discipuli eius ad nuptias.

Et deficiente uino: dicit mater ihesu ad eum. Unum non habent.

Et dicit ei ihesus. Quid michi et tibi est mulier? Non dum uenit hora mea. Dicit mater eius ministris. Quodcumque dixerit uobis facite.

Erant autem ibi lapidee ydrie sex posite secundum purificationem iudeorum: capientes singule metretas binas uel ternas. Dicit eis ihesus. Implete hydrias aqua. Et impleuerunt eas usque ad summum. Et dicit eis ihesus. Haurite nunc: et ferte archytelino.

Et tulerunt. **U**t autem gustauit archytelinus aqua uinum factum: et non sciebat unde esset: ministri autem

.11.

sciēbant qui hauserant aquam: uocat sponsium archytelinus et dicit ei. Omnis homo p̄mum bonum unū pontē: & cum inebriati fuerint: tunc id q̄d deteri est. Tu autem seruasti unū bonum usq; adhuc. Hoc fecit initium signū: ih̄c in chana galilee: et manifestauit gl̄am suam: et crediderunt in eū discipuli eius.

Post hec autem descendit capharnaum: & ipse & discipuli eius: & mater ei' et fratres eius: et ibi manserunt n̄ multis dieb; . **E**t p̄pe erat pascha iudeor;: et ascendit iherosolimā ih̄c. **E**t inuenit in templo uendentes boues & oues & colūbas: et nummularios sedentes. Et cum fecisset quasi flagellū de funiculis: omnes eiecit de templo. Oues quoq; & boues: et nummularioꝝ effudit es: et mensas subuertit. Et his q̄ columbas uendebant: dixit. Auferte ista hinc: & nolite facere domū patris mei domum negotiationis. **R**ecordati uero sunt discipuli eius: quia scriptum est. Zelus domus tue comedit me. **R**esponderūt

ergo uidet: & dixerunt ei. Ad signum ostendis nobis: quia hec facis? Respondit ih̄c: et dixit eis. **S**oluite templum hoc: & in trib; diebus excitabo illud. Dixerūt ergo ei. Quadraginta et sex annis edificatum ē templum hoc: et tu in trib; diebus excitabis illud? Ille autem dicebat de templo corporis sui. **C**um ergo surrexisset a mortuis: recordati sunt discipuli eius: quia hec dicebat: & crediderunt scripturę & sermōni quem dixit ih̄c. **C**um autē esset iherosolimis in pascha in die festo: multi crederūt in nomine eius: uidentes signa ei' que faciebat. Ipse autem ih̄c non crederat semetip̄m eis: eo quod ip̄e nosset omnes: & quia opus ei n̄ erat ut quis testimoniu perhiberet de homine. Ipse enim sciebat quid esset in homine.

iiij. **F**rat homo ex pharisęis nichodem nōie: princeps iudeor;. Hic uenit ad ih̄m nocte: & dixit ei. Rabbi. scim q̄a a deo uenisti magister. Nemo enī potest hec signa face que tu facis: nisi fuit d̄s cū eo. Respondit ih̄c: & dixit ei. Am̄ am̄ dico t̄: nisi q̄s natus fuerit de nouo: n̄ potest uide regnū di. Dixit ad eū nichodem. Quom̄ potest homo nasci cū sit senex? Nūquid potest in uentre matris sue iterato introire & nasci? Respondit

Jo. xviii
vii
viii

Jo. xx.
i.
oc. lxxviii
clvi
oc. lxx

Jo. xxv.
i.
oc. lxxi
oc. lxxviii

Jo. xxv.
i.
sol

Jo. xxviii
clxi
lxxvii

Jo. xxviii
x
sol

Ihesus. An am dico t: nisi qs renat fuerit
 ex aqua & spu sco. n̄ potest intrare in
 regnū dei. Qd natū est ex carne: caro
 est. Et qd natū est ex spū: sp̄s est. Non
 invenit qā dicit: oportet uos nasci de
 nuo. Sp̄s ubi uult spūat: & uocē eius
 audis. s; n̄ scis unde ueniat aut q̄ uadat.
 Sic est om̄s: q̄ natū ē ex spū. Respon
 dit nichodem: & dixit ei. Quom̄ pos
 sunt hec fieri? Respondit ih̄s: & dixit
 ei. Tu es magister in isrl̄ & hec ignoras?
 An am dico t: qā qd scim̄ loquunt̄
 & qd uident̄ hoc testam̄. & testimonij
 um n̄m n̄ accipit̄. Si t̄rena dixi uob̄
 & n̄ creditis. quom̄ si dixero uob̄ celestia
 credetis? Et nemo ascendit in celū nisi
 qd descendit de celo: fili hōis q̄ est i celo. Et
 sic moyses exaltaui serpente i deserto. ita
 exaltari oportet filiu hōis: ut oīs q̄ cōdit sp̄m n̄

Sic enim d̄s dilexit
 mundū ut filium suum
 unigenitū daret: ut omnis
 qui credit in ipsum n̄ pereat.
 s; habeat uitam eternā. peccat. s; habet uitā eternā.
 Non enim misit d̄s filium
 suū in mundū ut iudicet
 mundū: s; ut saluetur mun
 dus p̄ ipsum. Qui credit in eū:
 non iudicatur. Qui autē nō
 credit. iam iudicatus est: qā
 non credit in nomine unige
 niti filij dei. Hoc est autē iu
 dicium. quia lux uenit in mū
 dum. & dilexerunt homines
 magis tenebras quam lucem.
 Erant enim eorū mala opera.

jo xxv
 .iii
 .vii
 .lv
 .xxviii
 .x.
 .sol

Om̄s enim qui male agit odit
 lucem: et n̄ uenit ad lucem ut n̄
 arguantur opa eius. Qui autem
 facit ueritatem uenit ad lucē:
 ut manifestent̄ eius opa. qā in
 deo sunt facta.

Post hec autem uenit ih̄s & dis
 cipuli eius in iudeam t̄ram:
 & illic demorabat̄ cum eis. bap
 tizabat. **E**rat autem & ioha
 nes baptizans in ennon iuxta
 salym. quia aque multe erant
 illic: et ueniebant & bap tiza
 bantur. Hōdū enim missus
 fuerat in carcerem iohannes.

Facta est autem questio ex dis
 cipulis iohannis cū iudeis de
 purificatione: et uenerūt ad
 iohannē & dixerunt ei. Rabbi
 qui erat tecū transiordanen
 cui tu testimoniū phibuiti.
 ecce hic baptizat: & om̄s ueni
 unt ad eum. Respondit ioha
 nes & dixit. Non potest ^{homo} accipe
 quequā: nisi fuerit ei datum
 de celo. **I**psi uos in testimo
 nium phibetis qd̄ dixerim. ego
 non sum xp̄s: s; qā missus suus
 ante illū. **Q**ui habet spon
 sam: sponsus est. Amicus autē
 sponsi qui stat & audit eum:

jo xxviii
 .i.
 .xiii
 .lv
 .xxviii
 .i.
 .sol

gaudio gaudet ppter uocē spōsi.
 Hoc ergo gaudiū meum imple-
 tum est. Illud oportet crescere.
 me autē minui. Qui de sursum
 uenit: sup omnes est. Qui est de
 terra: de terra ē. & de terra loquitur.
 Qui de celo uenit sup omēs est:
 & qd uidit & audiuit hoc testa-
 tur: & testimoniu eius nemo ac-
 cepit. Qui ^{autē} accepit eius testimo-
 nium: signauit quia d's uerax
 est. Quē enim misit deus: uer-
 ba d'i loquitur. **N**on enim
 ad mensurā dat deus spm. Pat̄
 diligit filium: & omnia dedit
 in manu eius. **Q**ui credit ī
 filium: habet uitam eternam.
 Qui autē incredulus est filio.
 n̄ uidebit uitam: s; ira d'i ma-
 net sup eum. **E**t ergo cogno-
 uit ihe quia audier̄ pharisei
 quia ihe plures discipulos fac̄
 et baptizat quā iohannes. qm̄
 quam ihe non baptizaret sed
 discipuli ei: reliquit iudeam.
 & abiit iterū in galileam. Opor-
 tebat autē eum transire per sa-
 mariam. **S**amaritanos.
Ihe in ciuitatē samarie que
 dicitur sychar: iuxta peditum
 qd dedit iacob ioseph filio suo.

erat autē ibi fons iacob. Ihe ergo
 fatigatus erit inere: sedebat sic
 sup fontem. Hora autē erat quasi
 sexta. Venit mulier de samaria:
 haurire aquā. Dicit ei ihe. Da m̄
 bibere. Discipuli enim ei abierat
 in ciuitatē: ut cibos emerent. Di-
 cit ḡ ei mulier illa samaritana.
 Quomodo tu iudeus cū sis. bibe
 a me potes: que sum mulier sa-
 maritana. Non enim conuertunt
 iudei samaritanis. Respondit
 ihe: & dixit ei. Si scires donum
 dei. et quis est qui dicit tibi da m̄
 bibere: tu forsitan percusses ab eo.
 et dedisset t̄ aquam uiuā. Dicit
 ei mulier. Neq; in quo haurias habes: i pu-
 teus altus est. Unde ergo habes
 uiuam. Huiusmodi tu maior es
 patre nr̄o iacob qui dedit nobis
 puteum: et ipse ex eo bibit & filij
 eius: et pecora eius. Respondit
 ihe: et dixit ei. Omnis qui bibit
 ex aqua hac: siccet it̄m. Qui au-
 tem biberit ex aqua quam ego da-
 bo ei. non siccet in eternū: s; aq̄
 quā dabo ei fiet in eo fons aque
 salientis in uitā eternā. Dicit ad
 eum mulier. Domine da m̄ hac
 aquam: ut n̄ siciam neq; ueniā
 huc haurire. Dicit ei ihe. Sade

10 xxx
 11
 12 xviii
 13 cxxviii

14 xxxi
 15 x
 16 sol

17 m

18 lxxvii
 19 vii
 20 cxxvii

uoca uirum tuum: et ueni huc.
 Respondit mulier: & dixit. Non
 habeo uirum. Dicit ei ihc. Bene
 dixisti: quia non habeo uirum. Quoniam
 enim uiros habuisti: & nunc
 quem habes non est tuus uir. Hoc
 uere dixisti. Dicit ei mulier. Do-
 mine uideo quia propheta es tu.
 Patres nostri in monte hoc adora-
 uerunt: & uos dicitis quia ihe-
 rosolymis est locus ubi adorare
 oportet. Dicit ei ihc. Mulier cre-
 demus quia ueniet hora quando
 neque in monte hoc neque in ihero-
 solymis adorabitis patrem. Vos
 adoratis quod nescitis: nos ado-
 ramus quod scimus: quia salus
 ex iudeis est. Sed uenit hora et
 nunc est: quando ueri adora-
 tores adorabunt patrem in spiritu
 et ueritate. Nam et pater ta-
 les querit: qui adorent eum.
 Spiritus est deus: et eos qui adorant
 eum in spiritu & ueritate oportet
 adorare. Dicit ad eum mulier.
 Scio quia messias uenit: qui
 dicitur christus. Cum ergo uenit:
 ille nobis annuntiabit omnia.
 Dicit ei ihc. Ego sum: qui loquor
 tecum. Et continuo ueniunt
 discipuli eius: & mirabantur

quia cum muliere loquebatur.
 Nemo tamen dixit quid queris:
 aut quid loqueris cum ea. Reli-
 quit ergo hydriam suam mulier: &
 abiit in ciuitatem: & dicit illis ho-
 minibus. Venite & uideate homi-
 nem: qui dixit in omnia que
 cumque feci. Nunquid ipse est
 christus? Exierunt de ciuitate: et
 ueniebant ad eum. Interea ro-
 gabant eum discipuli dicentes.
 Rabbi manduca. Ille autem dixit
 eis. Ego cibum habeo mandu-
 care: quem uos nescitis. Dice-
 bant ergo discipuli adinuicem.
 Nunquid aliquis attulit ei
 manducare? Dicit eis ihc. Me-
 us cibus est ut faciam uolunta-
 tem eius qui misit me: ut perficiam
 opus eius. Nonne uos dicitis
 quod adhuc ^{quatuor} tres menses
 sunt: et messis uenit? Ecce di-
 co uobis. Leuate oculos uros:
 & uideate has regiones: quia albe
 sunt ad messem. Et qui metit
 mercedem accipit: & congregat
 fructum in uitam eternam: ut et
 qui seminat simul gaudeat: &
 qui metit. In hoc enim est uer-
 bum uerum: quia alius est qui
 seminat: & alius qui metit.

Ego misi uos metere: quod non laborastis. Alij laborauerunt: uos in labores eorum introistis. Excitauit autem illa multi crederunt in eum samaritanorum: propter uerbum mulieris testimonium prohibentis: quia dixit in omnia quecumque feci. Cum uenissent ergo ad illu[m] samaritanu[m]: rogaerunt eum ut ibi maneret. Et mansit ibi duos dies. Et multo plures crediderunt propter sermonem eius: et mulierum dicebat: quia iam non propter tuam loquelam credimus. Ipsi enim audiimus et scimus: quia hic est uere saluator mundi.

Post duos autem dies exiit inde: et abiit in galileam.

Ipsa enim ihesus testimonium prohibuit: quia propheta in sua patria honorem non habet.

Cum ergo uenisset in galileam: excepunt eum galilei cum omnia uidissent que fecerat in iherosolymis in die festo: et ipsi uenerant in diem festu[m]. Et uenit iterum in galileam: ubi fecit aqua[m] uinum.

Et erat quidam regulus: cuius filius infirmabatur capharnaum.

Hic cum audisset quia ihesus adueniret a iudea in galileam: abiit ad eum et rogabat eum ut descenderet et sanaret filium eius. Incipiebat enim mori. Dixit ergo ihesus ad eum. Huiusmodi signa et prodigia uideritis: non creditis. Dicit ad eum regulus. Domine descende postquam moriatur filius meus. Dicit ei ihesus. Vade filius tuus uiuit. Credit homo sermone[m] que[m] dixit ei ihesus: et ibat. Jam autem eo descendentem: serui occurrerunt ei et nuntiauerunt dicentes. Quia filius eius uiuere. Interrogabat ergo horum ab eis: in qua melius habuerat. Et dixerunt ei: quia hery hora septima reliquit eum febris. Cognouit ergo pater quia illa hora erat in qua dixit ei ihesus. filius tuus uiuit: et credidit ipse et domus eius tota. Hoc iterum secundum signum fecit ihesus: cum uenisset a iudea in galileam.

Post hec erat dies festus iudeorum: et ascendit ihesus iherosolimam. Est autem phatica piscina que cognominatur ebraice et bethsaida: quinq[ue] porticus habens. In his iacebat multitudo magna languentiu[m]: cecoru[m].

Jo xxxiii
vii
xviii

Jo xxxv
i
xlii
li
xvi

Jo xxxvi
x
sol

Jo xxxvii
lii
lxv

Jo xxxviii
i
lex
x
xxxvii

claudox. aridox. expectantium
 aque motum. **A**ngls autem dñi
 scdm tempus descendebat in pis-
 cinam. et mouebatur aqua. Et
 qui prior descendisset in pisci-
 nam post motionē aque: sanus
 fiebat a quacumq; tenebatur
 infirmitate. **E**rat autem ibi q̄-
 dam homo: triginta & octo an-
 nos habens in infirmitate sua.
Ame cū uidisset ihs iacentem.
 & cognouisset quia multū iam
 tempus habet: dicit ei. **V**is san-
 fieri? **R**espondit ei languidus.
Domine n̄ habeo hominē: ut
 cum turbata fuerit aqua. mit-
 tat me in piscinā. **D**um uenio
 enim ego: alius ante me descē-
 dit. **D**icit ei ihs. **S**urge tolle
 grabatū tuum. & ambula. **E**t
 statim sanus factus est homo:
 et sustulit grabatū suum et
 ambulabat. **E**rat autē sabba-
 tum in illo die. **D**icebant iu-
 dei illi qui sanus fuerat. **S**ab-
 batum est: nō licet tibi tollē
 grabatū tuum. **R**espon-
 dit eis. **Q**ui me fecit sanū: ille
 michi dixit. **T**olle grabatum
 tuū: & ambula. **I**nterrogauē-
 runt ḡ eum. **Q**uis ē ille homo

qui dixit t̄: tolle grabatū tuum
 & ambula? **I**s autem qui sanus
 fuerat effectus: nesciebat q̄s esset.
Ihs autem declinauit a turba:
 constituta in loco. **P**ostea inue-
 nit eum ihs in templo: & dixit
 illi. **E**cce sanus factus es: iam
 amplius noli peccare: ne detur
 t̄ aliquid contingat. **A**bist ille
 homo & nuntiavit iudeis: q̄a
 ihs esset qui fecit eum sanū.
Propterea p̄sequēbant̄ iudei ihs:
 quia hec faciebat in sabbato.
Ihs autem respondit eis. **P**ater
 meus usq; modo opatur: & ego
 operor. **P**ropterea ergo magis
 querebant eū iudei m̄ficere:
 non solum q̄a soluebat sabbm:
 sed & patrē suum dicebat dñm:
 equalē se faciens deo. **R**espon-
 dens itaq; ihs: dixit eis. **A**m̄
 amen dico uobis: n̄ potest fili-
 a se facere quicquā. nisi quod
 uiderit patrē facientem. **Q**ue-
 cumq; enim ille fecit: hec et
 filius similiter facit. **P**at̄ enim
 diligit filium: & omnia demō-
 strat ei que ipse facit. **E**t ma-
 iora his demonstrabit ei opa-
 ut uos miremini. **S**ic enim
 pater suscitāt mortuos: & ui-

Jo. xl.
1.
arviii
cxvi
lxvii

Jo. xli.
x.
sol.

Jo. xlii.
1.
cc. re
clxxvii
lxxviii

uificat: sic & filius quos uult
 uiuificat. Neq; enim ^{pater} iudicat
 quemquā: sed iudicium omne
 dedit filio: ut omnes honoerifi-
 cent filiū sicut honoerificant pa-
 trem. Qui n̄ honoerificat filiū:
 n̄ honoerificat patrem qui misit
Amen amen. **I**llum.
 dico uobis: quia qui uerbu
 meum audit & credit ei q̄ mi-
 sit me: habet uitam eternam.
 Et iudiciū non uenit: s; tran-
 siet a morte in uitam. **A**m̄ añ
 dico uobis: quia uenit hora &
 n̄ est: quando mortui audiet
 uocem filij di: & qui audierint
 uiuent. Sicut enim pater ha-
 bet uitam in semet ipso: sic de-
 dit & filio uitam habere in se-
 met ipso. Et potestatem dedit
 ei iudiciū facere: quia filius
 hominis est. Nolite mirari
 hoc: quia uenit hora in qua oēs
 qui in monumentis sunt: audi-
 ent uocem eius. Et pcedent
 qui bona fecerunt in resurrec-
 tionem uitę: qui uero mala
 egerunt in resurrectionē iudi-
 cii. Non possum ego ame fa-
 cere quicquā. **S**icut audio
 iudico: & iudicij meum ius-

Salm

Jo. xliii.
x.
sol.

Jo. xliiii.
1.
arviii
cxviii

Jo. xliii.
x.
sol.

tum est: quia n̄ quero uoluntate
 meam: s; uoluntate ei' qui misit
 me. **S**i ego testimoniū perhi-
 beo de me: testimoniū meum n̄
 est uerum. Alius est qui testimo-
 nium phibet de me: & scio quia
 uerū est testimoniū quod phibet
 de me. Vos misistis ad iohannē:
 & testimoniū phibuit ueritatē.
Ego autē non ab homine testi-
 moniū accipio: sed hec dico ut
 uos salui sitis. **H**uc erat lucerna
 ardens & lucens: uos autē uolu-
 istis ad horam ex uirtate in luce
 eius. **E**go autē habeo testimo-
 nium maius iohanne. **O**pa enim
 que dedit michi pater ut pficiā
 ea: ipsa opa que ego facio: testi-
 moniū phibent de me: q̄a pater
 me misit. **E**t qui misit me
 pater: ipse testimoniū phibu-
 it de me. Neq; uocem ei' unquā
 audistis: neq; spectā ei' uidistis.
Et uerbu eius n̄ habetis in
 uobis manens: quia quē misit
 ille huic uos n̄ creditis. **S**eru-
 tamini scripturas: quia uos pu-
 tatis in ipsis uitam eternam ha-
 bere: & ille sunt que testimo-
 nium phibent de me: & non
 uultis uenire ad me: ut uitam

habeant. **N**on accipio: sed
 dilatione ei'
 bis. **E**go
 me: & non
 uenit in
 apient. **Q**
 credere q̄
 apit: &
 n̄ querit
 ego acrisa
 patrem. **E**
 moyses in q̄
 credent n̄
 sita et me
 scripsit. **S**
 credit: &
Pater
 abyt
 le: quod ei
 hanc em
 quia uidet
 hat sup
Subyt
 ce tbi sed
 sus.
 pntia: d
Sim su
 huc uidet
 pntia
 pntia

iohann

habeatis. Claritate ab hominibus non accipio: sed cognoui uos quia dilectione dei non habetis in uobis. Ego ueni in nomine patris mei: et non accepistis me. Si alius uenerit in nomine suo: illum accipietis. Quomodo potestis uos credere: qui gloriam ab inuicem accipitis: et gloriam que a solo est deo non queritis? Nolite putare: quia ego accusaturus sum uos apud patrem. Est qui accusat uos: moyses in quo uos speratis. Si enim crederetis moysi: crederetis forsitan et michi. De me enim ille scripsit. Si autem illius litteris non creditis: quomodo uerbis meis

Post hec **vij.** **J** credetis? abiit ihesus transire galilee quod est tyberiadis. Et sequabatur eum multitudo magna: quia uidebant signa que faciebat super his qui infirmabantur. **S**ubijt ergo in montem ihesus: et ibi sedebat cum discipulis suis. **F**rat autem proximum pascha: dies festus iudeorum.

Cum subleuasset ergo oculos ihesus et uidisset quia multitudo maxima uenit ad eum: dicit ad philippum. Unde enim panes.

ut manducent hi? Hoc autem dicebat temptans eum: ipse enim sciebat quid esset facturus. Respondit ei philippus. Ducentorum denariorum panes non sufficiunt eis: ut unus quisque modicum quod accipiat. Dicit ei unus ex discipulis eius: andreas frater symonis petri. Est puer unus hic: qui habet quinque panes ordeaceos: et duos pisces. Sed hec quid sunt inter tantos? Dicit ergo ihesus. Facite homines discumbere. Erat autem fenum multum in loco. Discubuerunt ergo uiri: numero quasi quinque milia. Accipit ergo ihesus panes: et cum gratias egisset: distribuit discubentibus. Similiter et ex piscibus: quantum uolebant. Ut autem impleti sunt: dixit discipulis suis. Colligite que superauerunt fragmenta: ne pereant. Collegit ergo: et impleuerunt duodecim cophinos fragmentorum ex quinque panibus ordeaceis que superauerunt his qui manducauerant. Illi ergo homines cum uidissent quod fecerat signum: dicebant. Quia hic est uenturus propheta qui est in mundum.

xv
xvi
xvii
xviii

xix
xx
xxi

xxii
xxiii
xxiiii

xxv
xxvi
xxvii
xxviii
xxix

10
11
Sol.

Jo 14
cl
lxvii

Dominus ergo cum cognouisset
quia uenturi essent ut ra-
perent eum & facerent eum regem:
fugit iterum in montem ipse solus. **U**t
autem sero factum est: descenderunt
discipuli eius ad mare. **E**t cum as-
cendissent nauim: ueniunt trans-
mare in capharnaum. **E**t tenebre
iam facte erant: et non uenerat
ad eos ihesus. **M**are autem: uento
magno flante ex urgebat. **C**um
remigassent ergo quasi stadia
uiginti quinq; aut triginta:
uiderunt ihesum ambulante super
mare & proximum nauis fieri: & ty-
muerunt. **I**lle autem dicit eis:
Ego sum: nolite timere. **V**olu-
erunt ergo accipere eum in nauis:
& statim fuit nauis ad terram
quam ibant.

Jo 14
x
sot

Altera die turba que stabat
transmare uidit quia na-
uicula alia non erat nisi una: &
quia non introisset cum discipulis
suis ihesus in nauim: sed solum disci-
puli eius abissent. **A**lic uero su-
puenerunt naues a tyberide: iux-
ta locum ubi manducauerant
panem. **g**ras agentes deo.
Cum ergo uidisset turba quod
ihesus non esset ibi neque discipuli

Jo 14
clxi
lxviii

Jo 14
x
sot

Jo 14
clxxvii
clxxviii
clxxviiii

eius: ascenderunt in nauiculas &
uenerunt in capharnaum: requirentes ihesum.
Et cum inuenissent eum transmare:
dixerunt ei. **R**abbi: quando huc
uenisti? **R**espondit eis ihesus: & dixit.
Amen amen dico uobis: quia si me
non uideritis signa: sed quia man-
ducastis ex panibus: & saturati estis.
Opanim non cibum qui perit: sed qui
permanet in uita eterna: quem filius
hominis dabit uobis. **H**unc enim
pater signauit deus. **D**ixerunt ergo
ad eum. **Q**uid faciemus ut operemur
opera dei? **R**espondit eis ihesus: et dixit.
Hoc est opus dei: ut credatis in eum
quem misit ille. **D**ixerunt ergo.

Quod ergo tu facis signum ut
uideamus & credamus tibi? **Q**uid
operaris? **P**ateres nostri manna man-
ducauerunt in deserto: sicut scriptum
est. **P**anem de celo dedit eis man-
ducare. **D**ixit ergo eis ihesus. **A**men
amen dico uobis: non moyses de-
dit uobis panem de celo: sed pater
meus dat uobis panem de celo ue-
rum. **P**anis enim dei est qui des-
cendit de celo: & dat uitam mundo.

Dixerunt ergo ad eum. **D**ne:
semper da nobis panem hunc. **D**ixit
autem eis ihesus. **E**go sum panis uitae.
Qui uenit ad me non esuriet:

et qui erit
quam
dicit me
O
ueni
eciam
celo no
meam
me
eius qu
quod de
si resise
die. **H**ec
mei qui
tridet fil
tutam
Jo cum r
M
de illo
nisi qui
baret
eius uo
matte
quia de
dit ergo
murare
not ueni
nisi me
fiscabo
Et si q
omnes de

& qui credit in me. non faciet unquam. **S**; dixi uobis: quia uidiſtis me & non creditis.

Omne quod dat pater ^{michi} ad me ueniet. & cum qui uenit ^{ad me} noceat foras. quia descendi de celo non ut faciam uoluntate meam. ſ; uoluntate eius q̄ miſit me. **H**ec eſt autem uoluntas eius qui miſit me pater. ut omne quod dedit michi n̄ pdam ex eo: ſ; reſurgetem illud in nouiſſimo die. **N**ec eſt enim uoluntas patris mei qui miſit me: ut omnis q̄ uidet filium & credit in eum habeat uitam eternam. **E**t ego reſurrectabo eum in nouiſſimo die.

Murmurabant ergo iudei de illo. q̄a dixiſſet. ego ſum panis qui de celo descendi: & dicebant. **H**omine hic eſt filiſ ioseph cuius nos nouimus patrem et matrem. **Q**uomodo ḡ dicit hic. quia de celo descendi. **R**eſpondit ergo iſc. & dixit. Nolite murmurare in uice. Nemo potest uenire ad me. niſi pater qui miſit me traxerit eum. **E**t ego reſurrectabo eum in nouiſſimo die. **E**ſt ſecum in prophetis. **E**rant omnes docibiles dei. **O**m̄s qui

Jo. lvi. iiii. x. xviii.
Jo. lxxi. x. Sol.
Jo. lxxii. i. cclxxiiii. cclv. cclvii.
Jo. lxxiii. x. Sol.
Jo. lxxv. i. cclxxiiii. cclv. cclvii.
Jo. lxxvii. x. Sol.

audiuit a patre & didicit. uenit ad me. **N**on quia patrem uidit quiſquam. niſi is qui eſt a do-

Amen am̄ dico uobis: qui credit in me habet uitam eternam.

Ego ſum panis uitę. **P**atres ueteri manducauerunt manna in deserto: et mortui ſunt. **H**ic eſt panis de celo descendent: ut ſi quiſ manducauerit ex ipſo non moriatur. **E**go ſum panis uiuus: qui de celo descendi. **S**i quiſ manducauerit ex hoc pane: uiuet in eternum. **E**t panis quem ego dabo: caro mea eſt p mundi uita.

Litigabant ergo iudei ad inuicem dicentes. **Q**uom̄ potest hic nobis carnem ſuam dare ad manducandum. **D**ixit ergo eis iſc. Amen amen dico uobis: niſi manducaueritis carnem filij hominis & biberitis eius ſanguinem. non habebitis uitam in uobis. **Q**ui manducat carnem meam et bibit ſanguinem meum. habet uitam eternam: & ego reſurrectabo eum in nouiſſimo die. **C**aro enim mea uere eſt cibus: & ſanguis meus uere eſt potus. **Q**ui mandu-

Jo. lvi. x. Sol.
Jo. lxxi. x. Sol.
Jo. lxxii. i. cclxxiiii. cclv. cclvii.
Jo. lxxiii. x. Sol.
Jo. lxxv. i. cclxxiiii. cclv. cclvii.
Jo. lxxvii. x. Sol.

cat carnem meā & bibit meum
 sanguinē: in me manet & ego i
 illo. Sicut misit me uiuens pa
 ter: & ego uiuo ppter patrem: &
 qui manducat me: et ipse uiu
 prop̄ me. Hic est panis qui de
 celo descendit: non sicut man
 ducauerunt patres ur̄i manna
 & mortui sunt. Qui manducat
 hunc panē: uiuet in eternuo.
 Hec dixit in synagoga: docens i
 capharnaū. Multi ergo audien
 tes ex discipulis ei dixerūt. Vix
 est hic sermo? Quis potest eum
 audire? Sciens autē ih̄c apud
 semetip̄m: quia murmurabat

de hoc discipuli ei: dixit eis.
Hoc uos scandalizat. Si
 ergo uideritis filiū hominis
 ascendente ubi erat p̄ter. Sp̄s
 est qui uiuificat: caro n̄ p̄dest
 quicquā. **U**erba que ego lo
 cutus sum uobis: sp̄s & uita s̄t.
 S; sunt quidam ex uobis: qui
 non credunt. Sciebat enī
 ih̄c ab initio qui essent creden
 tes: & quis traditurus ess; eū.

Et dicebat. Ppterea dixi uo
 bis quia nemo potest uenire ad
 me: nisi fuerit ei datum a pat̄
 meo. Et hoc multi discipulor̄

Jo lexiu
 r̄
 o
 cxxvi
 lxxxi
 lv xciiii

Jo lxxv
 r̄
 sot

eius abierunt retro: & iam n̄ cum
 illo ambulabant. **D**ixit ḡ ih̄c
 ad duodecim. Nunquā & uos uult
 abire? Respondit ergo ei symon
 petrus. Domine: ad quē ibimus?
 Verba uite eterne habes: & nos
 credimus & cognouim; q̄a tu es
 xp̄c filius di. Respondit eis ih̄c.
 Nonne ego uos duodecim elegi:
 & unus ex uobis diabolus ē? Di
 cebat autem iudā symonē scari
 othem. Hic enim erat traditurus
 eum: cum ess; un; ex duodecim.

Post hec ambulabat ih̄c in
 galileam: non enim uolebat
 in iudeam ambulare: q̄a quere
 bant eū iudei interficere. Erat
 autē in primo dies iudeor̄: see
 nophēgia. Dixerunt ad eum fr̄s
 eius. Transi hinc & uade in iude
 am: ut et discipuli tui uideant
 opa tua que facis. Nemo quippe
 in occulto quid facit: et querit
 ipse in palam esse. Si hec facis:
 manifestas te ip̄m mundo. Hec;
 enim fr̄s eius credebant in eū.
 Dicit ergo eis ih̄c. Tempus meū
 n̄dum aduenit: tempus autē
 ur̄m semp̄ est paratum. Nō po
 test mundus odisse uos. Quia autē
 odit: quia ego testimonium p̄

Jo lexiu
 r̄
 cccx
 cccxi
 lv cccvii

Jo lxx
 r̄
 ciiii
 ciiii
 cleviii

Jo lxxi
 r̄
 sot

Jo lxxii
 r̄
 cclxxviii
 cclxxi

Jo lxxvii
 r̄
 sot

habeo de illo. quia opa eius mala sunt. Vos ascendite ad diem festum hunc: ego non ascenda ad diem festum istum: quia tempus meum nondum implecum est. Nec cum dixisset: ipse mansit in galilea. Et autem ascenderunt fratres eius: tunc et ipse ascendit ad diem festum. non manifeste: sed quasi in occulto. Iudei ergo querebant eum in die festo: et dicebant. Vbi est ille? Et murmur multum erat in turba de eo. Quidam enim dicebant quia bonus est: alij autem dicebant non: sed seducit turbas. Nemo tamen palam loquebatur de illo: propter metum iudeorum. Jam autem die festo mediante: ascendit ihesus in templum et docebat. Et mirabantur iudei dicentes. Quomodo hic literas scit cum non didicerit? Respondit eis ihesus: et dixit. Mea doctrina non est mea: sed eius qui misit me. Si quis uoluerit tatem eius facere: cognoscat de doctrina utrum ex deo sit. atque ego a me ipso loquar. Qui a se metipso loquitur: gloriam ipsam querit. Qui autem querit gloriam eius qui misit illum: hic uerax est

et in iusticia in illo non est. Nonne moyses dedit uobis legem: et nemo ex uobis facti legem? Quod me queritis interficere? Respondit turba: et dixit. Demoniū habes. Quis te querit interficere? Respondit ihesus: et dixit eis. Unum opus feci: et omnes ammiramini. Propterea moyses dedit uobis circumcisionem: non quia ex moyse est: sed ex patribus: et in sabbato circumciditis hominē. Si circumcisionem accipit homo in sabbato ut non soluat lex moysi. in uobis indignamini quia totum hominem sanum feci in sabbato? Nolite iudicare secundum faciem: sed iustum iudicium iudicate. Dicebant ergo quidam ex iherosolymis. Nonne hic est quem querunt interficere? Ecce palam loquitur: et nichil ei dicunt. Nunquid uere cognouerunt principes quia hic est christus? Sed hunc scimus unde sit: christus autem cum uenit. nemo scit unde sit. **C**lamabat ergo docens in templo ihesus: et dicens. Et me scitis. et unde sum scitis: et a me ipso non ueni: sed est uerus qui misit me. quem uos nescitis.

Ego scio eum: quia ab ipso sum.

lo Ioh vi
o .iii.
o cxi
lo cxxviii

lo Ioh vii
o .i.
o cxxviii
lo cclv

et ipse me misit. Querebant quem
apprehendere: et nemo misit in il-
lum manus. quia nondum ueniat
hora eius. **O**e turba autem mul-
ti crediderunt in eum. Et dicebat
Iesus cum uenerit: nunquam plura
signa faciet quam que hic facit.

Audierunt pharisaei turbam
murmurantem de illo hec: et mi-
serunt principes et pharisaei mi-
nistros ut apprehenderent eum.

Dixit ergo Iesus

Quid hic modicum tempus uobiscum
sum: et uado ad eum qui misit
me. Queritis me: et non inuenie-
tis: et ubi sum ego. uos non potes-
tis uenire. Dixerunt ergo iudei ad
semet ipsos. Quo hic iturus est.
quia non inueniemus eum. Huiusmodi
indispositione gentium iturus est.
et docturus gentes. Quis est hic
sermo quem dixit. queritis me: et
non inuenietis: et ubi sum ego.
uos non potestis uenire. **I**nno-
uissimo autem die magno festi-
uitatis: stabat Iesus et clamabat.
dicens. Si quis sitis: ueniat ad
me et bibat. Qui credit in me.
sicut dicit scriptura: flumina
de uentre eius fluent aque ui-
ue. Hoc autem dixit de spiritu quem

accepturi erant credentes in eum. Non
dum enim erat spiritus datus: quia Iesus
nondum fuerat glorificatus. **E**x illa
ergo turba cum audissent hos ser-
mones eius: dicebant. Hic est uere
propheta. Alii dicebant. Hic est Iesus.

Quidam autem dicebant. Nunquam
a galilea Iesus uenit. **H**omine scriptu-
ra dicit: quia ex semine dauid. et
de bethleem castello ubi erat dauid
uenit Christus. **D**issensio itaque fac-
ta est in turba propter eum. Quidam au-
tem ex eis uolebant apprehendere eum:
sed nemo misit super illum manus.

Venerunt ergo ministri ad ponti-
ficem et pharisaeos: et dixerunt eis il-
li. Quare non adduxistis eum. **R**e-
sponderunt ministri. Nunquam
sic locutus est homo: sicut hic. **R**e-
sponderunt ergo pharisaei. Nunquid
et uos seducti estis. Nunquam aliquis
ex principibus credidit in eum aut
ex pharisaeis. **S**ed turba hec que non
nouit legem: maledicti sunt. **D**ie
ad eos nichodanus ille qui uenit
nocte: qui unus erat ex iudeis. Huius-
modi quid lex nostra iudicat hominem: non
audierit ab ipso patre: et cognouit
quid faciat. **R**esponderunt et dixe-
runt ei. Nunquam et tu galileus es.
Scrutare et uide: quia propheta a

Jo lxxviii
x
sol

Jo lxxviii
ccc
e lxxvii
lv cclxxxv

Jo lxxx
x
sol

Jo lxxviii
vii
e xx

Jo lxxviii
vii
v

Jo lxxviii
x
sol

Jo lxxv
i
e lxxvii
lv cclxxvii

Jo lxxvii
x
sol

galilea n̄ surgit. Et reuersi sunt unusquisq; in domū suam. **vii.**

Dominus autem prexit in nocte olueti: et iterum diluculo uenit in templū. Et omnis pp̄s uenit ad eum: & sedens docebat eos. Adducunt autē scribe et pharisaei mulierē in adultēio deprehensam: et statuerunt eam in medio. & dixerunt ei. Magister: hec mulier in deprehensa est in adultēio. In lege autē moyses mandauit nobis huiusmodi lapidare. Tu ergo quid dicis? Hec autē dicebant temptante eum: ut possent accusare eum. Hic autem inclinans se deorsū: digito scribebat in terra. Cū autem perseuerarent interrogantes eum: erexit se & dixit eis. Qui sine peccato est uirginis: primus in illam lapidē mittat. Et iterū se inclinans: scribebat in terra. Audientes autē unus post unum exibant: incipientes a senioribus. Et remansit solus: et mulier in medio stans. Frigens se ih̄s: dixit ei. Mulier: ubi s̄ qui te accusabant? Nemo te condempnauit. Que dixit. Nemo dñe. Dixit autē ih̄s. Hec

ego te condempnabo. Vade & amplius iam noli peccare. **terum ergo locutus ē eis ih̄s dicens.** Ego sum lux mundi. Qui sequit me n̄ ambulabit in teneb̄s: sed habebit lumen uitę. Dixit ergo ei pharisaei. Tu de te ipso testimonium phibes: testimonium tuū n̄ est uerum. Respondit ih̄s: & dixit eis. Et si ego testimonium phibeo de me ipso: testimonium meū uerum est: quia scio unde ueni et quo uado. Vos autē nescitis unde uenio aut quo uado. Vos scdm carnē iudicatis: ego n̄ iudico quęquā. Et si ego iudico: iudiciū meū uerum est: quā n̄ sum solus: s; ego & q̄ misit me pater. Et in lege ur̄a scriptum ē: quia duoq; hominū testimoniū uerum ē. Ego sum q̄ testimoniū phibeo de me ipso: & testimoniū phibet de me q̄ misit me pater. Dicebant ḡ ei. Vbi ē pater tuus? Respondit ih̄s. Neq; me scitis: neq; patrē meū. Si me sciretis: forsitan & patrē meum sciretis. **H**ec uerba locutus est in gazophilacio: docens in templo. Et nemo apprehendit eum: quia nec dū uene

10 Lxxvii
11
12
13
14 Lxxviii
15
16
17
18

rat hora eius. Dixit ergo iterum
eis ihesus.

Ego uado & queratis me: et in
peccato ur̄o moriemini. Quo
ego uado: uos non potestis ueni
re. Dicebant ergo iudei. Num
quid interficiet semetipsum: quia
dicit: quo ego uado uos non potes
tis uenire? Et dicebat illis. Vos
de deorsum estis: ego de supernis
sum. Vos de mundo hoc estis:
ego non sum de hoc mundo. Dixit
ergo uobis: quia moriemini
in peccatis ur̄is. Si enim non cre
didistis quia ego sum: morie
mini in peccato ur̄o. Dicebant
ergo ei. Tu quis es? Dixit eis ihesus.
Principium: qui & loquor uobis.
Nihil habeo de uobis loqui &
iudicare: sed qui misit me uerax
est. & ego que audiui a eo: hec
loquor in mundo. Et non cogno
uerunt: quia patrem eius dice
bat dominum. Dixit ergo eis ihesus. Quos
exaltaueratis filium hominis: tunc
cognoscetis quia ego sum: & a me
facio nihil: sed sicut docuit me
pater hec loquor. Et qui misit
me mecum est & non reliquit me
solum: quia que placita sunt
ei facio semper. Hec illo loquente:

sectm

multi crederunt in eo).
Dicebat ergo ihesus ad eos qui credide
runt ei iudeos. Si uos manserit
is in sermone meo: uere discipuli
mei eritis. Et cognoscetis ueritatem:
& ueritas liberabit uos. Respon
derunt ei. Semen abrahe sumus:
& nemini seruuum unquam. Quo
modo tu dicis. Liberi eritis? Re
spondit eis ihesus. Amen amen dico
uobis: quia omnis qui facit pec
catum: seruus est peccati. Seruus
autem non manet in domo in eter
num: filius manet in eternum.
Si ergo uos filius liberauit: uere
liberi eritis. Scio quia filii abrahe
estis: sed queritis me interficere: quia
sermo meus non capit in uobis. Ego
quod uidi apud patrem meum loqui:
& uos que iudicatis apud patrem
ur̄m facitis. Responderunt: et
dixerunt ei. Pater noster abraham
est. Dicit eis ihesus. Si filii abrahe
estis: opera abrahe facite. Hunc au
tem queritis me interficere: homi
nem qui ueritatem locutus sum
uobis: quam audiui a deo. Hoc abra
ham non fecit. Vos facitis opera patris
uestri. Dixerunt itaque ei. Nos ex
fornicatione non sumus nati: unum
patrem habemus dominum. Dixit ergo

est ihs. Si ds pater ur' esset: di-
 ligentius utiq; me. Ego enim ex
 deo processi: & ueni. Sed enim a
 me ipso ueni: s; ille me misit.
 Quate loquelam mea non cog-
 noscatis. **¶** Quia n̄ potestis audi-
 re sermonē meum. Vos ex parte
 diabolo estis: et desidia patris
 ur̄i uultis facere. Ille homici-
 da erat ab initio: & in ueritate
 n̄ stetit. quia n̄ est ueritas i eo.
 Cum loquitur mendaciū exp-
 prijs loquit̄: quia mendax est
 & pater eius. Ego autē quia ue-
 ritatē dico: non creditis m̄.

Quis ex uobis arguet
 me de peccato? Si ueritatē
 dico: quare uos n̄ creditis m̄?
¶ Qui est ex deo: uerba dī audit.
 Propterea uos n̄ audistis: quia
 ex deo non estis. Responderunt
 ergo iudei: & dixerunt ei. Non
 bene dicimus nos. q̄a sama-
 ritanus es tu. & demoniū ha-
 bes. Respondit ihs. Ego demo-
 num n̄ habeo: s; honoreifico
 patrem meū. & uos inhonora-
 tis me. Ego autē non quero glo-
 riam meā: est qui querat. & iu-
 dicet. Amen am̄ dico uobis: si
 quis sermonē meum seruauit.

mortē non uidebit in eternuo.
 Dixerunt ergo iudei. Nunc cog-
 nouimus: quia demoniū habes.
¶ Abraham mortuus ē. & pphete:
 et tu dicis. si quis sermonē me-
 um seruauit. non gustabit mor-
 tem in eternum. **¶** Nunquid tu ma-
 ior es patre nr̄o abraham qui
 mortuus est. **¶** Et pphete mortui
 sunt. Quē te ipsum facis? Re-
 spondit ihs. Si ego glifico me
 ipsum: gl̄a mea nichil est. Est
 pater qui glificat me: quem
 uos dicitis quia ds nr̄ est. & n̄
 cognouistis eum. Ego autē no-
 ui eum. Et si dixerō q̄a n̄ scio
 eum: ero similis uobis mendax.
¶ S; scio eum: et sermonem eius
 seruo. Abraham pater ur̄ exul-
 tauit ^{ut uideret} iherosolim meū. & uidit. & ga-
 uisus est. Dixerunt ḡ iudei.
 Quinquaginta annos n̄dum
 habes? & abraham uidisti? Dixit
 ihs. Am̄ am̄ dico uobis: antequā
 abraham fieret ego sū. Tulerūt ḡ lapides:
 ut iacerent i eū. Ihesus autē ab-
 scondit se: & exiit de templo.

jo. lxxviii
 x.
 Sol.

Et preteriens ihs: **ix.**
 uidit hominē cecum ana-
 tuitate. Et interrogauit eum
 discipuli sui. Rabbi quis pec-
 cauit? hic aut parentes ei: ut

cecus nasceretur? Respondit ihc.
Neq; hic peccauit neq; parentes
eius: s; ut manifestentur opa di
in illo. Ne oportet opari opera ei'
qui misit me: donec dies e'. Ve
nit nox: quando nemo potest
opari. Quam diu in mundo su:
lux^{sum} mundi. Hec cu' dixisset. ex
puit intram. & fecit lutum ex
spuito: et hiniuit lutum sup oculo
los ei'. & dixit ei. Vade laua in a
tatoria syloe: quod int'pretatur
missus. Abijt ergo & lauit: & uie
nit uidens. Itaq; uicini & qui
uidebant eu' p'us quia mendicau'
erat: dicebant. Nonne hic qui
sedebat et mendicabat? Alij au
tem dicebant quia hic est: alij
uero nequaquam: s; similis ei' est.
Iue uero dicebat: quia ego su'.
Dicebant ergo. Quomodo ap'ri
sunt t' ocli? Respondit. Ille
homo qui dicitur ihc. lutum
fecit & unxit oculos meos: et
dixit m'. Vade ad natatoriam
syloe: & laua. Et abijt & lauit: &
uidit. Et dixerunt ei. Vbi e' ille?
At. Nescio. Adducunt eum ad
phariseos: qui cecus fuerat. Erat
autem sabbatum quando lutum
fecit ihc: & ap'uit oculos eius.

Iterum ergo interrogabant eum
pharisei: quom' uidisset. Ille autem
dixit eis. Lutum posuit m' super
oculos: & laui et uideo. Dicebant
ergo ex phariseis quida. Non e' hic
homo a deo: qui sabbatu' non cus
todit. Alij dicebant. Quom' po
test peccator hec signa face'. Et
scilina erat inter eos. Dicunt ergo
ceco r'um. Tu quid dicis de eo q'
ap'uit oculos tuos? Ille autem dixit:
quia p'pha est. Non credidunt g'
iudei. quia cecus fuisset & uidis
set: donec uocauerunt parente'
eius qui uiderat: & int'rogaue
runt eos dicentes. Hic e' filius n'r:
que' uos dicitis. quia cecus nat'
est? Quom' ergo nunc uidet?
Responderunt parentes eius: &
dixerunt. Scimus qa' hic est fi
lius n'r: & quia cecus natus est.
Quom' autem n'c uideat nesci
mus: aut quis eius ap'uit oculos
nos nescimus. Ipsum int'rogate.
Etatem habet: ipse de se loquat'.
Hec dixerunt parentes ei': quia
timebant iudeos. Nam eni' con
spiraauerant iudei: ut si quis ei'
confiteretur xpm. extra synago
gam fieret. P'p'erea parentes ei'
dixeru't qa' etate' habet: ipm in

terrogate. Vocauerunt autem rursus hominem qui fuerat cecus: et dixerunt ei. Da gratiam deo. Nos scimus: quia hic homo peccator est. Dixit ergo ille. Si peccator est nescio: unum scio. quia cecus cum essem. non uideo. Dixerunt ergo ei. Quid fecit tibi? Quomodo apertus tibi oculus? Respondit eis. Dixi uobis iam: et audistis. Quid iterum uultis audire? Nunquid et uos uultis discipuli eius fieri? Maledixerunt ei: et dixerunt. Tu discipulus eius sis: nos autem moysi discipuli sumus. Nos scimus quia moysi locutus est deus: hunc autem nescimus unde sit. Respondit ille homo: et dixit eis. In hoc enim mirabile est: quia uos nescitis unde sit: et aperit meos oculos. Scimus autem quia peccatores deus non audit: sed si quis dei cultor est: et uoluntate eius facit. Hec exaudit. A seculo non est auditus: quia quis aperit oculos ceci nati. Hic hic est: adeo: non poterat facere quaquam. Responderunt: et dixerunt ei. In peccatis natus es totus: et tu doces nos? Et eiecerunt eum foras. Audiuit ihesus quia eiecerunt eum foras:

et cum inuenisset eum. dixit ei. Tu credis in filium dei? Respondit ille: et dixit. Quis est dominus ut credam in eum? Et dixit ei ihesus. Et uidisti eum: et qui loquitur tecum ipse est. At ille ait. Credo dominus. Et prostratus adorauit eum. Et dixit ei ihesus. In iudicium ego in hunc mundum ueni. ut qui non uident uideant: et qui uident ceci fiant. Et audierunt ex pharisaeis qui cum ipso erant: et dixerunt ei. Nunquid et nos ceci sumus? Dixit eis ihesus. Si ceci essetis. non haberetis peccatum: nunc uero dicitis. quia uidemus. peccatum uerum manet.

Amen amen dico uobis. qui non intrat postium mouile ouium: sed ascendit aliunde: ille fur est et latro. Qui autem intrat postium: pastor est ouium. Hinc ostiarius aperit: et oues uocem eius audiunt: et proprias oues uocat nominatim. et educit eas. Et cum proprias oues emisit ante eas uadit: et oues illi secuntur: quia sciunt uocem eius. Alienam autem non secuntur: sed fugiunt ab eo: quia non nouerunt uocem alienorum. Hoc puerbum dixit eis ihesus: illi autem non cognouerunt

quid loqueret eis. Dixit eis iterum
 ihe. Amen am dico uobis: q̄a ego
 sum ostium ouiu. Omnes quot
 quot uenerunt fures sunt & lat
 nes: s; n̄ audierunt eos oues. Ego
 sum ostium. P̄ me si quis introi
 erit saluabitur: & ingrediet̄ et
 egredietur: & pasua inueniet:
 fur n̄ uenit: nisi ut furetur et
 mactet & p̄dat. Ego ueni ut ui
 tam habeant: & habundantius

Ego sum **S** habeat.

pastor bonus. Bonus pasce
 animā suam dat pouib; suis.

Mercennari' & qui n̄ est pastor:
 cui non sunt oues p̄pe: uidet
 lupū ueniēte & dimittit oues
 et fugit. Et lupus rapit: et dis
 pergit oues. Mercennari' autē
 fugit quia mercennari' est: et
 n̄ p̄tinet ad eum de ouib; **E**go

sum pastor bonus: & cognosco
 meas et cognoscunt me mee.

Sicut nouit me pater & ego
 agnosco patrem: et animā me
 am pono pouib; meis. **E**t

alias oues habeo que n̄ sunt
 ex hoc ouili: & illas oportet me
 adducere: et uocem meā audi
 ent: & fiet unū ouile: et unus
 pastor. P̄pterea me pater diti

git: quia ego pono animā meā et
 iterum sumā eam. Nemo tollit
 eam a me: sed ego pono eam a me
 ipso. Potestatem habeo ponendi
 eam: & potestatem habeo iterum s
 mendi eam. Hoc mandatū acce
 pi a patre meo. Dissensio iterū facta
 ē int̄ iudeos: p̄pter sermones hos.
 Dicebant autē multi ex ipsis:
 demoniū habet et insanit. Quid
 eum auditis: Alij dicebant. Hec
 uerba n̄ sunt demoniū habentis.
 Nunquid demoniū potest cecor̄ ocv
 los aperire?

Facta sunt autē ^{aut} cēcēna in iherosoli
 mis: & hyemps erat. Etambu
 labat ihe in templo: in porticu sa
 lomons. Circumdederūt ergo eū
 iudei: et dicebant. Quo usq; ani
 mam mām tollis: Si tu es xpc:
 dic nobis palam. Respondit eis
 ihe. Loquor uobis: et nō creditis.
 Opa que ego facio in nomine pa
 tris mei: hec testimoniū phibēt
 de me. **S**; uos n̄ creditis: q̄a nō
 estis ex ouib; meis. Oues mee uo
 cem meam audiunt: & ego cog
 nosco eas: et secuntur me. Et ego
 uitā eternam do eis: & non p̄ibit
 in eternum: & non rapiet eas quis
 quam de manu mea. Pat̄ meus

Jo. xx.
 111.
 cc. lxxi.

Jo. xx.
 111.
 cc. lxxi.

quod dedit in manus omnibus; est:
 & nemo potest rapere de manu
 patris mei. Ego & pater unum
 sumus. Sustulerunt ergo lapides
 iudei: ut lapidarent eum. Re-
 spondit eis ihc. Multa bona o-
 pera ostendi uobis a patre meo:
 propter quod eorum opus me lapida-
 tis. Responderunt ei iudei.
 De bono opere non lapidamus te: sed
 de blasphemia: & quia tu homo
 cum sis: facis te ipsum deum. Re-
 spondit eis ihc. Nonne scriptum
 est in lege uera: quia ego dixi.
 di estis. Si illos dixit deos ad
 quos sermo dei factus est: & non
 potest solui scriptura: quem pater
 sanctificauit & misit in mundum.
 uos dicitis quia blasphemus.
 quia dixi filius dei sum. Si non
 facio opera patris mei: nolite in-
 credere. Si autem facio: et si
 in non uultis credere: operibus
 credite: ut cognoscatis & creda-
 tis quia in me est pater: & ego
 in patre. **Q**uerebant ergo
 apprehendere eum: & exiit de
 manibus eorum. Et abiit iterum
 transiordanem in eum locum ubi
 erat iohannes baptizans penam:
 & mansit illic. Et multi uene-

runt ad eum et dicebant: quia
 iohannes quidem signum fecit nul-
 lum: omnia autem quecumque dixit
 iohannes de hoc uera erant: et
 multi crediderunt in eum. **XI**

Erat quidam languens lazarus
 abethania: de castello marie
 & marthe sororis eius. Maria
 autem erat que unxit dominum un-
 guento & exersit pedes eius capil-
 lis suis: cuius fratrem lazarus in fir-
 mabatur. Miserunt ergo sorores
 eius ad eum: dicentes. Domine.
 ecce quem amas infirmatur. Au-
 diens autem ihc: dixit eis. Infir-
 mitas hec non est usque ad mor-
 tem: sed pro gloria dei: ut glorificetur fi-
 lius dei pro eam. Diligebat autem
 ihc martham: et sororem eius ma-
 riam: & lazarus. Ut ergo au-
 diuit quia infirmabatur: tunc
 quidem mansit in eodem loco duobus
 diebus. Deinde post hec: dicit dis-
 cipulis suis. Camus in iudeam
 iterum. Dicunt ei discipuli. Rab-
 bi. nec querebant te iudei lapi-
 dare: et iterum uadis illuc. Re-
 spondit ihc. Nonne duodecim
 horis sunt dies: Si quis ambu-
 lauerit in die non offendit: quia
 lucem huius mundi uidet. Si

ambulauerit nocte offendit: quia
lux non est in eo. **H**ec ait: & post hoc
dicit eis. **L**azarus amicus noster
dormit: sed uado ut a somno ex-
suscitem eum. **D**ixerunt ergo disci-
puli eius. **D**omine si dormit: sal-
uus erit. **D**ixerat autem ^{ihc} de morte
eius: illi autem putauerunt quia de
dormitione somni diceret. **T**unc
ergo dixit eis manifeste **i**hesus.
Lazarus mortuus est: & gaudeo
propter uos ut credatis quia non eram
ibi. **S**ed etiam ueni ad eum. **D**ixit ergo
thomas qui dicitur didimus:
ad condiscipulos. **C**amus in omni
& moriamur cum eo. **V**enit ita-
que **i**hesus & inuenit eum quatuor
dies iam in monumento habentem.
Erat autem bethania iuxta
iherosolimam: quasi stadiis quin-
decim. **Q**uidam autem ex iudeis ue-
nerant ad martham & mariam:
ut consolarentur eas de fratre suo.
Martha ergo ut audiuit quia
ihesus uenit: occurrit illi. **M**arta
autem: domi sedebat. **D**ixit
ergo martha ad **i**hesum. **D**omine
si fuisses hic: frater meus non
fuisset mortuus. **S**ed & non scio:
quia quaecumque poposceris a deo.
dabit tibi deus. **D**icit illi **i**hesus.

Resurget frater tuus. **D**icit ei mar-
tha. **S**cio quia resurget in resurrec-
tione: in nouissimo die. **D**icit ei
ihesus. **E**go sum resurrectio: & uita.
Qui credit in me: etiam si mortuus
fuerit uiuet. **E**t omnis qui ui-
uit & credit in me: non morietur
in eternum. **C**redis hoc? **A**it illi.
Sed quia dominus. **E**go credidi quia tu es
christus filius dei: qui in hunc mun-
dum uenisti. **E**t cum hec dixisset:
abiit et uocauit martham sororem
suam silentio dicens. **M**agister
adest: et uocat te. **N**on uult audiui:
surrexit cito & uenit ad eum.
Non dum enim uenerat **i**hesus in cas-
tellum: sed erat adhuc in illo loco
ubi occurrerat ei martha. **J**udei
ergo qui erant cum ea in domo & con-
solabantur eam: cum uidissent
martham quia cito surrexit & exiit:
secuti sunt eam dicentes: quia
uadit ad monumentum ut plorat
ibi. **M**arta ergo cum uenisset ubi
erat **i**hesus: uidens eum cecidit ad
pedes eius & dixit ei. **D**omine si
fuisses hic: non esset mortuus fra-
ter meus. **I**hesus ergo ut uidit eam
plorantem: & iudeos qui uenerant
cum ea plorantes: fremuit spiritu: &
turbauit seipsum: & dixit. **N**on

posuisti eum. Dicunt ei Domine ueni & uide. Et lacrimatus est ihc. Dixerunt g̃ iudei. Ecce quomodo amabat eum. Quidā autem dixerunt ex ipsis. Non poterat hic qui apertit oculos cæci nati facere ut hic non moreretur. Ihc g̃ rursus fremens in semetipso uenit ad monuitum. Erat autē spelunca: & lapis suppositus erat ei. At ihc. Tollite lapidē. Dicit ei martha: soror eius qui mortuus fuerat. Domine iam fecerit: quare uiduatur enim est. Dicit ei ihc. Nonne dixi t̃ qm̃ si credideris uidebis gl̃am dei. Tulerunt ergo lapidē. Ihc ergo elatus summum oculis: dixit. Pater gratias ago t̃: qm̃ exaudisti me. Ego autē sciebam quia semp̃ me audis: sed ppter p̃ph̃m qui circumstat dixi: ut credant q̃a tu emisisti. Hec cum dixisset: uoce magna clamauit. Lazare ueni foras. Et statim p̃dixit qui fuerat mortuus: ligatus mañ et pedes nistis: & facies illius sudario erat ligata. Dicit eis ihc. Soluite eū: & sinte abire. Multa ergo ex iudeis qui uenerant ad mariā & uiderāt que

fecit: crederunt in eū. Quidam autē ex ipsis abierunt ad phariseos: & dixerunt eis que fecit ihc.

Collegerunt ergo pontifices & pharisei concilium: et dicebant. Quid facimus: quia hic homo multa signa facit. Si dimittimus eum sic: omnes credent in eum. Et uenient romani: & tollent nr̃m et locum gentem. Unus autē ex ipsis cayphas nomine cum esset; pontifex anni illius: dixit eis. Vos nescitis quæquam nec cogitatis: quia expedit uobis ut unus moriatur homo p̃p̃lo: & non tota gens pereat. Hoc autē a semetipso nō dixit: sed cum esset; pontifex anni illius: p̃phetauit quia ihc mortuus erat p̃ gente. & non tantum p̃ gente: sed ut filios d̃i qui erant dispersi congregaret in unum.

In illo ergo die: cogitauerunt ut interficerent eum. Ihc ergo tam n̄ in palam ambulabat apud iudeos: sed abiit in regionē iuxta desertum in ciuitatē que dicitur effrem: & ibi morabatur cum discipulis suis.

Proximū autē erat pascha iudeorum. **E**t ascenderunt i.

10. xcv.
11. iiii.
12. cxvii.
13. cxvii.

14. xcvii.
15. i.
16. cxlvii.
17. cxlvii.
18. cxlvii.

19. cxvii.
20. cx.
21. sol.

multi iherosolimā de regione an-
 te pascha: ut sanctificarent seipō.
 Querebant ergo ihm: & colloque-
 bantur adinuicē in templo stan-
 tes. Quid putatis q̄a n̄ ueniet ad
 diem festum h̄c: Dederant autē
 pontifices & pharisei mandatū.
 ut si quis cognouerit ubi sit in-
 dicet: ut apprehendant eū. Ihesus
 ergo ante sex dies pasche uenit
 bethaniā ubi fuerat lazari⁹ in-
 curtus: quē suscitauit ih̄c. **F**e-
 cerunt autem cenā ibi. & mar-
 tha ministrabat: lazarus ū un⁹
 erat ex discumbentib; cū eo. Maria
 autem accepit libram ungenti
 nardi pyistici p̄ciosi: & unxit pe-
 des ih̄u & extersit capillis suis
 pedes eius: & domus impleta ē
 ex odore ungenti. Dicit ḡ unus
 ex discipulis ei⁹ iudas scariothis:
 qui erat eum traditurus. Qua-
 re hoc ungentum n̄ uenit tre-
 centis denarijs: & datum ē ege-
 nis? Dicit autem hoc nō quia
 de egenis p̄tinebat ad eum: sed
 quia fur erat & loculos habens
 ea quē mittebant⁹ portabat. Di-
 cit ergo ih̄c. Sine illā: ut indi-
 em sepulture mee seruet illud.
 Pauper enim semp̄ habetis uo-

XV.
 Jo xxviii
 9 colerum
 9 el xviii
 lv lxxvii

Jo xxviii
 Sol

Jo c. l.
 ccviii
 9 xviii
 lv ccxxviii

Jo c.
 xvii
 9 ccvii

Jo cii.
 Sol

biscum: me autem n̄ semper habe-
 tis. **C**ognouit ergo turba multa
 ex iudeis quia illic est: & uenerunt
 n̄ p̄pter ihm tantū: sed ut lazariū
 uiderent quē suscitauit a mortu-
 is. Cogitauerunt autē p̄ncipes sa-
 cerdotum ut & lazarus interficerent:
 quia multi p̄pter illum abibant ex
 iudeis: et credebant in ihm. **H**y-
 crastinū autem turba multa quę
 uenerat ad diem festū: cum audis-
 sent quia uenit ih̄c iherosolimā:
 accepunt ramos palmarū: et pro-
 cesserunt obuiam ei: & clamabat.
 Osanna benedictus quę uenit in no-
 mine dñi: rex isrl. **E**t inuenit
 ih̄c asellum & sedit super eum: sic
 scriptum est. Noli timere filia syon:
 ecce rex tuus uenit sedens super
 pullū asine. **H**ec non cognoue-
 runt discipuli eius p̄mū: s; quā-
 do glificatus est ih̄c: tunc recorda-
 ti sunt quia hec scripta erant de eo
 & hec fecerunt ei. Testimoniū ḡ
 phibebat turba quę erat cum eo
 quando lazariū uocauit a mo-
 nuito: et suscitauit eū a mor-
 tuis. P̄pterea & obuiā uenit ei
 turba: quia audierunt eū fecisse
 hoc signum. Pharisei ergo dix-
 erunt ad semet ipōs. Videtis quia

mehi
 totu
 tem g
 cen
 fo. h
 pum
 & rog
 uol
 lppu
 rru
 ihu.
 dion
 filiu
 dico n
 cadem
 rpsim
 moeti
 affor
 suam:
 animā
 utam
 quā m
 Sebi
 mar
 tra
 N
 ricam
 hora ha
 mhorat
 non tu

nihil proficimus: **E**cce mundus totus post eum abiit. Erant autem gentiles quidam ex his qui ascendebant ut orarent in die festo. **H**ij ergo accesserunt ad philippum qui erat abethsaida galilee: & rogabant eum dicentes. **D**ne uolumus ibi uideri. **V**enit philippus: & dicit andree. **A**ndreas rursum et philippus: dixerunt ihu. **I**hesus autem: respondit eis dicens. **V**enit hora: ut clarificet filius hominis. **A**men amen dico uobis. nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit: ipsum solum manet. **S**i autem mortuum fuerit: multum fructum affert. **Q**ui amat animam suam: perdet eam. **E**t qui odit animam suam in hoc mundo: in uitam eternam custodit eam. **S**i quis in ministerium me sequatur: ubi sum ego: illic & minister meus erit. **S**i quis in ministerium me: honorificabit eum pater meus. **N**unc anima mea turbata est. **E**t quid dicam. **P**ater saluifica me ex hora hac. **S**ed propterea ueni in horam hanc. **P**ater clarifica nomen tuum. **V**enit ergo uox de

celo. **E**t clarificauit: & terram clarificabo. **T**urba autem que stabat et audierat: dicebat tonitruum factum esse. **A**lij dicebant: angelus ei locutus est. **R**espondit ihesus: & dixit. **N**on propter me uox hec uenit: sed propter uos. **N**unc iudicium est mundi: nunc princeps huius mundi eiciet foras. **E**t ego si exaltatus fuero a terra: omnia traha ad me ipsum. **H**oc autem dixit: significans qua morte esset morturus. **R**espondit ei turba. **H**os audimus ex lege: quia christus manet in eternum. **E**t quomodo tu dicis oportet exaltari filium hominis? **Q**uis est iste filius hominis? **D**ixit ergo eis ihesus. **A**d huc modicum lumen in uobis est. **A**mbulate dum lucem habetis: ut non tenebre uos comprehendant. **E**t qui ambulat in tenebris: nescit quo uadat. **D**um lucem habetis: credite in lucem: ut filij lucis sitis. **H**ec locutus est & abiit: & abscondit se ab eis. **C**um autem tanta signa fecisset coram eis non credebant in eum: ut sermo ysaię prophete impleret quem dixit. **D**ne quis credidit auditui nostro: & brachium domini cui reuelatum est. **P**ropterea non

eu
m
ocxxvii
elxxv

eu
s

eu
m
ocxxvii
ocxxv

eu
s

eu
m
ocxxvii
elxxvii

eu
s

eu
m
ocxxvii
ocxxvii
ocxxvii

poterant credere! quia iterū dixit
ysaias. **C**eccecauit oculos eorū & in-
durauit cor eorū ut non uideant
oculis nec intelligant corde! et
conuertantur & sanentur. **H**ec
dixit ysaias quando uidit glām
eius! & locutus est de eo. Verunta-
men et ex principib; multi cre-
diderunt in eū! s; ppter pharise-
os n̄ confitebantur. ut de synago-
ga non eicerentur. **D**ilexe-
runt enim glām hominū! ma-
gis quam glām dei. **I**hesus autem
clamauit & dixit. Qui credit in
me n̄ credit in me! s; in eū qui
misit me. **E**t qui uidet me! ui-
det eum qui misit me. **E**go
lux in mundū ueni! ut omnis
qui credit in me. in teneb; non
maneat. & si quis audierit uer-
ba mea et n̄ custodierit! ego nō
iudico eum. Non enim ueni ut
iudicem mundū! s; ut saluificem
mundū. Qui spernit me & n̄ ac-
cipit uerba mea! habet qui iu-
dicet eum. Sermo quē locutus
sum ille iudicabit eū in nouissi-
mo die! quia ego ex me ipso non
sum locutus! s; qui misit me pater
ipse in mandatuū dedit. quō dicā
& quid loquar. **E**t scio quā man-

Jo. cxv
Sol.

Jo. cxv
cxviii
cxvi
cxvi

Jo. cxv
Sol.

datum eius uita eterna est. **Q**ue ergo
ego loquor! sicut dixit in pater sic
est. **H**ic diem **xvii**. **I** loquor.
festum pasche. sciens ihc
quia uenit eius hora ut transeat
ex hoc mundo ad patrem! cum di-
lexisset suos qui erant in mundo!
in fine dilexit eos. **E**t cena fac-
ta cum diabolus iam inisset in
cor. ut traderet eū iudas symo-
nis scariothis! sciens quā omnia de-
dit pater in manus. & quia ad o-
perum & ad dñm uadit. surgit a
cena et ponit uestimenta sua. **E**t
cum accepisset linteam! precinxit
se. **D**einde misit aquā in peluim.
et cepit lauare pedes discipulorū!
& extergere linteo quo erat pre-
cinctus. **V**enit ergo ad symonē
petrū! & dicit ei symon petrus.
Domine! tu in lauas pedes! **R**e-
spondit ihc! & dixit ei. **Q**uod ego
facio tu nescis modo! scies autē
postea. **D**icit ei petrus. **N**on laua-
bilis in pedes in eternum. **R**espo-
dit ei ihc. **S**i n̄ lauero te non ha-
bebis partem meam. **D**icit ei sy-
mon petrus. **D**omine n̄ tantum
pedes meos! sed & manus et ca-
put. **D**icit ei ihc. **Q**ui lotus est n̄
indiget nisi ut pedes lauet! s;

Jo. cxvii
lxv

Jo. cxvii
cxviii
cxv

Jo. cxv
Sol.

est mundus totus. Et uos mundi estis: sed non omnes. Sciebat enim quis nā esset qui tradere eum: propterea dixit. nō estis mundi omnes. Postquam g̃ lauit pedes eorū: & accepit uestimēta sua: cum recubuisset. iterū dixit eis. Scitis quid fecerim uobis? **U**os uocatis me magister & domine: et bene dicitis. Sum etenim. **S**i ergo ego laui uos pedes dominus & magister: et uos debetis alter alterius lauare pedes. **E**xemplū enim dedi uobis: ut quemadmodū ego feci uobis: ita & uos faciatis. **A**men am̃ dico uobis: non ē seruus maior dño suo: neq; ap̃ls maior eo qui misit illum. Si hec scitis: beati eritis si feceritis ea. **N**on de omnib; uobis dico: Ego scio quos elegeri. Sed ut impleatur sēptura: qui manducat panē meū. leuabit contra me calcaneū suū. **A**mñ dico uobis p̃us quā fiat: ut cum factū fuerit credatis quia ego sum. **A**men am̃ dico uobis: qui accipit si quē miserō. me accipit. **Q**ui autē me accipit: accipit eū qui me

Jo xxii
cebxviii
clvi

Jo xxii
cebxviii
clvi

Jo xxii
cebxviii
clvi

Jo xxii
cebxviii
clvi

Jo xxii
cebxviii
clvi

Jo xxii
cebxviii
clvi

Jo xxii
cebxviii
clvi

misit. **C**um hec dixisset; ih̃s turbatus est sp̃u. & prestatus est. & dixit. Amen am̃ dico uobis: quā unus ex uobis tradet me. **A**spiciebant ergo ad inuicē discipuli: hesitantes de quo diceret. **E**rat autem recumbens unus ex discipulis eius in sinu ih̃s: quē diligebat ih̃s. **I**nnuit ergo huic symō petrus: & dicit ei. Quis est de quo dicit? **I**taq; cum recubuisset; ille sup̃ pectus ih̃s: dicit ei. Dñe q̃s est? **C**ui respondit ih̃s. **I**lle est: cui ego intinctū panem porcecerō. & cum intinxisset; panem: dedit iude symonis scariothis. **E**t post buccellam: tē intinuit in illū sathanas. **D**icit ei ih̃s. Quod facis: fac citius. **H**oc autē nemo sciuit discumbentium: ad quod dixerit ei. **Q**uidā enim perturbabant quia loculos habebat iudas: quā dicit ei ih̃s. eme ea quā opus sunt nobis ad diem festū: aut egēnis ut aliquid daret. **C**um ergo accepisset ille buccellam: exiit continuo. **E**rat autem nox. **C**um g̃ exisset: dicit ih̃s. **N**unc clarificatus est filius hominis: & d̃s clarificatus ē in eo. **S**i d̃s clarificatus ē in eo: & d̃s

Jo xxii
cebxviii
clvi

Jo xxii
cebxviii
clvi

Jo xxii
cebxviii
clvi

Jo xxii
cebxviii
clvi

Jo xxii
cebxviii
clvi

xiiii.

le cxxvi
o cxxviii
o cxx
lv cclxxv

clarificauit eum in semetipso: et
continuo glorificabit eum. filioh!
adhuc modicum tempus uobiscum
sum. Queratis me: & sicut dixi
iudeis. quo ego uado. uos non po-
testis uenire. Et uobis dico in.
Mandatū nouum do uobis. ut
diligatis inuicē. In hoc cognos-
cent omnes quia discipuli mei
estis: si dilectionē habueritis ad
inuicē. **D**icit ei symon petri.
Dñe quo uadis? Respondit ihc.
Quo ego uado non potes me in se-
qui: sequeris autē postea. Dicit
ei petrus. Quare non possum te se-
qui modo? Animā meam pre-
ponam. Respondit ihc. Ani-
mam tuā pro me pones? Amā
dico tibi: non cantabit gallus.
donec ter me neges. Et ait dis-
cipulis suis.

fo cxxvii
o Sol

Non turbetur cor ur̄m. Credi-
tis in dñm: & in me credite.
In domo patris mei: mansiones
multe sunt. Si quominus dix-
issem uobis: quia uado parare
uobis locum. Et si abiero et
preparauero uobis locū: ite-
rum uenio & accipiam uos ad
me ipsum: ut ubi sum ego &
uos sitis. Et quo ego uado sci-

fo cxxviii
o cxxv
o cxxv

tis: & uiam scitis. Dicit ei thomas.
Domine. nescimus quā uadis. Et
quomodo possumus uiam scire? Dicit
ei ihc. Ego sum uia: & ueritas: et
uita. Nemo uenit ad patrem: nisi
per me. Si cognouissetis me: & pa-
trem meum utique cognouissetis: et
amen cognosceretis eum: & uidissetis
eum. Dicit ei philippus. Domine
ostende nobis patrem: & sufficit
nobis. Dicit ei ihc. Tanto tempo-
re uobiscum sum. & non cognouis-
tis me? philippe: qui uidet me:
uidet & patrem. Non credis quia
ego in patre: & pater in me est?
Verba que ego loquor uobis. a me
ipso non loquor: pater autē in me
manens. ipse facit opera. Non cre-
ditis quia ego in patre: & pater
in me est? Alioquin. propter opera
ipsa creditis. Amen amen dico uo-
bis. qui credit in me. opera que ego
facio. et ipse faciet. Et maiora
horum faciet: quia ego ad patrem
uado. Et quodcumque petieritis
patrem in nomine meo hoc faciat:
ut glorificetur pater in filio. Si
quid petieritis me in nomine
meo: hoc faciam.

Si diligitis me: mandata
mea seruate. Et ego rogabo

quomodo tu dicis ostēde nobis patrem.

patrem & alium paraclitum da-
bit uobis ut maneat uobiscum
in cœnum: spm ueritatis quem
mundus non potest accipere quia
n̄ uidet eum. nec scit eum. Vos
autē cognoscetis eum: quia apud
uos manebit & in uobis erit.
Non relinqvā uos orphanos:
ueniam ad uos. Adhuc modi-
cum: & mundus me iam nō ui-
det. Vos autem uidetis me: q̄a
ego uiuo & uos uiuetis. In illo
die uos cognoscetis q̄a ego in pa-
tre meo & uos in me. et ego in
uobis. Qui habet mandata
mea & seruat ea: ille est qui di-
ligit me. **Q**ui autē diligit
me. diligitur a patre meo. Et
ego diligam eum. & manifesta-
bo ei me ipsum. **D**icit ei u-
das. n̄ ille scariothis. Domine:
quid factum est q̄a nobis mani-
festaturus es te spm & nō mun-
do. Respondit ih̄s: & dixit ei.
Quis diligit me:
sermonē meum seruat. Et
pater meus diliget eum. &
ad eum ueniet. et mansio-
nem apud eum faciet. **Q**ui
n̄ diligit me. sermones meos
non seruat. Et sermonē quem

audistis n̄ est meus: sed eius qui
misit me pater. **H**ec locutus
sum uobis: apud uos manens.
Paracletus autē spiritus sc̄s quē
mittet pater in nomine meo: il-
le uos docebit omnia et suggeret
uobis omnia quecumq; dixero
uobis. Pacem relinquo uobis: pa-
cem meā do uobis. Non quom̄
mundus dat: ego do uobis. Non
turbetur cor ur̄m: neq; formidet.
Audistis quia ego dixi uobis:
uado & uenio ad uos. Si dilige-
retis me gauderetis utiq; q̄a uo-
do ad patrem: quia pater maior me
est. Et nē dixi uobis p̄usquam
fiat: ut cum factū fuerit creda-
tis. Jam n̄ multa loquar uobis
cum. Venit enim p̄ncip̄s mun-
di huius: & in me non habet q̄c̄q̄.
S; ut cognoscat mundus q̄a dili-
go patrem: & sicut mandatū de-
dit m̄ pater sic facio. **S**urgite
Escamus hinc. **XV.**
Ego sum uitis uera: & pater me-
us agricola est. Omnē palmitē
in me n̄ ferentē fructum tollet
eum: & omnē qui fert fructū
purgabit eum. ut fructū plus
afferat. Jam uos mundi estis:
p̄pter sermonē quē locutus sū

uobis. Manete in me: & ego in uo-
 bis. Sicut palmes non possunt ferre
 fructum a semetipso nisi manserint
 in uita: sic nec uos nisi in me ma-
 seritis. Ego sum uitis: uos palmi-
 tes. Qui manet in me & ego in eo
 hic fert fructum multum: quia sine
 me nihil potestis facere. Si quis
 in me non manserit: mittet foras
 sicut palmes & aresec: et colligant
 eum & in ignem mittent et
 ardet. **S**i manseritis in me
 & uerba mea in uobis manserint:
 quodcumque uolueritis petitis & fi-
 et uobis. **I**n hoc clarificatus est
 pater meus ut fructum plurimum
 afferatis: et efficiamini mei disci-
 pupuli. Sicut dilexit me pater:
 & ego dilexi uos. Manete in di-
 lectione mea. Si precepta mea ser-
 uaueritis manebitis in dilectione
 mea: sicut et ego patris mei
 precepta seruaui & maneo in
 eius dilectione. **H**ec locutus est
 uobis: ut gaudium meum in uobis
 sit: et gaudium in me impleat.
Hoc est preceptum meum:
 ut diligatis inuicem. Ma-
 iorem hac dilectionem nemo ha-
 bet: ut animam suam ponat pro
 amicis suis. **U**os amici

mei estis: si feceritis que ego precipio uo-
 bis. **N**am non dicam uos seruos: quia ser-
 uus nescit quid faciat dominus eius. Vos au-
 tem dixi amicos: quia omnia quecumque
 audiui a patre meo nota feci uobis.
Non uos me elegistis: sed ego elegi uos
 & posui uos ut caris & fructum afferat-
 tis: et fructus uir maneat: & quod-
 cumque petieritis patrem in nomine
 meo det uobis.

Hec mando uobis: ut diligatis
 inuicem. **S**i mundus uos o-
 dit: scitote quia me propter uos
 odio habuit. **S**i de mundo fuisse-
 tis: mundus quod suum erat dili-
 geret. Quia uero de mundo non estis:
 ego elegi uos de mundo: propterea
 odit uos mundus. **M**emento ser-
 monis mei quem ego dixi uobis: non
 est seruus maior domino suo. **I**me
 persecuti sunt: & uos persequentur. **S**i
 sermonem meum seruauerit: & uerbum
 seruabunt. **S**ed hec omnia faci-
 ent uobis propter nomen meum: quia
 nesciunt eum qui misit me. **S**i
 non uenissem & locutus fuisset eis:
 peccatum non haberent. **N**unc au-
 tem excusationem non habent de
 peccato suo. **Q**ui me odit: et
 patrem meum odit. **S**i opera non fe-
 cissim meis que nemo alius fecit.

Jo cxxvii
 .iiii.
 cxxvi
 .v.
 cxxv

Jo cxxviii
 .v.
 sol

Jo cxxvii
 .iiii.
 cxxvi
 .v.
 cxxv

Jo cxxviii
 .v.
 sol

Jo cxxviii
 .iiii.
 de
 lviii

Jo cxxl
 .v.
 sol

Jo cxxli
 .v.
 cxxliii
 de l

Jo cxxliii
 .iiii.
 cxxliii
 lv

Jo cxxliii
 .v.
 sol

Jo cxxliii
 .v.
 cxxliii
 lv

Jo cxxliii
 .v.
 sol

Jo cxxv
 .iiii.
 cxxv
 .v.
 cxxv

secut di
 lecti vos.

Jo cxxvii
 .v.
 sol

peccati non
 temer uider
 me et par
 aut serm
 no habent
 Com aut
 que ego n
 qui ueritat
 de: ille test
 de me: Et
 lebis: qui
 est: et
 ut non scand
 magis fa
 hora: ut on
 nos arbit
 re deo: Et
 non nouer
 her locum
 nerr hor
 quia ego
 uobis a
 uobis
 uado a
 nemo
 uadi
 uobis:
 uir: et
 bis: exp
 Sciam
 non uer

peccatū non haberent. Nunc au-
tem & uiderunt & oderunt et
me et patre meum. ^{in lege etc.} S; ut imple-
atur sermo qui scriptus est: quia
odio habuerunt me gratis.

Cum autē uenerit paraclytus
quē ego mittam uob a patre
sp̄m ueritatis qui a patre p̄ce-
dit: ille testimoniu phibeat
de me. Et uos testimoniu phi-
beatis: quia ab initio mecum
estis. **H**ec locutus sum uobis: ^{xy.}
ut n̄ scandalizemini. Absq; sy-
nagogis facient uos. S; uente
hora: ut omnis qui interficit
uos arbitretur obsequiu se pra-
re deo. Et hec facient uobis: q̄a
n̄ nouerunt patre neq; me. S;
hec locutus sum uob: ut cū ue-
nerit hora eorū reminiscamini
quia ego dixi uobis. **H**ec au-
tem uob ab initio n̄ dixi: quia
uobiscum eram. **S**ed nunc
uado ad eū qui me misit: et
nemo ex uobis interrogat me q̄
uadis. S; quia hec locutus sū
uobis: tristitia impleuit cor-
ur̄m. S; ego ueritate dico uo-
bis: expedit uobis ut ego uada.
Si enim n̄ abiero: paraclytus
n̄ ueniet ad uos. Si autē abie-

jo. c. lvi.
v. 1.
et lvi.
et c. lvi.
in cel.

jo. c. lvi.
v. 7.
34.

ro: mittam eū ad uos. Et cū ue-
nerit: ille arguet mundū de
peccato & de iusticia & de iudicio.
De peccato quidē: quia n̄ credi-
derunt in me. De iusticia uero:
quia ad patre uado. et iam non
uidebitis me. De iudicio autē:
quia p̄nceps mundi hui' iudi-
catus est. Adhuc multa habeo
uobis dicere: s; n̄ potestis portare
modo. Cum autē uenit ille sp̄s
ueritatis: docebit uos omnem
ueritate. Non enim loquetur
a semet ip̄o: s; quecumq; audierit
loquetur: & que uentura sunt
annuntiabit uobis. **I**lle me
clarificabit: quia de meo acci-
piet & annuntiabit uobis. Om-
nia quecūq; habet pater: mea
sunt. **P**ropterea dixi: quia de
meo accipiet & annuntiabit
uobis. **M**odicum & **I** uobis.
iam n̄ uidebitis me. et iterū
modicu & uidebitis me: q̄a ua-
do ad patrem. Dixerunt ḡ ex
discipulis ei' ad inuicē. **Q**uid est
hoc qd̄ dicit modicu et non ui-
debitis me. et iterū modicum
& uidebitis me. & quia uado
ad patrem? **Q**uid est hoc quod
dicit modicu? **N**escimus quid

jo. c. lvi.
v. 11.
et c. lvi.

jo. c. lvi.
v. 12.
sol.

loquitur. Cognouit autem ihs q̄a uolebant eū interrogare: & dixit eis. De hoc queritis int̄ uos q̄a dixi modicum & non uidebitis me. et iterū modicum & uidebitis me. **A**m̄ amen dico uobis: q̄a plorabit̄ et flebit̄ uos. mund̄ autē gaudebit. Vos autē contristabimini: s; tristitia ūra uer̄ t̄tur in gaudiū. Mulier cum parit tristitiam habet: quia uenit hora ei. Cum autē peperit puerum: iam n̄ meminit pressurę ppter gaudiū. quia natus est homo in mundū. Et uos ḡ. n̄c quidem tristitiam habetis. Iterū autē uidebo uos. & gaudebit cor ur̄m: et gaudiū uestrum nemo tollet a uobis. Et in illo die: me non rogabit̄ quicquā.

Amen am̄ dico uobis: si q̄d petieritis patre in nomine meo. dabit uobis. Usq; modo n̄ petistis quicquā in nomine meo. Petite & accipietis: ut gaudiū ur̄m plenum sit. **H**ec in puerbis locutus sum uobis. Venit hora. cum iam n̄ in puerbis loquar uobis: s; palam de patre meo annuntiabo uobis. Illo die: in nomine meo pete-

tis. Et nūc dico uobis: q̄a ego roga bo patre de uobis. Ipse enim pater amat uos: quia uos me amastis. & credidistis q̄a a deo exiui. Exiui a patre: et ueni in mundū. Iterum relinquo mundū: & uado ad patre. Dicunt ei discipuli ei. Ecce nūc palam loqueris: et puerbiū nullū dicis. Nūc scim̄ quia scis omnia: & n̄ opus est t̄ ut quis te int̄roget. In hoc credimus: quia a dō existi.

Respondit eis ihs. Modo creditis. Ecce uenit hora. etiam uenit. ut dissipamini unusquisq; in ppa: & me solum relinquatis. **E**t non sū solus: quia pater mecum est. Hec locutus sum uobis: ut in me pacem habeatis. In mundo pressuram habebitis: s; confidite. ego uici mundum. Hec locutus est ihs. **xvii.**

Et subleuatis oculis ihs in celū: dixit. Pater uenit hora. clarifica filiū tuum: ut filius tuus clarificet te. Sicut dedisti ei potestatem omnis carnis: ut omne qd̄ dedisti ei. det eis uitā et̄nā. Hec est autē uitā eterna: ut cognoscant te solum uerū deum. & quē misisti ihm xp̄m. Ego te clarificauit̄ sup̄ terram: opus consummaui qd̄ dedisti m̄ ut faciā. Et

jo. cl.
xvii.
co. xvi.
co. xv.

jo. cl.
xvii.
sol.

jo. cl.
xvii.
sol.

jo. cl.
xvii.
sol.

Iohem

tunc clarifica me tu pat apud
 temetipm: claritate quam ha
 bui pat quam mundus est; ap
 te. Manifestaui nom tuum ho
 minib;: quos dedisti m de mun
 do. Tui erant & m eos dedisti: &
 sermonē tuū seruauerunt.
 Nunc cognouerē quia omnia
 que dedisti m abste sunt: quia
 uerba que dedisti m dedi eis.
 Et ipsi accepunt & cognouerē
 uerē quia atē exiui: et credide
 runt qā tu me misisti. Ego pro
 eis rogo. Non p mundo rogo: s;
 p his quos dedisti m. quia tu scē.
 Et mea omnia tua sē. & tua
 mea sunt: et clarificatus sum
 meis. **Q** iam n̄ sum imundo.
 et hi imundo sunt: & ego ad
 te uenio. Pater scē serua eos i
 nomine tuo quos dedisti m:
 ut sint unū. sicut & nos. Cū
 essem cū eis: ego seruabam eos
 in nomine tuo. Quos dedisti
 m custodiui: & nemo ex his pe
 rit nisi filius pditionis: ut
 scēptura impleatur. Hunc au
 tem ad te uenio: et hec loquor
 imundo: ut habeant gaudi
 um meū impletum in semet
 ipsis. Ego dedi eis sermonem

tuum: & mundus eos odio haby
 it: quia n̄ sunt de mundo. sic
 & ego non sum de mundo. Non
 rogo ut tollas eos de mundo: sed
 ut serues eos amalo. De mundo
 n̄ sunt: sicut & ego n̄ sum de mū
 do. Sanctifica eos in ueritate.
 Sermo tuus ueritas est. Sicut
 tu me misisti imundū. & ego
 misi eos imundū: et per ego
 sanctifico me ipsū: ut sint et
 ipsi scificati in ueritate. Non p
 his autem rogo tantū: s; & pro
 eis qui credituri sunt p uerbu
 eorū in me. ut omnes unū sint.
 sicut tu pater in me. & ego in te:
 ut et ipsi in nobis unū sint. ut
 mundus credat quia tu me
 misisti. Ego claritatē quam de
 disti m dedi eis: ut sint unū
 sicut & nos unū sumus. Ego
 in eis et tu in me: ut sint con
 summati in unum: & cognoscat
 mundus qā tu ^{me} misisti: et dile
 xisti eos sicut et me dilexisti.
 Pater quos dedisti m uolo ut
 ubi sum ego. & illi sint mecū:
 ut uideant claritatē meam
 quā dedisti m: quia dilexisti
 me ante constitutionē mūdi.

Jo elius
 5. 31.
 Le exiuit

Pater iuste mundus te non

cum eis & petrus stans. et calefaciens se. Pontifex ergo interrogavit ihm de discipulis suis. & de doctrina eius. **R**espondit ei ihes. Ego palam locutus sum mundo. ego semper docui in synagoga in templo quo omnes iudei conveniunt. & in occulto locutus sum nichil. Quid me interrogas?

Interrogavit eos qui audierunt. quid locutus sum ipsis. Ecce hi sciunt. que dixerim ego. **H**ec autem cum dixisset. unus ministro assistens. dedit alapam ihu dicens. Sic respondes pontifici?

Respondit ihes. Si male locutus sum. testimonium phibe de malo. Si autem bene. quid me cedis?

Et misit eum annas ligatum ad caypham pontificem. **E**rat autem symon petrus stans. et calefaciens se. Dixerunt ergo ei. Nunquid & tu ex discipulis eius es? **N**egavit ille & dixit. Non sum. **D**ixit unus ex istis pontificis cognatus eius cui abscedit petrus auricula. **H**one ego vidi te in horto cum illo? **I**terum ergo negavit petrus. & statim gallus cantavit.

Adducunt ergo ihm ad caypham in

Jo elxxvii
Sol

Jo elxxviii
Sol
Jo cccx
Jo cccii

Jo elxxviii
Sol

Jo elxxx
Jo cccxi
Jo cccii

pretorium. **E**rat autem mane **E**t ipsi non introierunt in pretorium ut non contaminarentur. sed ut manducarent pascha. **E**xit ergo pilatus ad eos foras. & dixit. Quam accusationem affertis adversus hominem hunc? **R**esponderunt & dixerunt ei. Si non esset hic malefactor. non te tradidissent ei. **D**ixit ergo eis pilatus. Accipite eum vos. & secundum legem vestram iudicate eum. **D**ixerunt ergo iudei. Nobis non licet interficere quemquam. **E**t sermo ihu impleverunt quem dixit. significans quam morte esset moriturus. **I**ntuit ergo iterum pilatus in pretorium. & vocavit ihm. & dixit ei. Tu es rex iudeorum? **E**t respondit ihes. **A**te metipso hoc dicis. an alii te dixerunt de me? **R**espondit pilatus. Nunquid ego iudeus sum? **G**ens tua et pontifices. tradiderunt te michi. **Q**uid fecisti? **R**espondit ihes. **R**egnum meum non est de hoc mundo. **S**i ex hoc mundo esset regnum meum. ministri mei utique decertarent ut non traderer iudeis. **H**unc autem regnum meum non est hinc. **D**ixit

10 clxxxi
x
sol

10 clxxxii
viii
ccccvii
ccvii

10 clxxxiii
iiii
ccccxiii
ccviii

10 clxxxiiii
iii
ccccxiiii
ccviiii

10 clxxxv
ii
ccccxv
ccviiii

10 clxxxvi
i
ccccxvi
ccviiii

10 clxxxvii
ccccxvii
ccviiii

itaque ei pilatus. Ergo rex es tu?
Respondit ihc. Tu dicis. quia rex
 sum ego. Ego in hoc natus sum &
 ad hoc ueni in mundum. ut testi-
 monium phibeam ueritati. Om-
 nis qui est ex ueritate. audit me-
 am uocem. Dicit ei pilatus. Quid
 est ueritas? **E**t cum hoc dix-
 isset. iterum exiit ad iudeos &
 dicit eis. Ego nullam causam in-
 uenio meo. **E**st autem consue-
 tudo uobis ut unum dimittat
 uobis in pascha. Vultis ergo dimit-
 tam uobis regem iudeorum? **C**la-
 mauerunt rursus omnes dicentes.
 Non hunc sed barrabam. **E**rat
 autem barrabas latro. **T**unc
 ergo apprehendit pilatus ihm &
 flagellauit. Et milites plecten-
 tes coronam de spinis. imposu-
 erunt capiti eius. Et ueste
 purpurea circumdederunt eum.
 & ueniebant ad eum & dicebant.
 Ave rex iudeorum. & dabant ei
 alapas. **E**xiit iterum pilatus
 foras. & dicit eis. Ecce adduco
 uobis eum foras. ut cognoscatur
 quia nullam meo causam in-
 uenio. **E**xiit ergo ihc portans
 spinam coronam. & purpureum
 uestimentum. Et dicit eis. Ecce

scdm

10 clxxxviii
i
ccccxviii
ccviiii

10 clxxxviiii
x
sol

10 clxxxviiii
viii
ccccxviii
ccviiii

10 clxxxviiii
vii
sol

10 clxxxviiii
iiii
ccccxviii
ccviiii

10 clxxxviiii
iii
sol

10 clxxxviiii
i
ccccxviii
ccviiii

homo **C**um ergo uidissent eum pon-
 tifices & ministri. clamabant dicen-
 tes. Crucifige crucifige eum. **D**ic-
 eis pilatus. Accipite eum uos. & cru-
 cifigite. Ego enim non inuenio meo
 causam. **R**esponderunt ei iudei. Nos
 legem habemus & secundum legem debe-
 mori. quia filium dei se fecit. **C**um
 ergo audisset pilatus hic sermonem.
 magis timuit. **E**t ingressus est
 pretorium iterum. & dicit ad ihm.
 Unde es tu? **H**ic autem nullum re-
 sponsum dedit ei. **D**icit autem
 ei pilatus. Michi non loqueris? **H**es-
 cis quia potestate habeo crucifige-
 te. et potestatem habeo dimittere
 te? **R**espondit ihc. Non haberes
 potestatem aduersum me ulla nisi
 datum esset tibi desuper. **P**ropterea quia
 tradidit me tibi. manus peccatum ha-
 bet. **E**t exinde querebat dimittere
 eum. **I**udei autem clamabant di-
 centes. Si hunc dimittis. non es
 amicus cesaris. **O**mnis qui se re-
 gem facit. contradicit cesari. **P**i-
 latus autem cum audisset hos sermo-
 nes. adduxit foras ihm. et sedit
 pro tribunali in loco qui dicitur uocis-
 tratos. hebraice autem gabatha.
Erat autem parasceue pasche.
 hora quasi sexta. **E**t dicit iudeis.

Exer...
 hanc. tolle...
 Dicit eis pil...
 crucifige...
 fari. Non...
 dixerunt...
 si filium...
 quare autem...
 se hunc...
 manum qui...
 debet...
 dixerunt...
 dicit hunc...
 sicut...
 tam potest...
 non. Erat...
 nazarenus...
 ergo...
 orum. quia...
 locum. ubi...
 Erat sep...
 clamant...
 pontifices...
 rex iudeo...
 rex sum...
 latus. **M**...
 fari eum...
 eius. & fe...
 res. uenit...
 de...
 de...
 de...

et tollerent. Venerunt g̃ mili-
tes & p̃mi quidẽ fregerunt cru-
cia et alterius qui crucifixus ē cū
eo. Ad ihm̃ autem cū uenissent
ut uiderunt eū iam mortuum.
n̄ fregerunt eū quia s̄ unū mili-
tium lancea latus eū apertit. et
continuo exiit sanguis & aq̃.
Et qui uidit testimoniū perhi-
buit. & uerum ē testimoniū eū.
& ille scit quia uera dicit. ut
et uos credatis. facta sunt enī
hec. ut sēptura impleret. Os n̄
comminuētis ex eo. Et itūm alia
scriptura dicit. Videbunt ique
transfixerunt. Post hec autē
rogauit pilatum ioseph ab ary-
mathia eo qd̄ esset discipul⁹ ihu.
occultus autē p̃pter metū iude-
orum. ut tolleret corpus ihu.
Et permisit pilatus. Venit g̃ i-
tulit corpus ihu.

Venit autē & nichodemus
qui uenerat ad ihm̃ nocte
primū. ferens mixturā myrre
& aloes quasi libras centum.

Accepunt ergo corpus ihu &
ligauerūt cum linteis cū aroma-
tibus sicut mos est iudeis sepe-
lire. Erat autē in loco ubi cru-
cifixus est hortus. & in horto

monumentum nouū in quo nōdum
quisq̃m positus erat. Ibi ergo p̃ter
parasceuen iudeos quia iuxta erat
monumentum posuerunt ihm̃.

XX. In die sabbati maria
magdalene uenit mane
cum adhuc tenebre essent ad mo-
numentum. & uidit lapidem subla-
tum a monumento. **C**ucurrit g̃
& uenit ad symonē petrum. & ad
aliū discipulū quem diligebat
ih̄s. & dicit eis. Tulerunt dñm de
monumento. et nescimus ubi posi-
erunt eum. Erat ergo petrus et
ille aliū discipul⁹. & uenerūt
ad monumentum. Curtebant autē
duo simul. & ille aliū discipul⁹
p̃cucurrit citius petro. & uenit
prior ad monumentū. Et cū se in-
clinasset. uidit linteamina po-
sita. n̄ tamen introiuit. Venit
g̃ symon petrus sequens eū. et
introiuit in monumentū. Et ui-
dit linteamina posita. & sudari-
um qd̄ fuerat sup̄ caput eū. nō
cū linteaminib; positū. s̄; separa-
tim inuolutū in unū locum. Tē
ergo introiuit & ille discipul⁹ qui
uenerat p̃mus ad monumentum.
& uidit et credidit. Nōdū enī
sciebant quia oportebat eum

fo ccvi
o .i.
cccxlvi
o .ii.
cccxlvi
lv cccxxii

fo ccvii.
o .x.
sol

fo ccviii
o .i.
cccxlvi
o .ii.
cccxlvi
lv cccxxii

fo ccviii
o .i.
cccxlvi
o .ii.
cccxlvi
lv cccxxii

fo ccviii
o .x.
sol

sciebant

a mortuis resurgere. Abierunt
ergo iterum ad semetipos disci

Maria autē **S**puli.

Stabat ad monumentum fo
ri plorans. Dum ergo fleret in
clinauit se et prospexit in monu
mentū: et uidit duos angelos
in albis sedentes. unū ad caput.
et unū ad pedes: ubi fuerat
positū corpus ihu. **D**icunt

ei illi. **M**ulier quid ploras?
Dicit eis. Quia tulerē dominū
meum: et nescio ubi posuerē
eum. **H**ec cum dixisset: conuer
sa est retrorsum. et uidit ihū
stantē: et non sciebat quā ihc ē.

Dicit ei ihc. **M**ulier quid ploras?
Quem queris? **I**lla existimans
quia hortulanus esset: dicit
ei. Domine si tu sustulisti eū
dicito mihi ubi posuisti eum: et
ego eum tollā. **D**icit ei ihc. **M**a
ria. **C**onuersa illa: dicit ei.

Rabboni: quod dicit magister?
Dicit ei ihc. **N**oli me tangere:
nōdum enī ascendi ad patrem
meum. **V**ade autē ad fratres
meos: et dic eis. **A**scendo ad
patrem meū et patrem ur̄m:
dñm meum et dñm ur̄m. **V**enit
maria annuntians discipulis

quia uidi dñm: et hec dixit m̄.

Eym esset ḡ sero die illa una sa
batoꝝ et fores essent clausē
ubi erant discipuli congregati
ppter metum iudeoꝝ: uenit ihc
et stetit in medio et dicit eis **P**ax
uobis. **E**t cum hoc dixisset: ostē
dit eis manus et pedes et latus.

Gausi sunt ḡ discipuli: uiso
dño. **D**icit eis iterum. **P**ax uo
bis. **S**icut misit me pater: et
ego mitto uos. **H**oc cū dixisset:
insufflauit et dicit eis. **A**ccipi
te sp̄m sanctū. **Q**uoꝝ remiseri
tis peccata remittunt̄ eis: et
quoꝝ retinueritis. retenta sūt.

Thomas autē unus
De duodecim qui dicitur
didimus: non erat cum eis
quando uenit ihc. **D**ixerunt
ergo ei alij discipuli. **U**idim⁹
dominū. **I**lle autē dixit eis.

Nisi uidero in manib; eius fi
xuram clauoꝝ. et mittam di
gitum meū in locum clauoꝝ.
et mittam manū meam in
latus eius: nō credam. **E**t
post dies octo: iterum erant
discipuli eius intus. et thomas
cum eis. **V**enit ihc ianuis
clausis: et stetit in medio et

cc. xl.
l. i.
cc. lxxv.
cc. lxxvi.

cc. xlii.
l. i.
cc. xl.

cc. xliii.
l. i.
cc. xl.

cc. xlii.
l. i.
cc. xl.

cc. xlv.
l. i.
cc. xl.

dixit. Pax uobis. Deinde dicit tho-
me. Infer digitum tuum huc. & u-
de manus meas. et affer ma-
nuam tuam & mitte in latus meum.
et noli esse incredulus s; fidelis.

Respondit thomas: & dixit ei.
Domine meus: et dñs meus. Dic
ei ihc. Quia uidisti me credidisti:
beati qui n̄ uiderunt & cre-
derunt. Multa quidē et alia
signa fecit ihc in conspectu dis-
cipulorū suorū: quę non sunt scrip-
ta in libro hoc. Hęc autē scrip-
ta sunt ut credatis quia ihc ē
xp̄c filius dī: & ut credentes
uitam habeatis in nomine ei.

Postea manifestauit se
p̄terum ihc ad mare tyberia-
dis: manifestauit autem sic.

Erant autē simul symon pe-
trus. & thomas qui dicit̄ didi-
mus. et nathanael qui erat a-
chana galilee. et filij zebeder.
& alij ex discipulis eius duo. Di-
xit eis symon petrus. Vado pis-
cari. Dicunt ei. Venim⁹ & nos
tecum. Et exierunt et ascen-
derunt nauim: & illa nocte
nichil prendiderunt. Mane
autē facto. stetit ihc in litore:
non tam cognouerūt discipuli

quia dñs est. Dicit eis ihc. Pueri. nū-
quid pulmentariū habetis? Respo-
derunt ei. Non. Dixit eis. Mittite
in dexterā nauigij rete: & inuenie-
tis. Miserunt ergo: et iam n̄ uale-
bant illud trahere p̄ multitudinē
piscium.

Dixit ergo discipulus ille quē di-
ligebat ihc petro. Dñs est. Symon
petrus cum audisset quia dñs est:
tunica succinxit se. erat enim nu-
dus. & misit se in mare. Alij autē
discipuli. nauigio uenerūt. Non
enim longe erant a terra: s; quasi
cubiculis ducentis. trahentes rete
piscium. **U**t ergo descenderunt
in tram: uiderunt prunas positas
& piscem suppositum. et panē. Di-
xit eis ihc. Afferte de piscib; quo-
prendidistis nunc. **A**scendit
autē symon petrus. et traxit rete
in tram. plenum magnis piscib;
centum quinquaginta tribus. Et
cum tanta essent: n̄ est scissū rete.

Dixit eis ihc. Venite prandete;
nemo audebat discumbentij
um interrogare eum tu quis es: sci-
entes quia dñs est. **E**t uenit
ihc & accepit panem & dedit eis: et
piscem similiter. **H**oc iam ter-
cio manifestatus est ihc discipulis
suis: cū resurrexisset a mortuis.

Jo
cc. xvi
x.
sol

Jo
cc. xviii
x.
sol

Jo
cc. xviii
x.
sol

Jo
cc. xviii
x.
sol

Jo
cc. xviii
x.
sol

Jo
cc. xxi
x.
sol

Jo
cc. xxi
x.
sol

Jo
cc. xxii
x.
sol

Jo
cc. xxii
x.
sol

Cum ergo prandissent: dicit
 symoni petro. Symon iohannis
 diligis me plus his? Dicit ei. Et
 am domine: tu scis quia amo
 te. **D**icit ei. Pasce agnos me
 os. **D**icit ei iterum. Symon
 iohannis diligis me? At illi.
 Etiam dñe: tu scis q̄a amo te.
 Dicit ei. Pasce agnos meos. **D**i
 cit ei tercio. Symon iohannis
 amas me? Contristatus ē petrus
 quia dixit ei tercio amas me:
 & dicit ei. Dñe tu omnia scis:
 tu scis quia amo te. Dicit ei.
 Pasce oues meas. **A**men am̄
 dico tibi: cum esses iunior cin
 gebas te: et ambulabas ubi uo
 lebas. Cum autem senueris.
 extendes manus tuas: & alius
 te cinget & ducet quo tu non
 uis. Hoc autem dixit: signi
 ficans qua morte clarificatu
 rus esset dñm. & cum hoc dixis
 set: dicit ei. Sequere me. Con
 uersus petrus uidit illū dis
 cipulū quem diligebat ihes⁹
 sequentē: qui & incena recu
 buit sup pectus ei⁹ & dixit. do
 mine quis ē qui tradet te.
 Hunc ergo cum uidiss; petrus
 dicit ihu. Domine: hic autē

quid. **D**icit ei ihc. Sic eū uolo
 manere: donec ueniā. Quid ad
 te? Tu me sequere. **L**ixit er
 go sermo iste inter fratres: quia
 discipulus ille non mortuus.
 Et n̄ dixit ei ihc quia n̄ morit⁹:
 sed sic cum uolo manere donec
 ueniā. quid ad te. **H**ic est disci
 pulus qui testimoniū phibet
 de his. & scripsit hec: et scim⁹
 quia uerum est testimoniū ei⁹.
Sunt autem et alia multa
 que fecit ihc: que si scribantur
 p̄singula. nec ipsum arbitror
 mundum cape eos qui scri
 be h̄di sunt lib & os.

EX P I C I O.
EU G E L I J.
SE C V N D Ū.
IO H A N N Ē.

Memento mei deus meus i boni.

Liber Sct̄ Jacobi de Beage.